

KANUNI ZA NGUVU

**HARVESTIME
INTERNATIONAL
NETWORK**

© Harvestime International Institute

<http://www.harvestime.org>

YALIYOMO

JINSI YA KUTUMIA MWONGOZO HUU.....	3
MAPENDEKEZO KWA KUJIFUNZA KWA VIKUNDI.....	4
UTANGULIZI.....	5
MALENGO YA KOZI	7
1. MAISHA BAADA YA DINI	8
2. CHANZO CHA NGUVU	20
3. CHANGAMOTO BANDIA	31
4. "HAKUNA MTU ALIYEONGEA KAMA YEYE"	44
5. MAMLAKA ILIYOGAWANYIWA	52
6. MADHUMUNI YA NGUVU.....	60
7. KANUNI YA KWANZA YA NGUVU: NGUVU YA INJILI	74
8. KANUNI YA PILI YA NGUVU: NGUVU ZA ROHO MTAKATIFU.....	82
9. KANUNI YA TATU YA NGUVU: NGUVU YA UPENDO.....	92
10. KANUNI YA NGUVU YA NNE: UPAKO WA NGUVU.....	102
11. KANUNI YA TANO YA NGUVU: NGUVU, IMANI, NA MATENDO.....	114
12. KANUNI YA SITA YA NGUVU: NGUVU KATIKA JINA LA YESU	121
13. KANUNI YA SABA YA NGUVU: NGUVU YA MAOMBI*	138
14. KANUNI YA NANE YA NGUVU: NGUVU YA NENO	159
15. KANUNI YA TISA YA NGUVU: NGUVU YA MAMLAKA.....	169
16. KANUNI YA NGUVU YA KUMI NA SITA : NGUVU YA UFUFUO WAKE	180
17. KANUNI YA NGUVU YA KUMI NA SABA: NGUVU YA MATESO	187
18. NAMNA YA KUZIONA NGUVU ZA MUNGU.....	204
19. KUSHINDWA KWA NGUVU	210
20. KUKABILIANA NA UPINZANI.....	219
MAJIBU YA KUJIPIMA.....	226

JINSI YA KUTUMIA MWONGOZO HUU

MUUNDO WA MWONGOZO

Kila somo linajumuisha:

Malengo: Haya ndiyo malengo unayopaswa kufikia kwa kusoma sura. Zisome kabla ya kuanza somo.

Mstari Muhimu: Aya hii inasisitiza dhana kuu ya sura. Ikariri.

Maudhui ya Sura: Soma kila sehemu. Tumia Biblia yako kutafuta marejeleo yoyote ambayo hayajachapishwa katika mwongozo.

Kujijaribu: Fanya mtihani huu baada ya kumaliza kusoma sura. Jaribu kujibu maswali bila kutumia Biblia yako au mwongozo huu. Unapomaliza Kujijaribu, angalia majibu yako katika sehemu ya majibu iliyotolewa mwishoni mwa kitabu.

Kwa Masomo Zaidi: Sehemu hii itakusaidia kuendelea na funzo lako la Neno la Mungu, kuboresha ustadi wako wa kujifunza, na kutumia yale ambayo umejifunza katika maisha na huduma yako.

Mtihani wa Mwisho: Ikiwa umejiandikisha katika kozi hii kwa mkopo, ulipata mtihani wa mwisho pamoja na kozi hii. Baada ya kuhitimisha kozi hii, unapaswa kukamilisha mtihani huu na uurudishe kwa daraja kama ulivyoelekezwa.

VIFAA VYA ZIADA VINAVYOHITAJI

Utahitaji toleo la Biblia la King James.

MAPENDEKEZO KWA KUJIFUNZA KWA VIKUNDI

MKUTANO WA KWANZA

Ufunguzi: Fungua kwa maombi na utangulizi. Fahamu na uwasajili wanafunzi.

Anzisha Taratibu za Kikundi: Tambua ni nani atakayeongoza mikutano, saa, mahali, na tarehe za vipindi.

Kusifu na Kuabudu: Alika uwepo wa Roho Mtakatifu katika kipindi chako cha mafunzo.

Sambaza Miongozo Kwa Wanafunzi: Tambilisha kichwa cha mwongozo, muundo, na malengo ya kozi yaliyotolewa katika kurasa chache za kwanza za mwongozo.

Fanya Mgawo wa Kwanza: Wanafunzi watasoma sura zilizogawiwa na kujitaribu kabla ya mkutano unaofuata. Idadi ya sura unazoshughulikia kwa kila kila mkutano itategemea urefu wa sura, maudhui na uwezo wa kikundi chako.

MIKUTANO YA PILI NA INAYOFUATA

Kufungua: Omba. Karibu na usajili wanafunzi wowote wapya na uwape mwongozo. Kuhudhuria. Uwe na wakati wa kusifu na kuabudu.

Marejeleo: Toa muhtasari mfupi wa ulichojifunza kwenye mkutano uliopita.

Somo: Jadili kila sehemu ya sura kwa kutumia **VICHWA VYA HERUFI**
ZINAVYOONEKANA KUBWA kama muhtasari wa kufundishia. Waulize wanafunzi maswali au maoni juu ya kile wamejifunza. Tumia somo kwa maisha na huduma za wanafunzi wako.

Kujitaribu: Kagua Majaribio ya Kibinagsi ambayo wanafunzi wamemaliza. (Kumbuka: Ikiwa hutaki wanafunzi wapate majibu ya Majaribio ya Kibinagsi, unaweza kuondoa kurasa za majibu kutoka nyuma ya kila mwongozo.)

Kuifanyia Kazi: Unaweza kufanya sehemu hii kwa kikundi au mtu binagsi.

Mtihani wa Mwisho: Ikiwa kikundi chako kimejiandikisha katika kozi hii kwa mkopo, ulipata mtihani wa mwisho na kozi hii. Toa nakala kwa kila mwanafunzi na usimamie mtihani baada ya kuhitimisha kozi hii.

UTANGULIZI

Yesu aliwaambia viongozi wa kidini wa nyakati za Agano Jipy. . .

**Mwapotea, kwa kuwa hamyajui Maandiko wala uweza wa Mungu.
(Mathayo 22:29)**

Ukweli wa Injili ni wa pande mbili. Kwanza, ni Neno la Mungu kama lilivyofunuliwa katika Biblia Takatifu. Ili kuyajua Maandiko ni lazima uyasome, uyaelewe, na kuyatumia.

Lakini ukweli wa Injili ni zaidi ya Maandiko Matakatifu. Pia ni nguvu ya Mungu. Ili kujuu uweza wa Mungu ni lazima uelewe na kutumia kanuni za nguvu. Nguvu za Mungu lazima ziwe ukweli katika maisha yako kupitia uzoefu.

Kanisa la kwanza lilizaliwa katika maonyesho ya nguvu ya Mungu, si kwa wazungumzaji wakuu wa hadhara au mjadala wa kitheolojia. Paulo aliandika:

Na neno langu na kuhubiri kwangu hakukuwa kwa maneno ya hekima yenye kuvutia akili ya watu, bali kwa dalili za Roho na za nguvu.

Ili imani yenu isiwe katika hekima ya wanadamu, bali katika nguvu za Mungu. (1 Wakorintho 2:4-5)

Paulo alitambua hilo. . .

... Ufalme wa Mungu hauwi katika neno, bali katika nguvu. (1 Wakorintho 4:20)

Yesu aliwaacha waamini na utume mkuu wa kuufikia ulimwengu kwa Injili ya Ufalme. Kazi hii haitakamilishwa kwa maneno pekee. Kama katika kanisa la kwanza, lazima pia kuwe na maonyesho ya nguvu ya Mungu.

Watu wengi wanajua Neno la Mungu lakini hawajapata uzoefu wa nguvu za Mungu. Kwa hakika hawaelewi nguvu ya Injili. Mawaziri wengi siku hizi wamesoma sana. Wanahubiri kwa maneno yenye kuvutia ya hekima ya mwanadamu, lakini hakuna udhihirisho wa Roho Mtakatifu na nguvu.

Katika baadhi ya makanisa miujiza imebadilishwa na kusababu za kibinadamu zinazodai maelezo yenye mantiki kwa kila jambo linalotendeka. Nguvu imebadilishwa na mjadala wa kitheolojia juu ya kama miujiza ni ya leo au ilikuwa tu kwa kanisa la kwanza. Wakati akili na mjadala unapochukua nafasi ya miujiza, mkondo wa maisha ya Mungu unabadilishwa na dini iliyotungwa na mwanadamu. Watu wamejawa na dini na desturi zinazoandamana nayo.

Wanataka kupata uzoefu wa ukweli. Wanahitaji kushuhudia udhihirisho unaoonekana wa nguvu za Mungu.

Ikiwa imani yako itasimama katika nguvu za Mungu badala ya hekima ya mwanadamu, lazima upate mtiririko uleule wa nguvu kama lilivyopata kanisa la kwanza. Waumini wa kanisa la kwanza . . .

... akatoka, akahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha Neno kwa ishara zilizofuatana nao. (Marko 16:20)

Tumezungumza juu ya kufanya kazi kwa Mungu. Tunapanga huduma yetu na tunamwomba Mungu aibariki. Lakini njia ya Kibiblia ya huduma yenyе ufanisi ni Bwana akifanya kazi pamoja nasi, akithibitisha Neno Lake kwa ishara za miujiza.

Ulimwengu haupendezwi na kile ambacho umemfanyia Mungu. Ulimwengu unavutwa kwa Yesu unapoona matokeo yanayoonekana ya nguvu ya Injili ambayo imebadilisha maisha yako. Ulimwengu unavutwa na onyesho la nguvu za kiroho Bwana anapofanya kazi nawe ili kulithibitisha Neno Lake kwa ishara za miujiza.

Kanuni za nguvu zinazofundishwa katika kozi hii zitakuwezesha kupata uzoefu wa nguvu za kiroho zinazofundishwa katika Biblia. Kozi hii inajibu kilio cha moyo cha wale walio na njaa ya ukweli badala ya dini. Itakusukuma kutoka kuwa mtazamaji hadi mdhihirishaji wa nguvu za Mungu.

MALENGO YA KOZI

Baada ya kumaliza kozi hii utaweza:

- Tambua chanzo cha nguvu za kweli za kiroho.
- Tambua nguvu bandia za adui.
- Fanya muhtasari wa mamlaka aliyokabidhiwa na Mungu kwa Yesu Kristo.
- Pokea mamlaka aliyokabidhiwa na Yesu kwa waumini.
- Tambua makusudi ya Biblia kwa ajili ya nguvu za kiroho.

- Eleza na utumie kanuni za nguvu zifuatazo:

- Nguvu ya Injili
  - Nguvu za Roho Mtakatifu
  - Nguvu ya upendo
  - Upako wa nguvu
  - Nguvu, imani, kazi
  - Jina la Yesu
  - Nguvu ya maombi
  - Nguvu ya Neno
  - Kuwa na mamlaka ukiwa chini ya mamlaka
  - Nguvu ya ufufuo wake
  - Ushirika wa mateso yake
- Eleza jinsi ya kuwa na nguvu za Mungu katika maisha na huduma yako.
  - Tambua sababu za kukatika kwa umeme.
  - Ukabili upinzani na umshinde Shetani anapopinga mamlaka yako ya kiroho.

SURA YA KWANZA

MAISHA BAADA YA DINI

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Aya Muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza tofauti kati ya dini na udhihirisho wa kweli wa nguvu za Mungu.
- Tambua miundo ya nguvu za kidunia.
- Toa rejeleo la Biblia linaloeleza tofauti kati ya nguvu za kidunia na za Biblia.
- Fafanua nguvu za Kibiblia.
- Fafanua mamlaka ya Kibiblia.
- Tambua nguvu zisizo za kawaida ambazo ni vyanzo vya nguvu za kiroho.
- Tambua sehemu mbili za kila ahadi ya Biblia.
- Orodhesha hatua za kumiliki ahadi za Mungu.

AYA MUHIMU:

Ee Mungu, wewe ndiwe Mungu wangu, nitakutafuta mapema; nafsi yangu inakuonea kiu, mwili wangu wakuonea shauku katika nchi kavu na yenye kiu, isiyo na maji;

Nipate kuona uweza wako na utukufu wako, kama vile nilivyokuona katika patakatifu. (Zaburi 63:1-2)

UTANGULIZI

Kama vile kuna usingizi na joto la udanganyifu linalomjia mtu anayekufa kutohana na baridi kwa baridi hadi kufa, ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa roho. Kuna kigugumizi na tabia ya kutojali wakati watu wanakufa kiroho.

Dini ni jaribio la mwanadamu kumjua Mungu. Ni ibada na kanuni, kazi na maneno bila nguvu. Dini huleta kifo cha kiroho.

Nguvu za Mungu ni onyesho linaloonekana la hamu yake ya kujidhihirisha kwa mwanadamu. Nguvu za kiroho ni Ufalme wa Mungu unaotenda kazi. Inaleta uzima wa kiroho.

Wengi wamepitia dini. Wamejiunga na madhehebu na madhehebu mbalimbali. Mashirika haya yamewaingiza katika mtazamo wa kiroho usiojali. Hawajapata uzoefu wa nguvu ya Injili ambayo inaweza kubadilisha maisha yao. Wameshindwa na kukata tamaa, wagonjwa na kujeruhiwa. Wanakufa kiroho. Kilio chao cha moyo ni kama kile cha Mtunga Zaburi Daudi aliyeandika . . .

Ee Mungu, wewe ndiwe Mungu wangu, nitakutafuta mapema; nafsi yangu inakuonea kiu, mwili wangu wakuonea shauku katika nchi kavu na yenyе kiu, isiyo na maji;

Nipate kuona uweza wako na utukufu wako, kama vile nilivyokuona katika patakatifu. (Zaburi 63:1-2)

Watu hawa wanahitaji uzoefu wa maisha baada ya dini.

AINA ZA NGUVU

Kuna aina nyingi za nguvu duniani leo:

Nguvu ya kisiasa inashikiliwa na wale wanaodhibiti mashirika, makabila, vijiji, miji, majimbo, majimbo na mataifa yote.

Nguvu ya kiakili husababisha uvumbuzi mpya, ubunifu wa fasihi na muziki, na uanzishwaji wa taasisi za elimu.

Nguvu za kimwili zinamilikiwa na wanaume wenye nguvu, ambao wengi wao huwa wanariadha wa kitaaluma.

Nguvu ya kifedha inashikiliwa na mabenki na wafanyabiashara wanaongoza mashirika na himaya kubwa za kifedha.

Nguvu za kijeshi zinazoshikiliwa na majeshi makubwa hutumiwa kutetea na kupata maeneo mapya.

Nguvu ya nishati hutumikia watu kwa njia nyingi kutoka kwa moto rahisi kwa joto hadi umeme unaohudumia jiji zima.

Nguvu za kidini husababisha madhehebu makubwa na tamaduni za kidini.

Hizi zote ni nguvu kubwa zinazofanya kazi katika ulimwengu wetu wa leo. Lakini mwito kutoka kwa Yesu sio kwa mamlaka ya kidunia. Ni kwa nguvu za kiroho. Ni nguvu ambayo haiulizi "Ninawezaje kuwa bwana?" lakini badala yake "Ninawezaje kutumikia?"

TOFAUTI YA MUUNDO

Yesu alieleza tofauti kati ya muundo wa nguvu wa ulimwengu na ule wa Ufalme wa Mungu. Alisema:

... Mwajua ya kuwa wakuu wa Mataifa huwatawala kwa nguvu, na wakubwa wao huwatumikisha.

Lakini haitakuwa hivyo kwenu; bali mtu ye yote anayetaka kuwa mkubwa kwenu, na awe mtumishi wenu;

na mtu ye yote anayetaka kuwa wa kwanza kwenu, na awe mtumishi wenu;

kama vile Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa, bali kutumika, na kutoa nafsi yake iwe fidia ya wengi. (Mathayo 20:25-28)

Wito kutoka kwa Yesu ni kuachilia nguvu za kidunia kwa ajili ya nguvu za kiroho ambazo zimetolewa kwa kusudi la kuutumikia ulimwengu unaoteseka, uliopotea na unaokufa.

NGUVU ZA KIROHO

Tunapozungumzia mamlaka katika kozi hii hatuzungumzii madhehebu ya kidini yaliyoundwa na mwanadamu au mashirika ya kidini. Hatuzungumzii mamlaka iliyokabidhiwa kwa kura na walio wengi. Si mamlaka inayotolewa na cheo au ofisi. Sio nguvu inayotokana na elimu au uwezo.

Tunapozungumza juu ya nguvu katika kozi hii, tunarejelea dhana ya Kibiblia ya nguvu za kiroho. Maana ya Biblia ya neno "nguvu" ni uwezo wa kiroho, uwezo, nguvu na nguvu. Ni utawala usio wa kawaida ambao matokeo yake ni matendo makuu na miujiza.

Neno sawa, "mamlaka," pia linatumika katika kozi hii. Kama ilivyo katika Biblia, inahusiana kwa karibu na ina maana sawa na neno "nguvu." Mamlaka inarejelea mamlaka halali na halali ya kutenda kwa niaba ya mwagine. Kuchukua mamlaka ni kitendo cha kuonyesha uwezo. Inamiliki haki ya kutumia mamlaka iliyokabidhiwa ndani ya mipaka iliyoainishwa.

MISUKUMO YA NGUVU ZA KIROHO

Kuna nguvu nyingi zisizo za kawaida zinazofanya kazi katika nguvu za kiroho. Chanzo cha Biblia cha nguvu za kiroho ni Mungu wa kweli na aliye hai ambaye amefunuliwa katika Biblia Takatifu. Mungu ni nafsi ya utatu inayoundwa na Mungu Baba, Mungu Mwana Yesu Kristo, na Mungu Roho Mtakatifu. Mungu Baba ndiye chanzo cha nguvu:

Kila mtu na aitii mamlaka iliyoko. Kwa maana hakuna nguvu ila kutoka kwa Mungu; mamlaka yaliyopo yamewekwa na Mungu. (Warumi 13:1)

Mungu amekabidhi uwezo kwa Mwanawe, Yesu Kristo:

Yesu akaja kwao, akasema nao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. (Mathayo 28:18)

Yesu amekabidhi nguvu za kiroho kwa waumini kwa njia ya Roho Mtakatifu:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalem, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Kuna nguvu nyingine ya nguvu ya kiroho, lakini ni nguvu hasi. Ni chanzo cha nguvu mbaya za kiroho na kuwajibika kwa uchawi, voodoo, na mazoea mengine yote maovu. Nguvu hiyo ni Shetani. Shetani ni nguvu ya kiroho, lakini nguvu zake ni mbaya, si nzuri:

Kwa maana kushindana kwetu sisi si juu ya damu na nyama, bali ni juu ya falme na mamlaka, juu ya wakuu wa giza hili, juu ya majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho. (Waefeso 6:12)

Utajifunza zaidi kuhusu hii "changamoto bandia" ya nguvu za Mungu katika Sura ya Tatu ya kozi hii.

UDHIHIRISHO WA NGUVU

Yesu alipoanza huduma yake hadharani, ilikuwa ni huduma ya miujiza. Huduma yake haikufaulu kwa sababu ya shirika lake kuu. Alianza na wanafunzi kumi na wawili na akamaliza na kumi na moja. Haikufanikiwa kwa sababu ya umaarufu. Mwishowe, kila mtu alimgeukia Yeye pamoja na wafuasi Wake mwenyewe. Huduma yake iligusa umati kwa sababu ya udhihirisho wa nguvu:

Nao walishangazwa na mafundisho yake, kwa maana neno lake lilikuwa na nguvu. (Luka 4:32)

Wakashangaa wote, wakasemezana, Ni neno gani hili? Kwa maana kwa mamlaka na nguvu anawaamuru pepo wachafu nao wanatoka. (Luka 4:36)

Jinsi Mungu alivyomtia mafuta Yesu wa Nazareti kwa Roho Mtakatifu na nguvu: ambaye alizunguka huko na huko akitenda mema na kuponya wote walioonewa na Ibilisi; kwa maana Mungu alikuwa pamoja naye. (Matendo 10:38)

Kanisa la kwanza lilizaliwa katika maonyesho ya nguvu. Ikasemwa juu yao:

**... Hawa waliopindua dunia wamefika huku pia.
(Matendo 17:6)**

Kanisa la kwanza liliathiri miji na mataifa yote, lakini hawakufanya hivyo kwa kuhubiri peke yao. Watu waliskiliza na maisha yakabdalishwa kwa sababu walishuhudia onyesho la nguvu za Mungu:

... Umati wa watu kwa nia moja wakasikiliza yale aliyosema Filipo, waliposikia na kuziona miujiza aliyoifanya.

Kwa maana pepo wachafu waliwatoka watu wengi waliopagawa nao wakilia kwa sauti kuu; na wengi waliopooza, na viwete, wakaponywa.

Kukawa na furaha kubwa katika mji ule. (Matendo 8:6-8)

Petro alipofika Lida, alimkuta mtu mmoja aitwaye Enea ambaye alikuwa amelala kitandani kwa muda wa miaka minane.

Petro akamwambia, Enea, Yesu Kristo anakuponya; inuka, utandike kitanda chako. Naye akainuka mara moja.

**Na wote waliokaa Lida na Saroni walimwona, wakamgeukia Bwana.
(Matendo 9:34-35)**

Huko Yafa, Petro alimfufua mwanamke aitwaye Dorkasi kutoka kwa wafu. Wakati muujiza huu ulifanyika . . .

. . . jambo hilo likajulikana katika Yopa yote, na watu wengi wakamwamini Bwana.
(Matendo 9:42)

Kila onyesho la kimuujiza la nguvu za Mungu lilikazia fikira kwa Bwana Yesu Kristo. Kila mkutano wa mamlaka ulisababisha kuongezeka kwa kanisa.

Ushawishi wa kisiasa sio kile tunachohitaji ili kufikia ulimwengu na Injili. Kanisa la kwanza halikuwa na ushawishi wa kutosha kumweka Petro gerezani, lakini walikuwa na uwezo wa kutosha wa kuomba hadi atoke.

Ndipo Petro akasema, Mimi sina fedha na dhahabu; lakini nilicho nacho ndicho nikupacho: Kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ondoka uende.

Akamshika mkono wa kuume, akamwinua; na mara miguu yake na vifundo vya miguu yake vikatiwa nguvu.

Naye akaruka, akasimama, akatembea, akaingia ndani ya hekalu pamoja nao, akienda na kuruka-ruka, na kumsifu Mungu. (Matendo 3:6-8)

Walichokuwa nacho ni nguvu na mamlaka katika jina la Yesu. Hawakuwa na bajeti ya matangazo kufika jiji la Yerusalem. Hawakuwa na trakti wala Biblia zilizochapishwa, wala televisheni. Lakini walikuwa na nguvu. Kupitia udhihirisho wa nguvu za Mungu, jiji zima liliathiriwa na ujumbe wa Injili (Matendo 3-4).

Kanisa la kwanza lilitambua kwamba Injili ya Ufalme haikuwa ya neno tu bali ya nguvu:

Maana Ufalme wa Mungu hauwi katika neno, bali katika nguvu. (1 Wakorintho 4:20)

NGUVU ZA KUCHAGUA

Mungu alipoumba ulimwengu, aliumba viumbe vingi vya aina mbalimbali. Aliumba wanyama, samaki, wadudu na ndege (Mwanzo 1). Lakini kiumbe mkuu zaidi wa Mungu alikuwa mwanadamu ambaye aliumbwa kwa mfano wake mwenyewe. Mwanadamu ni wa pekee kati ya

viumbe vyote kwa sababu ana mwili, nafsi, na roho. Aliumbwa ili kumwabudu na kushirikiana na Mungu wa kweli na aliye hai (Mwanzo 2-3).

Mwanadamu, kwa uumbaji, ni rafiki wa Baba mtenda miujiza, Mungu wa kweli na aliye hai. Mwanadamu, aliyevikwa pumzi ya Mungu na kuumbwa kwa mfano wake, ana uwezo wa kuwa na nguvu tofauti na kiumbe kingine chochote. Ulimwengu wa kufanya miujiza unapaswa kuwa ulimwengu wa asili wa mwanadamu.

Mwanadamu ana akili yenye nguvu na akili kuliko viumbe vyote vya Mungu. Mwanadamu ana uwezo wa kuchagua. Mwanadamu anaweza kuchagua kutenda mema au mabaya. Anaweza kuchagua kumtii Mungu au Shetani. Jaribio la kwanza la mwanadamu na Shetani katika bustani ya Edeni lilizingatia uwezo huu wa kuchagua (Mwanzo 3). Kwa sababu ya uchaguzi mbaya wa kufanya dhambi, asili ya dhambi ya msingi imepitishwa kutoka kwa Adamu na Hawa hadi kwa wanadamu wote.

MSINGI WA NGUVU ZA KIROHO

Ikiwa mwanadamu anataka kupata nguvu za kweli za kiroho, lazima achague kumtumikia Mungu. Kwa kuwa wote ni wenye dhambi, wote wanahitaji msamaha:

Kwa maana wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu. (Warumi 3:23)

Msamaha huja kwa kutubu na kumwamini Yesu Kristo:

Tukisema kwamba hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe, wala kweli haimo mwetu.

Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote. (1 Yohana 1:8-9)

Kutubu dhambi ni msingi wa nguvu za kiroho. Huwezi kupata nguvu za Mungu ikiwa unabaki katika kifo cha kiroho cha dhambi.

Wanafunzi walipokuwa wakihubiri katika mji mmoja, mtu mmoja aitwaye Simoni alishuhudia nguvu za Mungu zikitenda kazi. Alitoa pesa kwa Petro na kusema:

... Nipeni mimi pia uwezo huu, ili yejote nitakayemwekea mikono, apokee Roho Mtakatifu. (Matendo 8:19)

Petro akajibu:

... Pesa yako na ipotelee mbali pamoja nawe, kwa kuwa umedhania kuwa karama ya Mungu inaweza kununuliwa kwa fedha.

Huna sehemu wala huna sehemu katika jambo hili; kwa maana moyo wako si sawa machoni pa Mungu.

Basi, tubu ubaya wako huu, umwombe Mungu, ili labda usamehewe fikira za moyo wako.

Kwa maana naona wewe u katika uchungu wa uchungu, na katika kifungo cha uovu. (Matendo 8:20-23)

Toba ndio msingi wa nguvu zote za kweli za kiroho. Huwezi kamwe uzoefu wa nguvu za Mungu isipokuwa kwanza uzoefu toba. Wokovu kutoka kwa dhambi ni onyesho kuu la uweza wa Mungu.

Mungu hamwagi nguvu zake kupitia vyombo vya dhambi. Yeye hafanyi kazi kupitia watu wanaojaribu

kuboresha maisha yao kwa juhudini binafsi (Mathayo 9:16-17). Mungu hudhihirisha nguvu zake kupitia vyombo vitakatifu ambavyo vimetubu na kumtumikia.

KUMILIKI NA AHADI

Waumini wameahidiwa nguvu za kiroho, lakini kuna sehemu mbili kwa kila ahadi ya Mungu:

Ahadi: Maudhui, maneno halisi na maana ya ahadi.

Umiliki wa ahadi hiyo: Huwezi kutumia usichokuwa nacho. Lazima udai ahadi za Mungu ili ziwe ukweli katika maisha yako.

Unadaije ahadi za Mungu? Hapa kuna hatua:

1. LAZIMA UCHAGUE KUFANYA HIVYO:

Una uwezo wa kukubali ahadi ya Mungu, kuikataa, au kuipuuza. Watu wengi wamekataa ahadi ya nguvu za kiroho. Wanaamini ilikuwa ni kwa ajili ya Kanisa la kwanza tu. Wengine wamepuuza. Wanasona ahadi katika Biblia, lakini hawatendi juu yao. Watu hawa hawana udhihirisho wa nguvu za Mungu katika maisha yao kwa sababu wametumia uwezo wao wa kuchagua na kushindwa kudai ahadi.

Kila inapotokea ahadi kwenye Neno la Mungu ambayo haijatimia maishani mwako haimaanishi kuwa si kweli au si kweli kwako. Usifasiri Biblia kwa msingi wa uzoefu wako mwenyewe. Kwa sababu tu hujapitia ahadi ya Mungu haimaanishi kuwa si ahadi ya kweli na halali. Ahadi ya nguvu ni zawadi kutoka kwa Mungu, lakini lazima uchague kukubali zawadi hiyo.

2. LAZIMA UZIELEWE KANUNI:

Ili kuwa na ahadi yoyote ya Kibiblia, ni lazima uelewe kanuni ambazo msingi wake ni. Ahadi za Mungu daima zinatokana na kanuni fulani ambazo daima zinahusisha jibu kutoka kwa mwanadamu.

Kwa mfano, ahadi nyingi za Mungu zinatokana na kanuni ya "ikiwa/basi". Mungu anasema "Ikiwa utafanya jambo hili, basi utapokea ahadi." (Ona Kumbukumbu la Torati 28 kwa mfano wa kanuni hii).

Ili kupata ahadi ya nguvu za kiroho, lazima uelewe kanuni za Biblia za nguvu. Katika ulimwengu wa asili, ni sawa na kusoma maagizo yanayokuja na bidhaa ili kujifunza jinsi ya kuiendesha vizuri au kupenda kutumia mapishi ili kujifunza jinsi ya kuandaa chakula fulani.

3. LAZIMA UZITUMIE KANUNI:

Mtu anaweza kukupa zawadi nzuri katika ulimwengu wa asili. Unaweza kuchagua kuikubali. Inakuja na maagizo. Unaweza kusoma maagizo na kuyaelewa vizuri. Lakini isipokuwa unatumia maagizo kuendesha zawadi, bidhaa bado haina maana kwako.

Kuelewa tu kanuni za nguvu za Biblia zinazofundishwa katika kozi hii haitoshi. Ni lazima utumie kanuni hizi kwa maisha na huduma yako mwenyewe.

ZAIDI YA BARAKA... KUELEKEA NGUVU

Waumini wengi hawana uzoefu wa nguvu kwa sababu kamwe hawapiti hatua ya baraka za kiroho. Roho Mtakatifu anaanza kutembea juu yao na wanahisi furaha kuu. Wanaweza kuionyesha kwa kuimba, kupiga kelele, kucheza, au kulia. Wanabarikiwa na Mungu na wanaitikia kwa hisia.

Hakuna kitu kibaya na hii. Biblia imejaa matukio hayo ya kiroho. Lakini Mungu anataka kuwahamisha watu wake zaidi ya hatua ya baraka hadi katika ulimwengu wa nguvu za kiroho, zaidi ya hisia hadi maonyesho.

Kuna hadithi katika Agano la Kale inayoonyesha ukweli huu. Pia inaonyesha uhusiano kati ya ahadi na kuwa na ahadi hiyo. Taifa la Israeli lilisafiri kwa miezi mingi kutoka Misri kupitia jangwa hadi nchi ambayo Mungu aliwaahidi. Walipofika ukingoni mwa nchi hii ya ahadi, Musa alituma wapelelezi waikague nchi. Kumi kati ya wale wapelelezi walileta ripoti mbaya. Walisema kulikuwa na majitu katika nchi na hakuna njia ambayo Israeli wangeweza kuingia kuimiliki nchi. Ni wapelelezi wawili tu waliowasihi watu waingie katika nchi hiyo na kuimiliki kama Mungu alivyoahidi.

Israeli ilichagua kusikiliza ripoti hiyo mbaya. Kwa sababu hii, ingawa ilikuwa ni safari ya siku kumi na moja tu kutoka walipokuwa wamepiga kambi hadi Nchi ya Ahadi, ilichukua Israeli miaka arobaini kufanya safari hiyo (Kumbukumbu la Torati 1:2).

Mungu aliwaleta Israeli kwenye hatua ya kubarikiwa. Walikuwa ukingoni mwa Nchi ya Ahadi. Nguvu za Mungu zilipatikana kumshinda adui. Lakini Israeli walikataa kusonga mbele katika uwezo wa Mungu. Hakukuwa na ubaya wowote katika ahadi hiyo. Tatizo lilikuwa kukataa kwa Israeli kuimiliki.

Haupaswi kuacha unapofika hatua ya baraka katika maisha yako. Ni lazima uvunje katika ulimwengu wa nguvu wa kiroho. Usipofanya hivyo, utaendelea kutanga-tanga katika nyika ya kiroho yenye ukame usio na nguvu.

Ni lazima usogee zaidi ya hatua ya baraka kuingia katika eneo la mamlaka. Lazima uwe mwonyeshaji badala ya kuwa mtazamaji; mtendaji badala ya kusikia tu. Unapofanya hivyo, utapata mtiririko wa kweli wa nguvu za Mungu. Utapata nguvu ya maisha na upako ndani yako ambayo hujawahi kujuua hapo awali. Utapata maisha baada ya dini.

WATU WA KAWAIDA

Unaweza kufikiria kuwa huwezi kupata nguvu hii kwa sababu huna elimu. Labda huna sifa za uwaziri na dhehebu lolote. Huenda unaishi katika kijiji kilicho mbali na chuo cha Kikristo na usiweze kupata elimu ya shule ya Biblia. Hakuna kati ya mambo haya yanayohitaji kusimama katika njia ya kupokea kwako nguvu za kiroho. Neno la Mungu limejaa mifano ya wanaume na wanawake wa kawaida ambao walitumiwa na Mungu kwa njia kuu:

Ibrahimu. . . . alidanganya kuhusu Sara kuwa mke wake kwa sababu ya hofu, lakini alitumiwa na Mungu kupata taifa kubwa la Israeli.

Musa. . . . hakuwa mzungumzaji mzuri na alimuua Mmisri kwa hasira, lakini Mungu alimtumia kuongoza taifa zima la watu zaidi ya milioni mbili hadi nchi ya ahadi.

Peter. . . . alizama wakati akitembea juu ya maji, kila mara alisema jambo lisilofaa kwa wakati usiofaa, na mwishowe akakana kwamba anamjua Yesu. . . bado mvuvi huyu wa kawaida alisimama na kutoa ushuhuda wenyewe nguvu siku ya Pentekoste ambao uliletwa wokovu wa roho 3,000.

Gideoni. . . . kijana aliyejificha kwa hofu ili kupura nafaka ya mavuno aliitwa kukomboa taifa zima kutoka kwa watekaji dhalimu.

Mfalme Daudi. . . . alifanya uzinzi, akachukua mke wa mtu mwingine na kumfanya mtu huyo auawe, hata hivyo alikuwa Mfalme mkuu wa Israeli na alimwita mtu kwa moyo wa Mungu mwenyewe.

Petro na Yohana. . . . wote wawili walikuwa wavuvi maskini na hawakuwa na pesa wala elimu, lakini nguvu ya uponyaji ya Mungu ilitiririka kuititia kwao na kutikisa miji mizima.

Mtume Paulo. . . . ilisemwa juu yake kwamba barua zake zilikuwa na nguvu, lakini uwepo wake wa mwili ulikuwa dhaifu na usemi wake ulikuwa duni (2 Wakorintho 10:10).

Yakobo. . . alikuwa mdanganyifu, mwongo, na mlaghai. Lakini Mungu alipomgusa, akawa "mfalme mwenye uwezo pamoja na Mungu na wanadamu."

Ikiwa watu kama hawa wanaweza kukabidhiwa nguvu za kiroho kwa Mungu na wanadamu, unaweza pia, licha ya kushindwa kwako kwa kibinadamu! Mungu huwaita wanaume na wanawake wa kawaida na kuwafanya wa ajabu. Yeye hakuoni jinsi unavyojiona. Yeye hakuoni jinsi wengine wanavyokuona. Mungu anakuona jinsi unavyoweza kuwa unapovishwa nguvu za kiroho. Mungu hutumia watu wa kawaida, kile ambacho Biblia inakiita “vyombo vy a udongo” ili...” **ukuu wa uweza uwe wa Mungu, na si kutoka kwetu sisi**” (2 Wakorintho 4:7).

KUJIPIMA

1. Andika Aya Muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Kuna tofauti gani kati ya dini na udhihirisho wa nguvu za Mungu?

---

3. Taja baadhi ya miundo ya mamlaka ya kidunia iliyoorodheshwa katika somo hili.

---

4. Ni rejeleo gani linalofafanua tofauti kati ya miundo ya nguvu za kilimwengu na za Kibiblia?

---

5. Toa ufanuzi wa Biblia wa uwezo na mamlaka.

---

6. Tambua nguvu zisizo za kawaida ambazo ni chanzo cha nguvu za kiroho.

---

7. Sehemu mbili za kila ahadi ya Biblia ni zippi?

na

8. Orodhesha hatua tatu zilizotolewa katika somo hili, za kuwa na ahadi za Mungu.

---

9. Msingi wa nguvu za kiroho ni _____.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Rekodi ya kwanza ya Biblia ya mtu aliyevishwa nguvu za kiroho ni Yakobo. Ilisemwa juu yake kwamba alikuwa na uwezo na Mungu na wanadamu. Jifunze kumbukumbu ya tukio hili katika Mwanzo 32 na Hosea 12:3-4. Andika muhtasari wa kile unachojifunza katika vifungu hivi:

---

2. Yesu alikataa mamlaka ya ulimwengu. Tazama Luka 4:1-13, Yohana 6:15, na Yohana 7:2-6. Andika muhtasari wa kile unachojifunza katika vifungu hivi:

SURA YA PILI

CHANZO CHA NGUVU

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua chanzo cha nguvu.
- Orodhesha njia nane Mungu anaonyesha uweza wake duniani.
- Toa rejea ya Kimaandiko inayoeleza kwa nini Mungu anaonyesha nguvu zake duniani.

AYA MUHIMU:

Mungu amesema mara moja; mara mbili nimesikia haya; uwezo huo ni wa Mungu.
(Zaburi 62:11)

UTANGULIZI

Ili kuelewa vizuri kanuni za nguvu lazima tuanze mwanzoni kabisa. Lazima tugundue chanzo cha nguvu. Chanzo cha kitu ni mwanzo au mahali kilipotoka. Sura hii inamwonyesha Mungu wa kweli na aliye hai aliyefunuliwa katika Biblia Takatifu kama chanzo cha nguvu zote. Daudi aliandika:

Mungu amesema mara moja; mara mbili nimesikia haya; uwezo huo ni wa Mungu.
(Zaburi 62:11)

Mungu anaporudia jambo ni kwa sababu ni la muhimu sana.

CHANZO CHA NGUVU

Kabla ya kitu kingine chochote kuwepo, kulikuwa na Mungu. Mwanzo 1-2 inarekodi mwanzo wa ulimwengu na viumbe vyote vilivyo hai. Mungu aliiumba dunia kwa uwezo wake:

**Ameiumba dunia kwa uweza wake; Ameuweka ulimwengu kwa hekima yake, na
amezitandaza mbingu kwa busara zake.**
(Yeremia 10:12)

**Mimi nimeiumba dunia, mwanadamu na mnyama aliye juu ya nchi, kwa uweza
wangu mkuu na kwa mkono wangu ulionyoshwa, nami nimempa yeye niliyeona
kuwa inafaa kwangu. (Yeremia 27:5)**

Kwa kuwa katika yeje vitu vyote viliumbwa, vilivyo mbinguni na vilivyo juu ya nchi, vinavyoonekana na visivyoonekana; ikiwa ni viti vyenzi, au usultani, au enzi, au mamlaka; vitu vyote viliumbwa kwa njia yake, na kwa ajili yake. (Wakolosai 1:16)

Kwa kuwa Mungu aliumba vitu vyote, hakuna kitu zaidi ya upeo wa uwezo Wake:

Ah Bwana Mungu! Tazama, wewe umeziumba mbingu na nchi kwa uweza wako mkuu na kwa mkono wako ulionyoshwa, wala hapana neno lililo gumu kwako. (Yeremia 32:17)

Mungu ndiye chanzo cha nguvu nyuma ya kila kitu katika hali yake ya sasa:

Umestahili, Ee Bwana, kuupokea utukufu na heshima na uweza; (Ufunuo 4:11)

Kwa maana vitu vyote vinatoka kwake, na kwa njia yake, na kwake Yeye. utukufu una yeje milele. (Warumi 11:36)

**Ambaye kwa kuwa katika mng'ao wa utukufu wake, na chapa ya nafsi yake, akivichukua vyote kwa Neno la uweza wake...
(Waebraania 1:3)**

Mungu anazo nyakati na majira katika uweza wake:

Akawaambia, Si kazi yenu kujua nyakati wala majira, Baba alioweka katika mamlaka yake mwenyewe. (Matendo 1:7)

Nchi na vyote vilivyomo ni mali ya Bwana:

Nchi na vyote viijazavyo ni mali ya Bwana; dunia, na wakao ndani yake. (Zaburi 24:1)

Katika Mwanzo 14:22, Mungu anaitwa mmiliki wa Mbingu na nchi. Kumiliki kitu ni kuwa na uwezo juu yake.

Kuna falme na serikali nyingi katika ulimwengu huu. Lakini Ufalme wa Mungu ni wenye enzi kuu. Hii ina maana kwamba Anatawala juu ya yote:

Bwana ameweka kiti chake cha enzi mbinguni; na ufalme wake unatawala kila kitu. (Zaburi 103:19)

Ee Bwana, ukuu ni wako, na uweza, na utukufu, na kushinda, na enzi; kwa kuwa vyote vilivyo mbinguni na duniani ni vyako; Ufalme ni wako, Ee Bwana, nawe umetukuzwa, u mkuu juu ya yote.

Utajiri na heshima hutoka kwako, nawe unatawala juu ya vyote; na mkononi mwako mna uweza na uwezo; na mkononi mwako mna kuwatukuza na kuwatia watu wote nguvu. (1 Mambo ya Nyakati 29:11-12)

Kwa kuwa Mungu alimuumba mwanadamu, ni Yeye pekee aliye na uwezo juu ya roho ya mwanadamu:

Hakuna mtu aliye na mamlaka juu ya roho ili kuizua; wala hana mamlaka siku ya kufa . . .(Mhubiri 8:8)

Mungu ana uwezo wa kuwahifadhi wale waliowekwa wafu:

Kuugua kwake mfungwa na kukufikilie; kwa kadiri ya ukuu wa uweza wako uwahifadhi wale walioandikiwa kufa. (Zaburi 79:11)

Mungu ndiye awapaye nguvu wazimiao.

Huwapa nguvu wazimiao, na yeye humwongeza nguvu yeye asiyekuwa na uwezo. (Isaya 40:29)

. . . Mungu wa Israeli ndiye awapaye watu wake nguvu na uweza. (Zaburi 68:35)

Nguvu ya Mungu haiathiriwi na nguvu au ukosefu wa nguvu za mwanadamu:

. . . Bwana, si kitu kwako kusaidia, ikiwa ni pamoja na wengi, au kwa wale ambao hawana uwezo . . . (2 Mambo ya Nyakati 14:11)

Mungu anao uwezo wa kukomboa. Biblia imeaja kumbukumbu za jinsi Mungu alivyowaokoa watu kwa njia isiyo ya kawaida wakati wa shida. Mifano miwili mizuri inapatikana katika kitabu cha Danieli. Soma jinsi Mungu alivyowaokoa watumishi wake kutoka kwa tanuru ya moto katika Danieli 3 na kutoka kwa simba katika Danieli 6.

Nguvu zake hazina kikomo:

Bwana si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa uweza... (Nahumu 1:3)

Nguvu zake ni bora:

Kumgusa Mwenyezi, hatuwezi kumpata; Yeye ni mkuu katika uwezo, na hukumu, na wingi wa uadilifu . . . (Ayubu 37:23)

Nguvu za Mungu ni za milele. Paulo aliandika kwamba Mungu...

. . . asiyeweza kufa, akikaa katika nuru ambayo hakuna mtu awezaye kuikaribia; ambaye hakuna mtu aliywona, wala awezaye kumwona; (1 Timotheo 6:16)

Katika kitabu cha mwisho cha Biblia tunasoma juu ya tukio la wakati ujao huko Mbinguni wakati . . .

... Hekalu likajaa moshi kutoka kwa utukufu wa Mungu na uweza wake. . . (Ufunuo 15:8)

Na majeshi ya Mbinguni wakalia. . . wakisema Amina: Baraka, na utukufu, na hekima, na shukrani, na heshima, na uweza, na uweza, na kwa Mungu wetu hata milele na milele. Amina. (Ufunuo 7:12)

Na baada ya hayo nikasikia sauti kuu ya umati mkubwa wa watu mbinguni, ikisema, Haleluya: Wokovu, na utukufu, na uweza, kwa Bwana, Mungu wetu. (Ufunuo 19:1)

Mara kwa mara, kuanzia mwanzo hadi mwisho, Biblia inakazia kwamba Mungu ndiye chanzo cha nguvu.

JINSI MUNGU ANAVYOONYESHA NGUVU ZAKE

Biblia ni rekodi ya jinsi Mungu anavyofunua nguvu zake duniani. Hizi ndizo njia mbalimbali ambazo Mungu hudhihirisha nguvu zake:

ASILI:

Mungu amejidhihirisha katika asili. Mimea na wanyama, mabonde na milima, maji na majangwa, na hata anga za juu ni dalili zinazoonekana za uweza Wake wa uumbaji.

Msifuni Bwana. Msifuni Mungu katika patakatifu pake; msifuni katika anga la uweza wake. (Zaburi 150:1

Ambaye kwa nguvu zake huiweka milima imara; akiwa amefungwa mshipi wa nguvu;

**Atulizaye mshindo wa bahari, mshindo wa mawimbi yao. . .
(Zaburi 65:6-7)**

Mungu yuko katika upemo, bahari na milima.

Alisababisha upemo wa mashariki kuvuma Mbinguni; na kwa uweza wake alileta upemo wa kusi. (Zaburi 78:26)

. . . Bwana ana njia yake katika tufani na tufani, na mawingu ni mavumbi ya miguu yake.

Yeye huikemea bahari, na kuikausha, na kuikausha mito yote. . .

Milima hutetemeka mbele zake, na vilima vinayeyuka, na nchi inateketea mbele zake. . .(Nahumu 1:3-5)

Anadhibiti vitu vyote vya asili:

Atoapo sauti yake, pana wingi wa maji mbinguni, na kupandisha mawingu kutoka miisho ya dunia; Hufanya umeme na mvua, na kuutoa upepo katika hazina zake. (Yeremia 10:13)

Ayubu sura ya 38-40 hutoa rekodi ya kina ya jinsi Mungu anavyofichuliwa katika ulimwengu wa asili. Mungu amedhihirisha uweza wake kwa uwazi sana katika maumbile hivi kwamba wanadamu hawana kisingizio cha kutomwamini:

Kwa maana mambo yake yasiyoonekana tangu kuumbwa ulimwengu yanaonekana, na kufahamika kwa kazi yake; yaani, uweza wake wa milele na Uungu wake; ili wasiwe na udhuru. (Warumi 1:20)

NENO LAKE LILIGOANDIKWA:

Tangu mwanzo hadi mwisho, Neno la Mungu liligoandikwa hufunua nguvu zake. Inafunga kwa uwezo wake wa kuumba. Inafunga kwa uwezo Wake wa kuharibu, kuhukumu, na kuumba upya. Kati ya Mwanzo na Ufunuo, Neno la Mungu linarekodi nguvu zake daima zikifanya kazi duniani na katika maisha ya wanaume na wanawake.

Sio tu kwamba hadithi zilizorekodiwa katika Neno la Mungu zinaonyesha nguvu zake, lakini maneno ambayo wanaambiwa ni yenye nguvu:

Maana Neno la Mungu li hai, tena lina nguvu, tena lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake, tena li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo. (Waembrania 4:12)

HUKUMU:

Matendo ya hukumu ya Mungu yanaonyesha nguvu zake. Nguvu zake zilionyeshwa kwa mara ya kwanza katika hukumu alipowahukumu Adamu na Hawa baada ya dhambi yao (Mwanzo 3).

Ilfunuliwa kwa kiwango kikubwa zaidi wakati Mungu alipoharibu ulimwengu wote kwa gharika katika siku za Nuhu (Mwanzo 6-9).

Biblia ni rekodi inayoendelea ya uwezo wa Mungu uliofunuliwa kuitia hukumu ya dhambi. Alituma hukumu juu ya watu wake walipofanya dhambi. Pia alituma hukumu juu ya mataifa maovu. Unaweza kusoma kuhusu hili katika kitabu cha Waamuzi na vitabu vilivyoandikwa na manabii.

Kila wakati Mungu alipotuma hukumu, alionyesha wazi kusudi lake lilikuwa kwamba watu wangejua uwezo wake (kwa mfano, ona Kutoka 7:17).

UKOMBOZI:

Katika historia, Mungu alifunua nguvu zake katika matendo ya kimiujiza ya ukombozi.

Ingawa Mungu aliwahukumu Adamu na Hawa, alitoa njia ya wokovu kwao (Mwanzo 3:15). Ingawa aliiharibu dunia mbovu kwa gharika, alitoa safina ya usalama (Mwanzo 6-9).

Mungu aliwakomboa Israeli kutoka utumwani Misri kwa uwezo wake:

Na kwa sababu aliwapenda baba zako, kwa hiyo aliwachagua wazao wao baada yao, akakutoa mbele ya macho yake kwa uweza wake mkuu kutoka Misri. (Kumbukumbu la Torati 4:37)

Mungu aliinua waamuzi, wafalme na manabii ambao aliwatumia kuwakomboa watu wake kutoka katika mkono wa adui. Nehemia alisema kuhusu Israeli:

Sasa hawa ni watumishi wako na watu wako uliowakomboa kwa uweza wako mkuu na kwa mkono wako hodari. (Nehemia 1:10)

Kila wakati Mungu alipowakomboa watu wake, alikuwa na kusudi. Kusudi hilo lilikuwa kufichua nguvu zake:

Hata hivyo, aliwaokoa kwa ajili ya jina lake, ili kwamba nguvu zake kuu zijulikane. (Zaburi 106:8)

YESU KRISTO:

Mpango mkuu wa Mungu wa ukombozi ulifunuliwa katika Yesu Kristo ambaye kupitia kwake wanadamu wote wangeweza kukobolewa kutoka kwa dhambi mara moja na kwa wakati wote.

Nguvu za Mungu zilifunuliwa kupitia unabii kuhusu kuzaliwa kwa Yesu na katika kuzaliwa kwake kimujiza. Ilikuwa dhahiri katika maisha, mafundisho, na huduma ya Bwana na vile vile katika kifo na ufufuo Wake.

Ufunuo mkuu wa nguvu za Mungu ulikuwa katika Yesu Kristo:

Nikasikia sauti kuu mbinguni, ikitisema, Sasa kumekuwa wokovu, na nguvu, na ufalme wa Mungu wetu, na mamlaka ya Kristo wake; kwa maana ametupwa chini mshitaki wa ndugu zetu, ye ye awashitakiye mbele za Mungu wetu usiku. (Ufunuo 12:10)

Katika Sura ya Nne ya kozi hii utajifunza kwa undani jinsi nguvu za Mungu zilivyofunuliwa katika Yesu Kristo.

ROHO MTAKATIFU:

Yesu aliwaahidi wafuasi wake:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalem, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Matendo 2 ni kumbukumbu ya kuja kwa Roho Mtakatifu, aliyetumwa kutoka kwa Mungu kama Yesu alivyoahidi. Kupitia Roho Mtakatifu Mungu anaendelea kudhihirisha nguvu zake. Utajifunza jinsi unavyojifunza nguvu za Roho Mtakatifu baadaye katika kozi hii.

ISHARA ZISIZO ZA KAWAIDA:

Tayari umejifunza kwamba Mungu alidhihirisha nguvu zake kupitia hukumu na ukombozi wa watu wake. Lakini Mungu pia anafunua nguvu zake kwa njia zingine zisizo za kawaida. "Miujiza" inamaanisha zaidi ya uwezo wa ulimwengu wa asili. Ni jambo ambalo haliwezi kufanywa kwa uwezo wa mwanadamu.

Nguvu za Mungu zimefunuliwa kupitia uponyaji wa kimujiza, ukombozi kutoka kwa nguvu za mapepo, wafu kurudishwa kwenye uhai—hata kwa moto unaoanguka kutoka Mbinguni. Biblia nzima ni kumbukumbu ya ishara za ajabu za Mungu zikifichua nguvu zake. Nguvu za Mungu bado zinafunuliwa kupitia ishara kama hizo leo.

WAUMINI:

Yesu alisema ishara hizo zenye nguvu zingefanywa na Mungu kupitia waumini:

**Na ishara hizi zitafuatana na hao waaminio; Kwa jina langu watatoa pepo;
watasema kwa lugha mpya.

watashika nyoka; hata wakinywa kitu cha kufisha, hakitatadhuru kabisa;
wataweka mikono juu ya wagonjwa, nao watapata afya.
(Marko 16:17-18)**

Tangu mwanzo wa Neno Lake lililoandikwa, Mungu alifanya kazi katika dunia hii kupitia wanaume na wanawake. Mwanadamu ana uwezo wa nguvu tofauti na kiumbe mwingine yeoyote aliyeumbwa. Hukumu ya Mungu ilikuja kupitia wanaume na wanawake waovu. Ukombozi ulikuja kupitia waamuzi wacha Mungu, manabii, wafalme, na hatimaye kupitia Yesu Kristo.

Yesu alipokuja duniani kudhihirisha nguvu za Mungu alizaliwa na mwanamke mwenye umbo la mwanadamu. Ukombozi mkuu wa nyakati zote, ukombozi kutoka kwa dhambi, ulikuja kwa njia ya mtu aliyefanywa katika umbo la mwanadamu.

Baada ya Yesu kurudi Mbinguni, Mungu aliendelea kuonyesha uwezo wake duniani kupitia wanaume na wanawake. Kitabu cha Matendo ni kumbukumbu ya nguvu ya Mungu itendayo kazi kupitia kwa waumini.

Nao wakatoka, wakahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha lile neno kwa ishara zilizofuatana nayo... (Marko 16:20)

Nguvu ya Mungu ilidhihirisha kupitia nguvu ya Injili inayobadilisha maisha ya wanaume na wanawake. Ilionyeshwa katika miujiza ya uponyaji na ukombozi. Nguvu zake zilionyeshwa licha ya mateso na mateso.

Kila Mungu anapomwinua mtu au huduma ni kwa ajili ya kuonyesha uweza wake. Mungu akamwambia Musa:

**Na kwa sababu hii nimekusimamisha wewe, ili nikuonyeshe uweza wangu, na jina langu litangazwe katika dunia yote.
(Kutoka 9:16)**

Mungu anaendelea kudhihirisha nguvu zake leo kupitia waamini ambao ni sehemu ya Kanisa la kweli. Anadhihirisha uwezo wake kupitia viongozi maalum anaowaweka katika Kanisa na kupitia karama za kiroho zinazotolewa kwa waamini. Utajifunza zaidi kuhusu hili katika Sura ya Tano kuhusu "Mamlaka Iliyokabidhiwa."

KWANINI MUNGU ANAFUNUA NGUVU ZAKE

Kwa nini Mungu anadhihirisha nguvu zake duniani? Kwa nini Anaonyesha ishara za miujiza kwa wanadamu? Kuna makusudi mengi ya nguvu ya Mungu kufanya kazi duniani. Utajifunza haya katika Sura ya Sita juu ya "Malengo ya Nguvu."

Lakini makusudi mengi ya nguvu za Mungu yanaweza kujumlishwa katika kusudi moja kuu. Kusudi hili, tangu mwanzo wa nyakati, lilikuwa kuwakomboa wanadamu wenyewe dhambi kupitia Yesu Kristo. Kusudi la ufunuo wa nguvu zake ni kuwavuta watu wote kwake kupitia Yesu:

**akiisha kutujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na uradhi wake mwema,
alioukusudia ndani yake mwenyewe;**

Ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati, avikusanye pamoja vitu vyote katika Kristo, vilivyo Mbinguni na vilivyo juu ya nchi pia; hata ndani yake. (Waefeso 1:9-10)

Kwa kadiri ya kusudi la milele alilolikusudia katika Kristo Yesu Bwana wetu. (Waefeso 3:11)

NGAZI NYINGINE ZA MAMLAKA

Mungu ndiye chanzo cha nguvu zote. Yeye ndiye mamlaka kuu na ya juu zaidi katika ulimwengu wote mzima.

Mungu ameweka viwango vingine vya mamlaka duniani. Alimpa Mwanawe, Yesu Kristo mamlaka. Anawapa waamini mamlaka kwa njia ya Roho Mtakatifu. Mungu ameweka viwango vya mamlaka katika jamii, serikali, biashara, nyumba, na kanisa. Ngazi hizi za mamlaka zote ni muhimu. Ili kuelewa vizuri kanuni za nguvu za kiroho, lazima utambue muundo wa mamlaka uliowekwa na Mungu. Utajifunza kila moja ya haya baadaye katika kozi hii.

Lakini kwanza, uangalifu lazima uelekezwe kwenye ukweli muhimu ambao umefunuliwa katika Biblia. Ingawa Mungu ndiye chanzo cha nguvu, mamlaka Yake hayaendi bila kupingwa. Viwango vya mamlaka ambavyo ameweka duniani pia haviendi bila kupingwa. Kuna nguvu za uovu zinazopinga mamlaka ya Mungu. Wao si tishio kwa mamlaka Yake kwa njia yoyote ile, lakini daima wanapigana vita dhidi yake hata hivyo. Ikiwa utajumuisha "Kanuni za Nguvu" za Kibiblia katika maisha yako basi utapingwa na nguvu hizi hizo. Sura ifuatayo, "The Challenging Bandia," inahusika na somo hili.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. "Chanzo" cha kitu ni nini?

---

3. Ni nani chanzo cha nguvu zote?

---

4. Orodhesha njia nane ambazo Mungu hudhihirisha nguvu zake duniani.

---

5. Je, kauli hii ni Kweli au Si kweli? "Mungu ndiye nguvu pekee katika ulimwengu. Hakuna viwango vingine vyaa nguvu." Taarifa ni _____.

6. Toa rejea ya Maandiko ambayo inaeleza kusudi kuu la Mungu katika kufunua nguvu zake duniani.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Daudi alikuwa Mfalme mkuu kuwahi kutawala taifa la Israeli. Alimtambua Mungu kuwa chanzo cha nguvu zote. Fanya muhtasari wa kile unachojifunza kutoka kwa Maandiko haya:
  2. Samweli 22:33; Zaburi 59:11,16; 62:11; 63:2; 65:6; 68:35; 78:26; 79:11; 90:11; 106:8; 110:3; 111:6; 145:11; 150:1
-
-
-
-

2. Daudi alionyesha tamaa ya kibinafsi inayohusiana na nguvu za Mungu. Ni tamaa gani aliyointyesha katika Zaburi 71:18?
-
-

3. Unapojifunza Biblia, weka kumbukumbu ya jinsi Mungu anavyofichua nguvu zake kupitia:

Asili	Yesu Kristo
Hukumu	Roho Mtakatifu
Ukombozi	Ishara za Kiungu
Neno Lake	Waumini

SURA YA TATU

CHANGAMOTO BANDIA

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Aya Muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua Shetani kama ghushi mwenye changamoto wa nguvu za kweli za Mungu.
- Eleza nini maana ya "uovu wa kiroho mahali pa juu."
- Fanya kwa ufupi jinsi Shetani anavyoiga nguvu za Mungu kuitia uovu wa kiroho mahali pa juu.

AYA MUHIMU:

Wala si ajabu; kwa maana Shetani mwenyewe hujigeuza awe mfano wa malaika wa nuru.

Basi si neno kubwa watumishi wake nao wakijigeuza wawe mfano wa watumishi wa haki, ambao mwisho wao utakuwa sawasawa na kazi zao.

(2 Wakorintho 11:14-15)

UTANGULIZI

Katika sura ya mwisho ulijifunza kwamba Mungu ndiye chanzo cha nguvu na njia anazodhihirisha uweza wake duniani. Lakini uweza mkuu wa Mungu hauendi bila kupingwa. Kuna vita vya kuwania madaraka vinavyoendelea duniani leo. Sio vita vya damu na nyama. Ni pambano la uasi wenye changamoto nyingi wa bandia dhidi ya Mungu.

CHANGAMOTO ZITOKANAZO NA GUSHI

Shetani daima anapinga nguvu za Mungu katika ulimwengu. Yeye ndiye ghushi mwenye changamoto kwa sababu yeye hana tishio lolote kwa Mungu. Shetani awali aliumbwaa na Mungu kama malaika mzuri aitwaye Lusifa. Soma kuhusu hali yake ya awali na nafasi yake katika Ezekieli 28:12-17. Lakini Shetani aliasi dhidi ya nguvu na mamlaka ya Mungu. Alitaka kuwa kama Mungu Mwenyewe. Unaweza kusoma hadithi ya uasi wake katika Ezekieli 28:17 na Isaya 14:12-15. Mungu angweza kumpiga Shetani na kumuua kwa ajili ya uasi huo. Lakini kama angemshusha adui wa kwanza kwa njia hii, kungekuwa na uwezekano wa kutokea uasi mwingine na historia ya Mbinguni ingegubikwa na majanga kama hayo.

Badala yake, Mungu alimtoa Shetani kutoka Mbinguni na kuruhusu madai yake ya mamlaka kuwa na majoribio kamili duniani. Mungu pia aliwafukuza malaika wengine walioshiriki katika uasi wa Shetani. Sasa ni malaika waovu wanaojulikana kama "pepo" au "shetani" wanaofanya kazi ulimwenguni leo.

Muda mfupi baada ya Mungu kuumba mwanamume na mwanamke wa kwanza, vita vilianza duniani. Unaweza kusoma changamoto ya kwanza katika Mwanzo sura ya 3. Anguko la Adamu na Hawa katika dhambi lilitokana na uasi dhidi ya mamlaka na uwezo wa Mungu. Adamu na Hawa walitafuta maarifa sawa na yale ya Mungu. Kwa ujuzi kama huo utakuja nguvu.

Kuanzia wakati huu na kuendelea, Shetani amepinga mamlaka ya Mungu duniani. Kupitia dhambi, Shetani hutafuta kuwavuta wanaume na wanawake kwenye utii kwake badala ya Mungu. Kozi ya Taasisi ya Mavuno, "Mkakati wa Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho," inashughulikia somo la Shetani kwa undani. Ikiwa unachukua kozi za Taasisi kwa mpangilio wao uliopendekezwa, tayari umesoma kozi hii. Ikiwa sivyo, tunapendekeza uipate ili kusaidia katika kumwelewa adui huyu na mikakati mahususi ya kiroho ya kushinda nguvu zake.

Mojawapo ya mbinu kuu za Shetani katika kupinga nguvu za Mungu ni kughushi. Bandia ni mwigo wa kitu fulani na umeundwa ili kudanganya. Kwa mfano, pesa ghushi hufanywa ili zionekane kama pesa halisi. Wahalifu huipitisha kwa wengine kama pesa halisi ya kuwahadaa.

Shetani anaiga nguvu za Mungu. Anaiga nguvu za Mungu za kuwadanganya watu. Anatumia malaika wake (pepo) kumsaidia kutimiza lengo hili. Shetani na roho waovu wake nyakati fulani huonekana kuwa wema badala ya waovu. Tunaonywa:

Wala si ajabu; kwa maana Shetani mwenyewe hujigeuza awe mfano wa malaika wa nuru.

Basi si neno kubwa watumishi wake nao wakijigeuza wawe mfano wa watumishi wa haki, ambao mwisho wao utakuwa sawasawa na kazi zao.

(2 Wakorintho 11:14-15)

Katika siku za mwisho za wakati duniani, kuiga huku kwa nguvu za Mungu na Shetani kutaongezeka. Kwa ishara na maajabu atawapotosha wengi:

hata ye ye ambaye kuja kwake ni baada ya kutenda kwake Shetani, kwa uwezo wote na ishara na ajabu za uongo.

na katika madanganyo yote ya udhalimu kwa hao wanaopotea, kwa sababu hawakukubali kuipenda ile kweli, wapate kuokolewa.

Na kwa ajili hiyo Mungu atawaleta nguvu ya upotevu, wauamini uongo. (2 Wathesalonike 2:9-11)

Maandiko haya yanaonyesha jinsi Shetani anavyofanya kazi. Anaigiza nguvu ya Mungu kwa "nguvu zote na ishara na maajabu ya uongo." Njia pekee unayoweza kutambua udanganyifu wake ni kwa ukweli wa Neno la Mungu.

FALME NA MAMLAKA

Kwa maana kushindana kwetu sisi si juu ya damu na nyama, bali ni juu ya falme na mamlaka, juu ya wakuu wa giza hili, juu ya majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho. (Waefeso 6:12)

Mwanadamu amenaswa katika pambano hili la Shetani kuasi nguvu za Mungu. Tunashiriki katika mapambano ya mamlaka na nguvu zisizoonekana za Shetani. Lakini uweza wa Mungu ni mkuu kuliko "viti vya enzi, na usultani, na enzi, na mamlaka" (Wakolosai 1:16) na ni mkuu kuliko "falme na mamlaka zote katika mahali pa juu" (Waefeso 6:12). Lakini unahitaji kuwa macho kuona nguvu za udanganyifu za Shetani ambazo ni bandia za nguvu za Mungu. Lazima ufahamu. . .

UOVU WA KIROHO KATIKA MAHALI JUU

Paulo anapozungumza kuhusu "uovu wa kiroho mahali pa juu," anarejelea roho waovu ambao wamejipenyeza katika mifumo ya kidini ya ulimwengu. Shetani amepanga majeshi yake maovu kuiga tengenezo la Kanisa la kweli la Mungu. ina makutaniko yanayojulikana kama "Kanisa la Shetani" au "Washirikina wa Kiroho." Ameweka namna ya ibada katika "mahali pa juu" wa kiroho wa dini iliyopangwa.

Shetani pia ameanzisha mfumo wake ndani ya Kanisa la kweli kupitia watu waovu ambao "wamejiingiza kwa ghafula" (Yuda 4). Shetani ana haki katika Kanisa wanaoonyesha uwezo, lakini si nguvu za Mungu. Muundo ambao Shetani ameuweka katika mahali pa juu pa dini unategemea uigaji na udanganyifu.

SHETANI ANA UTATU WAKE MWENYEWE:

Mungu ni utatu wa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu. Utatu wa Shetani unajumuisha Shetani mwenyewe, mnyama, na nabii wa uongo.

SHETANI ANA KANISA LAKE MWENYEWE:

Mungu alianzisha Kanisa la kweli linalojulikana kama "Mwili wa Kristo" ambao Yesu ndiye kichwa chake:

**Basi ninyi mmekuwa Mwili wa Kristo, na viungo peke yake.
(1 Wakorintho 12:27)**

Shetani ana kanisa lake mwenyewe linaloitwa "sinagogi la Shetani":

... Nayajua matukano ya hao wajiitao Wayahudi, nao sio, bali ni sinagogi la Shetani. (Ufunuo 2:9)

Jina "sinagogi la Shetani" halitumiwi waziwazi kila mara, lakini sinagogi lake linawekwa mahali popote ambapo Injili ya kweli ya Bwana Yesu Kristo haijahubiriwa.

SHETANI ANA MAFUNDISHO:

Mungu ana fundisho ambalo limefunuliwa katika Neno lake takatifu, Biblia:

Kila andiko, lenye pumzi ya Mungu, lafaa kwa mafundisho...
(2 Timotheo 3:16)

Fundisho la Shetani linaitwa "mafundisho ya mashetani":

Basi Roho anena waziwazi ya kwamba nyakati za mwisho wengine watajitenga na imani, wakisikiliza roho zidanganyazo, na mafundisho ya mashetani.
(1 Timotheo 4:1)

Fundisho la mashetani ni fundisho lolote linalowasilishwa kama kweli ambalo halikubaliani na Neno la Mungu lililoandikwa.

SHETANI ANA MFUMO WA SADAKA:

Katika Warumi 12:1, tunaambiwa tujitoe kwa Mungu kama dhabihu iliyo hai. Hii ina maana kwamba tunapaswa kujitoa katika utii kamili kwa Mungu. Shetani anadai dhabihu pia:

Lakini nasema kwamba vitu ambavyo watu wa mataifa wavitoa sadaka wanavitoa kwa mashetani na si kwa Mungu. (1 Wakorintho 10:20)

Shetani anadai utii kamili wa mwili, nafsi na roho. Kwa kweli kuna huduma za dhabihu zinazofanywa ambapo wanaume na wanawake hujitolea wenyewe kwa utumishi wa Shetani. Sadaka ya damu ya wanadamu na wanyama pia hufanywa.

SHETANI ANA USHIRIKA WAKE MWENYEWE:

Kushiriki mkate na divai ya ushirika kulianzishwa na Yesu kama njia ya kukumbuka dhabihu yake kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote msalabani (1 Wakorintho 11:23-34). Shetani anaghushi hii kwa huduma yake mwenyewe ya ushirika:

Hamwezi kunywea kikombe cha Bwana na kikombe cha mashetani; Hamwezi kushiriki katika meza ya Bwana na katika meza ya mashetani.
(1 Wakorintho 10:21)

SHETANI ANA WATUMISHI:

Mungu huwaita baadhi ya waumini kutumika kama wachungaji na kuhudumia Kanisa lake kwa kutangaza Injili (1 Wakorintho 12:28). Shetani pia ana watumishi:

Wala si ajabu; kwa maana Shetani mwenyewe hujigeuza awe mfano wa malaika wa nuru.

Basi si neno kubwa watumishi wake nao wakijigeuza wawe mfano wa watumishi wa haki; ambao mwisho wao utakuwa sawasawa na matendo yao.
(2 Wakorintho 11:14-15)

Watumishi wa Shetani wanatangaza “injili” yake ambayo ni kinyume na Injili ya Bwana Yesu Kristo:

Ambayo si nyingine; lakini wako watu wawataabishao na kutaka kuipotosha Injili ya Kristo.

Lakini ijapokuwa sisi au malaika wa mbinguni atawahubiria Injili nyingine yo yote wewe kuliko hayo tuliyowahubiri, na alaaniwe. (Wagalatia 1:7-8)

Kwa sababu tu ujumbe unatolewa kwa mtindo wenye nguvu wa uwasilishaji haimaanishi kuwa ni ujumbe wa Injili ya kweli.

SHETANI ANA KITI CHA ENZI:

Mungu ana kiti cha enzi Mbinguni. Shetani pia ana kiti cha enzi, ingawa hatuambiwi eneo lake kamili:

Na yule mnyama niliyemwona alikuwa kama chui, na miguu yake ilikuwa kama miguu ya dubu, na kinywa chake kama kinywa cha simba; yule joka (Shetani) akampa nguvu zake, na kiti chake cha enzi, na mkuu. mamlaka. (Ufunuo 13:2)

SHETANI ANA WAABUDU:

Kuna watu wengi wanaomwabudu Mungu wa kweli. Shetani pia ana waabudu:

... wakamsujudia huyo mnyama, wakisema, Ni nani afananaye na mnyama huyu? (Ufunuo 13:4)

Baadhi ya waabudu wa Shetani wanajifanya kuwa wafuasi wa Yesu:

Shamba ni ulimwengu; mbegu njema ni wana wa ufalme; bali magugu ni wana wa yule mwovu;

Adui aliyepanda ni Ibilisi; mavuno ni mwisho wa dunia; na wavunaji ni malaika. (Mathayo 13:38-39)

Shetani anachanganya “uzao” mbaya na “uzao” mzuri (waamini wa kweli).

SHETANI ANA MANABII:

Mungu ameweka manabii katika kanisa, wanaume ambao wamepakwa mafuta hasa kuleta ujumbe wa moja kwa moja kutoka kwake kwa kanisa (1 Wakorintho 12:28). Shetani pia ana manabii wa uongo:

**Na manabii wengi wa uongo watatokea na kudanganya wengi.
(Mathayo 24:11)**

SHETANI ANA WALIMU:

Mungu amewatia mafuta baadhi ya watu kama waalimu ili kueleza Neno lake kwa wengine (1 Wakorintho 12:28). Lakini walimu wote hawatoki kwa Mungu. Shetani ana walimu wa uongo wanaoeneza mafundisho yake maovu:

Lakini kulikuwa na manabii wa uongo katika wale watu, kama vile kwenu kutakuwako walimu wa uongo, ambao wataingiza kwa siri mafundisho mapotofu, wakimkana hata Bwana aliyewanunua, wakijiletea uharibifu upesi.

Na wengi watafuata ufisadi wao; ambaye kwa ajili yake njia ya kweli itatukanwa.

Na kwa kutamani watajipatia faida kwenu kwa maneno ya uongo . . . (2 Petro 2:1-3)

Walimu wa Shetani huleta “uzushi mbaya sana,” mafundisho ambayo ni ya uwongo na yanasaababisha migawanyiko. Wanasema uwongo na ni wataalamu wa kuchanganya ukweli na makosa kwa njia inayofanya makosa kukubalika.

SHETANI ANA MITUME:

Mtume ni mtu anayeezea Injili na kuanzisha makanisa (1 Wakorintho 12:28). Shetani pia ana mitume wanaofanya kazi yake ulimwenguni pote. Wanawahadaa watu kwa kuwaiga Mitume wa kweli:

Maana watu kama hao ni mitume wa uongo, watenda kazi kwa hila, wanaojigeuza wawe mfano wa mitume wa Kristo. (2 Wakorintho 11:13)

Mitume wa Shetani wanakuwa viongozi wa madhehebu ya uongo na kujipenyeza ndani ya makanisa na hata kuwa viongozi katika makanisa.

SHETANI ANAWAINUA MAKRISTO WA UONGO:

Shetani hata amemwiga Bwana Yesu Kristo kwa kuwatokeza Wakristo wa uwongo. Yesu alionya:

. . . Angalieni mtu asiwadanganye.

Kwa maana wengi watakuja kwa jina langu, wakisema, Mimi ndiye Kristo; na watawadanganya wengi. (Mathayo 24:4-5)

Makristo hawa wa uongo wanaweza kutumia jina la Yesu. Wanaweza kufanya ishara na maajabu mengi. Lakini wao ni waigaji wa nguvu za Mungu.

SHETANI ANA MFUMO WA MAWASILIANO:

Biblia ni rekodi ya jinsi Mungu alivyozungumza na mwanadamu nyakati zilizopita. Mungu anaendelea kusema na wanadamu leo. Shetani pia huzungumza na mwanadamu. Maneno yake ya kwanza kwa wanadamu yalisababisha kuanguka kwao katika dhambi (Mwanzo sura ya 3).

Waumini huomba kwa Mungu kuhusu mahitaji yao. Mungu hujibu maombi ya wenyе haki (Yakobo 5:16). Wafuasi wa Shetani husali kwake na kuwasiliana na roho waovu. Wakati mwingine Shetani hujibu kwa matukio ya kimbunguni kama vile sauti, kusogezwa kwa vitu, kelele, n.k. Shetani ana nguvu halisi na anaweza kuonyesha nguvu hii kwa macho katika ulimwengu wetu.

Mungu amewasiliana na mwanadamu kupitia Neno Lake lililoandikwa, Biblia. Ujumbe wa Shetani pia unawasilishwa kupitia neno lililoandikwa na magazeti maovu, vitabu, sinema, na muziki. Mawasiliano kutoka kwa Mungu kupitia Neno Lake lililoandikwa na kusemwa hutoa mwongozo kwa mwanadamu katika mambo ya maisha.

Shetani ana mfumo wa uongozi wa uwongo unaotimizwa kupitia njia kama hizi zifuatazo:

Unajimu na Nyota: Ambayo hutumia nyota kutabiri matukio na kutoa mwongozo.

Usomaji wa majani ya chai, picha, matuta juu ya kichwa, kiganja cha mkono na mipira ya fuwele: Uundaji wa majani ya chai, mistari kwenye mkono wa mwanadamu, mipira ya fuwele, na picha zinadaiwa kutoa mwongozo.

Uchawi: Kutumia uganga, dawa, hirizi, tambiko, mikutano, uaguzi, njia za kubahatisha, maono, michoro, na mbinu kama hizo zisizo za kimaandiko ili kupokea mwongozo.

SHETANI ANA NGUVU ILIYO JUU YA ASILI:

Yesu aliahidi nguvu zisizo za kawaida kwa wafuasi wake baada ya kupokea ujazo wa Roho Mtakatifu (Matendo 1:8). Shetani pia anatoa nguvu na mamlaka isiyo ya kawaida (Ufunuo 13:2). Mashetani wake huunda nguvu na nishati isiyo ya kawaida. Shetani anatoa nguvu na mamlaka (Ufunuo 13:2), kama Yesu alivyofanya. Shetani anaweza kufanya ishara na miujiza mingi isiyo ya kawaida:

Kwa maana hizo ni roho za mashetani, zifanyazo miujiza...(Ufunuo 16:14).

Yesu alisema:

Wengi wataniambia siku ile, Bwana, Bwana, hatukufanya unabii kwa jina lako? na kwa jina lako kutoa pepo? na kwa jina lako kufanya miujiza mingo?

Ndipo nitawaambia dhahiri, Sikuwajua ninyi kamwe; ondokeni kwangu, ninyi watenda maovu. (Mathayo 7:22-23)

Kumbuka kwamba Yesu alisema "Sikuwajua ninyi kamwe." Watu hawa pamoja na maonyesho yao ya kuvutia ya uwezo hawakuwa kamwe wa Mungu. Walikuwa wakidanganya watu bandia.

NGUVU KUU

Shetani ni mwigaji mwenye changamoto sana. Ana shirika lenye nguvu. Wafuasi wake wanaweza kufanya matendo ya nguvu. Yesu alionya juu ya uwezo wake:

Lakini nitawaonyesheni mtakayemwogopa: mwogopeni yule ambaye baada ya kuua ana uwezo wa kumtupa katika jehanum; naam, nawaambia, Mwogopeni huyo. (Luka 12:5)

Lakini Mungu ana nguvu zaidi. Yesu alisema:

... Yeye (Yesu) aliye ndani yako ni mkuu kuliko yeye (Shetani) aliye katika dunia. (1 Yohana 4:4)

Utajifunza katika sura inayofuata jinsi Yesu alikuja na nguvu na mamlaka kuu ili kuharibu kazi mbaya za Shetani. Utajifunza katika sura zinazofuata jinsi Yesu alivyokabidhi mamlaka juu ya nguvu zote za adui kwa waumini.

KUKABILIANA NA CHANGAMOTO ZA UBANDIA/UGUSHI

Hapa kuna miongozo ya Kibiblia ya kukabiliana na nguvu ya bandia yenyе changamoto:

TAMBUA SHETANI NI MUIGAJI:

Hatua ya kwanza ya kushinda nguvu za Shetani ni kutambua kwamba Shetani anaiga nguvu za Mungu.

TUMIA UPAMBANUZI:

Kuna karama maalum ya Roho Mtakatifu inayoitwa kupambanua roho. Ni uwezo usio wa kawaida unaotolewa na Mungu wa kutambua mara moja roho ya mtu mwingine na kujua kama ni mzuri au mbaya. Ikiwa una karama hii ya kiroho, itumie kuamua ikiwa roho za watu ni za Mungu au za Shetani.

Ikiwa huna karama hii, Mungu ametoa mbinu nyingine za utambuzi. 2 Petro 2 na kitabu cha Yuda huorodhesha sifa za watu wenye roho zidanganyazo ili kukusaidia kuzitambua. Hata mtu awe mtu wa kiroho au mwenye nguvu kadiri gani, mchunguze kwa msingi wa Neno la Mungu.

TATHMINI YOTE YASIYO YA ULIMWENGU KWA MATUNDA:

Kwa sababu Shetani anaiga nguvu za Mungu kupitia maonyesho ya ajabu ya miujiza, ishara na maajabu, Mungu ametoa njia ya kutathmini huduma. Yesu alilinganisha wanadamu na miti ya matunda:

Mti mzuri hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti mbaya hauwezi kuzaa matunda mazuri.

Kwa hiyo kwa matunda yao mtawatambua. (Mathayo 7:18, 20)

Shetani anaweza kuiga karama za kiroho na nguvu za Mungu, lakini hana mfano wa maisha matakatifu yanayoonyesha tunda la Roho Mtakatifu linalojumuisha . . .

... upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu, upole, kiasi . . . (Wagalatia 5:22-23)

Tathmini huduma kwa matunda ya kiroho badala ya udhihirisho wa nguvu usio wa kawaida.

JIFUNZE NENO LA MUNGU:

Ili kutambua mafundisho ya uwongo ya waalimu, mitume, manabii, na watumishi wa Shetani, ni lazima ujue kile kinachofundishwa katika Neno la Mungu. Paulo alimwambia Timotheo:

Jitahidi kujionyesha kuwa umekubaliwa na Mungu, mtenda kazi asiye na sababu ya kutahayari, ukitumia kwa halali neno la kweli. (2 Timotheo 2:15)

Ingawa Paulo alikuwa kiongozi mkuu wa kiroho katika kanisa la kwanza, waumini wa mji wa Berea walikagua kila kitu alichosema kwa Neno la Mungu lililoandikwa:

Hawa walikuwa waungwana kuliko wale wa Thesalonike, kwa kuwa walilipokea lile neno kwa uelekevu wa moyo, na kuyachunguza Maandiko kila siku, waone kama mambo hayo ndivyo yalivyo. (Matendo 17:11)

Ili kuepuka kudanganywa na nguvu za Shetani, chunguza kila kitu kinachofundishwa katika nuru ya Neno la Mungu. Tathmini maisha ya wale wanaofundisha mafundisho yenye nguvu au kufanya ishara na maajabu.

Usikubali fundisho, fundisho, ufunuo, au muujiza wowote ambaa haupatani na Neno la Mungu. Nguvu za Shetani mara nyingi huwavutia waumini kupitia kile kinachoitwa "ufunuo maalum wa ukweli mpya." Watu hudai ndoto maalum, kuonekana na malaika, maono, sauti, au matukio mengine yasiyo ya kawaida. Lakini Paulo alionya:

... lakini wako watu wawataabishao na kutaka kuiptosha Injili ya Kristo. Lakini ijapokuwa sisi au malaika wa mbinguni atawahubiri ninyi injili yo yote isipokuwa hiyo tuliyowahubiri, na alaaniwe.

(Wagalatia 1:7-8)

Usikubali unabii wowote unaoitwa ambao hauhusiani sawa na imani (Warumi 12: 6) na ambayo haitoeki (Kumbukumbu la Torati 18:22). Usikubali ufunuo wowote unaokupeleka mbali na Mungu na ukweli wa Neno lake (Kumbukumbu la Torati 13: 1-5):

Mtu aliyepotea katika njia ya ufahamu atakaa katika mkutano wa wafu. (Mithali 21:16)

EPUKA KILA USHAWISHI WA KISHERANI:

Mungu alionya Israeli kuepuka kila aina ya ushawishi wa Shetani:

... ziharibuni sanamu zao zote, na kuharibu sanamu zao zote za kusubu, na kubomoa mahali pao pote pa juu. (Hesabu 33:52)

Soma maagizo ya ziada ambayo Mungu alitoa katika Kumbukumbu la Torati 18:9-14. Israeli hawakupaswa kuwa na mawasiliano na kazi ya Shetani kwa namna yoyote ile. Vunja chochote unachomiliki kinachohusiana na uchawi au kazi ya shetani. Hii ni pamoja na sanamu, hirizi za bahati, dawa, hirizi, mipira ya fuwele, michezo, vifaa vya uaguzi na vitu vingine sawa. Vunja fasihi na muziki wowote mbaya ambao haumtukuzi Mungu. Hivi ndivyo watu walivyofanya katika Agano Jipyä walipokuwa waamini:

Na wengi wa wale walitumia mambo ya uganga wakakusanya vitabu vyao, wakavichoma moto mbele ya watu wote; wakahesabu thamani yake, wakaona ni vipande vya fedha hamsini elfu. (Matendo 19:19)

Usitumie muda mahali ambapo kuna ushawishi mbaya. Biblia inarekodi kwamba Mungu alijidhihirisha katika sehemu maalum kama vile hekalu la Agano la Kale na chumba cha juu cha nyumba siku ya Pentekoste. Ni kweli vile kwamba nguvu za Kishetani zinaweza kudhihirika katika maeneo maalum yaliyojitelea kwa uovu. Hii ni pamoja na mahali ambapo picha za uovu zinaonyeshwa, unywaji pombe na tabia ya fujo inatokea, mikutano inafanyika, ibada ya Shetani inatokea—mahali popote mazoea ya dhambi yanaendelea. Epuka mazingira kama hayo, kwa sababu nguvu za Shetani zina nguvu sana huko. Huwezi kuomba, “Usiniongoze majaribuni,” kisha ujiweke mahali kama vile:

**... na sipendi ninyi kuwa na ushirika na mashetani.
(1 Wakorintho 10:20)**

Usishirikiane na viongozi wa uongo, walimu, manabii, watumishi au mitume: **Jiepusheni na uovu wowote. (1 Wathesalonike 5:22)**

TAMBUA NGUVU ZA MUNGU NI KUU KULIKO SHETANI:

Shirika la Mungu, kanisa la kweli, lina nguvu zaidi kuliko lile la Shetani:

**(Mungu) ameviweka vitu vyote chini ya miguu yake (Yesu) na akampa (Yesu) kuwa kichwa juu ya vitu vyote kwa kanisa. Ambayo ni mwili Wake...
(Waefeso 1:22-23)**

**Ili sasa kwa falme na mamlaka katika ulimwengu wa roho ijulikane na kanisa hekima ya Mungu iliyo ya namna nyingi.
(Waefeso 3:10)**

Yesu ndiye kichwa cha Kanisa. Waumini ni mwili. Ikiwa vitu vyote (pamoja na Shetani na muundo wake wa kidini) viko chini ya miguu ya Yesu, basi viko pia chini ya miguu yetu kwa sababu sisi ni mwili. "Chini ya miguu" maana yake wako chini ya uwezo na mamlaka ambayo Mungu ametukabidhi. Yesu alisema tuna uwezo juu ya "nguvu zote za yule adui" (Luka 10:19). Hii inajumuisha uovu wa kiroho katika mahali pa juu. Shetani na majeshi yake wanapinga nguvu za Mungu, lakini kwa hakika wao si tisho Kwake wala kwa watu Wake. Kanisa kwa hakika linapaswa kuonyesha uwezo wa Mungu kwa falme na mamlaka hizi mbaya!

JIFUNZE KANUNI ZA NGUVU ZA KIBIBLIA:

Utajifunza kanuni za Biblia katika kozi hii. Ukielewa kanuni za nguvu za Mungu, hutadanganywa na kazi ghushi za Shetani.

KUJIPIMA

1. Andika Aya Muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Nini maana ya “uovu wa kiroho mahali pa juu”?

---

3. Fanya muhtasari wa yote unayokumbuka kuhusu kughushiwa kwa nguvu za Mungu na Shetani kupitia uovu wa kiroho katika mahali pa juu.

---

4. Orodhesha mbinu nane za Kibiblia zilizotolewa katika sura hii za kushinda uwezo wa mwigaji mwenye changamoto.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Somo la 2 Petro sura ya 2 na kitabu cha Yuda. Sura hizi zitakusaidia kutambua waigaji wa Shetani katika kanisa.
2. Pata kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime "*Mikakati ya Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho.*" Itakusaidia kujifunza zaidi kuhusu bidhaa ghushi yenye changamoto na kutoa mikakati mahususi ya kushinda uwezo wake.
3. Akiwa mwigaji wa nguvu za Mungu, Shetani hutafuta kudanganya katika ulimwengu leo. "Kudanganya" ni kupotosha au kumfanya mtu aamini jambo ambalo si la kweli.
  - Shetani huwadanganya watu binafsi bali hata mataifa: Ufunuo 20:8-10
  - Shetani anafanya kazi na " madanganyo yote ya udhalimu": 2 Wathesalonike 2:10.
  - Tunaonywa kwamba udanganyifu utaongezeka: 2Timotheo 3:13
  - Kwa sababu udanganyifu utaongezeka, tunaagizwa kufahamu matukio ikionyesha kurudi kwa Kristo: Mathayo 24; Marko 13; 2 Wathesalonike 2:3
  - Tunaonywa kuhusu wale wanaotumiwa na Shetani kudanganya: 2 Wakorintho 11:13; Tito 1:10; 2 Petro 2:13; 2 Yohana 7
  - Moyo wa mwanadamu ni mdanganyifu: Yeremia 17:9
  - Kila mtu ambaye hajaokoka amedanganyika: 2 Wakorintho 4:4; Waebrania 3:13
  - Usikubali "maneno mazuri" ya udanganyifu ambayo hayakubaliani na Neno la Mungu: Warumi 16:18; 2 Wakorintho 4:2

Umedanganywa ikiwa . . .

- Unasikiliza falsafa zisizo na maana: Wakolosai 2:8
- Mnatumainia mali na kuruhusu tamaa za mwili: Mathayo 13:22; Marko 4:19; Waefeso 4:22
- Wewe ni msikiaji na si mtendaji wa Neno la Mungu: Yakobo 1:22
- Unasema huna dhambi: I Yohana 1:8
- Unawasikiliza waovu: 2Timotheo 3:13
- Unafikiri wewe ni muhimu wakati wewe si kitu: Wagalatia 6:3
- Unafikiri hutavuna ulichopanda: Wagalatia 6:7
- Unafikiri wasio haki wataurithi Ufalme wa Mungu: I Wakorintho 6:9
- Mnajiona kuwa na hekima kwa sababu mna hekima ya ulimwengu huu: I Wakorintho 3:18
- Unajidhania kuwa wewe ni wa rohoni lakini ulimi usioshindwa hudhihirisha ukweli wako sharti: Yakobo 1:26
- Hamwamini Yesu Kristo alikuja katika mwili: 2 Yohana 7
- Unadhani kuwasiliana na dhambi hakutakuwa na athari kwako: I Wakorintho 15:33

SURA YA NNE

"HAKUNA MTU ALIYEONGEA KAMA YEYE"

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua chanzo cha nguvu za Yesu.
- Fanya muhtasari wa kile ambacho Biblia inafundisha kuhusiana na nguvu na mamlaka ya Yesu.

AYA MUHIMU:

Yesu akaja kwao, akasema nao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. (Mathayo 28:18)

UTANGULIZI

Mungu ni nafsi ya utatu inayoundwa na Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu. Chanzo cha nguvu ni Mungu Baba. Mungu alikabidhi uwezo kwa Mwanawe, Yesu Kristo. Roho Mtakatifu baadaye aliwajalia waamini uwezo waliokabidhiwa na Mwana.

Katika sura hii utajifunza juu ya uwezo na mamlaka ya Yesu. Ilikuwa kubwa sana hivi kwamba viongozi wa kidini wa wakati wake walitoa maoni yao, “hakuna mtu hata mmoja aliyenena kama yeeye” (Yohana 7:46).

ALIYEZALIWA KWA UWEZO

Yesu alizaliwa kwa uwezo wa Roho Mtakatifu:

Malaika akajibu, akamwambia, Roho Mtakatifu atakujilia juu yako, na nguvu zake Aliye juu zitakufunika kama kivuli;
(Luka 1:35)

Yesu alikuwa udhihirisho unaoonekana wa nguvu za Mungu:

Bali kwa wale walioitwa. . . Kristo nguvu ya Mungu, na hekima ya Mungu. (1 Wakorintho 1:24)

KUBATIZWA KWA NGUVU

Yohana alitambua uwezo wa Yesu. Alisema:

... Baada yangu anakuja mwenye nguvu kuliko mimi, ambaye mimi sistahili kuinama na kuilegeza gidamu ya viatu vyake.

Hakika mimi nimewabatiza kwa maji; bali yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu. (Marko 1:7-8)

Yesu alipobatizwa na Yohana katika Mto Yordani, Roho Mtakatifu alimshukia kwa namna ya njiwa:

Naye Yohana alishuhudia, akisema, Nilimwona Roho akishuka kama hua kutoka mbinguni, akakaa juu yake. (Yohana 1:31)

Mungu alikuwa amemwambia Yohana. . .

... Yeye ambaye utamwona Roho akishuka na kukaa juu yake, huyo ndiye abatizaye kwa Roho Mtakatifu. (Yohana 1:33)

Hili lilithibitishwa wakati Roho Mtakatifu alipotulia juu ya Yesu katika umbo la njiwa. Yesu hakujazwa tu na nguvu za Roho Mtakatifu, bali alipaswa kubatiza kwa nguvu.

NGUVU ILIYOTHIBITISHWA

Mara tu baada ya kubatizwa, Yesu alikwenda nyikani ili ajaribiwe na Shetani:

Naye Yesu akiwa ameja Roho Mtakatifu, alirudi kutoka Yordani, akaongozwa na Roho mpaka nyikani. (Luka 4:1)

Unaweza kusoma tukio hili katika Luka 4:1-13.

Nguvu inathibitishwa kwa kupima. Kila jaribu la Shetani lilipinga uwezo na mamlaka ya Yesu. Yesu alifanikiwa kushinda kila mmoja na. . .

... akarudi kwa nguvu za Roho Mtakatifu mpaka Galilaya; habari zake zikaenea katika nchi zote za kandokando. (Luka 4:14)

CHANZO CHAKE CHA NGUVU

Mungu Baba alikuwa chanzo cha nguvu na mamlaka ya Yesu. Yesu alisema:

Roho wa Bwana yu juu yangu, Kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini Injili; Amenitura kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, na vipofu kupata kuona tena, kuwaacha huru waliosetwa. Kuhubiri mwaka wa Bwana uliokubaliwa. (Luka 4:18-19)

Yesu hakutumia mamlaka bila Mungu Baba. Siku zote, katika huduma yake ya kidunia, Yesu alimsifu Mungu kama chanzo cha nguvu zake:

Yesu akawajibu, Kazi nyingi njema nimewaonyesha kutoka kwa Baba yangu. (Yohana 10:32)

NGUVU ISIYO NA KIKOMO

Hakukuwa na mipaka kwa nguvu za Kristo. Alipewa uwezo wote Mbinguni na duniani:

Yesu akaja kwao, akasema nao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. (Mathayo 28:18)

Yesu ana nguvu. . .

juu sana kuliko ufalme wote, na mamlaka, na nguvu, na usultani, na kila jina litajwalo, si katika ulimwengu huu tu, bali katika ule ujao pia;

Na (Mungu) ameweke vitu vyote chini ya miguu yake, akamweka awe Kichwa cha vitu vyote kwa ajili ya Kanisa. (Waefeso 1:21-22)

Yesu ndiye kichwa cha mamlaka zingine zote:

Na ninyi mmetimilika katika Yeye, aliye kichwa cha enzi yote na mamlaka. (Wakolosai 2:10)

Yesu alikuwa na uwezo usio na kikomo. Alipewa:

NGUVU YA KUFUNDISHA KWA MAMLAKA:

Waandishi waliweka mamlaka yao juu ya maandiko ya Agano la Kale. Yesu aliweka mamlaka yake juu ya Mungu Mwenyewe:

Wakastaajabia mafundisho yake; maana alifundisha kama mtu mwenye mamlaka, wala si kama waandishi. (Marko 1:22)

Nao walishangazwa na mafundisho yake, kwa maana neno lake lilikuwa na nguvu. (Luka 4:32)

NGUVU JUU YA DHAMBI:

Yesu alikuwa na uwezo wa kusamehe dhambi:

Lakini mpate kujua kwamba Mwana wa Adamu anayo amri duniani ya kusamehe dhambi. (Mathayo 9:6)

NGUVU JUU YA UGONJWA:

Ilipokuwa jioni, wakamletea watu wengi wenye pepo, naye akawatoa pepo kwa neno lake. . . akawaponya wote waliokuwa wagonjwa. (Mathayo 8:16)

NGUVU JUU YA ASILI:

Akaamka, akaukemea ule upopo, akaambia bahari, Nyamaza, utulie. Upopo ukakoma, kukawa shwari kuu. (Marko 4:39)

NGUVU JUU YA WOTE WENYE MIILI:

kama vile ulivyompa mamlaka juu ya wote wenye mwili, ili kwamba wote uliompa awape uzima wa milele. (Yohana 17:2)

NGUVU JUU YA ADUI ZAKE:

Basi Pilato akamwambia, Husemi nami? Je! hujui kwamba ninayo mamlaka ya kukusulubisha, na ninayo mamlaka ya kukufungua? Yesu akajibu, Hungeweza kuwa na mamlaka yo yote juu yangu, kama hukupewa kutoka juu. . . (Yohana 19:10-11)

NGUVU JUU YA KIFO:

Yesu alisema:

Mimi ndimi huo ufufuo, na uzima: yeye aniaminiye mimi, ajapokufa, atakuwa anaishi. (Yohana 11:25)

Kupitia kifo na ufufuo wake, Yesu. . .

. . . akiisha kuzivua enzi na enzi, akawaonyesha waziwazi, akizishangilia ndani yake. (Wakolosai 2:15)

NGUVU JUU YA MAISHA YAKE MWENYEWE:

Yesu alieleza kuhusu maisha yake:

Hakuna mtu anayeninyang'anya, bali mimi nautoa kwa nafsi yangu. Ninao uwezo wa kuutoa, na ninao uwezo wa kuutwaa tena. . . (Yohana 10:18)

NGUVU YA KUTEKELEZA HUKUMU:

Mungu amempa Yesu uwezo wa kutekeleza hukumu:

Naye amempa mamlaka ya kuhukumu pia, kwa sababu yeye ni Mwana wa Adamu. (Yohana 5:27)

NGUVU JUU YA MAPEPO:

Yesu alikuwa na nguvu na mamlaka juu ya nguvu za pepo:

**Wakashangaa wote, wakasemezana wao kwa wao, wakisema, Je!
neno ni hili! kwa maana kwa mamlaka na nguvu anawaamuru pepo wachafu, nao
wanatoka. (Luka 4:36)**

**Wakashangaa wote, hata wakaulizana wao kwa wao, wakisema, Ni jambo gani hili?
ni fundisho gani jipy a hili? Maana kwa uweza anawaamuru hata pepo wachafu, nao
wanamtii. (Marko 1:27)**

**Jinsi Mungu alivyomtia mafuta Yesu wa Nazareti kwa Roho Mtakatifu na nguvu:
ambaye alizunguka huko na huko akitenda mema na kuponya wote walioonewa na
Ibilisi; kwa maana Mungu alikuwa pamoja naye. (Matendo 10:38)**

NGUVU JUU YA KAZI ZOTE ZA ADUI:

Kusudi ambalo Yesu alikuja ulimwenguni lilikuwa kuharibu kazi zote za Ibilisi:

**Kwa kusudi hili Mwana wa Mungu alidhihirishwa, ili azivunje kazi za Ibilisi. (1
Yohana 3:8)**

NGUVU YA SASA

Baada ya kifo na ufuluo wake, Yesu alirudi Mbinguni. Hapo anaendelea kuhudumu kwa uwezo na mamlaka katika mkono wa kuume wa Mungu:

**Tangu sasa Mwana wa Adamu ataketi mkono wa kuume wa Mwenyezi Mungu. (
Luka 22:69)**

**Akasema, Tazama, naona mbingu zimefunguka, na Mwana wa Adamu amesimama
upande wa mkono wa kuume wa Mungu. (Matendo 7:56)**

Yesu pia anaendelea kuhudumu kuitia uwezo aliokabidhiwa waamini. Kabla ya Yesu kurudi Mbinguni, Alikabidhi uwezo na mamlaka kwa wafuasi Wake. Walipaswa kufanya kazi alizofanya, na hata kazi kubwa zaidi (Yohana 14:12). Utajifunza kuhusu mamlaka hii iliyokabidhiwa katika sura inayofuata.

NGUVU YA BAADAYE

Siku moja, Yesu atarudi duniani kwa nguvu nyingi na utukufu:

Ndipo itakapoonekana ishara ya Mwana wa Adamu mbinguni; ndipo kabila zote za dunia wataomboleza, nao watamwona Mwana wa Adamu akija katika mawingu ya mbinguni pamoja na nguvu na utukufu mwingi. (Mathayo 24:30)

Wakati huo nguvu zote za Mbingu na dunia zitakabidhiwa kwa Yesu:

**Ndipo mwisho utakapofika, atakapomkabidhi Mungu Baba ufalme wake;
atakapokuwa ameondoa utawala wote na mamlaka yote na uwezo. (1 Wakorintho 15:24)**

Ulimwengu wote utakubali uwezo wa Mungu Baba na Mwana, Yesu Kristo:

wakisema kwa sauti kuu, Astahili Mwana-Kondoo aliyechinjwa kuupokea uwezo na utajiri na hekima na nguvu na heshima na utukufu na baraka.

Na kila kiumbe kilicho mbinguni, na juu ya nchi, na chini ya nchi, na kilichomo ndani ya bahari, na vyote vilivyomo ndani yake, nilivisikia vikisema, Baraka, na heshima, na utukufu, na uweza. Yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na Mwana-Kondoo hata milele na milele. (Ufunuo 5:12-13)

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Nguvu za Yesu zilikuwa na mipaka gani?

---

3. Ni nani alikuwa chanzo cha nguvu na mamlaka ya Yesu?

---

4. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza katika sura hii kuhusu uwezo na mamlaka ya Yesu.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Endelea kujifunza kuhusu uwezo na mamlaka ya Yesu kwa kujifunza maisha na huduma Yake katika vitabu vya Mathayo, Marko, Luka na Yohana.

Weka kumbukumbu ya mara ngapi Yesu anahusisha nguvu zake kwa Mungu Baba. Nambari jumla ni ngapi?

Weka kumbukumbu ya maonyesho ya nguvu zake katika kufundisha, kuponya, kutoa pepo, miujiza, udhibiti wa asili, n.k. Tumia chati hii:

Rejea

Jinsi Nguvu Zilivyoonyeshwa

Matokeo

SURA YA TANO

MAMLAKA ILIYOGAWANYIWA

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua chanzo tunachopokea kutoka kwake mamlaka ya kiroho.
- Eleza uhusiano kati ya wajibu na mamlaka.
- Eleza wajibu ambao Yesu aliwakabidhi wafuasi wake.
- Fafanua maneno mawili ya Kiyunani kwa nguvu.

AYA MUHIMU:

Tazama, nimewapa amri ya kukanyaga nyoka na nge, na nguvu zote za yule adui; wala hakuna kitu kitakachowadhuru.

(Luka 10:19)

UTANGULIZI

Mungu ndiye chanzo cha nguvu. Alikabidhi “nguvu zote” kwa Mwanawe, Yesu Kristo. Kisha Yesu alikabidhi uwezo wa kiroho kwa wafuasi wake. Nguvu hii iliawezesha kutimiza wajibu mkubwa waliopewa.

WAJIBU NA MAMLAKA

Yesu alipomaliza huduma yake hapa duniani na kurudi Mbinguni, aliwaachia wafuasi wake jukumu kubwa. Alisema:

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu;

na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari.

(Mathayo 28:19-20)

Jukumu ambalo Yesu aliwapa wafuasi wake lilikuwa ni kuufikia ulimwengu mzima kwa Injili ya Ufalme wa Mungu.

Kuna uhusiano wa uhakika kati ya wajibu na mamlaka. Mtu anapopewa jukumu la kufanya jambo fulani, ni lazima pia apewe mamlaka ya kulifanya. Mamlaka hayo lazima yakabidhiwe na mtu mkuu kuliko yeeye.

Kwa mfano, polisi amepewa jukumu la kudumisha utulivu katika kijiji au jiji. Pia amepewa mamlaka na serikali kutimiza wajibu huo. Amepewa mamlaka ya kubeba silaha ya kumpa uwezo wa kutimiza kazi yake. Polisi hana mamlaka ndani yake. Mamlaka yake amekabidhiwa (amepewa) na wakubwa wake. Yeye ni mtu anayefanya kazi kwa mamlaka aliyokabidhiwa na mamlaka iliyo juu zaidi. Anawakilisha serikali.

Yesu aliwapa wafuasi wake jukumu la kuufikia ulimwengu kwa Injili. Pia aliwapa mamlaka ya kukamilisha kazi hiyo. Huwezi kumpa mtu jukumu bila kumpa mamlaka ya kutekeleza jukumu hilo. Mamlaka hii ilikuwa nini? Ilikuwa ni nguvu ya kiroho. Yesu alisema:

... Nimepewa mamlaka yote Mbinguni na duniani. (Mathayo 28:18)

Kisha akasema,

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu;

**na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari.
(Mathayo 28:19-20)**

MAMLAKA YA KUGAWA

Yesu alipokuja duniani, alikuja na nguvu na mamlaka. Yesu alikuwa na “nguvu zote” alizokabidhiwa na Mungu. Kwa sababu hii, Yeye (Yesu) alikuwa na mamlaka ya kukabidhi mamlaka na wajibu kwa wafuasi Wake:

Akawaita wanafunzi wake kumi na wawili, akawapa amri juu ya pepo wachafu, wawatoe, na kuponya magonjwa yote na udhaifu wa kila aina. (Mathayo 10:1)

Akaweka kumi na wawili, wawe pamoja naye, na kwamba awatume kuhubiri;

**Na kuwa na uwezo wa kuponya magonjwa na kutoa pepo.
(Marko 3:14-15)**

Akawaita wale Thenashara, akaanza kuwatuma wawili wawili; akawapa mamlaka juu ya pepo wachafu. (Marko 6:7)

Kisha akawaita pamoja wanafunzi wake kumi na wawili, akawapa uwezo na mamlaka juu ya pepo wote na kuponya magonjwa. (Luka 9:1)

Haikuwa hisia au baraka za kimwili ambazo Yesu alikabidhi kwa wanafunzi Wake. Hakuanzisha msingi uliopangwa wa shughuli huko Yerusalem. Alijua hawa pekee hawangefanikisha kazi hiyo. Alikabidhi madaraka.

Katika Sura ya Tatu ulijifunza kuhusu nguvu za Shetani. Nguvu ambayo Yesu alikabidhi kwa wafuasi wake ni kubwa kuliko nguvu ya adui:

Tazama, nimewapa amri ya kukanyaga nyoka na nge, na nguvu zote za yule adui; wala hakuna kitu kitakachowadhuru.

(Luka 10:19)

Shetani hakuogopi wewe. Hatakuheshimu, bali anaogopa mamlaka uliyopewa na Mungu. Mamlaka inategemea uhusiano. Kwa mfano, polisi ana mamlaka kwa sababu ya uhusiano wake na serikali. Mamlaka yako yanatokana na uhusiano wako na Bwana Yesu Kristo. Nyuma yako amesimama Yesu kwa "nguvu zote." Unapotambua ukweli huu, maisha yako yatabadilika. Yesu aliwaambia wanafunzi wake:

Na tazama, nawaletea juu yenu ahadi ya Baba yangu; lakini kaeni humu mjini, hata mvikwe uwezo utokao juu. (Luka 24:49)

Wanafunzi walipovishwa uwezo huu walibadilishwa kutoka watu waoga, wasioamini, wenye shaka na kuwa watu wenye mamlaka.

... wakatoka, wakahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha Neno kwa ishara zilizofuatana nayo. (Marko 16:20)

Kitabu cha Matendo ya Mitume kinaandika jinsi ahadi ya nguvu za kiroho ilitimizwa katika maisha ya waumini. Miujiza, ishara, na maajabu yaliyoelezwa katika kitabu hiki ni ya kuvutia. Kila udhihirisho wa nguvu za Mungu ulichangia katika kutimiza wajibu mkuu wa kuufikia ulimwengu kwa Injili.

MANENO MAWILI YA NGUVU

Katika Agano Jipyä, maneno mawili tofauti ya Kiyunani yametafsiriwa na neno moja, nguvu. Maana hizo mbili zimefanuliwa katika aya hii:

Tazama, nimewapa ninyi mamlaka (*exousia*) ya kukanyaga nyoka na nge, na juu ya nguvu zote (*dunamis*) za yule adui. . . (Luka 10:19)

Neno la Kigiriki "*exousia*" linamaanisha mamlaka iliyokabidhiwa au mamlaka. Neno "*dunamis*" linamaanisha nguvu asilia. Nguvu ya "asili" inatokana na akili na ubinafsi. Nguvu ya asili (*dunamis*) imetumika katika aya hii kuelezea uwezo wa Shetani. Nguvu iliyokabidhiwa (*exousia*) inatumika kuelezea uwezo wa Yesu ambaa ulikabidhiwa na Mungu. Ni nguvu hii, iliyokabidhiwa kutoka kwa Mungu, ambayo ni kubwa kuliko nguvu ya adui. Nguvu hii iliyokabidhiwa ndiyo hupitishwa kwa waumini. Hujazaliwa na uwezo huu. Hurithi kutoka kwa wazazi wako. Imekabidhiwa kwako na Yesu Kristo.

WAJIBU WA NGUVU

Nguvu ambayo Yesu aliwapa wafuasi wake ilibeba jukumu maalum: Ilipaswa kutumika kueneza Injili kwa mataifa ya ulimwengu:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalem, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Nguvu hii ni kwa ajili ya kueneza Injili kwa mataifa ya ulimwengu.

Yesu alitoa mfano unaoonyesha ukweli huu katika Marko 13. Alisema:

Kwa maana Mwana wa Adamu ni kama mtu asafiriye, aliyeiacha nyumba yake, akawapa watumishi wake mamlaka, na kila mtu kazi yake, na kumwamuru bawabu akeshe. (Marko 13:34)

Mamlaka ilipewa kukamilisha kazi. Kazi hiyo ni upanuzi wa Injili kwa mataifa ya ulimwengu.

JE, IMEPITA?

Baadhi ya watu wanadai endument hii kuu ya nguvu za kiroho ilikuwa tu kwa ajili ya kanisa la kwanza. Wanasema ilikuwa kwa ajili ya wanafunzi tu. Wanadai siku ya miujiza imepita.

Lakini fikiria swali hili: Je, ulimwengu mzima umefikiwa na Injili? Kazi ambayo Yesu aliwaachia wafuasi wake bado haijakamilika. Bado tuna jukumu la kuufikia ulimwengu kwa Injili ya Ufalme. Yesu hangeondoa mamlaka kabla ya daraka hilo kutimizwa.

Soma hadithi ya kifo na ufuluo wa Lazaro katika Yohana 11. Yesu alipofika baada ya Lazaro kufa tayari, Martha alikutana naye na kusema:

... Bwana, kama ungalikuwa hapa, ndugu yangu hangalikufa. (Yohana 11:21)

Yesu akamwambia. . .

... Ndugu yako atafufuka tena. (Yohana 11:23)

Martha alisema:

**... Najua ya kuwa atafufuka katika ufuluo siku ya mwisho.
(Yohana 11:24)**

Kisha Yesu akamwambia:

... MIMI NDIMI huo ufuluo, na uzima; Yeye aniaminiye mimi, ingawa amekufa, atakuwa anaishi. (Yohana 11:25)

Martha aliamini kwamba Yesu angeweza kumfufua Lazaro zamani ("... kama ungalikuwa hapa"). Aliamini kwamba Yesu angeweza kumfufua katika siku zijazo ("siku ya mwisho"). Lakini Yesu alimweleza kweli muhimu sana. Alisema "Mimi Ndimi" ufufuo na uzima. "Mimi ndiye" inazungumza katika wakati uliopo. Kisha akamfufua Lazaro kutoka kwa wafu.

Hakuna kitu kama siku iliyopita ya miujiza. Hakuna kitu kama siku zijazo za miujiza. Katika kila zama kuna uwezo wa kutenda miujiza ili kukidhi mahitaji ya watu. Katika kila siku na enzi, Mungu anadhihirisha nguvu zake. Anakuambia, "Mimi Ndimi" - wakati uliopo.*

UZIMA KUTOKA KWA MZABIBU

Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi. Akaaye ndani yangu nami ndani yake, huyo huzaa sana; maana pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya neno lo lote.
(Yohana 15:5)

Katika ulmwengu wa asili, maisha hutoka kwa mzabibu. Mzabibu hutuma mtiririko wa maisha kwenye matawi ya mmea kutoa matunda. Tawi halizai matunda lenyewe. Ikiwa imetenganishwa na mzabibu mkuu, huacha kuzaa na hatimaye hufa.

Huu ndio mfano ambao Yesu aliutumia kueleza mtiririko wa nguvu za Mungu katika ulmwengu wa kiroho. Sisi ni matawi yenye kuzaa matunda. Yesu ni mzabibu. Huzai matunda, unazaa tu (ona Yohana 15).

Miujiza yenye nguvu ya nyakati za Agano Jipyha haikuwa miujiza ya Petro. Hazikuwa kazi ya mikono ya Paulo. Yalikuwa ni matokeo ya maisha ya Mungu yanayotiririka kupitia kwao kama matawi ya kiroho yenye kuzaa matunda ya kiroho.

Watuhawa walifanya kama Mungu alivyowaamuru. Walihubiri Neno. Waliweka mikono juu ya wagonjwa. Waliwaamuru pepo waache kushikilia maisha ya wanaume na wanawake. Walitii na kumwachia Mungu matokeo.

Mtii Mungu na kuacha matokeo mikononi mwake. Wewe si mtenda miujiza. Mungu ndiye chanzo cha nguvu. Unapomtii Mungu na kutenda neno lake, basi ni juu yake. Anazalisha nguvu kupitia wewe.

Wanafunzi walipouliza, "Tufanye nini ili tuzitende kazi za Mungu?," Yesu akajibu. . . .

... Hii ndiyo kazi ya Mungu: Mwamini Yeye aliyetumwa na Yeye. (Yohana 6:29)

Yesu ndiye anayefanya kazi kupitia wewe. Yeye ndiye aliyekabidhi mamlaka. Sio lazima uongeze nguvu kwa hisia. Huna haja ya "kuiomba chini" Ni nguvu ya Mungu inayofanya kazi ndani yako na kupitia kwako:

... wakatoka, wakahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha Neno kwa ishara zilizofuatana nayo. (Marko 16:20)

Mara nyingi katika huduma mtindo huu hubadilishwa. Wengi hujaribu kufanya kazi kwa ajili ya Mungu. Lakini njia inayoleta matokeo yenyeye nguvu ni "Bwana akitenda kazi pamoja nao."

Yesu aliwaambia wanafunzi wake:

Na tazama, nawaletea juu yenu ahadi ya Baba yangu; lakini kaeni humu mjini, hata mvikwe uwezo utokao juu.
(Luka 24:49)

Huduma nyingi hushindwa kwa sababu zinatoka kabla ya kupokea endument ya nguvu za kiroho. Ikiwa tunataka kukabiliana na changamoto za wajibu mkuu ambao Yesu alitupa, ni lazima tufanye hivyo kwa mamlaka na nguvu za Mungu.

MADHUMUNI

Watu hawakabidhi madaraka kwa wengine isipokuwa kama wana sababu ya kufanya hivyo. Daima kuna kusudi wakati mamlaka inapokabidhiwa.

Ulijifunza katika sura hii kwamba kusudi kuu la nguvu za kiroho ni upanuzi wa Injili. Lakini kuna madhumuni mengine mengi muhimu kwa mamlaka hii iliyokabidhiwa. Utajifunza madhumuni haya ya nguvu katika sura ifuatayo.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Mwamini anapokea mamlaka ya kiroho kutoka kwa nani?

---

3. Kuna uhusiano gani kati ya wajibu na mamlaka?

---

4. Ni jukumu gani kuu ambalo Yesu aliwakabidhi wafuasi wake?

---

5. Kuna maneno mawili ya Kiyunani yanayotumika kumaanisha nguvu.

Nini maana ya neno "dunamis"? _____

Neno "exousia" linamaanisha nini? _____

6. Je, kauli hii ni kweli au si kweli?

"Siku ya miujiza imepita. Hatuna tena madhihirisho ya nguvu waliyopitia wanafunzi."

Kauli ni _____.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Soma kitabu cha Matendo ili kuona jinsi Wanafunzi walivyotimiza wajibu wao kwa mamlaka waliyokabidhiwa na Yesu.

Orodhesha marejeleo ya kila onyesho la nguvu zisizo za kawaida za Mungu katika safu ya kwanza hapa chini. Fanya muhtasari wa kile kilichotokea katika safu ya pili. Katika safu ya tatu, eleza matokeo ya nguvu za Mungu. Mfano umetolewa ili ufuate.

Utaona jinsi mamlaka aliyokabidhi Yesu yaliyyowawezesha Wanafunzi kutimiza wajibu aliokuwa amewapa wa kuufikia ulimwengu kwa Injili.

Matendo Rejeleo	Jinsi Nguvu za Mungu zilionyeshwa	Matokeo
Matendo 2	Roho Mtakatifu ametolewa.	Petro, ambaye hapo awali alikuwa mtu mwenye hofu, anatoa ushuhuda wenye nguvu ambao matokeo yake ni wokovu wa watu 3,000

SURA YA SITA

MADHUMUNI YA NGUVU

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza jinsi nguvu za kiroho zinavyotofautiana na nguvu za kidunia.
- Toa rejea ya Biblia inayothibitisha kwamba kanuni za ulimwengu ni kinyume na hizo za Ufalme wa Mungu.
- Tambua makusudi ya nguvu za kiroho.

AYA MUHIMU:

Nao wakatoka, wakahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha Neno kwa ishara zilizofuatana nayo. (Marko 16:20)

UTANGULIZI

Nguvu isiyoelekezwa inaweza kuwa hatari. Nguvu ya mto mkubwa inaweza kuelekezwa kwa madhumuni mazuri. Inaweza kuleta maji kwa wakulima. Meli kubwa zinaweza kusafiri juu ya maji yake. Katika baadhi ya jamii hutumiwa kuzalisha nishati yenye nguvu kwa namna inayoitwa "umeme."

Lakini mto huo huo usipoelekezwa unaweza kufurika kingo zake na kusababisha uharibifu mkubwa. Inaweza kuhaniblu mazao na ardhi, kuhaniblu nyumba, na kuchukua maisha. Ni mto huo huo. Ni nguvu sawa. Mto huo ni nguvu nzuri wakati unaelekezwa kwa madhumuni sahihi, na uharibifu wakati sio.

Nguvu za kiroho zinazotumiwa kwa makusudi mabaya ni hatari kama mto mkubwa unaofurika bila kudhibitiwa. Kwa sababu hii ni muhimu kuelewa makusudi ya Maandiko ya nguvu za kiroho.

MAKUSUDI YA DUNIA

Kama ulivyojifunza katika utangulizi wa kozi hii, kuna aina nyingi za nguvu zifanyazo kazi duniani leo. Watu hutumia nguvu hii kwa madhumuni mbalimbali:

Nguvu ya kisiasa inatumika kuchukua uongozi wa mashirika, makabila, vijiji, miji, majimbo, majimbo na mataifa yote.

Nguvu ya kiakili hutumiwa kufanya uvumbuzi mkubwa, ubunifu wa fasihi na muziki, na kuanzisha taasisi za elimu.

Nguvu za kimwili husababisha umaarufu mkubwa katika ulimwengu wa mashindano ya riadha.

Nguvu za kifedha huunda biashara zenyе faida, mashirika, na himaya kubwa za kifedha.

Nguvu za kijeshi hutumiwa kutetea na kupata maeneo.

Nguvu ya nishati hutumikia mwanadamu kwa njia nyingi kutoka kwa moto rahisi kwa joto hadi umeme unaohudumia jiji zima.

Nguvu ya kidini inaunda madhehebu makubwa na ibada za kidini.

Lakini hakuna kati ya haya ambayo ni makusudi ya Kibiblia kwa mamlaka.

SI KAMA MATAIFA

Wakati mmoja Yesu alipokuwa akiwafundisha wanafunzi wake kuhusu uongozi, alisema:

... Mwajua ya kuwa wakuu wa Mataifa huwatawala kwa nguvu, na wakubwa wao huwatumikisha.

Lakini haitakuwa hivyo kwenu, bali mtu ye yote anayetaka kuwa mkubwa kwenu na awe mtumishi wenu.

na mtu ye yote anayetaka kuwa wa kwanza kwenu, na awe mtumishi wenu.

(Mathayo 20:25-27)

Yesu alikuwa akiwafundisha wafuasi Wake kanuni muhimu ambayo inaweza kutumika katika maeneo mengi ya maisha kando na uongozi. Neno "Mataifa" linatumika kutambulisha watu na mataifa mbali na Mungu. Yesu alieleza kwamba Ufalme wa Mungu unatenda kwa kanuni tofauti kabisa na zile za ulimwengu.

Kanuni hii ni kweli kuhusiana na mada ya mamlaka. Makusudi ya kidunia ya mamlaka sio makusudi ya mamlaka katika Ufalme wa Mungu. Madaraka hutumika kwa malengo ya ubinafsi duniani. Katika Ufalme wa Mungu, inapaswa kutumiwa kwa makusudi yasiyo na ubinafsi ili kuendeleza Ufalme huo.

Baadhi ya watu hutumia vibaya nguvu za kiroho na kuzitumia kuunda vuguvugu kubwa la kidini na kimadhehebu. Wanaitumia kuunda falme za kifedha na kupata umaarufu wa kibinafsi. Lakini haya si makusudi ya Kimaandiko kwa ajili ya nguvu za kiroho. Ni matumizi mabaya ya makusudi ya kweli ambayo kwayo Yesu alikabidhi mamlaka kwa waumini. Waandishi na Mafarisayo wa nyakati za Agano Jipyä ni mifano ya matumizi mabaya ya nguvu za kiroho. Yesu alisema:

Ole wenu Mafarisayo! Kwa maana mnapenda viti vya mbele zaidi katika masinagogi, na kusalimiwa sokoni.

**Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Maana ninyi ni kama makaburi yasiyoonekana, wala watu wapitao juu yake hawayajui.
(Luka 11:43-44)**

Waandishi na Mafarisayo walikuwa viongozi wa kidini wenye nguvu. Walitumia uwezo huu kwa manufaa binafsi. Waliketi viti vya mbele zaidi katika masinagogi. Wakaamuru salamu za pekee sokoni. Pia walitumia uwezo wao kudhibiti watu:

Lakini ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa maana mnawafungia watu Ufalme wa Mbinguni; kwa maana ninyi wenyewe hamwingii wala hamruhusu wanaoingia waingie.(Mathayo 23:13).

Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa maana mnazunguka bahari na nchi kavu kumfanya mtu mmoja kuwa mwongofu, na akiisha kufanywa, mnafanya mtoto wa Jehanamu mara mbili zaidi kuliko ninyi wenyewe. (Mathayo 23:15)

Mafarisayo walifanya onyesho kuu la nguvu ya nje ya kidini, lakini waliitumia kwa faida ya kibinafsi:

Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa maana mnakula nyumba za wajane, na kwa unafiki mnasali sala ndefu; kwa hivyo mtapokea hukumu kubwa zaidi. (Mathayo 23:14)

Walikuwa na nguvu za kidini, lakini hawakuwa na nguvu za kweli za kiroho. Yesu alisema walikuwa kama makaburi yasiyo na alama, waliokufa na wasio na uwezo hata watu walitembea juu yake bila kujua.

MAKUSUDI YA KIBIBLIA YA NGUVU

Hapa kuna madhumuni ya Kibiblia ya nguvu za kiroho:

WOKOVU:

Kusudi la kimsingi la nguvu za kiroho ni wokovu:

Bali wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake. (Yohana 1:12)

Maana neno la msalaba kwa wanaopotea ni upuzi; lakini kwetu sisi tunaoolewa ni nguvu ya Mungu. (1 Wakorintho 1:18)

Wonyesho wa nguvu za Mungu huleta wokovu. Vijiji vya Lida na Sharoni vilibadilishwa wakati Ainea, mtu aliyepooza ambaye alikuwa amelala kitandani kwa miaka minane, aliponywa. (Matendo 9).

KUSHUHUDIA:

Kusudi kuu la uwezo wa kiroho uliokabidhiwa kwa waumini lilitolewa wakati Yesu aliahidi nguvu hii mara ya kwanza:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalem, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Utajifunza zaidi kuhusu uwezo wa Roho Mtakatifu baadaye katika kozi hii.

Nguvu ambayo Yesu alikabidhi kwa wafiasi wake ilikuwa ije juu yao baada ya kuja kwa Roho Mtakatifu. Kusudi la uwezo huo lilikuwa kupanua ushuhuda mkuu wa Injili, kuanzia Yerusalem na kuenea hadi miisho ya dunia.

Onyesho la kwanza la nguvu hizi za kiroho lilionekana katika Mtume Petro. Baada ya kupokea Roho Mtakatifu, alitoa ushuhuda wenyе nguvu kwa Injili ambayo ililetа wokovu kwa watu 3,000. Huyu ndiye Petro yule yule aliyekimbia wakati wa kukamatwa kwa Yesu. Huyu alikuwa ni Petro yule yule aliyekana hata kumjua Bwana. Nini kilikuwa kimetokea?

Petro alikuwa amevishwa nguvu za kiroho. Alikumbuka kusudi la uwezo huo kama ilivyochezwa na Yesu, "Mtakuwa mashahidi wangu." Alipopokea uweza huo alianza kuutumia kwa kusudi linalofaa—kueneza Injili kwa wanaume na wanawake ambao hawaajaokoka.

Katika mahakama ya sheria, "shahidi" inajumuisha mambo mawili; ushuhuda wa maneno na ushahidi. Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa kiroho. Ushahidi wetu wa Injili lazima ujumuishe ushuhuda na ushahidi. Ushahidi ni udhihirisho wa nguvu za Mungu:

Na mitume wakashuhudia kwa nguvu nyingi juu ya kufufuka kwake Bwana Yesu; na neema nyingi ikawa juu yao wote. (Matendo 4:33)

Paulo aliandika:

**Maana Injili yetu haikuwfikia kwa maneno tu, bali na kwa nguvu. . .
(1 Wathesalonike 1:5)**

Yesu aliahidi kufanya kazi pamoja na wale wanaotimiza amri ya kwenda ulimwenguni kama mashahidi kwa kila kiumbe. Watu wengine hutafuta ishara zenye nguvu katika huduma yao, lakini hawatimizi amri ya kwenda. Nguvu ambazo Yesu aliahidi ni kwa wale wanaotimiza agizo hili.

UJASIRI:

Maana Mungu hakutupa roho ya woga; bali nguvu, na upendo, na moyo wa kiasi. (2 Timotheo 1:7)

Katika Kanisa la kwanza Injili ilienea kwa ujasiri kwa sababu ya kujazwa nguvu za kiroho:

Na walipokwisha kusali, mahali pale walipokusanyika pakatikiswa; na wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, wakanena Neno la Mungu kwa ujasiri. (Matendo 4:31)

Lakini Barnaba akamchukua (Paulo) na kumpeleka kwa mitume na kuwaeleza. . . jinsi alivyohubiri kwa ujasiri huko Damasko kwa jina la Yesu. (Matendo 9:27)

Akaanza kunena kwa ujasiri katika sinagogi. . . (Matendo 18:26)

Akaingia katika sinagogi, akanena kwa ujasiri kwa muda wa watu watatu miezi, wakibishana na kushawishi mambo ya Ufalme wa Mungu. (Matendo 19:8)

. . . tulikuwa na ujasiri katika Mungu wetu kuwaambia ninyi Injili ya Mungu. . . (1 Wathesalonike 2:2)

KUTENDA KAZI ZA MUNGU:

Wanafunzi walishangazwa na matendo makuu ya Yesu:

Naye (Yesu) akatoka huko, akafika nchi yake; na wanafunzi wake wakamfuata.

Hata ilipofika siku ya sabato, alianza kufundisha katika sinagogi; wengi waliomsikia walishangaa, wakisema, Huyu ametoa wapi mambo haya? Na hekima gani hii aliyopewa, hata miujiza kama hii inatendwa kwa mikono yake? (Marko 6:1-2)

Yesu alisema:

Imenipasa kuzifanya kazi zake yeye aliyenipeleka maadamu ni mchana; usiku waja asipoweza mtu kufanya kazi. (Yohana 9:4)

Yesu alikuwa na kusudi dhahiri: Ni lazima afanye kazi za Mungu. Hii ilikuwa ni motisha Yake. Baada ya kushuhudia kazi hizi kwa muda, Wanafunzi walimjia Yesu na swali hili:

. . . Tufanye nini ili tupate kuzitenda kazi za Mungu? (Yohana 6:28)

Yesu akajibu:

. . . Hii ndiyo kazi ya Mungu, mmwamini yeye aliyetumwa naye. (Yohana 6:29)

Kazi kuu ya Mungu ilidhihirishwa ndani ya Yesu. Bwana alielekeza uangalifu wa Wanafunzi Wake juu ya ukweli huu badala ya onyesho linaloonekana la ishara na maajabu. Miujiza ya kweli daima humwinua Yesu. Hii ni kazi ya Mungu.

Baadaye, Yesu aliwaambia wafuasi wake:

Amin, amin, nawaambia, Yeye aniaminiye mimi, kazi nizifanyazo mimi yeye naye atazifanya; na kubwa kuliko hizo atafanya, kwa sababu mimi naenda kwa Baba yangu. (Yohana 14:12)

Wafuasi wake walipaswa kufanya kazi zile zile alizokuwa amefanya. Zamani hazikuwa zimemaliza uwezekano wa madaraka. Wangefanya kazi kubwa zaidi. Kazi hizi zingekuwa nydingi zaidi kwa wingi, si ubora - kwa sababu ni lazima Yesu arudi Mbinguni.

Ahadi yake ilitimia. Katika kitabu chote cha Matendo, tunashuhudia waumini wakifanya kazi za Mungu. Wagonjwa wanaponywa, mapepo yanatolewa, milango ya gereza inafunguliwa, na wafu wanafufuliwa kwenye uzima.

KUFUNUA MUNGU:

Ulijifunza kwamba sababu moja ya Mungu kuonyesha nguvu zake duniani ni kujidhihirisha kwa mwanadamu. Nguvu ya kiroho iliyokabidhiwa kwa waumini pia ni kwa kusudi hili:

Lakini makutano walipoona walistaajabu, wakamtukuza Mungu aliywapa wanadamu uwezo wa namna hii. (Mathayo 9:8)

Kupitia Kanisa lenye nguvu, Mungu anatamani kujidhihirisha kwa ulimwengu mzima:

**Ili sasa kwa falme na mamlaka katika ulimwengu wa roho ijulikane na kanisa hekima ya Mungu iliyo ya namna nydingi.
(Waefeso 3:10)**

Madhumuni ya ufunuo huu kupitia nguvu ni:

**... uwafumbue macho yao, na kuwageuza waiache giza na kuiendea nuru, na kutoka katika nguvu za Shetani na kumwelekea Mungu, wapate ondoleo la dhambi zao, na
urithi mionganoni mwao waliotakaswa kwa imani iliyo ndani yangu.
(Matendo 26:18)**

KUFUNUA UFALME WA MUNGU:

Yesu aliunganisha tangazo la Ufalme wa Mungu na wonyesho wake. Yesu alipoulizwa "Je! wewe ndiwe uliyekuja?" (Luka 7:19) Hakujibu kwa hoja au mantiki. Alisema:

... Nendeni mkamweleze Yohana yale mliyoyaona na kuyasikia; jinsi vipofu wanaona, viwete wanatembea, wenye ukoma wanatakaswa, viziwi wanasikia, na wafu wanafufuliwa, maskini Injili inahubiriwa. (Luka 7:22)

Nguvu inadhihirisha Ufalme wa Mungu katika matendo. Miujiza ya Yesu ilionyesha kwamba Ufalme wa Mungu ulikuwa karibu. Vilikuwa vielelezvo ya jinsi Ufalme utakavyokuwa katika sura yake inayoonekana wakati Mbingu Mpya na Nchi Mpya zitakapoumbwa:

-Kutoa pepo ni ishara ya uvamizi wa Mungu katika ulimwengu wa Shetani na uharibifu wake wa mwisho: Mathayo 12:29; Marko 3:27; Luka 11:21; Yohana 12:31; Ufunuo 20:1

-Kuponya wagonjwa hutazamia siku ambayo mateso yote yatakwisha: Ufunuo 21:4

- Utoaji wa chakula wa kimiujiza unatuambia siku ambayo mahitaji yote ya mwanadamu yataisha:

Ufunuo 7:1

-Dhoruba bado inatazamia ushindi juu ya nguvu zinazotumia asili kutishia dunia: Ufunuo 21:1

-Kufufua wafu hutangaza kwamba kifo kitaondolewa milele:
I Wakorintho 15:26

KUTHIBITISHA NENO:

Ishara na maajabu yenyeye nguvu huthibitisha Neno la Mungu:

Kwa hiyo wakakaa muda mrefu wakinena kwa ujasiri katika Bwana, ambaye alilishuhudia neno la neema yake, na kuwajalia kufanya miujiza na maajabu kwa mikono yao. (Matendo 14:3)

Na sasa, Bwana, tazama matisho yao, ukawajalie watumwa wako kunena neno lako kwa ujasiri wote.

kwa kunyosha mkono wako kuponya; ishara na maajabu yafanyike kwa jina la Mwana wako mtakatifu Yesu. (Matendo 4:29-30)

Nao wakatoka, wakahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha lile neno kwa ishara zilizofuatana nalo. (Marko 16:20)

HUDUMA KWA WENGINE:

Nguvu za Mungu zilitulia juu ya Yesu ili kumtayarisha kwa ajili ya huduma:

Na roho ya Bwana itakaa juu yake, roho ya hekima na ufahamu, roho ya shauri na uweza, roho ya maarifa na ya kumcha Bwana. (Isaya 11:2)

Roho ya Bwana Mungu i juu yangu; kwa sababu Bwana amenitia mafuta kuwahubiri wanyenyeketu habari njema; Amenituma ili kuwaganga waliovunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao, na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao. (Isaya 61:1)

Jinsi Mungu alivyomtia mafuta Yesu wa Nazareti kwa Roho Mtakatifu na nguvu: ambaye alizunguka huko na huko akitenda mema na kuponya wote walioonewa na Ibilisi; kwa maana Mungu alikuwa pamoja naye. (Matendo 10:38)

Wakastaajabia mafundisho yake; maana alifundisha kama mtu mwenye mamlaka, wala si kama waandishi. (Marko 1:22)

Nguvu hii hii ilikuwa dhahiri katika huduma za waumini katika kanisa la kwanza. Paulo alisema:

Nalifanywa mhudumu wake, kwa karama ya neema ya Mungu niliyopewa kwa kutenda kazi kwa uweza wake. (Waefeso 3:7)

Utendakazi mzuri wa nguvu za Mungu ndani yako husababisha huduma. Huduma yako inatokea na kukua katika ukomavu kuitia nguvu ya Mungu itendayo kazi ndani yako. Paulo alisema:

Na neno langu na kuhubiri kwangu hakukuwa kwa maneno ya hekima yenye kuvutia akili ya watu, bali kwa dalili za Roho na za nguvu.

Ili imani yenu isiwe katika hekima ya wanadamu, bali katika nguvu za Mungu. (1 Wakorintho 2:4-5)

Kanisa la kwanza lilizaliwa katika onyesho la nguvu za Mungu, si kwa wasemaji wakuu au mjadala wa kitheolojia. Hilo liliwaruhusu imani yao kuwa katika Mungu badala ya uwezo wa kuzungumza kwa ustadi wa wanadamu.

Nguvu za Mungu huwezesha maeneo yote ya huduma ya kiroho: Kueneza Injili, kuhudumia wagonjwa, waliokandamizwa, na wale waliofungwa na nguvu za mapepo:

Yesu akaja kwao, akasema nao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi. . . (Mathayo 28:18-19)

Na ishara hizi zitafuatana na hao waaminio: kwa jina langu watatoa pepo; watasema kwa lugha mpya;

watashika nyoka; hata wakinywa kitu cha kufisha, hakitatwadhuru kabisa; wataweka mikono juu ya wagonjwa, nao watapata afya. (Marko 16:17-18)

Akawaita wanafunzi wake kumi na wawili, akawapa amri juu ya pepo wachafu, wawatoe, na kuponya magonjwa yote na udhaifu wa kila aina. (Mathayo 10:1)

umeidhinishwa kuwa mtumishi wa Mungu kwa uwezo wa Mungu.

Bali katika mambo yote tujikubali wenyewe kuwa watumishi wa Mungu. . . kwa Neno la kweli kwa uwezo wa Mungu. (2 Wakorintho 6:4, 7)

KWA VITA VYA KIROHO:

Unapotimiza kusudi la uwezo wa kueneza Injili, utakutana na upinzani wa Shetani. Yesu amekukabidhi nguvu kwa ajili ya vita vya kiroho. Amekupa nguvu juu ya nguvu zote za adui:

Tazama, nimewapa amri ya kukanyaga nyoka na nge, na nguvu zote za yule adui, wala hakuna kitu kitakachowadhuru.

(Luka 10:19)

Hatimaye, mzidi kuwa hodari katika Bwana na katika uweza wa nguvu zake. Vaeni silaha zote za Mungu, mpare kuweza kuzipinga hila za shetani.

Kwa maana kushindana kwetu sisi si juu ya damu na nyama, bali ni juu ya falme na mamlaka, juu ya wakuu wa giza hili, juu ya majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho. (Waefeso 6:10-12)

KUZUIA KOSA LA KIROHO:

Watu huanguka katika makosa ya kiroho kwa sababu mbili:

Yesu akajibu, akawaambia, Mwapotea, kwa kuwa hamyajui maandiko wala uweza wa Mungu. (Mathayo 22:29)

Makosa ya kiroho hutokea ikiwa hujui Neno la Mungu kwa sababu uko wazi kwa mafundisho ya upotovu na mafundisho ya uongo. Makosa ya kiroho pia hutokea wakati hujui nguvu za Mungu. Uko wazi kwa nguvu za udanganyifu za adui. Unaangukia katika nguvu zake zinazofanya kazi dhidi yako wakati huna nguvu za kiroho za kupinga majeshi yake.

Wengine wana namna ya utauwa na hata wanajua Maandiko, lakini wanakana uweza wa Mungu. Biblia inaonya kwamba watu hawa wana. . .

. . . mfano wa utauwa, lakini wakikana nguvu zake; (2 Timotheo 3:5)

USHINDI JUU YA DHAMBI:

Nguvu za kiroho hushinda dhambi:

Kwa maana dhambi haitawatawala ninyi. . . (Warumi 6:14)

KUJENGA:

Paulo aliandika Wakorintho:

Maana, ijapokuwa ningejisifu zaidi juu ya mamlaka tuliyopewa na Bwana kwa ajili ya kuwajenga na si kuwaangamiza.
(2 Wakorintho 10:8)

Kwa hiyo naandika mambo haya nisipokuwapo, ili nikiwapo nisije nikatumia ukali, kwa kadiri ya uweza alionipa Bwana wa kujenga na si kwa uharibifu. (2 Wakorintho 13:10)

Paulo alijua mamlaka yake hayakupaswa kutumika kudhibiti watu au kuwaangamiza apendavyo. Yaonekana alikuwa na mwelekeo wa kusema kwa ukali, kwa hiyo akawaandikia Wakorintho kuhusu mambo magumu. Hakutaka kutumia vibaya nguvu za kiroho ambazo Mungu alikuwa amempa. Nguvu kutoka kwa Mungu ilitolewa kwa Paulo ili kuwajenga wengine, si kuwaangamiza. "Kujenga" ina maana ya kujenga na kukuza ukuaji wa kiroho.

Hii haimaanishi kuwa hatuna uwezo wa kuadibu ipasavyo ndani ya kanisa. Mamlaka ya kiroho yanatolewa kwa viongozi kuadibu kulingana na maagizo yaliyotolewa katika Neno la Mungu. Kanisa lisilo na nguvu litasababisha kutokuwepo kwa nidhamu hiyo.

KUANDAA UTAYARI:

Kila mtu ana mapenzi yake mwenyewe. Mapenzi hayo ndiyo nguvu ya kuchagua. Udhahirisho wa nguvu hujenga utayari au uwazi kwa Mungu:

Watu wako watajitolea siku ya uwezo wako. . . (Zaburi 110:3)

KUMWEZESHA MUNGU KUFANYA KAZI:

Mungu hutenda kwa kadiri ya kipimo unachoruhusu nguvu zake kufanya kazi ndani yako:

Basi atukuzwe ye ye asezaye kufanya mambo ya ajabu mno kuliko yote tuyombayo au tuyawazayo, kwa kadiri ya nguvu itendayo kazi ndani yetu. (Waefeso 3:20)

Yote unayomwomba Mungu—yote unayofikiri kuhusu kweli za kiroho—yanaathiriwa na nguvu za Mungu zinazotenda kazi ndani yako.

NGUVU ZA KIROHO:

Nguvu ya Mungu sio tu nguvu inayofanya kazi kuitia kwako, bali ni nguvu inayokutunza. Paulo alisema tuko. . .

Mkiwezeshwa kwa uwezo wote, kwa kadiri ya uweza wa utukufu wake, mpare saburi yote na uvumilivu pamoja na furaha . . . (Wakolosai 1:11)

Nguvu za Mungu hukutia nguvu katika nyakati ngumu unapohitaji subira katika mateso. Unaweza kukabiliana na hali ngumu kwa furaha kwa sababu ya nguvu zake tukufu zinazotenda kazi ndani yako. Sio tu kipimo cha nguvu (kidogo). Unaimarishwa kwa "nguvu zote" - nguvu zote na nguvu zinazotoka kwa Mungu ni rasilimali za ndani zinazopatikana kwako wakati wa mahitaji. Ni kusudi muhimu la nguvu zake kufanya kazi ndani yako.

Naye akaniambia, Neema yangu yakutosha; maana uweza wangu hukamilishwa katika udhaifu. Kwa hiyo afadhali nitajisifu katika udhaifu wangu kwa furaha nyingi, ili uweza wa Kristo ukae juu yangu. (2 Wakorintho 12:9)

HIFADHI:

Unahifadhiwa, au unahifadhiwa kwa uwezo wa Mungu, hadi mwisho wa nyakati:

ambao mnalindwa na nguvu za Mungu kwa njia ya imani hata mpare wokovu ulio tayari kufunuliwa wakati wa mwisho. (1 Petro 1:5)

UFUFUO:

Unaishi katika mwili wa kufa ambao utakufa isipokuwa Yesu arudi duniani kwanza. Ni nguvu za kiroho ambazo zitainua mwili wako wa kufa katika ufufuo:

Huzikwa katika aibu, hufufuliwa katika utukufu; huzikwa katika udhaifu; inainuliwa kwa nguvu. (1 Wakorintho 15:43)

Na Mungu alimfufua Bwana na atatufufua sisi pia kwa uwezo wake mwenywewe. (1 Wakorintho 6:14)

UZIMA WA MILELE:

Nguvu za Mungu huwezesha uzima usio na mwisho:

ambaye amefanywa, si kwa sheria ya amri ya mwili, bali kwa nguvu ya uzima usio na mwisho. (Waebirania 7:16)

KWA MAMBO YOTE:

Mambo yote yahusuyo uzima na utauwa, mmepewa kwa uweza wa Mungu;

Kwa kadiri ya uweza wake wa Uungu, ametukirimia vitu vyote vipasavyo uzima na utauwa, kwa kumjua yeye aliyetuita kwa utukufu na wema. (2 Petro 1:3)

Fikiria mambo mengi yanayohusika katika maisha. Fikiria fadhila nyingi zinazohusika katika utauwa. Kusudi la uweza wake wa kiungu ni kukupa vitu hivi vya Mpira.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Nguvu za kiroho zinatofautianaje na nguvu za ulimwengu?

---

3. Toa rejea ya Biblia inayofundisha kwamba kanuni za ulimwengu ni kinyume na zile za Ufalme wa Mungu.

---

4. Ulijifunza makusudi mengi ya nguvu za kiroho katika somo hili. Andika aya fupi kwa muhtasari wa kile ulichojifunza kuhusu tatu kati ya madhumuni haya.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Yesu alisema waamini wangefanya kazi alizofanya. Soma Mathayo, Marko, Luka, na Yohana. Andika orodha ya kazi zote ambazo Yesu alifanya. Hizi ni kazi sawa unaweza kufanya kwa nguvu za Mungu.
2. Ifuatayo ni orodha ya madhumuni ya mamlaka iliyojadiliwa katika sura hii. Tathmini kiwango chako cha kiroho. Ni yapi kati ya madhumuni haya ambayo sasa yanadhihirishwa katika maisha na huduma yako? Weka alama ya kujumlisha (+) na wale unaodhihirisha sasa maishani mwako. Weka alama ya kutoa (-) na zile zinazohitaji kuonyeshwa.

Wokovu	Ushindi juu ya dhambi
Kushuhudia	Kujenga
Ujasiri	Kujenga utayari
Kutenda kazi za Mungu	Kumwezesha Mungu kufanya kazi ndani yako
Kumfunulia Mungu	Nguvu za Kiroho
Kufunua Ufalme wa Mungu	Uhifadhi
Kuthibitisha Neno la Mungu	Ufufuo
Huduma kwa wengine	Uzima wa Milele
Vita vyta kiroho	Mambo yote yanayohusu maisha
Kuzuia makosa ya kiroho	

3. Daudi anazungumza mara nyingi juu ya kazi za Mungu katika kitabu cha Zaburi. Jifunze marejeleo yafuatayo:

8:6; 9:1; 14:1; 26:7; 28:5; 33:4,15; 40:5; 46:8; 66:3,5; 71:17; 73:28; 75:1; 77:11;
78:4,7,11,32; 86:8; 92:4,5; 103:22; 104:13,24,31; 105:2,5; 106:13,22,35,39;
107:8,15,21,22,24,31; 111:2,4,6,7; 118:17; 119:27; 138:8; 139:14; 141:4; 143:5;
145:4,5,9,10,17

Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza kutoka kwa vifungu hivi:

SURA YA SABA

KANUNI YA KWANZA YA NGUVU: NGUVU YA INJILI

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua "Injili."
- Tambua rejea ya Kimaandiko inayofupisha mambo ya msingi ya Injili.
- Eleza kwa nini Injili ina nguvu.
- Tambua faida za nguvu katika damu ya Yesu.
- Tambua imani kuwa ni muhimu kwa kudai nguvu ya Injili.
- Kupitia nguvu ya Injili.

AYA MUHIMU:

Kwa maana siionei haya Injili; kwa maana ni uweza wa Mungu uuletao wokovu kwa kila aaminiye; kwa Myahudi kwanza, na kwa Mgiriki pia. (Warumi 1:16)

UTANGULIZI

Umejifunza umuhimu wa nguvu katika maisha yako. Uligundua chanzo cha nguvu katika Mungu na ukajifunza kuhusu uwezo uliokabidhiwa kwa Yesu Kristo. Katika sura ya mwisho ulijifunza jinsi nguvu za kiroho zilivyokabidhiwa kwa waumini. Lakini unapokeaje nguvu hii? Unawezaje kuidai kwa ajili ya maisha yako na huduma yako mwenyewe? Je, ni kanuni zipi za kiroho ambazo kwayo hufanya kazi? Sura hii inaanza mfululizo wa tafiti zenyet kichwa "Kanuni za Nguvu." Kila somo huchunguza kanuni tofauti muhimu ili wewe kupokea na kudumisha nguvu za kiroho. Kanuni ya kwanza ni "Nguvu ya Injili."

INJILI

Neno "Injili" kwa kweli linamaanisha "habari njema." Tunapozungumza kuhusu Injili katika maana ya Kibiblia, inarejelea habari njema ya Ufalme wa Mungu na wokovu kupitia Yesu Kristo. Mambo ya msingi ya Injili yamefupishwa na Mtume Paulo:

Maana naliwatolea ninyi kwanza yale niliyoyapokea mimi mwenyewe, ya kwamba Kristo alikuwa kwa ajili ya dhambi zetu, kama yanenavyo Maandiko;

Na ya kwamba alizikwa, na kwamba alifufuka siku ya tatu, kama yanenavyo Maandiko Matakatifu. (1 Wakorintho 15:3-4)

Mambo ya msingi ya Injili yanalenga maisha na huduma ya Yesu. Inajumuisha kifo chake kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote, kuzikwa kwake, na kufufuka kwake kutoka kwa wafu kulingana na maandishi ya Neno la Mungu. Kuna nguvu kuu katika ujumbe wa Injili. Paulo alisema:

Kwa maana siionei haya Injili; kwa maana ni uweza wa Mungu uuletao wokovu kwa kila aaminiye; kwa Myahudi kwanza, na kwa Mgiriki pia.

Kwa maana haki ya Mungu inadhihirishwa ndani yake, toka imani hata imani; kama ilivyoandikwa, Mwenye haki ataishi kwa imani.

Kwa maana ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa kutoka mbinguni juu ya uasi wote na uovu wa wanadamu waipingao kweli kwa uovu;

Kwa maana mambo ya Mungu yanayojulikana ni dhahiri ndani yao; kwa maana Mungu amewadhihirishia. (Warumi 1:16-19)

Mistari hii inafunua kwa nini Injili ina nguvu. Ni nguvu kwa sababu:

- Ni ufunuo wa uweza wa Mungu kwa mwanadamu.
- Huleta wokovu kwa watu wote, bila kujali kabilia, rangi, au imani.
- Inafunua yale yanayoweza kujulikana na wanadamu juu ya Mungu.
- Inafunua hukumu na ghadhabu ya Mungu dhidi ya dhambi.
- Inadhihirisha haki ya Mungu.
- Inaonyesha jinsi ya kuhesabiwa haki kwa imani.
- Ndiyo msingi wa imani tunayoishi kwayo.

NGUVU KATIKA DAMU

Msalaba ni chombo cha mauti, ujenzi wa mbao ambao Yesu alikufa. Nguvu ya Injili haiwezi kutenganishwa na nguvu ya msalaba na damu iliyomwagika juu yake.

Nguvu ya msalaba haipo katika muundo wa mbao yenye. Nguvu haimo katika alama yoyote ya msalaba ambayo tunavaa au kuweka kwenye majengo ya makanisa yetu. Nguvu ya msalaba iko katika kile kilichotokea kwenye msalaba huo. Ni katika damu ya Yesu iliyomwagika msalabani kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote.

Biblia inafundisha kwamba uhai wa mwanadamu na wa mnyama umo katika damu (Mambo ya Walawi 17:11,14). Kwa sababu adhabu ya dhambi ni mauti (Warumi 6:23), na kwa kuwa uhai umo ndani ya damu, Mungu aliweka kanuni kwamba msamaha wa dhambi unakuja tu kwa kumwaga damu:

Na katika torati karibu vitu vyote husafishwa kwa damu; na bila kumwaga damu hakuna ondoleo (la dhambi). (Waebrania 9:22)

Katika Agano la Kale, damu ya wanyama ilitolewa kama dhabihu kwa ajili ya dhambi. Sadaka za damu zilitolewa tena na tena kila mwanadamu alipotenda dhambi. Lakini katika Agano Jipy, Mungu alimtuma Yesu kumwaga damu yake kwa ajili ya dhambi mara moja na kwa wakati wote. Si lazima tena damu ya wanyama itolewe kwa ajili ya dhambi;

Wala si kwa damu ya mbuzi na ndama, bali kwa damu yake mwenyewe aliingia mara moja tu katika Patakatifu, akiisha kupata ukombozi wa milele kwa ajili yetu. (Waebrania 9:12)

Nguvu ya msalaba iko katika damu ya Yesu. Je, kuna nguvu gani ya kiroho kwenye hiyo damu? Damu:

- Ilimwagwa kwa ajili ya ondoleo la dhambi kwa ajili ya wengi: Mathayo 26:28.
- Kuleta ukombozi kutoka kwa dhambi: Waefeso 1:7; 2:13; I Petro 1:2,18-19; Ufunuo 5:6-9
- Ni ya thamani, kwa sababu ilitukomboa: I Petro 1:18-19
- Hutusafisha na dhambi: I Yohana 1:7
- Husafisha dhamiri zetu na dhambi: Waebrania 9:14
- Anazungumza kwa ajili yetu: Yesu ni mwombezi wetu na damu yake inalia au inazungumza kwa ajili yetu. Waebrania 12:24
- Hutupa fursa ya uwepo wa Mungu ili tuweze kumkaribia: Waebrania 9:12; 10:19-22; Waefeso 2:13
- Alimfanya Yesu kuwa mpatanishi kati ya Mungu na mwanadamu: Waebrania 12:24
- Anatutakasa: Waebrania 13:12-13
- Ni njia ya kuhesabiwa haki: Warumi 3:24-25
- Ni kikombe cha baraka za rohoni: I Wakorintho 10:16
- Hutukomboa kutoka kwa dhambi na magonjwa: Isaya 53:4
- Huunga mkono ahadi za Kristo: Yesu alipokitwaa kikombe cha divai na kusema "Kikombe hiki ni agano jipy katika damu yangu" alikuwa akisema "Kila ahadi ambayo ni sehemu ya agano hilo itawekwa kwa gharama ya damu yangu mwenyewe": Luka 22:20
- Je, ni nguvu iliyio nyuma ya ufufuo wa Yesu: Waebrania 13:20
- Huleta uzima: Yohana 6:53-57
- Hutuwezesha kufanya mapenzi ya Mungu: Waebrania 13:20-21
- Hutuwezesha kushinda nguvu zote za adui: Ufunuo 12:11
- Hutoa ulinzi: Wakati damu ya mwana-kondoo wa Pasaka ilipowekwa kwenye milango ya Waisraeli huko Misri, uovu haukuweza kuingia: Kutoka 12:21-23

Hizi ndizo sababu za Paulo kusema:

Maana neno la msalaba kwao wanaopotea ni upuzi; lakini kwetu sisi tunaoolewa ni nguvu ya Mungu. (1 Wakorintho 1:18)

JAMBO LA KUCHAGUA

Yesu aliposulubishwa msalabani, je, hii ilimaanisha kwamba adui zake walikuwa na uwezo mkubwa kuliko yeye kwa sababu walimsababishia mateso makubwa na mwishowe wakamuua? Soma kile ambacho Biblia inarekodi kuhusu hili:

Basi Pilato akamwambia, Husemi nami? Je! hujui kwamba ninayo mamlaka ya kukusulubisha, na ninayo mamlaka ya kukufungua?

Yesu akajibu, Hungkuwa na mamlaka yo yote juu yangu, kama hukupewa kutoka juu; (Yohana 19:10-11)

Hakuna mtu anayeninyang'anya, bali mimi nautoa kwa nafsi yangu. Ninao uwezo wa kuutoa, na ninao uwezo wa kuutwaa tena. Agizo hili nalipokea kwa Baba yangu. (Yohana 10:18)

Maadui wa Yesu hawakuwa na nguvu kubwa zaidi. Yesu alichagua kutoa uhai wake kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote kulingana na mpango wa Mungu. Yesu hakulazimika kufanya hivyo. Alikuwa na uwezo wa kujikomboa kutoka msalabani. Aliyatoa maisha yake kwa hiari.

UFUFUO

Kifo cha Yesu msalabani haukuwa mwisho wa hadithi. Nguvu ya Injili haimaliziki hapa. Siku tatu baada ya kifo chake, Yesu alifufuliwa kutoka kwa wafu. Unaweza kusoma kuhusu hili katika Luka 24:1-12.

Ambaye Mungu alimfufua, akiufungua uchungu wa mauti, kwa sababu haikuwezekana ashikwe nayo. (Matendo 2:24)

Kielelezo kikubwa zaidi cha nguvu za Mungu kilikuwa katika ufufuo wa Yesu Kristo:

Kwa maana ingawa alisulubiwa kwa sababu ya udhaifu, lakini anaishi kwa uwezo wa Mungu. Kwa maana sisi nasi tu dhaifu katika yeye, lakini tutaishi pamoja naye kwa uweza wa Mungu kwa ajili yenu. (2 Wakorintho 13:4)

Ufufuo wa Yesu ni sehemu muhimu ya nguvu ya Injili kwa sababu kupitia kwayo. . .

. . . ninyi mmetimilika katika yeye, aliye kichwa cha enzi yote na mamlaka.

Naye akiisha kuzivua enzi na enzi, akawaonyesha waziwazi, akizishangilia ndani yake. (Wakolosai 2:10,15)

Kupitia ufufuo wake, Yesu alishinda nguvu za adui. Kwa sababu hiyo, tuna uwezo juu ya nguvu zote za adui. Hata tuna uwezo juu ya kifo, kwa sababu miili yetu inayokufa pia itapata ufufuo. Kuna nguvu kuu katika ufufuo. Paulo alizungumza juu ya kumjua Yesu katika uwezo wa ufufuo (Wafilipi 3:10). Utajifunza zaidi kuhusu kanuni hii katika Sura ya Kumi na Sita, "Nguvu za Ufufuo Wake."

SWALA LA IMANI

Kuna jambo moja linalohitajika ili kupata manufaa yenyewe nguvu ya damu ya Yesu Kristo. Lazima uwe na imani katika damu:

Wanahesabiwa haki bure kwa neema yake kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu;

ambaye Mungu amekwisha kumweka awe upatanisho kwa njia ya imani katika damu yake, ili aonyeshe haki yake, kwa ajili ya kuziachilia dhambi zote zilizotangulia kufanywa, kwa ustahimilivu wa Mungu.

Ili kutangaza, nasema, wakati huu wa haki yake, ili Yeye awe mwenye haki, na mwenye kumhesabia haki Yeye amwaminiye Yesu. . .

Kwa hiyo twaona kwamba mtu huhesabiwa haki kwa imani pasipo matendo ya sheria. (Warumi 3:24-26,28)

Haitoshi kwamba kuna nguvu katika Injili. Ni lazima utumie nguvu hizo kwenye maisha yako mwenyewe. Unafanya hivi kwa imani. Kimsingi, imani ni kuamini. Ni lazima uamini katika uwezo wa Injili ili upate uzoefu huo. Utajifunza zaidi kuhusu uhusiano kati ya imani na nguvu baadaye katika kozi hii.

KUONJA NGUVU YA INJILI

Ikiwa hujampokea Yesu Kristo kama Mwokozi wako binafsi na kusamehewa dhambi zako, basi huwezi kupata uzoefu wa nguvu za Injili. Ili kupata nguvu ya Injili lazima:

1. KUBALI UMETENDA DHAMBI:

Kwa maana wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu. (Warumi 3:23)

2. AMINI KWAMBA YESU ALIKUFA KWA AJILI YA DHAMBI ZAKO;

Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.

Maana Mungu hakumtuma Mwana ulimwenguni ili auhukumu ulimwengu; bali ulimwengu uokolewe katika yeye. (Yohana 3:16-17)

3. KUNGA DHAMBI ZAKO KWA MUNGU NA UMOMBE AKUSAMEHE;

Tukisema kwamba hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe, wala kweli haimo mwetu. Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote. (1 Yohana 1:8-9)

4. PATA MAISHA YALIYOBADILISHWA:

Acha nguvu ya Injili ifanye kazi ndani yako ili kubadilisha mtindo wako wa maisha wa zamani, matendo yako ya dhambi, mitazamo, na mawazo yako:

Hata imekuwa, mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipyta; ya kale yamepita; tazama, yote yamekuwa mapya. (2 Wakorintho 5:17)

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Fafanua neno "Injili."

---

3. Ni marejeo gani ya Maandiko yanayofupisha vyema mambo ya msingi ya Injili?

---

4. Kwa nini Injili ina nguvu sana?

---

5. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza kuhusu nguvu katika damu ya Yesu.

---

6. Ni nini kinachohitajika ili kudai uwezo wa Injili?

---

7. Unawezaje kupata uzoefu wa nguvu ya Injili?

---

8. Je, kauli hii ni Kweli au Si kweli? "Adui za Yesu walikuwa na nguvu nyingi kuliko Yeye kwa sababu waliweza kumuua." Taarifa ni _____.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Jifunze zaidi kuhusu Injili. Fanya muhtasari wa kile Maandiko yafuatayo yanafundisha:

Mathayo 4:23; 9:35; 24:14

Marko 1:14

Matendo 20:24

Warumi 1:1-3,9; 15:16,19

2 Wakorintho 4:4

Waefeso 1:13; 6:15

1 Wathesalonike 2:2,9

2 Wathesalonike 1:8

1 Timotheo 1:11

1 Petro 4:17

Ufunuo 14:6

SURA YA NANE

KANUNI YA PILI YA NGUVU: NGUVU ZA ROHO MTAKATIFU

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Toa rejea ya Kibiblia inayofunua uhusiano wa Roho Mtakatifu na nguvu.
- Tambua kusudi kuu la nguvu za Roho Mtakatifu.
- Tambua karama za Roho Mtakatifu.
- Toa rejea ya Biblia inayoorodhesha tunda la Roho Mtakatifu.
- Orodhesha miongozo ya Maandiko ya kupokea ubatizo wa Roho Mtakatifu.

AYA MUHIMU:

Na tazama, nawaletea juu yenu ahadi ya Baba yangu; lakini kaeni humu mjini, hata mvikwe uwezo utokao juu. (Luka 24:49)

UTANGULIZI

Yesu alitoa ahadi muhimu kwa wafuasi wake kuhusu nguvu za kiroho:

**Na tazama, nawaletea juu yenu ahadi ya Baba yangu;
mji wa Yerusalem, hata mvikwe uwezo utokao juu. (Luka 24:49)**

Nguvu ya Injili na nguvu ya Roho Mtakatifu ni kanuni mbili muhimu katika kuelewa dhana ya Biblia ya nguvu. Kupitia yote mawili ni muhimu ili kupokea nguvu za kiroho. Tayari umejifunza umuhimu wa nguvu ya Injili. Lakini kuna uzoefu mwengine muhimu wa kiroho ambao lazima upokee. Ni nguvu ya Roho Mtakatifu iliyoahidiwa na Yesu. Sura hii inajadili kanuni hii muhimu. Sura hii ni utangulizi tu wa Roho Mtakatifu. Ili kujifunza somo hili kwa kina, pata kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime, "Huduma ya Roho Mtakatifu."

AHADI YA NGUVU

Yesu aliwaambia wafuasi wake angefanya hivyo . . .

**... mwombeni Baba, naye atawapa Msaidizi mwengine, ili apate
akae nawe milele;**

**Hata Roho wa kweli; ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa sababu
haumwoni wala haumtambui; lakini nyinyi mnjamua; kwa maana anakaa kwenu,
naye atakuwa ndani yenu. (Yohana 14:16-17)**

Roho ambaye Yesu alizungumza juu yake ni nafsi ya tatu ya Utatu wa Mungu, Roho Mtakatifu. Roho Mtakatifu "angewajalia" au "kuwavisha" Wanafunzi katika nguvu za kiroho:

Na tazama, nawaletea juu yenu ahadi ya Baba yangu; lakini kaeni humu mjini, hata mvikwe uwezo utokao juu. (Luka 24:49)

UHUSIANO WA ROHO MTAKATIFU NA NGUVU

Kumbuka kwamba nguvu hii kuu ya kiroho ingepatikana baada ya kupokea Roho Mtakatifu:

Lakini bado mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalem, na katika Uyahudi wote, na Samaria; na hata miisho ya dunia. (Matendo 1:8)

Nguvu ni roho:

Lakini Mungu hakutupa roho ya woga; bali nguvu, na upendo, na moyo wa kiasi. (2 Timotheo 1:7)

Yesu akarudi kwa nguvu za Roho Mtakatifu mpaka Galilaya; na habari zake zikaenea katika nchi zote za kandokando. (Luka 4:14)

Huyo "roho wa nguvu" ni Roho Mtakatifu:

Jinsi Mungu alivyomtia mafuta Yesu wa Nazareti kwa Roho Mtakatifu na nguvu; kwa maana Mungu alikuwa pamoja naye. (Matendo 10:38)

MADHUMUNI YA NGUVU HII

Roho Mtakatifu anahudumu kwa njia nyingi zenye nguvu katika maisha ya waumini. Roho Mtakatifu:

Anakaa ndani yake: (1 Wakorintho 6:19) Sisi ni hekalu au makao ya Roho Mtakatifu.

Humuunganisha katika roho moja na Mungu na waumini wengine: (1 Wakorintho 6:17) Kuna nguvu kubwa katika umoja kama inavyoonyeshwa katika hadithi ya mnara wa Babeli (Ona Mwanzo 11; hasa angalia mstari wa 6).

Humuombea: (Warumi 8:26) Mwombezi huyu mwenye nguvu hutuombea kulingana na mapenzi ya Mungu.

Anamwongoza: (Yohana 16:13) Roho Mtakatifu hutuwezesha kutembea kwa nguvu na sio kuchanganyikiwa. Anatuongoza hadi mahali pa nguvu, mapenzi kamili ya Mungu.

Hutoa upendo wa Kristo kwake na kupitia kwake: (Warumi 5:5) Utajifunza zaidi kuhusu nguvu ya upendo katika sura inayofuata.

Humfunulia ukweli wa Biblia: (1 Wakorintho 2:10) Ufunuo wenyewe nguvu wa kiroho huja kupitia Roho Mtakatifu.

Humfariji: (Matendo 9:31 na Yohana 14:17, 26) Anatufariji nyakati za huzuni.

Humfananisha na sura ya Kristo: (2 Wakorintho 3:18) Hatuna uwezo wa kujigeuza kuwa sura ya Kristo. Mipango ya kujiboresha inaelekea kushindwa. Lakini kwa uwezo wa Roho Mtakatifu, tunaweza kufanana na sura ya Yesu.

Anamfundisha: (Yohana 14:26) Mwalimu mkuu zaidi anakaa ndani yetu tunapojaliwa nguvu za Roho Mtakatifu. Maarifa yana nguvu, na Roho Mtakatifu hutoa ujuzi wa kiroho.

Humtia moyo kwenye ibada ya kweli: (Yohana 4:24) Kusifu na kuabudu ni mbinu zenye nguvu za kiroho. Katika baadhi ya vita vya Agano la Kale zilikuwa njia kuu zilizotumiwa dhidi ya maadui wa Mungu.

Humhuisha: (Warumi 8:11) Nguvu zile zile zilizomfufua Yesu kutoka kwa wafu zinafanya kazi ndani yetu ili kutuhuisha. Hii ina maana kwamba tumevikwa nguvu kama za ufufuo tukiwa bado katika miili hii inayoweza kufa.

Anamtakasa: (2 Wathesalonike 2:13-14) Hatuna haja ya kujaribu kuishi maisha matakatifu kwa juhudhi binafsi. Nguvu za Roho Mtakatifu hutakasa mawazo na matendo yetu. Anatuwezesha kuishi maisha matakatifu.

Anambadilisha: (Tito 3:5) Nguvu ni muhimu ili kuleta mabadiliko na Roho Mtakatifu hutoa nguvu kwa ajili ya mabadiliko chanya.

Humshawishi kuhusu ubaya: (Yohana 16:8-11) Utajifunza baadaye katika kozi hii kwamba dhambi husababisha kushindwa kwa nguvu za kiroho. Roho Mtakatifu anahukumu makosa na hutuongoza kwenye toba. Hili huwezesha kuendelea kutiririka kwa nguvu za Mungu.

Hutoa uhakikisho wa wokovu: (Warumi 8:16) Kujua cheo chako hukupa nguvu. Roho Mtakatifu anakuhakikishia nafasi yako katika Mungu.

Humpa uhuru: (Warumi 8:2) Uhuru hutoa fursa kubwa zaidi ya mamlaka. Roho Mtakatifu hutoa uhuru kuitia Yesu Kristo.

Anasema kupitia kwake: (Marko 13:11) Hatuzuiliwi na uwezo wetu wa kuzungumza. Roho Mtakatifu hunena Maneno ya Mungu yenye nguvu na mamlaka kuitia kwetu.

Huonyesha nguvu za Mungu: (1 Wakorintho 2:4) Roho Mtakatifu huwezesha udhihirisho wa nguvu za Mungu katika kila eneo la maisha.

Humtia nguvu: (Waefeso 3:16) Unapokuwa dhaifu, nguvu za Mungu huonekana.

KUSUDI KUU

Haya yote ni makusudi muhimu, lakini kuna kusudi moja kuu la nguvu za Roho Mtakatifu. Makusudi yote ya Roho Mtakatifu yanalengwa ili kutimiza kusudi hili kuu zaidi. Kusudi kuu la Roho Mtakatifu linafunuliwa katika ahadi ya Yesu:

Lakini bado mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalem, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Nguvu ya kuwa mashahidi wa Yesu ni ushahidi wa kweli wa Roho Mtakatifu. Ilikuwepo mara moja katika maisha ya Mtume Petro. Kabla ya uzoefu wa Roho Mtakatifu, Petro kwa woga alikana kwamba anamjua Yesu. Baada ya kupokea uweza wa Roho Mtakatifu, Petro alisimama na kutoa ushuhuda wenye nguvu kwa Injili ulioleta wokovu wa watu 3,000.

Ilikuwa ni nguvu ya Roho Mtakatifu katika kanisa la kwanza ambayo ilisababisha kuenea kwa Injili ulimwenguni kote. Kitabu cha Matendo ni kumbukumbu ya ushuhuda wenye nguvu ambao ulikuwa ushahidi wa ubatizo katika Roho Mtakatifu.

UBATIZO WA ROHO MTAKATIFU

Ujazo huu wa nguvu huja kwa njia ya uzoefu unaoitwa "ubatizo wa Roho Mtakatifu." Yesu alizungumza juu ya ubatizo huu:

Kwa maana Yohana alibatiza kwa maji; lakini mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu baada ya siku si nyingi. (Matendo 1:5)

Petro alizungumza juu ya ubatizo huu:

**Ndipo nikalikumbuka neno la Bwana, jinsi alivyosema, Yohana alibatiza kwa maji; bali ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu.
(Matendo 11:16)**

ISHARA YA MWILINI

Ushahidi wa kweli wa ubatizo wa Roho Mtakatifu ni nguvu za kiroho, lakini uzoefu huu pia unaambatana na ishara ya kimwili. Kuna sehemu tatu katika Agano Jipyä ambapo tunaambiwa kile kilichotokea wakati watu walipobatizwa kwa Roho Mtakatifu. Hizi ni pamoja na utoaji wa kwanza wa Roho Mtakatifu ulioandikwa katika Matendo 2:2-4; katika nyumba ya Kornelio katika Matendo 10:44-45; na waongofu wa Efeso walipompokea Roho Mtakatifu kama ilivyoandikwa katika Matendo 19:6.

Kwa kulinganisha vifungu hivi, ishara moja ya kimwili ni ya kawaida kwa wote watatu: Wale waliopokea Roho Mtakatifu walizungumza kwa lugha tofauti na lugha yao ya asili. Hizi

hazikuwa lugha walizojifunza. Zilikuwa ni lugha zilizotolewa kwa uwezo wa Roho Mtakatifu. "Lugha" za Roho Mtakatifu zinaweza kuwa katika lugha halisi zinazotumika duniani:

Wakashangaa wote, wakastaajabu, wakiambiana, Tazama, hawa wote wasemao si Wagalilaya?

**Basi, tunawezaje kumsikia kila mtu katika lugha yetu tuliyozaliwa nayo?
(Matendo 2:7-8)**

Lugha pia inaweza kuwa katika lugha isiyojulikana kwa mwanadamu. Hii inaitwa "lugha isiyojulikana":

Maana yeye anenaye kwa lugha hasemi na watu, bali husema na Mungu; lakini anena mambo ya siri katika roho. (1 Wakorintho 14:2)

MAKUSUDI YA LUGHA

Lugha zinazotolewa na Roho Mtakatifu hutumikia makusudi yenyе nguvu katika maisha ya waumini. Baadhi ya makusudio ya lugha yanayopatikana katika I Wakorintho 14 ni:

- **Maombi kwa Mungu:** Mstari wa 2
- **Kujijenga:** Kujijenga si kujiinua, bali kunamaanisha kutiwa moyo, uboreshaji na maendeleo. Kifungu cha 4.
- **Zinapofasiriwa, zinalijenga Kanisa:** Mstari wa 12
- **Maombezi:** Fungu la 14. Tazama pia Warumi 8:26-27
- **Sifa:** Mstari wa 15,17
- **Kutimizwa kwa unabii:** Mstari wa 21. Tazama pia Isaya 28:11-12
- **Ishara kwa wasioamini:** Mstari wa 22. Tazama pia Matendo 2

KARAMA ZA ROHO MTAKATIFU

Yesu aliwaachia wafuasi wake jukumu la kueneza Injili hadi miisho ya dunia:

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu;
na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi: na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari. (Mathayo 28:19-20)

Nguvu ya Roho Mtakatifu ilitolewa kuwasaidia Wanafunzi kutimiza kazi hii (Matendo 1:8).

Sehemu ya nguvu hizi za Roho Mtakatifu ni karama za kiroho ambazo Roho Mtakatifu huwapa waumini ili kuwaandaa kuhudumu kwa ufanisi. Kazi ni kubwa mno kuweza kukamilishwa kwa uwezo wa asili.

Karama hizi za kiroho si sawa na vipaji vya asili. Vipaji vya asili na uwezo hutolewa wakati wa kuzaliwa kimwili na / au kuendelezwa na jitihada za asili. Wanaweza pia kutumika katika huduma, lakini si sawa na karama za kiroho.

Karama za kiroho ni uwezo wenye nguvu unaotolewa na Roho Mtakatifu ili kuwezesha kazi ya huduma. Karama za Roho Mtakatifu ni uwezo tuliopewa na Mungu. . .

kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu, hata kazi ya huduma itendeke, hata mwili wa Kristo ujengwe;

Hata na sisi sote tutakapoufikia umoja wa imani na kumfahamu sana Mwana wa Mungu, hata kuwa mtu mkamilifu, hata kufika kwenye cheo cha kimo cha utimilifu wa Kristo;

ili tusiwe tena watoto wachanga, tukitupwa huku na huku, na kuchukuliwa na kila upepo wa elimu. . .

Lakini tukisema kweli katika upendo na kukua hata tumfikie yeye katika mambo yote, yeye aliye kichwa, Kristo. (Waefeso 4:12-15)

Vifungu vikuu vinavyoorodhesha karama za kiroho zinazopatikana kwa waamini kupitia Roho Mtakatifu ni: Warumi 12:1-8; I Wakorintho 12:1-31; Waefeso 4:1-16; 1 Petro 4:7-11.

Hapa kuna orodha ya karama za kiroho. (Biblia haiorodhesi kulingana na kategoria zilizotolewa hapa. Upangaji huu unafanywa kwa madhumuni ya kusoma tu.)

Karama Maalum

Mitume
Manabii
Wainjilisti
Wachungaji
Walimu

Zawadi za Kutumikia

Roho za Kupambanua
Uongozi
Utawala
Imani   Ukarimu

Karama Za Kuongea

Unabii
Walimu
Wahimizaji
Neno la hekima
Neno la maarifa

Zawadi za Ishara

Kutoa   Miujiza
Kusaidia   Uponyaji
Kutumikia   Lugha
Rehema   Tafsiri ya lugha

Kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime, "Huduma ya Roho Mtakatifu," inaeleza kila moja ya karama hizi kwa kina. Itakusaidia kugundua karama zako za kiroho. Matumizi sahihi ya vipawa vya kiroho ni ufunguo halisi wa nguvu za kiroho zinazofaa. Bila wao, ni kama kujaribu kufanya kazi katika ulimwengu wa asili bila zana zinazofaa.

MATUNDA YA ROHO MTAKATIFU

Ujazo wa nguvu za Roho Mtakatifu pia hukuwezesha kuishi maisha yanayofanana na Kristo. Hii inakamilishwa kupitia sifa ambazo Roho Mtakatifu hukuzza katika maisha yako. Sifa hizi huitwa tunda la kiroho. Tunda la Roho Mtakatifu linarejelea asili ya Roho Mtakatifu kuwa dhahiri katika maisha ya mwamini. Mungu anatamani matunda yote yaonekane katika maisha yako. Hapa kuna orodha ya matunda ya Roho Mtakatifu:

Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, imani.

Upole, kiasi; kinyume na hayo hakuna sheria. (Wagalatia 5:22-23)

Tunda la Roho Mtakatifu limejadiliwa kwa kina katika somo, "Huduma ya Roho Mtakatifu." Sifa hizi hukupa nguvu za kiroho za kuwa kama Yesu.

KUPOKEA NGUVU

Kama Yesu alivyoahidi, Roho Mtakatifu alitolewa na Baba wanafunzi walipokuwa wakingoja Yerusalem (Matendo 2). Roho Mtakatifu tayari ametolewa, lakini kila mwamini anahitaji kupokea nguvu hii kupitia uzoefu binafsi wa ubatizo wa Roho Mtakatifu.

Hapa kuna miongozo ya Kibiblia ya kupokea ubatizo wa Roho Mtakatifu:

TUBU NA KUBATIZWA:

Ni lazima kwanza upate uzoefu wa nguvu za Injili kwa kutubu dhambi na kumpokea Yesu Kristo kama Mwokozi wako binafsi. Inapendekezwa pia ubatizwe kwa maji:

Petro akawaambia, Tubuni, mkabatizwe kila mmoja kwa jina lake Yesu Kristo, mpate ondoleo la dhambi zenu, nanyi mtapokea kipawa cha Roho Mtakatifu. (Matendo 2:38)

AMINI NI KWA AJILI YAKO:

Kwa maana ahadi hii ni kwa ajili yenu, na kwa watoto wenu, na kwa wote walio mbali, na kwa wote watakaoitwa na Bwana Mungu wetu. (Matendo 2:39)

TAMANI:

... Yesu akasimama akapaza sauti akisema, mtu akiona kiu, na aje kwangu anywe.

Yeye aniaminiye mimi, kama vile Maandiko yalivyonena, mito ya maji yaliyo hai itatoka ndani yake.

(Lakini neno hili alilinena katika habari ya Roho, ambaye wale wamwaminio watampokea, kwa maana Roho alikuwa hajaja, kwa sababu Yesu alikuwa hajatukuzwa bado.) (Yohana 7:37-39)

TAMBUA NI ZAWADI:

Roho Mtakatifu tayari ametolewa. Ilitolewa kwa Kanisa Siku ya Pentekoste iliyorekodiwa katika Matendo 2. Kwa sababu ni zawadi, huwezi kufanya chochote ili kuipata. Anza kumsifu na kumshukuru Mungu kwa zawadi ya Roho Mtakatifu.

JITOE KWA MUNGU:

Unapomsifu Mungu kwa ajili ya zawadi ya Roho Mtakatifu, sema sifa zako kwa sauti kama walivyofanya Siku ya Pentekoste katika Matendo 2. Unapomsifu Mungu kwa sauti unaweza kwanza kupata midomo ya kigugumizi. Ukabidhi ulimi wako kwa Roho Mtakatifu naye atasema kupitia kwako maneno mageni kwa ufahamu wako. Midomo yenye kigugumizi itakua na kuwa lugha hivi karibuni unapoendelea kumsifu Mungu:

Kwa maana kwa midomo yenye kigugumizi na kwa lugha nyingine atasema na watu hawa. (Isaya 28:11)

Wote wakajazwa Roho Mtakatifu, wakaanza kusema kwa lugha nyingine, kama Roho alivowajalia kutamka. (Matendo 2:4)

OMBA DUA ZA WAUMINI WENGINE:

Roho Mtakatifu pia anaweza kupokelewa kwa kuwekewa mikono na waumini. Matendo 8, 9, na 19 yanaonyesha jinsi waamini waliojazwa na Roho wanawenza kukusaidia kupata ubatizo katika Roho Mtakatifu.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Toa rejea ya Biblia inayofunua uhusiano wa Roho Mtakatifu na nguvu.

---

3. Ni nini kusudi kuu la nguvu za Roho Mtakatifu?

---

4. Toa rejea ya Biblia inayoorodhesha tunda la Roho Mtakatifu.

---

5. Orodhesha miongozo sita ya Kibiblia iliyotolewa katika sura hii ya kupokea nguvu za Roho Mtakatifu:

---

6. Tumia marejeleo yafuatayo kuorodhesha karama za Roho Mtakatifu ambazo zinapatikana kwa waamini: Warumi 12:1-8; I Wakorintho 12:1-31; Waefeso 4:1-16; 1 Petro 4:7-11.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Soma Matendo 8:14-17. Watu wa Samaria walipata wokovu kupitia huduma ya Filipo. Walipokea ubatizo wa Roho Mtakatifu kupitia huduma ya Petro na Yohana.

Kupokea ubatizo wa Roho Mtakatifu ilikuwa ni uzoefu tofauti na kupokea wokovu. Hii inaonyesha nguvu ya Injili na nguvu ya Roho Mtakatifu kufanya kazi pamoja katika huduma.

Tazama pia Matendo 19:1-6. Angalia swal la Paulo: "Je! mmepokea Roho Mtakatifu tangu mlipoamini?"

2. Pata Kozi ya Taasisi ya Harvestime International yenyе kichwa "*Huduma ya Roho Mtakatifu*." Huu ni somo la kina la huduma yenyе nguvu ya Roho Mtakatifu katika maisha ya waumini. Ufunguo halisi wa nguvu za kiroho ni kutambua karama zako za kiroho na kukuza matunda ya kiroho katika maisha yako. Kozi hii itakusaidia katika mambo haya.

Ikiwa unachukua kozi za Taasisi kwa utaratibu uliopendekezwa, tayari umesoma "*Huduma ya Roho Mtakatifu*." Ihakiki tena kwa madhumuni ya kutambua njia ambazo Roho Mtakatifu huwaandaa waumini kwa ajili ya huduma yenyе nguvu.

SURA YA TISA

KANUNI YA TATU YA NGUVU: NGUVU YA UPENDO

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua "upendo."
- Fafanua neno "hisani."
- Tambua upendo kama kanuni kuu ya nguvu za kiroho.
- Tambua amri kuu ya kwanza na ya pili.
- Eleza jinsi ulimwengu utakavyoja sisi ni waumini.

AYA MUHIMU:

Basi, sasa inadumu imani, tumaini, upendo, haya matatu; lakini kubwa katika hayo ni sadaka. (1 Wakorintho 13:13)

UTANGULIZI

Katika sura ya mwisho ulijifunza kuhusu nguvu za Roho Mtakatifu. Ulijifunza kwamba tunda la kiroho lilikuwa onyesho moja la nguvu zinazosalishwa na Roho Mtakatifu katika maisha ya mwamini. Moja ya matunda haya ya kiroho ni sifa ya upendo kama ya Kristo. Ni tunda la kwanza katika orodha katika Wagalatia 5:22-23:

Lakini tunda la Roho ni upendo. . . (Wagalatia 5:22)

NGUVU KUBWA

Soma 1 Wakorintho 13:1-13 kabla ya kuendelea na somo hili. Neno "msaada" katika kifungu hiki linamaanisha upendo. Sura hii inaangazia moja ya kanuni kuu za nguvu za kiroho, nguvu ya upendo. Nguvu ya upendo ni kubwa kuliko:

Lugha zinazotolewa na Roho Mtakatifu: Siku moja lugha hizi zitakoma. Iwe unazungumza kwa lugha zinazojlikana au zisizojlikana kwa wanadamu, ni ujumbe usio na nguvu bila upendo. (Mstari wa 1 na 8)

Ujuzi na ufahamu: Maarifa yana nguvu, lakini siku moja maarifa ya mwanadamu yatatoweka. Upendo utabaki. (Mstari wa 2 na 8)

Karama ya unabii: Unabii wa karama ni karama gani—kuwa na uwezo wa kuongea ujumbe wa moja kwa moja kutoka kwa Mungu na kutabiri matukio yajayo. Lakini unabii siku moja utakoma. (Mstari wa 2, 8-12)

Imani: Hata ukiwa na imani ya kutosha kuhamisha milima si kitu kama huna upendo. (Kifungu cha 2)

Kutoa: Haijalishi ni kiasi gani unachotoa kwa wengine, hakuna faida isipokuwa kutolewa kwa upendo. (Kifungu cha 3)

Kuuawa kwa imani: Hata kama ungekufa kwa ajili ya Injili, ni dhabihu isiyo na maana isipokuwa kufanywa kwa upendo. (Kifungu cha 3)

Tumaini: Matumaini ni muhimu kwa sababu bila hayo maisha yamejaa kukata tamaa. Lakini upendo ni muhimu zaidi kuliko tumaini. (Mstari wa 13)

Umejifunza na utajifunza mengi zaidi kuhusu nguvu za kiroho katika kozi hii. Lakini kumbuka hili: Kanuni nyingine zote za nguvu za kiroho, karama zote za kiroho, huduma zote lazima zifanye kazi kwa nguvu ya upendo, au hazina maana. Wakati kila kitu kingine kinashindwa, nguvu ya upendo itafanikiwa.

UFAFANUZI NA SIFA ZA MAPENZI

Upendo ni hisia ya upendo wa kina, utunzaji, na wasiwasi unaokuzwa katika maisha yako kwa njia ya Roho Mtakatifu. Sio aina ya upendo unayoweza kukuza mwenyewe. Ni aina ya upendo wa Kimungu ambao unaweza tu kukuzwa kwa uwezo wa Roho Mtakatifu:

... pendo la Mungu limemiminwa mioyoni mwetu na Roho Mtakatifu tuliyepewa sisi. (Warumi 5:5)

Zingatia sifa za upendo huu wa Kimungu unaotolewa katika I Wakorintho 13:

FUNGU LA 4:

Upendo unateseka kwa muda mrefu.

Upendo ni wema.

Upendo hauhusudu wengine.

Upendo sio kiburi, kujiinua.

FUNGU LA 5:

Upendo haufanyi mambo yasiyofaa (tabia mbaya kwa wengine).

Upendo haujitatutii (sio ubinagsi).

Upendo haukasiriki kirahisi (hukasirika).

Upendo haufikirii mabaya juu ya wengine au kufikiria uovu kwa ujumla.

FUNGU LA 6:

Upendo haufurahii uovu (haufurahii kutenda mabaya au kusikia juu ya mabaya walijotendewa wengine).

Upendo hufurahia ukweli (sio uongo na uvumi).

FUNGU LA 7:

Upendo huvumilia yote (hata mambo magumu).

Upendo huamini mambo yote (huamini wengine).

Upendo hutumaini mambo yote (hautoi tumaini kwa Mungu au wengine, licha ya hali).

Upendo huvumilia yote.

FUNGU LA 8:

Upendo haushindwi kamwe (bila kujali mazingira).

BIBLIA INAFUNDISHA NINI KUHUSU UPENDO

Ili kuelewa nguvu ya upendo, ni lazima ujue kile ambacho Biblia inafundisha kuhusu jambo hilo. Tunda la kiroho la upendo, nguvu hii yenye nguvu, si aina ya upendo wa kingono au wa kimwili unaoonyeshwa na ulimwengu. Ni upendo "usio unafiki", ambayo inamaanisha ni upendo mtakatifu. Upendo usio na unafiki ni aina ya upendo unaopaswa kuwaonyesha wengine:

**Kwa kuwa mmejitakasa roho zenu kwa kuitii kweli kwa Roho hata
kuwapenda ndugu zenu usio na unafiki, basi pendaneni kwa moyo safi. (1
Petro 1:22)**

Amri kuu na ya kwanza ni kumpenda Mungu:

**Nawe mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako
yote, na kwa akili zako zote, na kwa nguvu zako zote; hii ndiyo amri ya
kwanza. (Marko 12:30)**

(Ona pia Kumbukumbu la Torati 6:5; Luka 10:27; 1 Yohana 2:5,15; 3:11-17; 4:7-20; 5:2;
2 Yohana 1:5-6)

Upendo wako kwa Mungu hujaribiwa kwa utiifu wako Kwake:

**Yesu akajibu, akamwambia, Mtu akinipenda, atalishika neno langu; na
Baba yangu atampenda, nasi tutakuja kwake, na kufanya makao kwake.
(Yohana 14:23)**

Lakini yeye alishikaye neno lake, katika huyo upendo wa Mungu umekamilika hakika; (1 Yohana 2:5)

Amri kuu ya pili ni upendo kwa wengine:

Na ya pili yafanana nayo, nayo ni hii, Mpende jirani yako kama nafsi yako. Hakuna amri nyingine iliyo kuu kuliko hizi. (Marko 12:31)

Yesu anataka uwapende wengine kama anavyokupenda wewe:

Amri mpya nawapa, Mpendane; kama nilivyowapenda ninyi, nanyi mpandane nanyi pia. (Yohana 13:34)

Kama vile Baba alivyonipenda mimi, nami nilivyowapenda ninyi; kaeni katika pendo langu.

Amri yangu ndiyo hii, Mpandane kama nilivyowapenda ninyi. (Yohana 15:9,12)

**Nami nimewajulisha jina lako, nami nitalitangaza; ili pendo ulilonipenda mimi liwe ndani yao, nami ndani yao.
(Yohana 17:26)**

Ni kwa upendo kwamba unatambuliwa kama mwamini:

Hivyo watu wote watatambua ya kuwa ninyi mmekuwa wanafunzi wangu, mkiwa na upendo ninyi kwa ninyi. (Yohana 13:35)

Tunajua kwamba tumepita kutoka kifo hadi uzimani, kwa sababu tunawapenda ndugu. Yeye asiyempenda ndugu yake, anakaa katika mauti. (1 Yohana 3:14)

Ikiwa hauwapendi waumini wengine, upendo wa Mungu haumo ndani yako.

Yeye asemaye yumo nuruni, naye anamchukia ndugu yake, yumo gizani hata sasa.

Yeye ampendaye ndugu yake, akaa katika nuru, wala ndani yake hamna kikwazo. (1 Yohana 2:9-10)

(Hii ni kweli muhimu sana. Isome zaidi katika Yohana 13:34; 14:15,21,23,31; 15:9-17; 17:26; 21:15-17).

Upendo kwa waumini wengine husababisha umoja wa kiroho ambaa ni nguvu yenye nguvu. Walipounganishwa katika maombi, Pentekoste ilitokea (Matendo 2). Walikuwa na “moyo mmoja na nia moja” na kwa nguvu waliendelea kushuhudia (Matendo 4:32-33). Walijitoa wenyewe kwa umoja wa ushirika na ishara nyingi na maajabu yalifanyika (Matendo 2:42-43).

Unapaswa kuwapenda adui zako:

Lakini mimi nawaambia ninyi mnaosikia, Wapendeni adui zenu, watendeeni mema wale wanaowachukia ninyi.

Wabarikini wale wanaowalaani, na waombeeni wanaowadhulumu.

Na mkiwatendea wema wale wanaowafanyia wema, mwapata shukrani gani? Kwa maana wenye dhambi pia hufanya vivyo hivyo.

Bali wapendeni adui zenu na fanyeni mema. . . (Luka 6:27,28,33,35)

Mmesikia kwamba imenenwa, Umpende jirani yako, na, umchukie adui yako.

Lakini mimi nawaambia, Wapendeni adui zenu, wabarikini wale wanaowalaani, watendeeni mema wale wanaowachukia ninyi, waombeeni wanaowadhulumu na kuwaudhi. (Mathayo 5:43-44)

Upendo wako unapaswa kuwa mwingi, ambayo inamaanisha ni kuongezeka kila wakati:

Na hii ndiyo ninayoomba, kwamba upendo wenu uzidi kuwa mwingi zaidi na zaidi katika ujuzi na katika ufahamu wote. (Wafilipi 1:9)

Bwana na awafanye ninyi kuongezeka na kuzidi katika upendo ninyi kwa ninyi na kwa watu wote. . . (1 Wathesalonike 3:12)

Unapaswa kuwa na mizizi na msingi katika upendo:

Kristo akae miyoni mwenu kwa imani; ili ninyi, mkiwa na shina na msingi katika upendo;

Wapate kuweza kufahamu pamoja na watakatifu wote jinsi ulivyo upana, na urefu, na kina, na kimo;

na kuujua upendo wa Kristo upitao maarifa yote, mjazwe utimilifu wote wa Mungu. (Waefeso 3:17-19)

Ikiwa unataka kujazwa na utimilifu wa Mungu na nguvu zake, lazima uwe na upendo. Ni muhimu kwa nguvu kwa sababu huondoa hofu:

Hakuna woga katika upendo; lakini upendo kamili huitupa nje hofu, kwa sababu hofu ina adhabu. Mwenye hofu hakukamilishwa katika upendo. (1 Yohana 4:18)

Unapaswa kutembea kwa upendo:

mkaenende katika upendo, kama Kristo naye alivyotupenda, akajitoa kwa ajili yetu, sadaka na dhabihu kwa Mungu, kuwa harufu ya kupendeza.

(Waefeso 5:2)

Unapaswa "kuvumilia" au kuhusiana na wengine kwa upendo:

kwa unyenyekevu wote na upole, kwa uvumilivu, mkichukuliana katika upendo.
(Waefeso 4:2)

Unapaswa kujiweka katika upendo:

Jitunzeni katika upendo wa Mungu . . . (Yuda 21)

. . . fuata haki, utauwa, imani, upendo, saburi, upole.
(1 Timotheo 6:11)

Imani, ambayo ni muhimu sana kwa nguvu, hufanya kazi kwa upendo:

. . . bali imani itendayo kazi kwa upendo. (Wagalatia 5:6)

Kazi yako kwa Bwana ni kuwa kazi ya upendo:

Tukikumbuka bila kukoma kazi yenu ya imani, na taabu yenu ya upendo. . .
(1 Wathesalonike 1:3)

Kwa maana Mungu si dhalimu hata aisahau kazi yenu, na pendo lile
mlilolidhihirisha kwa jina lake, kwa kuwa mmewahudumia watakatifu, na hata
mngali sasa hivi. (Waebrania 6:10)

Tunapokaribia mwisho wa wakati hapa duniani, upendo wa wengi hautadumu. "Itakuwa baridi," ambayo inamaanisha watu watakuwa wasiojali:

Na kwa sababu ya kuongezeka maasi, upendo wa wengi utapoa.
(Mathayo 24:12)

Lakini tunapewa uhakikisho kwamba hakuna kitu kinachoweza kututenganisha na upendo wa Mungu:

Ni nani atakayetutenga na upendo wa Kristo? Je! ni dhiki, au dhiki, au adha, au
nja, au uchi, au hatari, au upanga?

Kwa maana nimekwisha kujuu hakika ya kwamba, wala mauti, wala uzima, wala
malaika, wala wenye mamlaka, wala yaliyopo, wala yatakayokuja;

wala yaliyo juu, wala yaliyo chini, wala kiumbe kinginecho chote hakitaweza
kututenga na upendo wa Mungu ulio katika Kristo Yesu Bwana wetu.
(Warumi 8:35, 38-39)

UPENDO KUBWA SANA

Upendo mkuu zaidi ni upendo ambao Mungu alikuwa nao kwa ulimwengu wenyе dhambi. Alionyesha upendo huo kwa kumtuma Yesu afe:

Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.
(Yohana 3:16)

Yesu alionyesha upendo huu mkuu alipojitelea kwa hiari maisha yake msalabani:

Hakuna aliye na upendo mwingi kuliko huu; kwamba mtu atoe uhai wake kwa ajili ya rafiki zake. (Yohana 15:13)

Kwa maana ni shida mtu kufa kwa ajili ya mtu mwadilifu;

Bali Mungu aonyesha pendo lake yeye mwenyewe kwetu sisi, kwa kuwa Kristo alikufa kwa ajili yetu, tulipokuwa tungali wenyе dhambi. (Warumi 5:7-8)

Ni nguvu hii kuu ya upendo--upendo wa Mungu--ambayo Roho Mtakatifu anatamani kukuza katika maisha yako:

. . . pendo la Mungu limemiminwa miyoni mwetu na Roho Mtakatifu tuliyepewa sisi. (Warumi 5:5)

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Upendo ni nini?

---

3. Amri kuu ya kwanza na ya pili ni ipi?

---

4. Je, ulimwengu utajuaje kwamba sisi ni waumini?

---

5. Kamilisha sentensi hii:

"Kanuni zingine zote za nguvu za kiroho, karama zote za kiroho, huduma zote lazima zifanye kazi kupitia nguvu za _____ au hazina maana."

6. Kanuni kuu ya nguvu za kiroho ni ipi?

---

7. Neno "upendo" linamaanisha nini katika 1 Wakorintho 13?

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Daudi aliandika mengi kuhusu upendo. Tazama Zaburi 18:1; 31:23; 40:16; 97:10; 116:1; 119:97, 113, 119, 127, 132, 159, 163, 165, 167; 122:6; 145:20.
2. Jifunze kitabu cha 1 Yohana. Mada kuu ya kitabu hiki ni upendo.
3. Hapa kuna 1 Wakorintho 13 katika Amplified Version ya Biblia ambayo inatoa maana ya ziada kwa maneno yaliyotumiwa katika kifungu:

Ikiwa (naweza) kunena kwa lugha za wanadamu na (hata) za malaika, lakini sina upendo (kwamba mawazo, makusudi, ibada ya kiroho kama hiyo inaongozwa na upendo wa Mungu kwetu na ndani yetu), mimi ni gongo tu au kelele. upatu uvumao.

Na ikiwa ninazo nguvu za unabii—yaani, karama ile ya kufasiri mapenzi na kusudi la Mungu; na kuelewa ukweli wote wa siri na siri na kuwa na ujuzi wote, na ikiwa nina imani (ya kutosha) ili niweze kuondosha milima, lakini sina upendo (upendo wa Mungu ndani yangu) mimi si kitu - mtu asiyeha na maana.

Hata kama nikitoa kila nilicho nacho (kuwapa maskini) chakula, na nikiutoa mwili wangu uchomwe (au ili nipate utukufu), lakini sina upendo (upendo wa Mungu ndani yangu), ninapata faida. hakuna kitu.

Upendo hudumu kwa muda mrefu na huvumilia na hufadhili; upendo hauwi na vivu, wala hauchemki kwa vivu; halijivuni wala haina majivuno, halijivunii.

Haina majivuno--majivuno na kupandwa na kiburi; si jeuri (isiyo na adabu), na haifanyi isivyofaa. Upendo (upendo wa Mungu ndani yetu) hausisitizi juu ya haki yake mwenyewe au njia yake mwenyewe, kwa maana sio kujitafuta; sio mguso au hasira au hasira; haizingatii ubaya unaofanywa kwayo--haijalishi ubaya unaoteseka.

Haifurahii udhalimu na udhalimu, lakini hufurahi wakati haki na ukweli hutawala.

Upendo huvumilia kila kitu na kila kitu kinachokuja, huwa tayari kuamini yaliyo bora zaidi ya kila mtu, matumaini yake hayafifia chini ya hali zote na huvumilia kila kitu (bila kudhoofika).

Upendo haushindwi kamwe—haufifii kamwe au haupitwi na kitu au haukomi. Ama unabii (yaani karama ya kufasiri mapenzi na makusudi ya Mungu), utatimia na kupita; kwa habari ya ndimi, zitaharibiwa na zitakoma; ama elimu itapita (yaani itapoteza thamani yake na kutawaliwa na ukweli).

Kwa maana ujuzi wetu ni wa vipande vipande (haujakamilika na si kamilifu), na unabii wetu (mafundisho yetu) ni vipande vipande (sio kamili na si kamilifu).

Lakini wakati kamili na kamili (jumla) inakuja, isiyo kamili na isiyo kamili itatoweka - kuwa ya zamani, tupu na kubadilishwa.

Nilipokuwa mtoto, nalisema kama mtoto mchanga, nalifikiri kama mtoto mchanga, nalifikiri kama mtoto mchanga; sasa nimekuwa mwanaume, nimemaliza mambo ya kitoto na nimeyaweka kando.

Kwa sasa tunatazama kwenye kioo ambacho kinatoa mwanga hafifu (wa ukungu) tu (wa ukweli kama katika fumbo au fumbo), lakini basi (wakati ukamilifu utakapokuja) tutaona kwa uhalisi na uso kwa uso! Sasa najua kwa sehemu (isiyo kamili); lakini basi nitajua na kuelewa kikamilifu na kwa uwazi, hata kwa namna ile ile ambayo nimejulikana na kueleweka kikamilifu na wazi (na Mungu).

Basi, imani, tumaini, upendo hukaa; (imanzi, usadikisho na imani kuhusu uhusiano wa mwanadamu na Mungu na mambo ya kimungu; tumaini, tarajio la furaha na uhakika la wokovu wa milele; upendo, upendo wa kweli kwa Mungu na wanadamu, unaokua kutoka kwa upendo wa Mungu kwetu na ndani yetu), haya matatu, lakini kubwa kati ya hayo ni upendo.

SURA YA KUMI

KANUNI YA NGUVU YA NNE: UPAKO WA NGUVU

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza kusudi la upako mtakatifu katika Agano la Kale.
- Toa mifano ya jinsi upako mtakatifu uliviyotumika katika Agano la Kale.
- Toa maana ya jina "Kristo."
- Fanya muhtasari wa madhumuni ya upako wa mamlaka.
- Eleza umuhimu wa kugundua upako wako maalum katika huduma.
- Eleza jinsi ya kupokea upako wa nguvu.
- Tambua chanzo cha upako wa kiroho.

lakini mafuta yale mliyoyapata kwake yanakaa ndani yenu, wala hamna haja ya mtu kuwafundisha; , mtakaa ndani yake. (1 Yohana 2:27)

UTANGULIZI

Sura hii inahusu upako wa Mungu ambao huwawezesha wanaume na wanawake kwa ajili ya huduma yenyeye ufanisi. Pia hutoa miongozo ya kupokea upako huu wa nguvu.

TUKIO LA UPAKO

"Kupaka" inamaanisha kupaka mafuta kwa mtu au kitu. Ilikuwa ni desturi iliyoanzishwa nyakati za Agano la Kale. Upako awali ulikuwa wa aina tatu: Kawaida, matibabu, na takatifu.

Upako wa kawaida ulihusishwa na kujipamba binafsi ili kumfanya mtu apate harufu nzuri. Unaweza kusoma kuhusu matumizi yake katika Ruthu 3:3, Zaburi 104:15, na Mithali 27:9 . Wageni walipakwa mafuta kama alama ya heshima (Luka 7:46) na wafu walitayarishwa kwa ajili ya kuzikwa kwa upako (Marko 14:8; 16:1).

Upako wa kimatibabu ultumika kuwasaidia wagonjwa na waliojeruhiwa. Kwa mfano, ona Luka 10:34 .

Upako mtakatifu: Aina ya tatu ya upako ni somo la sura hii. Ni upako kwa makusudi matakatifu au ya kiroho. Ultumika kuweka wakfu vitu au watu kwa Mungu.

MIFANO YA AGANO LA KALE

Tukio la kwanza la upako kwa makusudi ya kiroho lililoandikwa katika Agano la Kale linapatikana katika Mwanzo 28:18. Baada ya Yakobo kuona maono makubwa kutoka kwa Mungu, yeye . . .

... akaamka asubuhi na mapema, akalitwaa lile jiwe aliloliweka chini ya nguzo, akalisimamisha liwe nguzo, na kumimina mafuta juu yake.

Akapaita mahali pale Betheli (nyumba ya Mungu).
(Mwanzo 28:18-19)

Baadaye Mungu alizungumza kuhusu tukio hili na kusema:

Mimi ni Mungu wa Betheli, hapo ulipoitia mafuta nguzo, na uliponiwekea nadhiri. . . (Mwanzo 31:13)

Baadaye, Mungu alitoa maagizo kuhusu kuwatia mafuta makuhani, wafalme, na manabii ili kuwaweka kando kwa makusudi ya kiroho. Yaliyomo ndani ya Hema la ibada pia yalipaswa kutiwa mafuta. Unaweza kujifunza zaidi kuhusu hili katika sehemu ya "Kwa Masomo Zaidi" ya sura hii.

Kusudi la kuwatia mafuta watu hawa na vitu vingine lilikuwa ni kuwaweka kando kwa kujitolea maalum kwa utumishi wa Mungu. Mafuta matakatifu yalitumiwa kwa madhumuni haya ya kiroho:

Nawe utaifanya kuwa mafuta ya marhamu takatifu, marhamu iliyochanganywa na kazi ya mtengeneza manukato; yatakuwa ni mafuta matakatifu ya kutiwa.

Nawe utawaambia wana wa Israeli, na kuwaambia, Haya yatakuwa kwangu mafuta matakatifu ya kutiwa katika vizazi vyenu.
(Kutoka 30:25,31)

UPAKO WA YESU

Kwa kufuata kielelezo kilichowekwa na Mungu, Yesu alitiwa mafuta kwa ajili ya utumishi. Yesu alisema:

Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema; Amenitura kuwaponya waliovunjika moyo; kuwahubiri wafungwa kufunguliwa kwao, na vipofu kupata kuona tena, kuwaacha huru waliosetwa;

Kuhubiri mwaka wa Bwana uliokubaliwa. (Luka 4:18-19)

Huu ulikuwa utimizo wa unabii uliotolewa katika Isaya 61:1.

Ilitambuliwa na Wanafunzi kwamba. . .

... Mungu alimtia mafuta Yesu wa Nazareti kwa Roho Mtakatifu na nguvu; ambaye alizunguka huko na huko akitenda mema na kuponya wote walioonewa na Ibilisi; kwa maana Mungu alikuwa pamoja naye. (Matendo 10:38)

CHANZO CHA UPAKO

Nguvu katika upako wa kiroho haimo kwenye mafuta yenye. Nguvu haikai kwa mtu anayefanya upako au uwezo wa mpokeaji. Nguvu ya upako inatoka kwenye chanzo, Mungu Baba. Kumbuka kwamba Yesu alisema "Roho wa Bwana yu juu yangu kwa maana *amenitia* mafuta."

Paulo alisema:

Basi ye ye atufanyaye imara pamoja nanyi katika Kristo, na kututia mafuta, ni Mungu. (2 Wakorintho 1:21)

Mungu alikuwa chanzo cha upako wa Kristo. Yeye bado ndiye chanzo cha upako. Mafuta ni ishara ya asili tu inayotumika kuwakilisha upako huu. Yesu alitumia desturi ya upako, lakini si mara zote kwa mafuta. Kipofu aliyeponywa na Yesu aliripoti:

Akajibu akasema, Mtu aitwaye Yesu alifanya tope, akanipaka jichoni, akaniambia, Nenda katika bwawa la Siloamu, ukanaawe; (Yohana 9:11)

Mstari huu unathibitisha kuwa sio kitu kilichotumika bali ni nguvu iliyoyeza ya mazoezi ya upako ambayo yanafaa. Ingawa wanaume na wanawake walitiwa mafuta kwa njia ya mfano na mwanamume, upako wa kweli wa nguvu ulitoka kwa Mungu. Mungu alisema juu ya Mfalme Daudi:

Nimemwona Daudi, mtumishi wangu; nimempaka mafuta yangu matakatifu. (Zaburi 89:20)

Miaka mingi kabla hajapakwa mafuta na mwanadamu, Daudi alikuwa amepakwa mafuta na Mungu:

Nathani akamwambia Daudi. . . Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi, Nimekutia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli. . . (2 Samweli 12:7)

MAKUSUDI YA UPAKO

Upako wa Roho wa Mungu ni muhimu sana katika maisha na huduma ya mwamini. Hapa kuna baadhi ya madhumuni ya upako:

HUDUMA:

Wakati upako wa Mungu ulipomjia Sauli, alibadilishwa na kuwa mtu mpya ili kuwatumikia Israeli kama mfalme:

Ndipo Samweli akatwaa chupa ya mafuta, akammiminia kichwani, akambusu, akasema, Je! si kwa sababu Bwana amekutia mafuta uwe mkuu wa urithi wake?

Na Roho wa Bwana atakujilia juu yako, nawe utatabiri pamoja nao, nawe utageuzwa kuwa mtu mwingine. (1 Samweli 10:1, 6)

Yesu alipakwa mafuta na Mungu kwa ajili ya utumishi:

Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema; Amenituma kuwaponya waliovunjika moyo; kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, na vipofu kupata kuona tena, kuwaacha huru waliosetwa, na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa. (Luka 4:18-19)

... Mungu alimtia mafuta Yesu wa Nazareti kwa Roho Mtakatifu na nguvu; ambaye alizunguka huko na huko akitenda mema na kuponya wote walioonewa na Ibilisi; kwa maana Mungu alikuwa pamoja naye. (Matendo 10:38)

Mistari hii inatoa orodha ya madhumuni ya upako kwa ajili ya huduma. Upako hukuwezesha:

- Ihubiri Injili.
- Waziri wa maskini.
- Ponya waliovunjika moyo.
- Ponya wagonjwa wa kimwili. (Ona pia Yakobo 5:14-15 na Marko 6:13).
- Hubiri ukombozi kwa wale walio katika utumwa wa kiroho.
- Wafungue macho walio katika upofu wa kiroho.
- Wakomboe waliojeruhiwa, waliojeruhiwa na adui.
- Hubiri mwaka wa Bwana uliokubaliwa. (Ona 2 Wakorintho 6:2).
- Nenda ukafanya mema.
- Waponye wote walioonewa na Ibilisi.

WAJIBU:

Mungu huwatia mafuta waaminio majukumu ya kiroho. Chochote anachokukabidhi, kiwe kikubwa au kidogo, si kwa sababu ya uwezo wako mwenyewe. Si kwa sababu ya elimu yako, utu wako, au cheo chako katika jamii. Unapokea jukumu la kiroho kwa upako:

Bwana akanena na Haruni, akasema, Tazama, mimi nimewapa hawa ulinzi wa sadaka zangu za kuinuliwa katika vitu vyote vilivyowekwa wakfu nya wana wa Israeli; agizo la milele. (Hesabu 18:8)

MAELEZO:

Upako unakufundisha:

lakini mafuta yale mliyoyapata kwake yanakaa ndani yenu, wala hamna haja ya mtu kuwafundisha; , mtakaa ndani yake. (1 Yohana 2:27)

Hii haimaanishi kwamba hupaswi kupokea mafundisho ya Kimaandiko kutoka kwa wengine. Mungu ameweza waalimu wa Kanisa kwa kusudi hili (Waefeso 4:11). Roho Mtakatifu huwatia mafuta kufundisha Neno la Mungu. Lakini kama huna nafasi ya kupokea huduma ya watu kama hao waliochaguliwa na Mungu, upako wa Roho Mtakatifu bado utakufundisha.

Upako huu hukusaidia kutathmini ukweli wa mafundisho unayosikia kutoka kwa wengine. Pia inakufunulia kweli usiyoilewa na kufungua kwa uwazi ufunuo wa Neno la Mungu lililoandikwa kwako. Kumbuka kwamba upako unatufundisha "mambo yote." Kuna nguvu ya upako ambayo inakuelekeza katika kila eneo la maisha na huduma.

KUDUMU:

Upako wa Mungu unakuwezesha kukaa ndani ya Yesu. Kumbuka sehemu hii ya aya ambayo tumejifunza hivi punde:

Lakini upako mlioupokea kwake unakaa ndani yenu. . . na kama ilivyowafundisha, kaeni ndani yake. (1 Yohana 2:27)

Ni jambo moja kumkubali Yesu kama Mwokozi. Ni jambo lingine kujifunza jinsi ya kukaa ndani yake na kutembea katika utii wa Neno lake na mapenzi yake. Upako unakufundisha jinsi ya kufanya hivi.

UHURU:

Nira ya utumwa inaharibiwa na upako. Nira zilitumika katika ulimwengu wote wa kale kuunganisha wanyama pamoja kufanya kazi shambani. Bado hutumiwa kwa kusudi sawa katika mataifa mengi leo. Yesu alizungumza kuhusu nira aliposema:

Njooni kwangu ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha.

Jitieni nira yangu, mjifunze kwangu; kwa maana mimi ni mpole na mnyenyeketu wa moyo; nanyi mtapata raha nafsini mwenu.

Kwa maana nira yangu ni laini, na mzigo wangu ni mwepesi. (Mathayo 11:28-30)

Sote tuko chini ya nira ya aina fulani. Uko chini ya nira ya Shetani au ya Mungu. Nira ya utumwa wa Shetani ni ya aina tatu:

1. Nira ya dhambi:

Mimi ndimi Bwana, Mungu wenu, niliyewatoa katika nchi ya Misri, ili msiwe watumwa wao; nami nimezivunja pingu za kongwa lenu, na kuwafanya mwende sawasawa. (Mambo ya Walawi 26:13)

"Nira ya Misri" maana yake ni nira ya dhambi. Nira hii lazima ivunjwe ikiwa utaingia chini ya nira pamoja na Yesu.

2. Nira ya ubinafsi:

Paulo alipambana na nira ya nafsi yake:

Maana sijui nifanyalo; bali lile nichukialo ndilo ninalolifanya (Warumi 7:15).

3. Nira ya mwanadamu:

Nira ya mwanadamu ni utumwa uliowekwa juu yako na wengine:

Kwa maana wao hufunga mizigo mizito na kuwatwika watu mabegani; lakini wao wenyewe hawatazisogea kwa kidole chao kimoja. (Mathayo 23:4)

Nira ya mwanadamu inaweza kujumuisha utumwa wa hatia, mila, madhehebu, au viwango visivyowezekana vya tabia vilivyowekwa na wengine. Je, ngome hizi zinawezaje kuvunjwa katika maisha yako na katika maisha ya wale unaowahudumia? Wanavunjwa na upako:

**Na itakuwa katika siku hiyo mzigo wake utaondolewa begani mwako, na nira yake shingoni mwako, nira itaondolewa.
kuharibiwa kwa sababu ya upako. (Isaya 10:27)**

Huwezi kuvunja nira ya Shetani kwa uwezo wako mwenyewe. Huwezi kufanya hivyo kwa maneno yako mwenyewe ya hekima. Kila nira, kila kifungo cha mwanadamu, kinavunjwa kwa upako.

FURAHA:

Yesu alipakwa mafuta ya furaha:

Lakini kwa Mwana asema. . . Umeipenda haki, na kuchukia uovu kwa hiyo Mungu, Mungu wako, amekupaka mafuta, Mafuta ya furaha kuliko wenzako. (Waebraania 1:8-9)

Wale wanaopenda uadilifu na kuchukia uovu watatiwa mafuta kwa shangwe hiyohiyo. Upako wa Mungu huleta furaha kubwa katika maisha yako. Furaha ya Bwana ni nguvu inayotia nguvu utumishi wako kwa Mungu.

UPAKO MAALUM KWA WAPOKEZI FULANI

Madhumuni ya upako uliotoka kusoma ni kwa waamini wote. Lakini Mungu pia huwatia mafuta watu kwa ajili ya huduma maalum na kazi maalum. Wengine wametiwa mafuta kama wainjilisti, wengine kama walimu. Wengine ni wachungaji na wengine ni manabii. Kuna upako mwingsi tofauti ambao Mungu huwapa waumini.

Yesu alikuwa na upako maalum kutoka kwa Mungu kufa kwa ajili ya dhambi za watu. Jina "Kristo" linamaanisha "mtiwa mafuta." Jina Yesu linamaanisha "Mwokozi." Jina "Yesu Kristo" linapotumiwa pamoja, ina maana Yeye ndiye mpakwa mafuta wa Mungu kuwa Mwokozi wa Ulimwengu. Kabla ya kifo chake, mwanamke mmoja alimpaka Yesu mafuta ya thamani. Yesu alisema:

Maana kwa kunimimina marashi haya juu ya mwili wangu, amefanya hivyo kwa ajili ya maziko yangu. (Mathayo 26:12)

Yesu alijua alikuwa ametiwa mafuta na Mungu ili afe kwa ajili ya dhambi za watu. Hakuna mtu mwingsine aliyewahi kuwa na upako huu maalum.

Katika kumbukumbu zote za Biblia, Mungu aliwapaka watu mafuta kwa ajili ya huduma maalum (Ona 2 Mambo ya Nyakati 22:7). Watu walipojaribu kuchukua huduma maalum bila upako wa Mungu kufanya hivyo, matatizo yalitokea. Soma hadithi ya Miriamu na Haruni katika Hesabu 12 kwa mfano wa hili. Miriamu na Haruni walifikiri walikuwa na upako sawa na Musa na wangeweza kuongoza Israeli vile vile. Waligundua tofauti. Mfano mwingsine unapatikana katika Hesabu 16 katika hadithi ya Kora ambaye alijaribu kudai upako sawa na Musa.

Mengi ya machafuko katika Mwili wa Kristo yanatokana na watu wanaojaribu kuhamia katika maeneo ya huduma ambayo hawajapata upako. Mtu mmoja ametiwa mafuta na Mungu kwa njia ya pekee na hivi karibuni kila mtu anaiga huduma yake. Lakini waigaji hawana matokeo sawa ya nguvu. Wanashangaa nini kibaya. Wanafanya kila kitu kama mtu mwingsine, lakini bila matokeo sawa. Jibu linapatikana katika upako wa nguvu. Upako wa Mungu uko juu ya mtu mmoja kwa kazi maalum, lakini si mwingsine. Kwa sababu hii, mmoja hufaulu huku mwingsine akishindwa.

Moja ya dhambi za mwili zilizoorodheshwa katika Wagalatia 5:20 inaitwa "wivu." Kuiga ni aina ya wivu inayoonyeshwa kwa kuiga wengine. Mungu hawezi kubariki mifano. Mungu anatafuta wale ambao watatoka katika dhambi ya wivu na kuingia kwenye ufunuo kupitia upako wa nguvu.

JINSI YA KUPOKEA UPAKO

Je, unaupokeaje upako huu wa nguvu?

TAMBUA CHANZO:

Kama ulivyojifunza katika somo hili, chanzo cha upako wa nguvu za kiroho ni Mungu. Huwezi kuamini elimu yako, utu wako, au hadhi yako ya kijamii. Hupokei upako wako kutoka kwa mtu mwingsine.

Hakuna unachoweza kufanya ili kupata upako. Huwezi kuifanyia kazi kwa hisia. Mungu ndiye chanzo pekee cha upako wa kiroho. Ili kupokea upako kama huo, lazima kwanza utambue chanzo ambacho unatoka.

PATA KUZALIWA UPYA:

Kwa sababu hii ni nguvu ya kiroho inayobubujika kutoka kwenye chanzo cha Mungu, lazima uzaliwe mara ya pili kiroho ili uirokee. Sababu ya hii ni:

... Mwanadamu wa tabia ya asili hayapokei mambo ya Roho wa Mungu, maana kwake huyo ni upuzi, wala hawezi kuyafahamu, kwa kuwa yatambulikana kwa jinsi ya rohoni. (1 Wakorintho 2:14)

Upako huu wa nguvu hutiririka kutoka kwa Roho wa Mungu. Mwanadamu wa kimwili (mwenye dhambi) hawezi kuupokea. Huwezi kuipokea isipokuwa wewe ni mtu wa kiroho.

SOMA NENO LA MUNGU NA KUOMBA:

Kwa kuwa Mungu ndiye chanzo cha upako, unapaswa kukaa naye kwa njia ya maombi (ambayo ndani yake unazungumza naye) na Neno la Mungu (ambalo anazungumza nawe). Kadiri unavyokaa katika Neno lake, na kukaa ndani yako, ndivyo upako utakavyotiririka katika maisha yako.

VUNJA NIRIA:

Umejifunza katika sura hii kwamba moja ya madhumuni ya upako ni kuvunja nira za utumwa. Mwambie Mungu avunje kila nira ya dhambi, ubinafsi, au ile iliyowekwa na mwanadamu. Ni lazima upate uzoefu wa upako unaovunja nira katika maisha yako kabla haujapitia kwako kwenda kwa wengine.

POKEA ROHO MTAKATIFU:

... Yesu wa Nazareti Mungu alimtia mafuta kwa Roho Mtakatifu na nguvu; kwa maana Mungu alikuwa pamoja naye. (Matendo 10:38)

Mstari huu unaonyesha jinsi upako wa Mungu unavyohusiana na kazi ya nguvu ya Roho Mtakatifu katika maisha yako. Ili kupata uzoefu wa upako wa nguvu, lazima upokee Roho Mtakatifu. Tayari umejifunza kuhusu hili katika Sura ya Nane kuhusu "Nguvu ya Roho Mtakatifu."

USIANGALIE UDHAIFU WAKO:

Watu wengi wanakaa juu ya kutokuwa na uwezo wao wenyewe badala ya uwezo unaopatikana kwao kupitia upako wa nguvu. Mfalme Daudi aliwahi kusema:

Nami leo ni dhaifu, ingawa nimetiwa mafuta kuwa mfalme. . . (2 Samweli 3:39)

Daudi alitambua kwamba ndani yake alikuwa dhaifu, ingawa alikuwa mfalme. Nguvu alizozipata ni kupidia upako. Iligeuza udhaifu wake kuwa nguvu. Hakuzingatia kutoweza kwake, bali juu ya uwezo wake kupidia upako wa nguvu. Ndiyo maana aliweza kusema:

Maana kwa msaada wako napita kati ya jeshi; na kwa Mungu wangu nimeruka ukuta. (Zaburi 18:29)

Wanafunzi walikuwa watu ambao hapo awali walikuwa waoga na wasioamini. Wote walimwacha Yesu wakati wa mahitaji yake. Mtu hata alikana kumjua. Ni kundi hili hili ambalo Yesu alilikabidhi utume wa kuufikia ulimwengu kwa Injili. Yesu hakuzingatia kutoweza kwao. Hakuzingatia ukosefu wao wa elimu au hadhi ya kijamii. Hakuangalia rekodi ya kushindwa kwao huko nyuma. Aliona jinsi watakavyokuwa watakaporuhusu upako wa mamlaka kubadili maisha yao. Aliwaona kama wangkuwa baada ya kupokea Roho Mtakatifu.

Acha kujizingatia. Tambua kwamba Roho wa Mungu yu ndani yako. Ni kazi Yake, huduma Yake, miujiza Yake, upako Wake. Mwambie aruhusu upako upite ndani yako. Anza kuwafikia wengine katika huduma, na utanza kuhisi mtiririko huo wa nguvu kupidia kwako.

Mungu hakupaka mafuta ukae bila kufanya kazi kwenye kitu cha nyuma cha kanisa. Upako wa nguvu umetolewa kwa madhumuni maalum ambayo ulijifunza katika Sura ya Sita. Kadiri unavyoelekeza nguvu zako kwa makusudi haya, ndivyo upako wa nguvu utakavyotiririka kupidia kwako.

GUNDUA UPAKO WAKO MAALUM:

Kuamua upako wako maalum katika huduma, lazima ugundue karama za kiroho ambazo Mungu amekupa. Tazama kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime, "Huduma ya Roho Mtakatifu," kwa mwelekeo katika eneo hili.

NAFASI YA UPAKO

Kupakwa mafuta na Mungu kunakuweka katika mstari wa mbele wa vita vya kiroho. Biblia inafunua kwamba wale ambao wametiwa mafuta na nguvu na Mungu watapata upinzani kutoka kwa adui:

Wafalme wa dunia wanajipanga, na wakuu wanafanya shauri pamoja, na juu ya Bwana, na juu ya masihi wake, wakisema;

Na tuvikate kamba zao, na kuzitupilia mbali kamba zao.
(Zaburi 2:2-3)

Daudi alisema:

Ambapo adui zako wamekutukana, Ee Bwana; ambazo kwa hizo wamezitukana nyayo za masihi wako. (Zaburi 89:51)

Lakini Mwenyezi Mungu amesema juu ya wale wanaompinga mpakwa wake kuwa:

... Yeye aketiye mbinguni atacheke, Bwana atawafanyia mzaha.

Kisha atasema nao kwa ghadhabu yake, na atawaudhi kwa ghadhabu yake. (Zaburi 2:4-5)

Mungu ni nguvu yako unapokutana na upinzani kama huu:

Bwana ni nguvu zao, na yeye ni nguvu ya kuokoa ya masihi wake. (Zaburi 28:8)

**Sasa najua ya kuwa Bwana amwokoa masihi wake; Atamsikia kutoka Mbingu yake takatifu kwa nguvu za kuokoa za mkono wake wa kuume.
(Zaburi 20:6)**

Kuwa mwangalifu unaposema kuhusu waamini wengine walio tiwa mafuta. Watendeeni kwa heshima wapakwa mafuta walio juu yenu. Mungu anachukulia upako wa nguvu kwa umakinisana. Anaonya:

**... Msiwaguse masihi wangu, wala msiwadhuru manabii wangu.
(1 Mambo ya Nyakati 16:22)**

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Kusudi la upako mtakatifu katika Agano la Kale lilikuwa ni nini?

---

3. Toa mifano ya jinsi upako mtakatifu ulivyotumiwa katika Agano la Kale.

---

4. Nini maana ya jina “Kristo”?

---

5. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza kuhusu madhumuni ya upako wa mamlaka.

---

6. Kwa nini ni muhimu kugundua upako wako maalum katika huduma?

---

7. Unawezaje kupokea upako wa nguvu?

---

8. Ni nani chanzo cha upako wa kiroho?

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Jifunze zaidi kuhusu upako kwa makusudi ya kiroho katika Agano la Kale:
  - Kutiwa mafuta kwa makuhanani: Mambo ya Walawi 8:12,30; Kutoka 28:41; 29:7; 30:30
  - Upako wa maskani na vyombo vyake: Kutoka 30:22-29; 40:9-11
  - Kutiwa mafuta kwa wafalme: Kuna kumbukumbu nyingi za hii. Kwa mifano tazama 1 Samweli 9:16; 10:1; 16:1,12,13; 2 Samweli 2:7; 1 Wafalme 1:33-34
  - Kutiwa mafuta kwa manabii: I Wafalme 19:16; 1 Mambo ya Nyakati 16:22
2. Shetani aliwahi kupakwa mafuta na Mungu. Soma juu yake katika Ezekiel 28:14.
3. Kwa sababu tu umetiwa mafuta na Mungu haimaanishi kwamba umeondolewa katika adhabu kwa ajili ya dhambi. Tazama Zaburi 89:38.
4. Mungu hutazama uso wa watiwa-mafuta wake na huwakumbuka (Zaburi 84:9). Anawarehemu (Zaburi 18:50).
5. Mfalme Daudi alielewa umuhimu wa kutomdhuru mtiwa-mafuta wa Mungu. Tazama I Samweli 24 na 26 na II Samweli 1:16,21.
6. Sura hii iliorodhesha madhumuni ya upako kwani inawawezesha waumini kwa ajili ya huduma. Tathmini huduma yako mwenyewe kuhusiana na madhumuni haya. Je, ni wangapi wanaoonekana katika huduma yako?
  - Ihubiri Injili.
  - Waziri wa maskini.
  - Ponya wagonjwa wa kimwili.
  - Ponya waliovunjika moyo.
  - Hubiri ukombozi kwa wale walio katika utumwa wa kiroho.
  - Wafungue macho walio katika upofu wa kiroho.
  - Wakomboe waliojeruhiwa, waliojeruhiwa na adui.
  - Hubiri mwaka wa Bwana uliokubaliwa
(Ona 2 Wakorintho 6:2. Hii inarejelea ujumbe wa wokovu.)
  - Nenda ukafanya mema.
  - Waponye wote walioonewa na Ibilisi.

SURA YA KUMI NA MOJA

KANUNI YA TANO YA NGUVU: NGUVU, IMANI, NA MATENDO

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua imani.
- Tambua viwango vyaa imani.
- Tambua aina za imani.
- Eleza jinsi imani inaweza kuongezeka.
- Fanya muhtasari wa uhusiano kati ya nguvu, imani na matendo.

AYA MUHIMU:

Naye Stefano, akiwa ameja imani na uwezo, akafanya maajabu na miujiza mikubwa kati ya watu. (Matendo 6:8)

UTANGULIZI

Katika Mathayo 17, wanafunzi walijaribu kutoa pepo kutoka kwa mtoto, lakini walishindwa. Walipomleta kwa Yesu, aliweza kumponya.

Wanafunzi walimuuliza Yesu, "Kwa nini sisi hatukuweza kumtoa?" Yesu akajibu. . .

... Kwa sababu ya kutoamini kwenu; kwa maana, amin, nawaambia, Mkiwa na imani kiasi cha punje ya haradali mtauambia mlima huu, Ondoka hapa uende kule; nayo itaondoka; wala hakuna neno lisilowezekana kwenu. (Mathayo 17:20)

Katika tukio hili Yesu alishiriki kanuni muhimu ya nguvu za kiroho: Nguvu lazima ifanye kazi kwa imani ili kufanya kazi za Mungu. Imani ni mwitikio wa mwanadamu kwa nguvu za Mungu:

... Yote yanawezekana kwake aaminiye. (Marko 9:23)

Sura hii inahusu uhusiano kati ya nguvu, imani na matendo.

UFAFANUZI

Imani maana yake ni kuamini na kuwa na uhakika wa jambo fulani. Kuamini maana yake ni kuwa na imani. Maneno "iman, amin na kuamini" yote yanamaanisha kitu kimoja katika Maandiko.

Biblia inafafanua imani kama:

... kuwa na hakika ya mambo yatarajiwayo, ni bayana ya mambo yasiyoonekana. (Waebrania 11:1)

Tafsiri ya Biblia ya Amplified inaongeza ufanuzi huu:

Sasa imani ni kuwa na hakika, uthibitisho, hati miliki ya mambo tunayotumainia, kuwa ni uthibitisho wa mambo tusiyoyaona na usadikisho wa uhalisi wake--imanzi kutambua kuwa ni ukweli halisi kile ambacho hakijafunuliwa kwa hisi. (Waebrania 11:1)

Imani hutoa uhakikisho kwamba mambo yaliyoahidiwa wakati ujao ni ya kweli na kwamba mambo yasiyoonekana ni halisi.

Imani si sawa na “akili juu ya jambo” ambayo inafundisha na baadhi ya dini. “Akili juu ya jambo” hufundisha kwamba mwanadamu anaweza kushinda matatizo yote katika ulimwengu wa kweli (ulimwengu wa maada) kwa kutumia akili, akili, au utashi wake. Mafundisho haya yanazingatia mwanadamu. Wanajitegemea wenyewe na sio Mungu. “Akili juu ya jambo” haitegemei Neno la Mungu. Imani inazingatia Mungu, sio mwanadamu. Imani si kitu ambacho mwanadamu huzalisha kupitia juhudini binafsi za akili yake mwenyewe.

Imani ambayo Biblia inazungumzia si imani ya asili ambayo ni kuamini mambo katika ulimwengu wa asili ambayo umejifunza kutokana na uzoefu kwa kawaida ni ya kutegemewa. Kwa mfano, imani kwamba kiti ambacho umeketi kitakuunga mkono.

AINA ZA IMANI ZA KIBIBLIA

Kuna aina tofauti za imani zilizolezewa katika Maandiko:

IMANI INAYOOKOA:

Basi tukiisha kuhesabiwa haki itokayo katika imani, na mwe na amani kwa Mungu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo. (Warumi 5:1)

Imani inayookoa inahusisha toba ya kweli kutoka kwa dhambi. Ni lazima usikie, uamini, na ukubali binafsi ujumbe wa Injili. Imani inayookoa inahitaji mwitikio wa kibinafsi kwa Mungu.

Imani ni zawadi ya Mungu kwa wanadamu ili kuwawezesha kuokolewa:

Kwa maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani; wala hiyo haikutokana na nafsi zenu, ni kipawa cha Mungu. . . (Waefeso 2:8)

Huwezi kuokolewa bila imani:

Aaminiye na kubatizwa ataokoka, lakini asiyeamini atahukumiwa. (Marko 16:16)

Lakini pasipo imani haiwezekani kumpendeza; kwa maana mtu amwendeaye Mungu lazima aamini kwamba ye ye yuko, na kwamba huwapa thawabu wale wamtafutao. (Waebrania 11:6)

IMANI INAYOTAKASA:

Nimesulubiwa pamoja na Kristo; lakini ninaishi; wala si mimi, bali Kristo yu hai ndani yangu; na uhai nilio nao sasa katika mwili, ninao katika imani ya Mwana wa Mungu, ambaye alinipenda, akajitoa nafsi yake kwa ajili yangu. (Wagalatia 2:20)

Imani takatifu inakuwezesha kuishi maisha matakifu baada ya kumpokea Yesu kama Mwokozi. Ni lazima uwe na uzoefu wa imani inayookoa ili kupokea imani ya utakaso.

IMANI YA KUTETEA:

Imani ni moja ya silaha za ulinzi dhidi ya adui yako wa kiroho, Shetani:

zaidi ya yote mkiitwaa ngao ya imani, ambayo kwa hiyo mtaweza kuizima mishale yote yenye moto ya yule mwovu. (Waefeso 6:16)

Shetani atashambulia imani yako kwa kutuma mishale ya kutoamini akilini mwako. Imani katika Mungu hutoa ulinzi wa kiroho kwa mashambulizi haya.

ZAWADI YA IMANI:

Kuna karama ya kiroho ya imani iliyotolewa na Roho Mtakatifu:

Maana mtu mmoja hupewa na Roho . . . imani. (1 Wakorintho 12:8-9)

Mtu mwenye karama ya kiroho ya imani ana uwezo maalum wa kumwamini Mungu. Anajua Mungu atafanya yasiyowezekana. Anatumia imani hii hata wakati wengine walio karibu naye hawaamini.

MATUNDA YA IMANI:

Imani sio kitu ambacho unaweza kujiendeleza mwenyewe. Ni tunda la kiroho lililokuzwa katika maisha yako na Roho Mtakatifu:

Kwa maana tunda la roho ni . . . imani. (Wagalatia 5:22)

Imani kama tunda ni tabia. Ni mtazamo wa imani kwa Mungu. Inakuzwa kuitia mchakato wa maisha yake ndani yako na kuleta ukuaji wa kiroho.

Ingawa kila mtu hana karama ya kiroho ya imani, tunda la imani linapaswa kuwa dhahiri katika maisha ya waamini wote. Ni sifa inayohitajika ili kupata uzoefu wa nguvu za kiroho.

VIWANGO VYA IMANI

Biblia inafunua kuna viwango mbalimbali via imani. Yesu alizungumza juu ya watu ambao hawakutumia imani yao kuwa wasio na imani (Mathayo 17:17). Alizungumza juu ya wale walio na imani ndogo (Mathayo 6:30; 8:26; 14:31; Luka 12:28) na wale walio na imani kubwa (Mathayo 8:10; 15:28; Luka 7:9).

Biblia inafundisha kwamba kila mtu ana kiasi fulani cha imani ambacho amepewa kama zawadi kutoka kwa Mungu:

... kwa kadiri Mungu alivyomgawia kila mtu kiasi cha imani.
(Warumi 12:3)

Lakini unawezaje kuongeza kipimo hiki cha imani hadi kiwango kitakachoruhusu mtiririko wa nguvu za Mungu?

JINSI YA KUONGEZA IMANI

Biblia inatuambia jinsi ya kuongeza imani:

Basi imani chanzo chake ni kusikia, na kusikia huja kwa Neno la Mungu.
(Warumi 10:17)

Unaongeza imani yako kwa kusikia Neno la Mungu. Imani inayookoa huja kwa kusikia Neno la Mungu. Ni lazima kwanza usikie Neno la Mungu ili utubu dhambi na kumpokea Yesu kama Mwokozi. Huwezi kupata uzoefu wa nguvu za kiroho isipokuwa uwe na uzoefu wa imani inayookoa.

Baada ya kuokoka, mafundisho ya Biblia na mahubiri yanaendelea kuongeza imani yako. Kadiri unavyosikia Neno la Mungu, ndivyo imani yako itaongezeka. Imani hii itaendelea kukufananisha na sura ya Yesu kwa mchakato wa utakaso.

Utakaso ni kuishi maisha matakatifu. Ni lazima uishi kwa haki ili kupata uzoefu wa nguvu za kiroho. Kuendelea katika dhambi inayojulikana kutazuia mtiririko wa nguvu za Mungu maishani mwako.

Kadiri imani inavyoongezeka, ndivyo itakavyokuwa rahisi zaidi kuishi maisha matakatifu na kujilinda dhidi ya mashambulizi ya kiroho ya adui. Wakristo wasio na nguvu ni Wakristo walioshindwa.

Kiasi kidogo tu cha imani kina nguvu sana:

Yesu akawaambia. . . Kwa maana, amin, nawaambia, Mkiwa na imani kiasi cha punje ya haradali mtauambia mlima huu, Ondoka hapa uende kule; nayo itaondoka; wala hakuna neno lisilowezekana kwenu. (Mathayo 17:20)

IMANI, MATENDO, NA NGUVU

Ni rahisi kuona jinsi imani inavyoathiri mtiririko wa nguvu za Mungu katika maisha yako. Bila imani, uko katika hatari ya kusikiliza tu maneno bila kupata nguvu zao:

Maana Habari Njema imehubiriwa kwetu kama vile ilivyohubiriwa kwa hao watu wa kale. Lakini ujumbe huo haukuwafaa chochote, maana waliusikia lakini hawakuupokea kwa imani. Waebrania 4:2

Lakini pia kuna uhusiano muhimu kati ya imani, matendo, na nguvu. Ili kupata nguvu, lazima uwe na imani. Ili kuonyesha nguvu lazima uwe na imani. Ili imani na nguvu zifanikiwe katika uenezaji wa Injili, ni lazima zionyeshwe kwa matendo. Yakobo aliandika:

Yafaa nini, ndugu zangu, mtu akisema ya kwamba anayo imani, lakini hana matendo? Je, imani yaweza kumwokoa?

Vivyo hivyo na imani, isipokuwa ina matendo, imekufa nafsini mwake.

Naam, mtu anaweza kusema, Wewe unayo imani, nami ninayo matendo: nionyeshe imani yako pasipo matendo, nami nitakuonyesha imani yangu kwa matendo yangu.

Maana kama vile mwili pasipo roho umekufa, vivyo hivyo na imani pasipo matendo imekufa. (Yakobo 2:14,17-18,26)

Imani na matendo yanahusiana kwa ukaribu kama vile roho na mwili.

Stefano alikuwa ameja imani na uwezo ambao ulimwezesha kufanya kazi kubwa.

Naye Stefano, akiwa ameja imani na uwezo, akafanya maajabu na miujiza mikubwa kati ya watu. (Matendo 6:8)

Matendo ya imani hufanywa kwa nguvu:

Kwa hiyo pia twawaombea ninyi siku zote, kwamba Mungu wetu awahesabu kuwa mmestahili mwito huu, akamilishe mapenzi yote ya wema wake, na kazi ya imani kwa nguvu. (2 Wathesalonike 1:11)

Mungu anataka kufanya matendo ya imani kwa nguvu ndani yako na kuitia kwako. Unapotumia imani, inaunganisha nguvu za Mungu na kazi zako. “Yote yanawezekana,” Yesu alisema, “kwa yeye aaminie!

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Toa ufanuzi wa Biblia wa imani.

---

3. Tambua viwango vya imani ambavyo Yesu alizungumzia.

---

4. Orodhesha aina za imani za Kibiblia zilizojadiliwa katika somo hili.

---

5. Imani inawezaje kuongezeka?

---

6. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza katika sura hii kuhusu uhusiano kati ya nguvu, imani, na matendo.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Jifunze zaidi juu ya nguvu ya imani kwa kusoma Waebrania 11 ambayo inaitwa "Sura ya Imani" ya Biblia. Fanya muhtasari wa kile unachojifunza kuhusu nguvu ya imani kutoka kwa mifano hii:

---

2. Mmojawapo wa mifano mikuu ya imani katika Biblia ni Ibrahimu.

-Ibrahimu alihesabiwa haki kwa sababu ya imani: Yakobo 2:23

-Imani yake ilimpa uhakika kamili wa ahadi za Mungu: Warumi 4:18-21

-Mungu aliuona moyo wa Ibrahimu kuwa mwaminifu: Nehemia 9:8

-Waumini wanaofuata mfano wake pia ni watu wa imani: Warumi 4:11-12

Fanya muhtasari wa kile unachojifunza kuhusu Ibrahimu kutoka kwa mistari hii:

SURA YA KUMI NA MBILI

KANUNI YA SITA YA NGUVU: NGUVU KATIKA JINA LA YESU

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Aya Muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza umuhimu wa majina katika nyakati za Biblia.
- Tambua jina kuu lililo juu ya mengine yote.
- Tambua maana ya jina "Yesu."
- Eleza jinsi Yesu alipata jina lake.
- Tambua miongozo ya Biblia ya kutumia jina la Yesu.

AYA MUHIMU:

Kwa hiyo tena Mungu alimwadhimisha mno, akamkirimia Jina lile lipitalo kila jina;

Ili kwa jina la Yesu kila goti lipigwe, la vitu vya Mbinguni, na vya duniani, na vya chini ya nchi;

na kila ulimi ukiri ya kuwa Yesu Kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba. (Wafilipi 2:9-11)

UTANGULIZI

Umejifunza juu ya uwezo na mamlaka aliyopewa na Mungu Yesu Kristo na jinsi Yesu alivyokabidhi nguvu na mamlaka haya haya kwa waumini. Mojawapo ya kanuni hizi zenyet nguvu za kiroho ni matumizi ya jina Lake mwenyewe. Sura hii inaangazia nguvu katika jina la Yesu.

UMUHIMU WA MAJINA

Katika nyakati za Biblia majina yalikuwa na umuhimu ambayo hayana leo. Katika tamaduni nyingi za kisasa, jina hutumiwa tu kama lebo ya kibinagsi. Katika nyakati za Biblia, umaana mkubwa ulihuishwa na jina la mtu. Jina lililotolewa mara nyingi liliamuliwa na hali fulani wakati wa kuzaliwa (Mwanzo 19:22). Wakati fulani jina hilo lilionyesha tumaini au unabii (Isaya 8:1-4; Hosea 1:4).

Kwa sababu ya umuhimu wa majina katika nyakati za Biblia, Mungu alibadili majina ya watu kadhaa. Alibadilisha jina la Abramkuwa Ibrahimu kwa mtazamo wa hatima yake:

Wala jina lako hutaitwa tena Abramu, bali jina lako litakuwa Ibrahimu; maana nimekufanya kuwa baba wa mataifa mengi. (Mwanzo 17:5)

Jina Ibrahimu lilimaanisha "baba wa umati mkubwa." Mungu pia alibadilika katika jina la Sarai hadi Sara na Yakobo kuwa Israeli kwa sababu sawa. Katika Agano Jipywa mtindo huu unaendelea. Simoni anaitwa "Petro" na Sauli anakuwa "Paulo." Majina yao yaliakisi hatima zao katika mpango wa Mungu.

Kwa sababu ya umuhimu wa maana ya majina, Mungu alichagua jina la pekee sana kwa Mwana wake wa pekee.

JINA LA YESU

Jina la Yesu alipewa Mwana wa Mungu alipokuja duniani katika umbo la mwanadamu. Ilitolewa kwa kutii amri ya malaika kwa Yusufu, mume wa Mariamu, mama yake Yesu.

Naye atazaa mwana, nawe utamwita jina lake Yesu, maana, yeye ndiyе atakayewaokoa watu wake na dhambi zao. (Mathayo 1:21)

Jina "Yesu" linamaanisha "Mwokozi." Yesu alikuwa na majina mengine pia. Kwa kawaida anaitwa Yesu Kristo, Kristo Yesu, Bwana Yesu, na Bwana. Haya pia yameunganishwa katika jina la "Bwana Yesu Kristo." "Kristo" maana yake ni "mtiwa mafuta."

Yesu mara moja anaitwa "Emanueli," ambayo ina maana "Mungu pamoja nasi." Yesu alijiita "Mwana wa Adamu" na mara nyingi anaitwa "Mwana wa Mungu" katika maandishi ya Agano Jipywa. Yohana anamwita "Neno" na "Mwana-Kondoo wa Mungu."

Kuna vyeo na majina mengine mengi aliopewa Yesu, kama vile "mkate wa uzima," "nuru ya ulimwengu," n.k. Orodha kamili ya majina haya na vyeo imetolewa katika kozi ya Taasisi ya Harvestime International, "Mikakati ya Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho." Kila moja ya majina aliopewa Yesu ni muhimu katika kuelewa nafasi na huduma yake.

Lakini Bwana wetu anasemwa sana kwa jina la "Yesu" katika Agano Jipywa lote. Ni jina hili ambalo tunarejelea katika sura hii juu ya nguvu katika jina. Ni jina la Yesu, wakati fulani likiunganishwa na majina yake mengine, ambalo linatumwiwa katika udhihirisho wa nguvu za Mungu kupitia kwa waumini katika kitabu cha Matendo.

JINSI MAJINA YANAVYOPATIKANA

Kuna njia tatu za watu wakuu kupata majina yao:

KWA KUZALIWA:

Watu wengine wamezaliwa na jina kubwa. Wanazaliwa kama mwana mfalme, binti wa kifalme, au mtoto wa kiongozi mkuu wa khabila. Wanaweza kuzaliwa katika familia yenye jina

linalojulikana kwa utajiri mkubwa au mamlaka ya kisiasa. Wanarithi jina lao kuu kuptitia kwa wazazi wao.

KWA MAFANIKIO:

Watu wengine hutengeneza jina kubwa kwa mafanikio yao ya kibinagsi. Wanakuwa waandishi wakuu, wavumbuzi, wanasiasa na viongozi.

KWA KUPEWA:

Watu wengine hupokea jina kuu kwa sababu wamepewa. Wanapewa jina kubwa na mtu mwingine. Kwa mfano, mwanamke maskini anaweza kupokea jina la mwanasiasa tajiri wakati anaolewa naye. Mfalme au kiongozi wa kabilia anaweza kutoa cheo cha umuhimu kwa mmoja wa watu katika ufalme au kabilia lake.

JINSI YESU ALIPATA JINA LAKE

Yesu alipokea jina lake kwa njia zote tatu ambazo watu wakuu hupokea majina yao duniani:

KWA KUZALIWA:

Yesu alipokea jina lake kwa kuzaliwa, kuptitia urithi kutoka kwa Baba yake:

Mungu ambaye alisema zamani na baba zetu katika manabii kwa njia nyingi na kwa njia nyingi.

Mwisho wa siku hizi amesema na sisi katika Mwana, aliyemweka kuwa mrithi wa yote, tena kwa yeze aliufanya ulimwengu;

Yeye kwa kuwa ni mng'ao wa utukufu wake na chapa ya nafsi yake, akivichukua vyote kwa neno la uweza wake, akiisha kufanya utakaso wa dhambi, aliketi mkono wa kuume wa Ukuu huko juu;

Amefanywa kuwa bora zaidi kuliko malaika, kwa vile alipata kwa urithi jina tukufu zaidi kuliko wao. (Waebrania 1:1-4)

Yesu alirithi jina kuu kuliko kiumbe kingine chochote katika ulimwengu. Jina lake ni kuu kuliko mfalme, rais, au kiongozi wa kabilia lolote. Ni kuu kuliko jina la malaika yejote Mbinguni.

KWA MAFANIKIO:

Yesu pia alipokea jina lake kwa mafanikio kwa sababu alishinda nguvu zote za adui:

Naye akiisha kuzivua enzi na enzi, akawaonyesha waziwazi, akizishangilia ndani yake. (Wakolosai 2:15)

KWA KUPEWA:

Yesu pia alipokea jina lake kwa kupewa kwake:

Kwa hiyo tena Mungu alimwadhimisha mno, akamkirimia Jina lile lipitalo kila jina;

ili kwa jina la Yesu kila goti lipigwe, la vitu vya mbinguni, na vya duniani, na vya chini ya nchi;

na kila ulimi ukiri ya kuwa Yesu Kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba. (Wafilipi 2:9-11)

JINA KUU SANA KWA MAJINA YOTE

Jina la Yesu ndilo jina lenye nguvu zaidi katika ulimwengu wote. Ni juu ya kila jina lingine:

Kwa hiyo tena Mungu alimwadhimisha mno, akamkirimia Jina lile lipitalo kila jina. . . (Wafilipi 2:9)

. . . juu sana kuliko ufalme wote, na mamlaka, na nguvu, na usultani, na kila jina litajwalo, si katika ulimwengu huu tu, bali katika ule ujao pia. (Waefeso 1:21)

NGUVU KATIKA JINA

Yesu aliwaacha wafuasi wake na utume mkuu wa kuufikia ulimwengu na ujumbe wa Injili. Pia aliwaacha na uwezo maalum wa kuwawezesha kutimiza utume. Aliwapa mamlaka ya kutumia jina lake mwenyewe:

Yesu akaja kwao, akasema nao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani.

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu;

**na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari.
(Mathayo 28:18-20)**

Mtu alipompa mwingine jina lake mwenyewe, ilimaanisha kwamba wote wawili waliunganishwa pamoja katika umoja wa karibu. Mfano ni wakati Mungu alitoa jina lake kwa Israeli:

Bwana atakufanya kuwa taifa takatifu kwake, kama alivyofanya aliapa kwako, ikiwa utashika amri za Bwana, Mungu wako, na kwenda katika njia zake.

Na mataifa yote ya dunia wataona ya kuwa umeitwa kwa jina la Bwana; nao watakuogopa. (Kumbukumbu la Torati 28:9-10)

Kutumwa au kusema kwa jina la mtu ni kuwa na mamlaka yake:

Kwa hiyo Bwana asema hivi juu ya watu wa Anathothi, wakutafutao roho yako, wakisema, Usitabiri kwa jina la Bwana, usije ukafa kwa mikono yetu; Kwa hiyo Bwana wa majeshi asema hivi, Tazama, nitawaadhibu. . . (Yeremia 11:21-22)

Watu waovu walitaka kumuua Yeremia kwa sababu alitabiri kwa jina la Bwana na walijua unabii wake ulikuwa na mamlaka ya Mungu nyuma yake.

Moja ya funguo kuu za nguvu za kiroho ni jina la Yesu. Mara nyingi tunashindwa katika huduma kwa sababu tunategemea uwezo wetu wenyewe wa kumkomboa mtu. Si jina, cheo, au mamlaka yetu ambayo yana uwezo huo. Nguvu zetu ziko katika jina la Yesu.

Kuimba tu jina mara kwa mara kunaweza kuwa zaidi ya ibada. Inakuwa ni kurudia-rudia bure sawa na yale yaliyofanywa na Mafarisayo na waandishi katika nyakati za Biblia. Jina la Yesu sio maneno ya kichawi. Lazima uwe na imani katika jina. Wanafunzi walisisitiza hili baada ya uponyaji wa nguvu ulioandikwa katika Matendo 3. Petro alisema:

... Na jina lake kwa imani katika jina lake limemfanya mtu huyu kuwa na nguvu.
(Matendo 3:16)

Tumeliimba jina la Yesu kama ibada, lakini imani yetu katika jina imekuwa dhaifu. Je, hii inawezaje kusahihishwa? Je, tunawezaje kusonga mbele zaidi ya kurudiarudia tu jina la Yesu hadi kwenye imani katika jina ambalo husababisha nguvu? Biblia inasema:

Basi imani chanzo chake ni kusikia, na kusikia huja kwa Neno la Mungu.
(Warumi 10:17)

Imani yako katika jina la Yesu inaweza kuongezeka kwa kusikia Neno la Mungu linasema nini kuhusu jina hilo. Kupitia Neno unaweza kuelewa mamlaka nyuma ya jina na miongozo ya Biblia kwa matumizi sahihi ya jina Lake.

KWA JINA LA YESU

Jina la Yesu linatumika. . .

KWA WOKOVU:

Nguvu kuu katika jina la Yesu ni nguvu ya wokovu kutoka kwa dhambi. Ni kupitia jina lake tu ndipo wokovu unakuja:

Naye atazaa mwana, nawe utamwita jina lake Yesu, maana, ye ye ndiye atakayewaokoa watu wake na dhambi zao. . . (Mathayo 1:21)

Wala hakuna wokovu katika mwingine awaye yote, kwa maana hapana jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo. (Matendo 4:12)

Amwaminiye ye ye hahukumiwi; lakini asiyeamini amekwisha hukumiwa, kwa sababu hakuliamini jina la Mwana pekee wa Mungu. (Yohana 3:18)

Huwezi kusamehewa dhambi zako kwa njia nyingine yoyote - kupitia jina la Yesu tu. Huwezi kumkaribia Mungu ila kwa njia ya Yesu:

Yesu akamwambia, Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima; mtu haji kwa Baba, ila kwa njia ya mimi. (Yohana 14:6)

Wakati wa kuwasilisha Injili ni muhimu kusitiza kwamba wokovu huja tu kupitia jina la Yesu. Kukiri jina la Yesu ni muhimu kwa wokovu:

Kwa sababu, ukimkiri Yesu kwa kinywa chako ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako ya kuwa Mungu alimfufua katika wafu, utaokoka.

Kwa maana kwa moyo mtu huamini hata kupata haki; na kwa mdomo maungamo yanafanywa hata kupata wokovu. (Warumi 10:9-10)

Nguvu ya kufanyika mtoto wa Mungu ni kupitia jina la Yesu:

Bali wote waliompokea (Yesu) aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake. (Yohana 1:12)

UTAKASO:

Sio tu kwamba umetakaswa kutoka kwa dhambi na kuhesabiwa haki kupitia jina la Yesu, lakini pia umetakaswa. Utakaso huja kwa nguvu ya Mungu inayoendelea kufanya kazi ndani yako baada ya kuokoka ili kukuwezesha kuishi maisha matakatifu. Katika 1 Wakorintho 6 Paulo anazungumza juu ya ubaya wa dhambi. Anasema. . .

**Na baadhi yenu mlikuwa watu wa namna hii; lakini mlioshwa, lakini mlitakaswa, lakini mlihesabiwa haki katika jina la Bwana Yesu Kristo na katika Roho wa Mungu wetu.
(1 Wakorintho 6:11)**

Hapo awali, Wakorintho hawa waliishi katika mazoea haya ya dhambi. Sasa wangeweza kuishi maisha matakatifu kupitia utakaso ambao ulikuja kupitia jina la Yesu.

KATIKA MAOMBI:

Hata sasa hamkuomba neno kwa jina langu; ombeni, nanyi mtapata, ili furaha yenu iwe timilifu. (Yohana 16:24)

"Hadi sasa" inamaanisha "mpaka sasa." Hadi wakati Yesu aliposema maneno haya, wafuasi wake walikuwa hawajauliza chochote kwa jina Lake. Katika hatua hii Alianzisha uhusiano mpya nao. Aliwaambia wamwombe Mungu vitu kwa jina lake:

... Amin, amin, nawaambia, Mkimwomba Baba neno lo lote atawapa kwa jina langu. (Yohana 16:23)

Ni ahadi yenye nguvu kama nini! Chochote tuombacho Kwa Jina Lake, tutapokea.

Lakini ahadi hii inapaswa kuchukuliwa pamoja na kanuni nyingine za maombi zinazofundishwa katika Biblia. Hatuwezi kamwe kutenga mstari mmoja juu ya somo bila kuzingatia yote yanayofundishwa kuhusu jambo hilo katika Neno la Mungu. Biblia inafundisha kwamba huwezi kuuliza kwa ubinaksi:

Hata mwaomba, wala hampati kwa sababu mwaomba vibaya, ili mvitumie kwa tamaa zenu. (Yakobo 4:3)

Ni lazima pia uwe unaishi kwa haki mbele za Mungu. Ukitenda dhambi, unapaswa kuungama na kuomba msamaha:

Ungameni dhambi zenu ninyi kwa ninyi, na kucombeana, mpate kuponywa. Kuomba kwake mwenye haki kwafaa sana akiomba kwa bidii (Yakobo 5:16).

Huwezi kuendelea kuishi katika dhambi na kuwaza kwa sababu tu unaomba kwa jina la Yesu utapewa maombi yako. Ni maombi ya wema wanaume na wanawake wanaofaa mbele ya Mwenyezi Mungu.

Ninyi mkikaa ndani yangu, na maneno yangu yakikaa ndani yenu, ombeni mtakalo lote nanyi mtatendewa. (Yohana 15:7)

Hii ina maana kama unakaa ndani ya Kristo unaweza kuomba na itafanyika. Ikiwa unatembea katika utii wa Neno la Mungu, basi unaweza kuomba katika jina la Yesu.

Kuomba katika jina la Yesu pia ni chini ya mapenzi ya Mungu. Yesu aliomba:

Baba, ikiwa ni mapenzi yako, uniondolee kikombe hiki; walakini si mapenzi yangu, bali yako yatendeke. (Luka 22:42)

Katika udhaifu wa mwili wa mwanadamu, Yesu hakutaka kuteseka. Alitaka kikombe cha mateso kiondolewe, lakini aliweka mapenzi yake kwa mapenzi ya Mungu.

Katika baadhi ya mambo yaliyofafanuliwa wazi katika Maandiko, tunajua mapenzi ya Mungu na jinsi ya kuomba haswa. Katika mambo mengine tunaweza kueleza mapenzi yetu, kama Yesu alivyofanya, kisha kuyasalimisha mapenzi yetu kwa mapenzi yake—yote katika jina la Yesu.

Maombi yanayofanywa katika jina la Yesu yanatii mapenzi kuu ya Mungu. Tunauliza kulingana na mawazo ya kibinadamu na hatuwezi kutambua makusudi ya Mungu ya juu kila wakati:

Maana mawazo yangu si mawazo yenu, wala njia zenu si njia zangu, asema Bwana.

Kwa maana kama vile mbingu zilivyo juu sana kuliko nchi, kadhalika njia zangu zi juu sana kuliko njia zenu, na mawazo yangu kuliko mawazo yenu. (Isaya 55:8-9)

Huwezi kujua mapenzi ya Mungu kila wakati na jinsi ya kuomba haswa. Wakati huna uhakika na mapenzi ya Mungu, ni wakati mzuri wa kuomba katika lugha ya Roho Mtakatifu. Roho Mtakatifu hutuombea kulingana na mapenzi ya Mungu:

Kadhalika Roho naye hutusaidia udhaifu wetu. Kwa maana hatujui kuomba jinsi itupasavyo; lakini Roho mwenyewe hutuombea kwa kuugua kusikoweza kutamkwa.

Na ye ye aichunguzaye mioyo aijua nia ya Roho ilivyo, kwa kuwa huwaombea watakatifu kama apendavyo Mungu. (Warumi 8:26-27)

Wengine hawatakubaliana na mafundisho haya ya Biblia. Watasema unaweza kuomba lolote kwa jina la Yesu na litafanyika. Unapoomba kwa kiburi bila kuwasilisha maombi yako kwa mapenzi ya Mungu, Yeye anaweza kujibu maombi yako, lakini inaweza kuwa si kwa faida yako. Alifanya hivi kwa ajili ya taifa la Israeli:

**Na akawapa maombi yao; bali aliwapelekeea ukonda nafsini mwao.
(Zaburi 106:15)**

Lazima pia utambue kwamba unapoomba kitu kwa niaba ya mtu mwingine mapenzi yake yanaingia katika hali hiyo. Hakuna mtu, kupitia maombi katika jina la Yesu, anaweza kusukuma kitu kwa mtu mwingine ambacho mtu huyo hataki. Mungu haondoi hiari ya mwanadamu. Nia ya mtu mwingine na kutoamini kunaweza kuathiri maombi yako kwa ajili yao.

Katika Yohana 17 Yesu anaomba ombi kuu kuhusu watu ambao Mungu alimpa kama wanafunzi. Wanaume hawa wote walipata mafunzo sawa. Waliona miujiza hiyo hiyo. Walipokea Neno lile lile la Mungu. Lakini hata hivyo mmoja wao alipotea. Yuda bado alikuwa na mapenzi yake mwenyewe, na licha ya yote aliyokuwa amesikia na kuona, alilikataa Neno la Mungu kwa kutoamini.

Yesu alizungumza juu ya uwezo wa kukubaliana na wengine katika maombi katika jina lake:

Tena nawaambia, ya kwamba wawili wenu watakapopatana duniani katika jambo lo lote watakaloliomba, watafanywa na Baba yangu aliye mbinguni.

Kwa maana walipo wawili watatu wamekusanyika kwa jina langu, nami nipo papo hapo katikati yao. (Mathayo 18:19-20)

Kama sehemu ya maombi, shukrani inapaswa kutolewa katika jina la Yesu:

Mkimshukuru Mungu Baba siku zote kwa mambo yote, katika jina la Bwana wetu Yesu Kristo. (Waefeso 5:20)

Unapaswa pia kutoa shukrani kwa jina la Yesu:

Basi kwa njia yake yeye, na tumpe Mungu dhabihu ya sifa daima, ili kwamba ni tunda la midomo inayolishukuru jina lake. (Waebrania 13:15)

Utajifunza zaidi kuhusu nguvu ya maombi katika sura inayofuata.

KATIKA MAENEKO YOTE YA HUDUMA:

Jina la Yesu linapaswa kutumika katika maeneo yote ya huduma:

Yesu akaja kwao, akasema nao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani.

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu;

**na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari.
(Mathayo 28:18-20)**

**Na ishara hizi zitafuatana na hao waaminio; kwa jina langu watatoa pepo;
watasema kwa lugha mpya;**

**watashika nyoka; hata wakinywa kitu cha kufisha, hakitawadhuru kabisa;
wataweka mikono juu ya wagonjwa, nao watapata afya.
(Marko 16:17-18)**

Kulingana na mistari hii, huduma zifuatazo zinapaswa kufanywa kwa jina la Yesu:

Ishara na Maajabu:

Ishara na maajabu yote yenye nguvu yafanyike kwa jina la Yesu. Wanafunzi waliomba:

... Bwana, tazama vitisho vyao, ukawajalie watumwa wako kunena neno lako kwa ujasiri wote.

**kwa kunyosha mkono wako kuponya; na ishara na maajabu yafanyike kwa jina la mtoto wako mtakatifu Yesu.
(Matendo 4:29-30)**

Kuhubiri na Kufundisha:

Yesu alisema nguvu zote na mamlaka alipewa na kupertia nguvu hii akaagiza kuhubiri na kufundisha Injili katika jina lake:

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu;

na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi. . . (Mathayo 28:19-20)

. . . Ndivyo ilivyoandikwa, kwamba ilimpasa Kristo kuteswa, na kufufuka siku ya tatu;

na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi, kuanzia Yerusalem. (Luka 24:46-47)

Kwa sababu walitambua nguvu katika jina la Yesu, maadui wa ujumbe wa Injili waliwaonya wanafunzi hivyo. . .

. . . tangu sasa hawasemi na mtu ye yote kwa jina hili. Wakawaita, wakawaamuru wasione kabisa wala kufundisha kwa jina la Yesu. (Matendo 4:17-18)

Lakini Petro akajibu:

**. . . Hatuwezi kuacha kusema mambo ambayo tumeona na kusikia.
(Matendo 4:20)**

Wanafunzi walishuhudia nguvu za Mungu. Mambo waliyokuwa wameyaona na kuyasikia katika jina la Yesu yalikuwa ni nguvu kubwa iliyowasukuma kutimiza huduma zao.

Sio tu kufundisha kwa jina la Yesu, unapaswa kufundisha kuhusu jina hilo:

Lakini walipomwamini Filipo, akihubiri juu ya Ufalme wa Mungu, na jina la Yesu Kristo, wakabatizwa, wanaume na wanawake. (Matendo 8:12)

Ubatizo:

Waongofu wapya wanapaswa kubatizwa kwa maji katika jina la Baba, la Mwana Yesu, na la Roho Mtakatifu:

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu. . . (Mathayo 28:19)

**Waliposikia haya, wakabatizwa kwa jina la Bwana Yesu.
(Matendo 19:5)**

Kwa msingi wa jina hilo, waumini hupokea kipawa cha Roho Mtakatifu:

Ndipo Petro akawaambia, Tubuni, mkabatizwe kila mmoja kwa jina lake Yesu Kristo, mpage ondoleo la dhambi zenu, nanyi mtapokea kipawa (ubatizo) cha Roho Mtakatifu. (Matendo 2:38)

KUTOA MASHETANI:

Mashetani au mapepo ni malaika wa Shetani. Hapo awali walikuwa malaika wa Mungu waliojiunga na Shetani katika kumwasi Mungu. Sasa wao ni sehemu ya nguvu za Shetani zinazofanya kazi duniani katika njia nyingi za uovu.

Pepo wanaweza kuwaingia wasioamini na kuwamiliki kwa hakika. Nguvu za mapepo zinaweza kuwakandamiza waumini, lakini zisiwe nazo. Nguvu zao za Kishetani zitavunjwa kwa jina la Yesu:

Na ishara hizi zitafuatana na hao waaminio; kwa jina langu watatoa pepo. . . (Marko 16:17)

Paulo alipokutana na mwanamke mwenye pepo, alimwambia yule pepo:

. . . Ninakuamuru katika jina la Yesu Kristo kutoka kwake. Naye akatoka saa iyo hiyo. (Matendo 16:18)

Mafundisho ya kina juu ya mapepo na jinsi ya kuleta ukombozi kwa wale walio chini ya uwezo na ushawishi wao yametolewa katika kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime, "Mikakati ya Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho."

HUDUMA KATIKA ROHO MTAKATIFU:

Roho Mtakatifu alitolewa kwa jina la Yesu:

Lakini huyo Msaidizi, huyo Roho Mtakatifu, ambaye Baba atampeleka kwa jina langu, atawafundisha yote, na kuwakumbusha yote niliyowaambia. (Yohana 14:26)

Kunena kwa lugha mpya kwa njia ya Roho Mtakatifu kunatumika kama mfano wa huduma zake mbalimbali katika mstari huu:

Na ishara hizi zitafuatana na hao waaminio; kwa jina langu. . . watasema kwa lugha mpya. . . (Marko 16:17)

Karama zote zenyе nguvu za Roho Mtakatifu zinapaswa kufanya kazi katika jina la Yesu. Karama ya kunena kwa lugha ni mojawapo tu ya karama hizi nyingi za kiroho. Inatumika hapa kama kiwakilishi cha huduma zote za Roho Mtakatifu kwa kuwa ilikuwa ni uzoefu wa kwanza wakati Roho Mtakatifu alipotolewa.

UPONYAJI:

Jina la Yesu linapaswa kutumika katika kuhudumia uponyaji kwa wale walio wagonjwa:

Na ishara hizi zitafuatana na hao waaminio; kwa jina langu. . . wataweka mikono juu ya wagonjwa, nao watapata afya. (Marko 16:17-18)

Je, kuna yeьте mgonjwa kati yenu? na awaite wazee wa kanisa; nao wamwombee, na kumpaka mafuta kwa jina la Bwana. . .
(Yakobo 5:14)

Yesu alipokufa msalabani, aliteseka si kwa ajili ya dhambi yako tu bali kwa mateso na kifo chake, alipata uponyaji wako:

Bali alijeruhija kwa makosa yetu, Alichubuliwa kwa maovu yetu: Adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake; na kwa kupigwa kwake sisi tumepona. (Isaya 53:5)

ili litimie neno lililonenwa na nabii Isaya, akisema, Mwenyewe aliutwaa udhaifu wetu, Na kuyachukua magonjwa yetu. (Mathayo 8:17)

Yeye mwenyewe alizichukua dhambi zetu katika mwili wake juu ya mti, tukiwa wafu kwa mambo ya dhambi, tuwe hai kwa mambo ya haki; ambaye kwa kupigwa kwake mliponywa. (1 Petro 2:24)

Kwa nini ni rahisi sana kukubali wokovu kutoka kwa dhambi kupitia jina Lake, lakini ni vigumu kwetu kuamini kwa ajili ya uponyaji kupitia jina lake?

Wanafunzi walipokutana na mtu kiwete kwenye lango la hekalu, Petro alisema:

. . . Fedha na dhahabu sina; lakini nilicho nacho ndicho nikupacho: Kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ondoka uende. (Matendo 3:6)

Petro alijua nguvu katika jina la Yesu. Alijua kulikuwa na uponyaji katika jina hilo. Alijua alikuwa na mamlaka ya kutumia jina hilo--"Kama nilivyo navyo!" Nguvu iliyo nyuma ya jina hilo ilikuwa imekabidhiwa kwake na Yesu.

Fedha ni muhimu katika kazi ya huduma, lakini ukosefu wa fedha hauwezi kuzuia huduma ya kweli ya nguvu za Mungu. Petro na Yohana hawakuwa na fedha wala dhahabu, hata hivyo waliendelea kuhudumu kwa nguvu kupitia jina la Yesu.

Wanaume hawa hawakuwa na bajeti ya kutangaza huduma yao katika jiji la Yerusalem. Lakini jiji lote lilifahamu jambo hilo kupertia udhihirisho wa nguvu za Mungu. Unaweza kusoma kuhusu hili katika Matendo 3 na 4.

Katika huduma nyingi za kissasa, mkazo zaidi unawekwa kwenye kutafuta pesa kuliko nguvu ya jina la Yesu. Umuhimu wa fedha katika huduma unatambulika, lakini mkazo mkubwa unapaswa kuwa katika udhihirisho wa nguvu za Mungu. Nguvu kupertia jina la Yesu haiathiriwi na uwepo au kutokuwepo kwa fedha.

KWA ULINZI:

Na ishara hizi zitafuatana na hao waaminio; kwa jina langu. . . watashika nyoka; na hata wakinywa kitu cha kufisha, hakitatwadhuru.
(Marko 16:17-18)

Mtume Paulo aliumwa na nyoka mwenye sumu na hakumdhuru. Unaweza kusoma juu yake katika Matendo 28.

KATIKA KILA KITU:

Biblia inasema kila ufanyalo na lifanyike kwa jina la Yesu.

Na lo lote mfanyalo, kwa neno au kwa tendo, fanyeni yote katika jina la Bwana Yesu, akimshukuru Mungu na Baba kwa yeye. (Wakolosai 3:17)

Unapofanya kila kitu katika jina la Yesu, hata kazi rahisi ya kutumikia inageuzwa kuwa uzoefu wa kiroho wenye nguvu. Unaweza kufagia sakafu za kanisa kwa jina la Yesu. Unaweza kuandaa chakula kwa ajili ya familia yako kwa jina la Yesu. Unachofanya si muhimu kama vile unavyofanya: Je, kinafanywa kwa jina la Yesu?

KUTESEKA KWA SABABU YA JINA

Ikiwa wamenitesa Mimi, watawatesa ninyi pia. . . haya yote watawatenda ninyi kwa ajili ya jina langu, kwa sababu hawamjui yeye aliyenituma. (Yohana 15:20-21)

Wanafunzi walipoteseka kwa sababu ya Injili:

. . . wakatoka katika ile baraza, wakishangilia kwa kuwa wamehesabiwa kuwa wamestahili kuaibishwa kwa ajili ya jina lake.

Na kila siku katika hekalu na katika kila nyumba hawakuacha kufundisha na kuhubiri habari njema za Yesu Kristo. (Matendo 5:41-42)

Wanafunzi walikuwa watu waliohatarisha maisha yao kwa ajili ya jina la Bwana:

Ikaonekana vema kwetu sisi kukutanika kwa nia moja, kuwatuma kwenu wateule pamoja na wapendwa wetu Barnaba na Paulo;

watu waliohatarisha maisha yao kwa ajili ya jina la Bwana wetu Yesu Kristo. (Matendo 15:25-26)

Ingawa Yesu aliahidi ulinzi alipokuwa katika huduma, haikuwa na maana kwamba wanafunzi hawakuteseka. Petro, Paulo, na Sila wote walikuwa gerezani. Wanafunzi hawa walipigwa mawe na kupigwa, na Paulo aliachwa mara moja na maadui wa Injili. Huduma zao zilipokwisha, wengi wa wanafunzi walikufa kama wafia imani kwa ajili ya Injili. Petro yule yule aliyetolewa gerezani baadaye alikufa kwa ajili ya Injili.

Waebrania 11 inasimulia hadithi za wanaume na wanawake wakuu waliokombolewa kwa njia ya imani. Lakini pia inarekodi hadithi za wale walikufa katika imani kwa ajili ya Injili huduma zao zilipokamilika. Petro anatuambia:

Mkiläumiwa kwa ajili ya jina la Kristo, heri yenu; kwa maana Roho wa utukufu na wa Mungu anakaa juu yenu; (1 Petro 4:14)

Utajifunza zaidi kuhusu uwezo wa ushirika wa mateso Yake katika Sura ya Kumi na Saba.

KUTAWALA KWA JINA

Kupitia jina la Yesu, unakuwa sehemu ya Ufalme wa Mungu:

mkimshukuru Baba, aliyetustahilisha kuwa sehemu ya urithi wa watakatifu katika nuru;

Naye alituokoa katika nguvu za giza, akatuhamisha na kutuingiza katika ufalme wa Mwana wa pendo lake. (Wakolosai 1:12-13)

Kama sehemu ya ufalme wa Yesu, unapokea urithi wa uwezo wa kutawala maishani:

Kwa maana ikiwa kwa kosa la mtu mmoja mauti ilitawala kwa sababu ya mmoja; zaidi sana wao wapokeao wingi wa neema na zawadi ya haki watatawala katika uzima kwa mmoja, Yesu Kristo. (Warumi 5:17)

Unapaswa kutawala maishani kupitia jina la Yesu. Unapaswa kutawala hali mbaya ya maisha kupitia jina la Yesu. Unapaswa kutawala nguvu zote za adui kupitia jina la Yesu!

REJEA YA MWISHO

Rejeo la mwisho la Biblia kuhusu jina la Yesu linapatikana katika kitabu cha Ufunuo. Inazungumza juu ya siku ambayo waumini watakuwa katika uwepo wa Mwokozi wao katika Mbingu na nchi mpya:

Wala hapatakuwa na laana tena, bali kitu cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo kitakuwa ndani yake; na waja wake watamtumikia.

Nao watamwona uso wake; na jina lake litakuwa katika vipaji vyta nyuso zao. (Ufunuo 22:3-4)

-Jina hilo tumelipenda sana. . .

-Jina hilo tumelitumia kwa mamlaka kuhudumu na ambalo tumeliombea. . .

-Jina hilo ambalo tumelitawala maishani. . . .

-JINA LA YESU . . . Itakuwa sehemu ya utambulisho wetu kwa umilele wote.

KUJIPIMA

1. Andika Aya Muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Eleza umuhimu wa majina katika nyakati za Biblia.

---

3. Ni nani aliyemwamuru Yusufu kumwita Yesu?

---

4. Ni jina gani kuu zaidi katika ulimwengu wote mzima?

---

5. Yesu alipataje jina Lake?

---

6. Unawezaje kusitawisha imani yako katika jina la Yesu na nguvu zake?

---

7. Soma taarifa zifuatazo na ujaze herufi inayokosekana ili kukamilisha maneno.

- a. Jina la Yesu ni muhimu kwa W_____.
- b. Tunapoomba kwa ajili ya U_____ kwa ajili ya magonjwa, inapaswa kuwa katika jina la Yesu.
- c. W_____ huja kupitia jina la Yesu.
- d. Tunapaswa ku_____ na Ku_____ katika jina la Yesu.
- e. Kutupwa nje kwa m_____ kunapaswa kufanywa kwa jina la Yesu.
- f. Tunapaswa ku_____ kwa jina la Baba, Mwana, na Mtakatifu Roho.

8. Andika KWELI au SI KWELI kwenye nafasi iliyo wazi mbele ya kila kauli.

a. Tunapaswa kushukuru kwa kila jambo kwa jina la Yesu.

b. _____Roho Mtakatifu alitolewa kwa jina la Yesu.

c. _____Ulinzi katika jina la Yesu maana yake hatutawahi kuteseka kwa ajili Yake.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Orodha ifuatayo ina marejeo ya Kimaandiko kwa jina la Yesu katika Agano Jipy. Endelea kusoma nguvu katika jina la Yesu kwa kutumia orodha hii.

Mathayo: 1:21; 1:23; 1:24,25; 10:22; 12:18,21; 18:5; 18:19,20; 19:29; 28:19

Marko: 9:38-41; 16:17-18

Luka: 10:17; 24:46-47

Yohana: 1:12; 2:23; 3:18; 14:13-14; 14:26; 15:16; 15:20-21; 16:23,24,26; 20:31

Matendo: 2:21; 2:38; 3:6; 3:16; 4:7,8,10,12,17,18; 4:29-30; 5:28,40-42; 8:12; 9:14-16; 9:21,27,29; 10:43; 10:48; 15:25-26; 16:18; 19:5

Warumi: 1:5; 10:13

I Wakorintho: 1:2; 1:10; 6:11

Waefeso: 5:20

Wafilipi: 2:9-11

Wakolosai: 3:17

2 Wathesalonike: 1:12

2 Timotheo: 2:19

Waebrania: 1:4; 6:10; 13:15

Yakobo: 5:14

1 Petro: 4:14

Yohana wa kwanza: 2:12; 3:23; 5:13

Ufunuo: 19:12,13,16; 22:3-4

SURA YA KUMI NA TATU

KANUNI YA SABA YA NGUVU: NGUVU YA MAOMBI*

MALENGO:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza jinsi maombi na kufunga kunavyoachilia nguvu za Mungu.
- Fafanua maombi.
- Tambua viwango mbalimbali nya maombi.
- Tambua aina mbalimbali za maombi.
- Tambua vikwazo nya maombi.
- Bainisha kufunga.
- Bainisha aina mbili za funga.
- Eleza lengo la kufunga.

AYA MUHIMU:

Kuomba kwake mwenye haki kwafaa sana, akiomba kwa bidii.
(Yakobo 5:16b)

UTANGULIZI

Ulipojifunza kuhusu nguvu katika jina la Yesu ulijifunza kwamba waumini wanaweza kutumia jina Lake katika maombi kufanya maombi kwa Baba. Somo hili linachunguza nguvu ya maombi katika jina la Yesu. Pia inatoa mazoezi yanayohusiana ya kufunga. Maombi na kufunga ni kanuni zenyenye nguvu zinazoachilia nguvu za Mungu katika maisha ya waumini.

UFAFANUZI WA MAOMBI

Maombi ni ushirika na Mungu. Inachukua aina tofauti, lakini kimsingi hutokea wakati mwanadamu anazungumza na Mungu na Mungu anazungumza na mwanadamu. Sala inaelezwa kama:

Kuliitia jina la Bwana:	Mwanzo 12:8
Kumlilia Mungu:	Zaburi 27:7; 34:6
Kumkaribia Mungu:	Zaburi 73:28; Waebriania 10:22
Kutazama juu:	Zaburi 5:3

---

* Baadhi ya nyenzo katika somo hili zinanakili sura ya maombi na kufunga katika "Mkakati wa Kiroho: Mwongozo wa Vita nya Kiroho." Mazoea haya sio tu silaha za vita, ni kanuni za nguvu. Kwa sababu hii, nyenzo zingine hurudiwa wakati nyenzo mpya pia zinawasilishwa.

Kuinua nafsi:	Zaburi 25:1
Kuinua moyo:	Maombolezo 3:41
Kumimina moyo:	Zaburi 62:8
Kumimina nafsi:	1 Samweli 1:15
Kulia Mbinguni:	2 Mambo ya Nyakati 32:20
Kumsihi Bwana:	Kutoka 32:11
Kumtafuta Mungu:	Ayubu 8:5
Kuutafuta uso wa Bwana:	Zaburi 27:8
Kuomba dua:	Ayubu 8:5; Yeremia 36:7

MAISHA YA MAOMBI YA YESU

Maombi yalikuwa chombo chenye nguvu katika maisha ya Bwana Yesu:

YESU ALIFANYA MAOMBI KUWA KIPAUMBELE:

Aliomba wakati wowote wa mchana au usiku: Luka 6:12-13
 Maombi yalichukua nafasi ya kwanza kuliko kula: Yohana 4:31-32
 Maombi yalichukua nafasi ya kwanza kuliko biashara: Yohana 4:31-32

MAOMBI YANAAMBATANA NA TUKIO LOLOTE LA MUHIMU:

Wakati wa ubatizo wake: Luka 3:21-22
 Wakati wa ziara ya kwanza ya huduma: Marko 1:35; Luka 5:16
 Kabla ya uchaguzi wa wanafunzi: Luka 6:12-13
 Kabla na baada ya kulisha watu 5,000: Mathayo 14:19,23; Marko 6:41,46; Yohana 6:11,14-15
 Wakati wa kulisha watu 4,000: Mathayo 15:36; Marko 8:6,7
 Kabla ya kukiri kwa Petro: Luka 9:18
 Kabla ya kugeuka sura: Luka 9:28,29
 Wakati wa kurudi kwa wale sabini: Mathayo 11:25; Luka 10:21
 Katika kaburi la Lazaro: Yohana 11:41-42
 Kwa baraka ya watoto: Mathayo 19:13
 Wakati wa kuja kwa Wagiriki fulani: Yohana 12:27-28
 Kabla ya uchungu wake mkuu: Mathayo 26:26-27; Marko 14:22-23; Luka 22:17-19
 Kwa Petro: Luka 22:32
 Kwa utoaji wa Roho Mtakatifu: Yohana 14:16
 Njiani kuelekea Emau: Luka 24:30-31
 Kabla ya kupaa kwake: Luka 24:50-53
 Kwa wafuasi wake: Yohana 17

VIWANGO VYA MAOMBI

Paulo anawaita waamini kusali daima kwa “sala zote” (Waefeso 6:18). Tafsiri nyingine ya Biblia inasema “kuomba kwa kila namna ya maombi” (Goodspeed Translation) Hii inarejelea viwango na aina mbalimbali za maombi.

Kuna viwango vitatu vya nguvu katika maombi: Kuuliza, kutafuta, na kubisha:

Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata; bisheni, nanyi mtafunguliwa;

**Kwa maana kila aombaye hupokea; naye atafutaye huona, naye abishaye
atafunguliwa. (Mathayo 7:7-8)**

Kuuliza ni ngazi ya kwanza ya maombi. Ni kuwasilisha ombi kwa Mungu na kupokea jibu mara moja. Ili kupokea, sharti ni kuuliza:

... hamna kitu kwa sababu hamwombi. (Yakobo 4:2)

Tunayo silaha yenye nguvu ya kiroho ya maombi, na bado wengi hawaitumii. Hawaombi, na kwa sababu hii, hawapokei.

Kutafuta ni kiwango cha kina cha maombi. Hiki ndicho kiwango cha maombi ambapo majibu si ya haraka kama katika kiwango cha kuuliza. Wale 120 waliokusanyika katika chumba cha juu ambako waliendelea katika sala ni mfano wa kutafuta. Wanaume na wanawake hawa walitafuta utimizo wa ahadi ya Roho Mtakatifu na waliendelea kutafuta hadi jibu likaja (Mdo 1-2).

Kugonga bado ni kiwango cha ndani zaidi. Ni maombi ambayo yanadumu wakati majibu yana muda mrefu kuja. Inaonyeshwa na mfano wa Yesu katika Luka 11:5-10. Kiwango cha kugonga ni kiwango kikubwa zaidi cha maombi ya vita vya kiroho. Inafafanuliwa na kuendelea kwa DanieliBhe aliendelea kubisha licha ya ukweli kwamba hakuona matokeo yoyote yanayoonekana (Danieli 10).

AINA ZA MAOMBI

Kuna aina mbalimbali za maombi zinazoonyeshwa katika sala ya kielelezo iliyotolewa na Bwana (Mathayo 6:9-13). Aina za maombi ni pamoja na:

1. KUABUDU NA KUSIFU:

Unaingia kwa Mwenyezi Mungu kwa ibada na sifa.

**Ingieni malangoni mwake kwa kushukuru, nyuani mwake kwa kusifu; mshukuruni,
na libariki Jina lake. (Zaburi 100:4)**

Kuabudu ni kutoa heshima na kujitolea. Kusifu ni kushukuru na kuonyesha shukrani si tu kwa yale ambayo Mungu amefanya bali kwa vile Yeye alivyo. Unapaswa kumwabudu Mungu katika roho na kweli:

**Lakini saa inakuja, nayo sasa ipo, ambayo waabuduo halisi watamwabudu Baba
katika Roho na kweli;**

Mungu ni Roho, nao wamwabudu ye ye imewapasa kumwabudu katika roho na kweli. (Yohana 4:23-24)

Kusifu na kuabudu kunaweza kuwa na:

Kuimba:	Zaburi 9:2,11; 40:3; Marko 14:26
Sifa zinazosikika:	Zaburi 103:1
Kupiga kelele:	Zaburi 47:1
Kuinua mikono juu:	Zaburi 63:4; 134:2; 1 Timotheo 2:8
Kupiga makofi:	Zaburi 47:1
Vyombo vya muziki:	Zaburi 150:3-5
Kusimama:	2 Mambo ya Nyakati 20:19
Kuinama:	Zaburi 95:6
Kucheza:	Zaburi 149:3
Kupiga magoti:	Zaburi 95:6
Kulala chini:	Zaburi 149:5

2. KUJITOA:

Haya ni maombi ya kukabidhi maisha na mapenzi yako kwa Mungu. Inajumuisha maombi ya kuwekwa wakfu na kujitolea.

3. DUA:

Maombi ya maombi ni maombi. Maombi lazima yafanywe kulingana na mapenzi ya Mungu kama yalivyofunuliwa katika Neno lake lililoandikwa. Maombi yanaweza kuwa katika viwango vya kuuliza, kutafuta, au kubisha hodi. Dua ni neno jingine kwa aina hii ya maombi. Neno dua linamaanisha "kumwomba Mungu au kuomba sana kwa niaba ya hitaji."

4. UKIRI NA TOBA:

Sala ya kuungama ni kutubu na kuomba msamaha wa dhambi:

Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote. (1 Yohana 1:9)

5. MAOMBI:

Maombezi ni maombi kwa ajili ya wengine. Mwombezi ni yule anayechukua nafasi ya mwingine au anayemtetea mtu mwingine.

Biblia inaandika kwamba wakati fulani Mungu alitazama duniani na akaona hakuna mwombezi:

Naye akaona ya kuwa hapana mtu, akastaajabu kwa kuwa hapana mwombezi; kwa hiyo mkono wake ulimletea wokovu, na haki yake ikamtegemeza. (Isaya 59:16)

Mungu alipoona hakuna mwombezi alitoa hitaji hilo. Alimtuma Yesu:

Kwa maana Mungu ni mmoja, na mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu ni mmoja, Mwanadamu Kristo Yesu. (1 Timotheo 2:5)

... Kristo ndiye aliyekufa, naam, zaidi ya hayo, ndiye aliyefufuka tena, aliye mkono wa kuume wa Mungu, naye hutuombea. (Warumi 8:34)

Kwa hiyo aweza pia kuwaokoa kabisa wale wanaokuja

**Mungu kwa Yeye, kwa kuwa yu hai siku zote ili kuwaombea.
(Waebrania 7:25)**

**Watoto wangu wadogo, ninawaandikia haya ili kwamba msitende dhambi. Na kama mtu akitenda dhambi tunaye Mwombezi kwa Baba, Yesu Kristo, mwenye haki.
(1 Yohana 2:1)**

Wakili katika mahakama ya haki ni msaidizi wa kisheria au mshauri anayetetea kesi ya mwagine. Maombezi katika vita vya kiroho ni maombi kwa Mungu kwa niaba ya mtu mwagine. Wakati mwagine maombezi haya yanafanywa kwa ufahamu. Unaomba kwa lugha yako ya asili:

Basi, kabla ya mambo yote, nataka dua, na sala, na maombezi, na shukrani, zifanyike kwa ajili ya watu wote.

Kwa wafalme na wote walio na mamlaka . . . (1 Timotheo 2:1-2)

Wakati mwagine, maombezi hufanywa na Roho Mtakatifu. Huenda ikawa kwa kuugua kunakotokana na mzigizo mzito wa kiroho. Inaweza kuwa katika lugha isiyojulikana. Inaweza kuwa maombezi kwa ajili ya mwagine au Roho Mtakatifu akifanya maombezi kwa ajili yako. Hili linapotokea, Roho Mtakatifu huzungumza kuitia wewe ukiomba moja kwa moja kwa Mungu na kulingana na mapenzi ya Mungu. Huelewi aina hii ya maombezi:

**Kadhalika Roho naye hutusaidia udhaifu wetu; kwa maana hatujui kuomba jinsi itupasavyo; lakini Roho mwenyewe hutuombea kwa kuugua kusikoweza kutamkwa.
(Warumi 8:26)**

SALA YA MFANO

Wakati wa huduma ya kidunia ya Yesu wanafunzi wake walimjia mara moja na ombi la kuvutia:

**... mmoja wa wanafunzi wake akamwambia, Bwana, tufundishe kusali. . .
(Luka 11:1)**

Wanafunzi hawakuuliza jinsi ya kuhubiri au kufanya miujiza. Hawakutafuta mafunzo ya jinsi ya kujenga mahusiano ya kudumu. Hawakuuliza kuhusu maajabu ya uponyaji wa kimwili.

Waliomba wafundishwe jinsi ya kuomba. Ni nini kilianzisha tamaa hii? Ilikuwa ni athari zinazoonekana za maombi katika maisha na huduma ya Yesu. Wanafunzi walikuwa wameshudia matokeo yenyenye nguvu ya mkakati huu wa kiroho ukifanya kazi.

Soma sala ya kielelezo kwenye ukurasa unaofuata na uangalie aina mbalimbali za sala ambazo tumezungumzia:

Baba yetu, uliye Mbinguni, jina litukuzwe. Sifa na kuabudu

Ufalme wako uje. Mapenzi yako yafanyike duniani kama huko mbinguni. Kujitolea

Utupe leo mkate wetu wa kila siku. Ombi

Na utusamehe deni zetu, kama sisi tunavyowasamehe wadeni wetu. Kukiri, maombezi

Na usitutie majoribuni, bali utuokoe na yule mwovu. Ombi

Kwa maana ufalme ni wako, na nguvu, na utukufu, hata milele. Sifa na kuabudu
(Mathayo 6:9-13)

NAMNA YA KUOMBA

Tafuta kila mojawapo ya marejeo yafuatayo katika Biblia yako. Maandiko haya yanakufundisha jinsi ya kuomba:

- Maombi yanapaswa kufanya kwa Mungu: Zaburi 5:2
- Kurudia tupu ni marufuku, lakini kurudia kwa bidii sio: Mathayo 6:7; Danieli 6:10; Luka 11:5-13; 18:1-8
- Unatenda dhambi kwa kutojali kuwaombea wengine: I Samweli 12:23
- Ombeni kwa ufahamu (katika lugha inayojulikana): Waefeso 6:18
- Ombeni katika Roho: Warumi 8:26; Yuda 20
- Ombeni sawasawa na mapenzi ya Mungu: I Yohana 5:14-15
- Ombeni kwa siri: Mathayo 6:6
- Ubora badala ya wingi unasisitizwa. Maombi hayafanikiwi kwa sababu ya mengi akizungumza: Mathayo 6:7
- Ombeni sikuzote: Luka 21:36; Waefeso 6:18
- Ombeni bila kukoma: Warumi 12:12
- Ombeni bila kukoma: I Wathesalonike 5:17
- Ombeni kwa Baba katika jina la Yesu: Yohana 15:16
- Kwa mtazamo wa kukesha: 1Petro 4:7
- Kulingana na mfano wa sala ya kielelezo: Mathayo 6:9-13
- Ombeni kwa roho ya kusamehe: Marko 11:25
- Ombeni kwa unyenyekevu: Mathayo 6:7
- Wakati mwingine huambatana na maombi pamoja na kufunga: Mathayo 17:21
- Ombeni kwa bidii: Yakobo 5:16; Wakolosai 4:12
- Ombeni kwa kujinyenyekwa kwa Mungu: Luka 22:42

-Tumia mbinu za kufunga na kufungua katika maombi: Mathayo 16:19

NINI UNAPASWA KUOMBA

- Amani ya Yerusalem: Zaburi 122:6
- Watenda kazi katika mavuno: Mathayo 9:38
- Ili msiingie majaribuni: Luka 22:40-46
- Wale wanaowadhulumu ninyi (adui zenu): Luka 6:28
- Watakatifu wote: Waefeso 6:18
- Wagonjwa: Yakobo 5:14
- Ninyi kwa ninyi (tukichukuliana mizigo): Yakobo 5:16
- Kwa watu wote, na wafalme, na wenye mamlaka: 1Timotheo 2:1-4
- Kwa mahitaji yetu ya kila siku: Mathayo 6:11
- Kwa hekima: Yakobo 1:5
- Kwa uponyaji: Yakobo 5:14-15
- Kwa msamaha: Mathayo 6:12
- Ili mapenzi ya Mungu na Ufalme wake uimarishe: Mathayo 6:10
- Kwa ajili ya kitulizo kutoka katika dhiki: Yakobo 5:13

OMBA AHADI

Hata mwaomba, wala hampati kwa sababu mwaomba vibaya, ili mvitumie kwa tamaa zenu. (Yakobo 4:3)

Mungu hujibu maombi kulingana na ahadi zake. Usipoomba kwa msingi wa ahadi hizi, maombi yako hayajibiwi. Ni sawa na jinsi baba anavyohusiana na watoto wake. Hakuna mzazi anayejitolea kuwapa watoto wake chochote wanachotaka au kuomba. Anaweka wazi kwamba atafanya mambo fulani na si kufanya mambo mengine. Ndani ya mipaka hii baba hujibu maombi ya mtoto wake.

Ni sawa na Mungu. Ahadi zake hufanyiza msingi ufaao wa sala. Jifunze kile ambacho Mungu ameahidi na uombe sawasawa na ahadi za Mungu. Njia moja nzuri ya kufanya hivyo ni kupitia Biblia na kuweka alama kwenye ahadi zote. Tumia Biblia yako unapoomba na utegemeze maombi yako juu ya ahadi hizi.

VIZUIZI VYA MAOMBI

Hapa kuna mambo ambayo yatazuia maombi yako:

- Dhambi ya aina yoyote: Isaya 59:1-2; Zaburi 66:18; Isaya 1:15; Mithali 28:9
- Sanamu moyoni: Ezekiel 14:1-3:
- Roho ya kutosamehe: Marko 11:25; Mathayo 5:23
- Ubinafsi, nia mbaya: Mithali 21:13; Yakobo 4:3
- Njaa ya madaraka, maombi ya hila: Yakobo 4:2-3
- Kutendewa vibaya kwa mwenzi wa ndoa: I Petro 3:7
- Kujihesabia haki: Luka 18:10-14

- Kutokuamini: Yakobo 1:6-7:
- Kutokudumu ndani ya Kristo na Neno Lake: Yohana 15:7:
- Kukosa huruma: Mithali 21:13
- Unafiki, kiburi, marudio yasiyo na maana: Mathayo 6:5; Ayubu 35:12-13
- Kutokuomba sawasawa na mapenzi ya Mungu: Yakobo 4:3
- Kutokuuliza kwa jina la Yesu: Yohana 16:24
- Vizuizi vya kishetani: Danieli 10:10-13; Waefeso 6:1
- Kutokutafuta kwanza Ufalme: Ni pale tu unapotafuta kwanza Ufalme wa Mungu ndipo unapoahidiwa mambo mengine: Mathayo 6:33
- Mungu ana kusudi la juu zaidi kukataa ombi lako: 2 Wakorintho 12:8-9
- Usipojua kuomba inavyopaswa, maombi yanazuiwa. Hii ndiyo sababu ni muhimu kumruhusu Roho Mtakatifu aombe kupitia kwako: Warumi 8:26

WAKATI WA KUTOOMBA

Ni muhimu kujifunza jinsi ya kusubiri katika maombi kwa ajili ya uongozi na mwelekeo wa Bwana kabla ya kutenda. Lakini ni muhimu pia kujua wakati wa kutoomba. Mungu anapokuita uchukue hatua, ni lazima utende—usiendelee kuomba.

Kwa mfano, kwenye maji machungu ya Mara Musa alipomlilia Bwana, Mungu alimwonyesha jambo la kufanya ili kuyafanya maji kuwa matamu. Hakukuwa na haja ya kumngojea zaidi Bwana katika maombi. Musa alipaswa kutenda kulingana na kile ambacho Mungu alikuwa amemfunulia. Ndivyo ilivyokuwa kwa Yoshua aliposali kuhusu kushindwa vibaya kwa Israeli huko Ai. Mungu alidhihirisha kuwa kulikuwa na dhambi kati ya watu wa Israeli. Kweli alimwambia Joshua. . .

**Inuka; Mbona umelala hivyo kifudifudi? Israeli wamefanya dhambi. . .
Inuka, uwatakase watu. (Yoshua 7: sehemu za 10, 11, na 13)**

Haukuwa wakati wa kuomba. Ulikuwa ni wakati wa kutenda kulingana na mwongozo uliotolewa katika maombi. Watu wengine hutumia maombi kama kisingizio cha kuepuka kujihusisha na kutenda kulingana na yale ambayo Mungu amewaambia wafanye. Wengine wanaendelea kuomba wakati Mungu amekwisha jibu lakini hawakupenda jibu hilo. Rudia hadithi ya Balaamu katika Hesabu 22. Angalia hasa mistari 18-19. Balaamu hakuwa na haki ya kwenda kwa Mungu na jambo lile lile kwa kuwa Mungu alikuwa amemkataza waziwazi kujihusisha nalo (ona mstari wa 12).

KUUNGANISHA MAOMBI NA KUFUNGA

Maombi yana nguvu zaidi yakiunganishwa na kufunga. Kufunga, kwa ufanuzi rahisi zaidi, ni kwenda bila chakula.

AINA ZA FUNGA:

Kulingana na Biblia kuna aina mbili za mifungo. Saumu kamili ni wakati hauli au kunywa kabisa. Mfano wa hili unapatikana katika Matendo 9:9. Kufunga kwa sehemu ni wakati lishe imezuiwa. Mfano wa hili upo kwenye Danieli 10:3.

KUFUNGA HADHARANI NA BINAFSI:

Kufunga ni jambo la kibinafsi kati ya mtu binafsi na Mungu. Inapaswa kufanywa kwa faragha na sio kujivunia:

**Tena mfungapo, msiwe kama wanafiki wenye uso wa kukunjamana;
kwa maana wanaharibu nyuso zao, ili waonekane na watu kuwa wanafunga.
Amin, nawaambia, Wamekwisha kupata thawabu yao. Lakini wewe, unapofunga,
jipake mafuta kichwani, unawe uso; Ili usionekane na watu
kufunga, bali kwa Baba yako aliye sirini, na Baba yako aonaye
kwa siri watakulipa kwa uwazi. (Mathayo 6:16-18)**

Viongozi wanaweza kuitisha mifungo wa hadhara na kuomba ushirika mzima wa kanisa kufunga:

Pigeni tarumbeta katika Sayuni, takaseni saumu, iteni kusanyiko kuu. (Yoeli 2:15)

MADHUMUNI YA KUFUNGA:

Kuna makusudi ya kiroho ya kufunga. Ni muhimu tuyafahamu haya, kwani tukifunga kwa sababu zisizo sahihi itakuwa haina maana. Jifunze kila moja ya marejeo yafuatayo kuhusu madhumuni ya kufunga. Zinafunua nguvu kuu ya kufunga katika vita vya kiroho. Unafunga:

- Kujinyenyekeza: Zaburi 35:13; 69:10
- Kutubu kwa ajili ya dhambi: Yoeli 2:12
- Kwa ufunuo: Danieli 9:2; 3:21-22
- Kufungua vifungo vya uovu, kuinua mizigo mizito, kuwaacha huru walioonewa na kuvunja kila utumwa: Isaya 58:6
- Kulisha maskini, kimwili na kiroho pia: Isaya 58:7
- Kusikiwa na Mungu: 2 Samweli 12:16,22; Yona 3:5, 10 .

Kufunga hakumbadilishi Mungu. Inakubadilisha. Mungu anahusiana nawe kwa msingi wa uhusiano wako naye. Unapobadilika, basi jinsi Mungu anavyokutendea huathirika. Hufungi ili kumbadilisha Mungu, kwa sababu Mungu habadiliki. Lakini kufunga kunabadilisha jinsi anavyokutendea. Soma kitabu cha Yona kwa mfano.

UREFU WA KUFUNGA:

Muda gani unafunga inategemea kile ambacho Mungu anazungumza ndani ya roho yako. Anaweza kukuongoza kufunga kwa muda mfupi au mrefu. Unakumbuka hadithi ya Esau na Yakobo? Hapo awali Yakobo alikuwa akijitengenezea chakula lakini alijinyima ili kupata haki ya mzaliwa wa kwanza. Esau angefaidika kama angangefunga mlo huo mmoja!

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Je, ni kanuni gani mbili zinazoachilia nguvu za Mungu katika maisha ya waumini?

na _____

3. Je, ni viwango gani vitatu vya maombi vilivyojadiliwa katika somo hili?

---

4. Orodhesha aina za sala zinazoonyeshwa katika sala ya kielelezo.

---

5. Orodhesha baadhi ya vizuizi vya maombi vilivyojadiliwa katika sura hii.

---

6. Eleza maombi.

---

7. Bainisha kufunga.

---

8. Je, ni aina gani mbili za funga?

na _____

9. Fanya muhtasari wa makusudio ya kufunga.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Majibu ya maombi yanatolewa:
  - Mara kwa mara Isaya 65:24; Danieli 9:21-23
  - Imecheleweshwa mara kwa mara Luka 18:7
  - Wakati fulani, ni tofauti na tamaa zetu II Wakorintho 12:8-9
  - Zaidi ya matarajio yetu Yeremia 33:3; Waefeso 3:20

Kumbuka: Maombi ya Yesu katika bustani hayakubadilisha mapenzi ya Mungu, lakini mapenzi ya Mungu yalionekana wazi kupitia hayo (Waebbrania 5:7-9). Maombi yetu hayajibiwi, kwa sababu tu hayajibiwi jinsi tunavyotaka. Yale tunayoona kama maombi yasiyojibiwa mara nyingi hutumikia kusudi la juu zaidi.

2. Tunapoomba kulingana na mpangilio wa Sala ya Bwana inahimiza mitazamo ifaayo:

Tunapoomba...	Tunaonyesha...
Baba Yetu wa Mbinguni	Mtazamo kama wa mtoto
Jina lako litukuzwe	Tabia ya heshima
Ufalme wako uje	Mtazamo wa kutarajia
Mapenzi yako yatimizwe duniani kama huko mbinguni.	Tabia ya kunyenyeka
Utupe leo mkate wetu wa kila siku	Tabia ya kutegemea
Utusamehe deni zetu	Tabia ya toba
Tunapowasamehe wadeni wetu	Tabia ya kusamehe
Usitutie majaribuni bali utuokoe na uovu	Mtazamo wa ushindi
Ufalme ni wako, na nguvu, na utukufu milele.	Tabia ya kuabudu

3. Soma Yakobo 5:17-18. Hii ni mfano wa maombi ya nguvu na imani kwa sababu:

- Inatokana na ahadi ya uhakika ya Mungu: I Wafalme 18:1
- Ilitimiza masharti ya ahadi: I Wafalme 18:2
- Alivumilia licha ya ripoti mbaya: I Wafalme 18:43

4. Jifunze mifano ifuatayo ya maombi yenyewe nguvu yaliyorekodiwa katika Biblia:

Mwanzo:

- Historia ya maombi huanza: 4:26
- Maombi na maendeleo ya kiroho: 5:21-24
- Sala na madhabahu: 12-13
- Maombi kwa ajili ya mrithi: 15
- Sala, lugha ya kilio: 16
- Sala na wahyi: 17
- Maombi kwa ajili ya mji mwovu: 18-19
- Swala baada ya kuacha: 20
- Maombi ya utiifu: 22
- Maombi kwa ajili ya bibi arusi: 24
- Maombi kwa ajili ya mke tasa: 25:19-23
- Maombi hubadilisha mambo: 26

Sala kama nadhiri: 28
Maombi ya ndugu aliyedhulumiwa: 32
Sala, moto uliofichika: 39-41; 45:5-8; 50:20,24
Maombi ya baraka juu ya makabila: 48-49

Kutoka:

Sala inayoonyeshwa kama kuugua: 1-2
Maombi kama mazungumzo: 3-4
Maombi kama malalamiko: 5-7
Maombi katika muungano na uweza wa yote: 8-10
Maombi kama sifa: 15
Maombi katika hatari: 17
Sala ya wahitaji: 22:22-24
Maombi ya kucheleweshwa kwa hukumu inayostahiki: 32
Ombi la kwanza la Musa kwa ajili ya Israeli: 32:9-14
Ombi la pili la Musa: 32:30-34
Ombi la tatu la Musa: 33:12-23
Sala na kugeuka sura: 34

Nambari:

Maombi kama baraka: 6:24-27
Maombi ya kuhifadhi na ulinzi: 10:35-36
Maombi ya kuondolewa kwa hukumu: 11:1-2
Maombi ya moyo uliovunjika moyo: 11:10-35
Maombi ya mtu mpole: 12
Maombi ya kuinua heshima ya Mungu: 14
Maombi kwa ajili ya hatua ya Mungu dhidi ya uasi: 16
Maombi ya msamaha kutoka kwa kifo: 21
Maombi na unabii: 23-24
Maombi kwa ajili ya kiongozi mpya: 27

Kumbukumbu la Torati:

Maombi kwa ajili ya kazi ya upendeleo: 3:23-29
Maombi kwa aliye karibu: 4:7
Maombi ya kukaa kwa hukumu: 9:20,26-29
Maombi kama baraka: 21:6-9
Sala kama shukrani: 26
Sala kama wimbo: 32-33

Yoshua:

Maombi kama changamoto: 5:13-15
Maombi Mungu hajibu: 7
Maombi yaliyopuuzwa na matokeo mabaya: 9:14
Maombi ambayo yalizaa muujiza: 10

Waamuzi:

Maombi kwa ajili ya mwelekeo: 1
Maombi wakati wa vita: 4-5
Maombi ya ishara: 6
Maombi katika msiba: 10:10-16
Maombi kama mapatano: 11:30-40
Maombi kwa ajili ya mtoto ambaye hajazaliwa: 13
Maombi mbele ya kifo: 16:28-31
Maombi yamejibowi moja kwa moja: 20:23-28
Maombi kwa ajili ya kabila lililopotea: 21:2-3

I Samweli:

Maombi bila maneno: 1
Maombi, mtazamo wa kinabii: 2:1-10
Maombi katika patakatifu: 3
Maombi kwa ajili ya matatizo ya kitaifa: 7
Maombi kwa ajili ya mfalme: 8
Maombi kama uthibitisho: 12
Maombi ya mfalme mwenye huzuni: 14
Sala ya moyo wenye huzuni: 15:11
Omba kama sauti ndogo tulivu: 16:1-12
Sala kama siri ya ujasiri: 17
Maombi kama swalii: 23
Maombi kwa ajili ya masikio ya viziwi: 28:7
Maombi ya kurejeshwa kwa nyara za vita: 30

II Samweli:

Maombi ya kumiliki: 2:1
Maombi kwa ajili ya ishara za ushindi: 5:19-25
Maombi ya baraka juu ya nyumba na ufalme: 7:18-29
Maombi kwa ajili ya mtoto mgonjwa: 12
Maombi kama ya kujifanya: 5:7-9
Maombi ya kuelewa mateso: 21:1-12
Maombi kama zaburi: 22
Maombi kama ungamo la kiburi: 24:10-17

Wafalme wa Kwanza:

Maombi kwa ajili ya moyo wa hekima: 3
Sala ya kujitolea: 8:12-61
Maombi kwa ajili ya mkono uliopooza: 13:6
Maombi ya mbingu zilizofungwa: 17
Maombi ya ufufuo wa mwana aliyekufa: 17:20-24
Maombi kwa ajili ya heshima ya kimungu: 18:16-41
Sala na subira: 18:45
Maombi ya kifo: 19

Wafalme wa Pili :

Maombi kwa ajili ya mtoto aliyekufa: 4:32-37
Maombi ya maono: 6:13-17
Maombi ya ukombozi kutoka kwa maadui wakaidi: 19
Maombi ya maisha marefu: 20:1-11

I Mambo ya Nyakati:

Maombi kwa ajili ya ustawi wa kiroho: 4:9-10
Maombi kama uaminifu: 5:20
Sala ya hofu: 13:12
Maombi ya kusimamisha agano: 17:16-27
Sala iliyojibiwa kwa moto: 21
Sala kama mlinzi: 23:30
Maombi na utoaji: 29:10-19

II Mambo ya Nyakati:

Maombi katika hatari ya taifa: 14:11
Maombi na marekebisho: 15
Maombi na rufaa kwa historia: 20:3-13
Sala ya toba: 33:13

Ezra:

Sala ya shukrani: 7:27-28
Maombi na kufunga: 8:21-23
Maombi na maungamo: 9:510:4

Nehemia:

Maombi ya kuzaliwa kwa dhiki: 1:4-11
Maombi katika kona iliyobana: 2:4
Maombi ya ukombozi kutoka kwa lawama: 4:1-6
Maombi ya ushindi juu ya hasira: 4:7-9
Maombi na marejesho: 5
Maombi dhidi ya ufundi: 6:9-14
Maombi na Neno: 8:1-13
Sala na wema wa Mungu: 9
Maombi ya ukumbusho: 13:14,22,29,31

Ayubu:

Sala ya kujiuzulu: 1:20-22
Maombi ya huruma: 6:8-9; 7:17-21
Maombi ya kuhesabiwa haki: 9
Maombi dhidi ya dhulma: 10
Maombi ya mwanga juu ya kutokufa: 14:13-22
Sala na faida: 21:14-34
Maombi na hoja: 23
Maombi yanayojibiwa kwa kimbunga: 38
Maombi kama kukiri: 40:3-5; 42:1-6

Maombi kama maombezi: 42:7-10

Zaburi:

Sala iliyozaliwa na uasi: 3
Sala ya utakatifu: 4
Sala kama zamu ya asubuhi: 5
Maombi kwa ajili ya matendo ya kimungu: 7
Maombi ya sifa kwa ajili ya tendo la kimungu: 8
Maombi ya kuhifadhi hapa na Akhera: 16
Maombi ya msalaba: 22
Maombi kwa ajili ya uchungaji: 23
Maombi kwa ajili ya udhihirisho wa utukufu wa Mungu: 24
Maombi ya kupanda kwa Mwenyezi Mungu: 25
Maombi ya moyo unaoamini: 27
Maombi kama njia ya Kristo: 31
Maombi ya roho ya huzuni: 32
Maombi ya ulinzi dhidi ya maadui: 35
Maombi ya kusifu wema wa upendo: 36
Sala ya mwenye kuhiji: 39, 90, 91
Sala na utimilifu wake: 40
Sala katika dhiki kubwa: 41
Sala kama mlango wa matumaini: 42-43
Maombi ya msaada wa Mwenyezi Mungu: 44
Maombi ya kukimbilia: 46
Maombi ya moyo uliovunjika: 51
Sala kila wakati: 55
Sala ya dhiki: 57
Sala ya uaminifu: 71
Maombi kwa ajili ya Mwenyezi Mungu Mwenyewe: 73
Sala kama sifa ya ukuu wa Mwenyezi Mungu: 96
Maombi ya kuepuka majaribu: 102-103, 105
Sala ya ukumbusho: 106
Sala kwa walio katika hatari baharini: 107
Maombi na mafungamano na Maandiko: 19, 119
Maombi ya kutafuta moyo: 139

Methali:

Kitabu hicho kinakazia sala kuwa njia ya hekima kutoka kwa Mungu.

Mhubiri:

Kitabu kinajadili maombi katika uhusiano na fatalism.

Wimbo wa Sulemani:

Siri za maombi: Kitabu kizima.

Isaya:

Maombi Mungu haisikii: 1:15; 16:12
Maombi na utakaso: 6
Maombi ya ishara: 7:11
Maombi ya kuinuliwa: 12
Maombi ya kusifu kwa ajili ya ushindi: 25
Maombi ya amani: 26
Sala na kujiamini: 41
Maombi na mazoezi: 55
Sala isiyopendwa na wengi: 59
Maombi ya kuonyesha uwezo wa kimungu: 63-64

Yeremia:

Maombi kama kukiri kutokuwa na uwezo: 1
Maombi kama maombolezo ya kurudi nyuma: 2-3
Maombi kama malalamiko: 4:10-31
Maombi ya maombolezo juu ya uasi: 5
Maombi kutoka gerezani: 6
Maombi yamekatazwa: 7:16
Maombi ya haki: 10:23-25
Maombi ya kufadhaika: 12:1-4
Maombi ya msamaha kutoka kwa dhambi na ukame: 14:7-22
Maombi ya kisasi cha kimungu: 15:15-21
Maombi ya kuchanganyikiwa kwa maadui: 16:19-21; 17:13-18
Maombi ya kupindua mashauri mabaya: 18:18-23
Maombi ya moyo uliokata tamaa: 20:7-13
Sala ya shukrani kwa wema wa kimungu: 32:16-25
Sala kwa ajili ya waliosalia walioamini: 42

Maombolezo:

Sala ya maumivu: 1:20-22
Maombi ya huruma: 2:19-22
Maombi kama malalamiko: 3
Maombi kwa ajili ya waliodhulumiwa: 5

Ezekieli:

Maombi kama kupinga: 4:14
Maombi ya kuhifadhi mabaki: 9:8-11
Patakatifu pa maombi: 11:13-16

Daniel:

Maombi ya kufasiriwa: 2:17-18
Maombi ya kinyume cha amri: 6:10-15
Maombi ya maungamo: 9
Maombi na matokeo yake ya kiroho: 10
Maombi kuhusu ufupi wa maisha: 12:8-13

Hosea:

Mungu anatoa wito kwa taifa lililorudi nyuma kuomba sala ya toba.

Yoeli:

Maombi ya dharura: 1:19-20

Maombi na kulia: 2:17

Amosi:

Maombi ya muhula na msamaha: 7:1-9

Yona:

Maombi ya mabaharia wapagani: 1:14-16

Maombi ya Kuzimu: 2

Maombi ya mji uliotubu: 3

Maombi ya Nabii aliyekasirishwa: 4

Mika:

Maombi yanamngoja Bwana kwa utimizo wa Neno lake.

Habakuki:

Maombi ya malalamiko na utetezi: 1:1-4,12-17

Maombi ya imani: 3

Malaki:

Maombi - Maandamano ya kwanza: 1:2

Maombi - Maandamano mawili: 1:6

Maombi - Maandamano matatu: 1:7,13

Maombi - Maandamano ya nne: 2:17

Maombi - Maandamano ya tano: 3:17

Maombi - Maandamano sita: 3:8

Mathayo:

Maombi na ulazima wa msamaha: 5:22-26; 6:12,14-15

Maombi na unafiki: 6:5-7

Maombi kama yalivyofundishwa na Kristo: 6:8-13

Maombi kama yalivyyobainishwa na Kristo: 7:7-11

Maombi ya mwenye ukoma: 8:1-4

Sala ya akida: 8:5-13

Maombi katika hatari: 8:23-27

Maombi ya wazimu: 8:28-34

Sala ya Yairo: 9:18-19

Sala ya mwanamke mgonjwa: 9:20-22

Maombi ya vipofu wawili: 9:27-31

Maombi ya watenda kazi: 9:37-39

Sala ya shukrani ya Kristo kwa Mungu: 11:25-27

Sala juu ya mlima: 14:23
Maombi ya Petro katika dhiki: 14:28-30
Sala ya mwanamke Msiro-Foinike: 15:21-28
Maombi kwa ajili ya mwana kichaa: 17:14-21
Sala kwa umoja: 18:19-20
Maombi kwa mfano: 18:23-25
Maombi kwa ajili ya nafasi ya upendeleo: 20:20-28
Maombi ya uponyaji wa upofu: 20:29-34
Sala ya imani: 21:18-22
Maombi ya kujifanya: 23:14,25
Maombi ya uwajibikaji: 25:20,22,24
Maombi ya wosia aliyejiuzulu: 26:26,36-46
Maombi ya Kalvari: 27:46,50

Marko:

Maombi ya pepo: 1:23-28,32-34
Mazoea ya maombi ya Kristo: 1:35; 6:41,46
Maombi ya viziwi na mabubu: 7:31-37
Maombi na kufunga: 2:18; 9:29
Sala ya mtawala kijana: 10:17-22

Luka:

Sala ya Zakaria: 1:8,13,67-80
Maombi kama ibada: 1:46-55
Maombi kama kuabudu: 2:10-20,25-38
Maombi kwenye lango la huduma: 3:21-22
Maombi kama kuepuka umaarufu: 5:16
Maombi na wale kumi na wawili: 6:12-13,20,28
Maombi na kugeuka sura: 9:28-29
Maombi kwa njia ya mfano: 11:5-13
Maombi ya mpotevu: 15:11-24,29-30
Maombi kutoka kuzimu: 16:22-31
Maombi ya wakoma kumi: 17:12-19
Maombi kwa njia ya mfano: 18:1-8
Maombi ya Farisayo na mtoza ushuru: 18:9-14
Maombi kwa ajili ya kuhifadhiwa kwa Petro: 22:31-31
Sala ya uchungu: 22:39-46
Maombi na Bwana mfufuka: 24:30,50-53

Yohana:

Maombi kwa ajili ya roho: 4:9,15,19,28; 7:37-39; 14:16
Sala ya mtukufu: 4:46-54
Maombi kwa ajili ya Mkate wa Uzima: 6:34
Maombi ya Kipaimara: 11:40-42
Maombi yenye sura mbili: 12:27-28
Sala kama pendeleo: 14:13-15; 15:16; 16:23-26

Maombi ya sala zote: 17

Matendo:

Maombi katika chumba cha juu: 1:13-14
Maombi kwa ajili ya mrithi: 1:15-26
Maombi na ibada: 2:42-47
Maombi kama kumbukumbu: 3:1
Maombi ya ujasiri wa kushuhudia: 4:23-31
Maombi na huduma ya Neno: 6:4-7
Sala ya shahidi wa kwanza: 7:55-60
Maombi kwa ajili ya Wasamaria na mchawi: 8:9-25
Maombi ya mtu aliyeongoka: 9:5-6,11
Maombi kwa ajili ya Dorkasi: 9:36-43
Maombi ya Kornelio: 10:2-4,9,31
Maombi kwa ajili ya Petro gerezani: 12:5,12-17
Sala ya kuwekwa wakfu: 13:2-3,43
Sala pamoja na kufunga: 13:2-3; 14:15,23,26
Maombi kando ya mto: 16:13,16
Sala ndani ya shimo: 16:25,34
Sala ya ahadi: 20:36
Maombi katika ajali ya meli: 27:33,35
Maombi kwa ajili ya walio na homa: 28:8,15,28

Warumi:

Maombi kwa ajili ya safari ya mafanikio: 1:8-15
Maombi yenye kuvuviwa na Roho: 8:15,23,26-27
Maombi kwa ajili ya Israeli: 10:1; 11:26
Maombi kama huduma endelevu: 12:12
Maombi ya kuwa na nia moja: 15:5-6,30-33
Maombi kwa ajili ya ushindi wa Shetani: 16:20,24-27

Wakorintho wa pili:

Maombi kama baraka: 1:2-4
Maombi ya kuondolewa kwa mwiba: 12:7-10

Waefeso:

Maombi na msimamo wa muumini: 1:1-11
Maombi ya utambuzi na uwezo: 1:15-20
Maombi kama njia ya kumfikia Mungu: 2:18; 3:12
Maombi ya utimilifu wa ndani: 3:13-21
Sala na wimbo wa ndani: 5:19-20
Maombi kama hifadhi ya shujaa: 6:18-19

Wafilipi:

Maombi kama ombi la furaha: 1:2-7
Sala na amani ya akili: 4:6-7,19-23

Wakolosai:

Maombi kama sifa ya uaminifu: 1:1-8
Maombi ya baraka mara saba: 1:9-14
Ushirika wa maombi: 4:2-4,12,17

I Wathesalonike:

Maombi ya ukumbusho: 1:1-3
Sala kwa ajili ya ziara ya kurudia: 3:9-13
Maombi, sifa na ukamilifu: 5:17-18,23-24,28

II Wathesalonike:

Maombi ya kustahili kuitwa: 1:3,11-12
Maombi ya faraja na utulivu: 2:13,16-17
Maombi kwa ajili ya Neno na ulinzi: 3:1-5

II Timotheo:

Maombi kwa ajili ya huduma ya Timotheo: 1:2-7
Maombi kwa ajili ya nyumba ya Onesiforo: 1:6-18
Maombi kwa ajili ya marafiki wa uongo: 4:14-18

Waebrania:

Maombi kama sifa kwa uumbaji: 1:10-12
Maombi ya rehema na kibali: 4:16
Maombi na huduma ya Kristo: 5:7-8; 7:24-25
Maombi kwa ajili ya kutimizwa kwa mapenzi ya Mungu: 12:9,12,15
Maombi ya ukamilifu: 13:20-21

Yakobo:

Maombi ya hekima: 1:5-8,17
Maombi ambayo yanakosa lengo: 4:2-3
Maombi yenye kushinda: 5:13-18

I Petro:

Maombi ya shukrani kwa ajili ya urithi: 1:3-4
Maombi katika hali ya ndoa: 3:7-12
Lindo la maombi: 4:7
Maombi kwa ajili ya utulivu wa Kikristo: 5:10-11

II Petro:

Maombi ya kuzidisha neema na amani: 1:2

III Yohana:

Omiba usuli wa sifa: 1-4,12

Yuda:

Maombi katika Roho: 20

Ufunuo:

Maombi kama sifa kwa Mwanakondoo kwa ajili ya ukombozi: 5:9

Maombi kama uvumba wa dhahabu: 5:8; 8:3

Sala ya mwenyeji aliyeuawa kishahidi: 6:10

Maombi ya jeshi la Mataifa: 7:9-12

Sala ya wazee: 11:15-19

Maombi ya Musa: 15:3-4

Maombi ya watakatifu waliotukuzwa: 19:1-10

Maombi ya kumalizia Biblia: 22:17,20

SURA YA KUMI NA NNE

KANUNI YA NANE YA NGUVU: NGUVU YA NENO

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua chanzo cha Neno la nguvu.
- Fafanua "rhema" na "logos" Maneno ya Mungu.
- Eleza jinsi Yesu alivyokabiliana na changamoto ya Shetani kuititia Neno la uweza.
- Eleza wajibu wako kwa Neno la Mungu lenye nguvu.
- Fanya muhtasari wa makusudi yenye nguvu ya Neno la Mungu.
- Eleza kwa nini maneno yako mwenyewe ni muhimu kuhusiana na nguvu za kiroho.

AYA MUHIMU:

Maana Neno la Mungu li hai, tena lina nguvu, tena lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake, tena li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo. (Waebania 4:12)

UTANGULIZI

Biblia Takatifu ni Neno lililoandikwa la Mungu mmoja wa kweli na aliye hai. Kuna nguvu maalum katika maneno haya ya Mungu:

Maana Neno la Mungu li hai, tena lina nguvu, tena lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake, tena li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo. (Waebania 4:12)

Ndivyo litakavyokuwa neno langu, litokalo katika kinywa changu, halitanirudia bure, bali litatimiza mapenzi yangu, nalo litafanikiwa katika mambo yale niliyolituma. (Isaya 55:11)

Kamwe hutapokea utimilifu wa nguvu za Mungu hadi upate uzoefu wa nguvu ya Neno lake.

CHANZO CHA NENO

Mungu ndiye chanzo cha nguvu na Neno lake lililoandikwa. Hii inafanya Neno la Mungu kuwa na nguvu:

Bwana alitoa Neno: kundi kubwa la wale walitolitangaza. (Zaburi 68:11)

Kwa sababu hiyo pia twamshukuru Mungu bila kukoma, kwa sababu mlipopokea neno la Mungu mlilosikia kwetu, mlilipokea si kama neno la wanadamu, bali kama neno la Mungu katika kweli, litendalo kazi kwa kweli. pia ndani yenu mnaoamini. (1 Wathesalonike 2:13)

Hakika Mungu aliumba ulimwengu kwa Neno lake:

Kwa imani tunafahamu kwamba ulimwengu uliumbwa kwa Neno la Mungu, hata vitu vinavyoonekana havikufanywa kwa vitu vinavyoonekana. (Waebrania 11:3)

Mungu alizumba mbingu kwa Neno lake:

Kwa Neno la Bwana mbingu zilifanyika. . .(Zaburi 33:6)

Mungu anaendelea kutegemeza ulimwengu na vitu vyote jinsi vilivyo kwa nguvu ya Neno lake:

**Ambaye kwa kuwa ni mng'ao wa utukufu wake, na chapa ya nafsi yake,
akivichukua vyote kwa Neno la uweza wake, akiisha kufanya utakaso wa dhambi,
aliketi mkono wa kuume wa Ukuu huko juu.
(Waebrania 1:3)**

"RHEMA" NA "LOGOS"

Kuna maneno mawili tofauti ya Kigiriki yanayotumika katika Biblia kwa Neno la Mungu. Moja ya maneno haya ya Kiyunani ni "*logos*" na inarejelea jumla ya matamshi ya Mungu. Ni ufunuo kamili wa kile ambacho Mungu amesema.

Neno la pili, "*rhema*," linarejelea msemo maalum wa Mungu unaotumika kwa hali maalum. Ufunuo kamili wa "*nembo*" wa Neno la Mungu una nguvu, lakini Mungu anapohuisha neno "*rhema*" kutoka kwa Neno lake lililoandikwa, lina nguvu zaidi. Mungu anapohuisha neno "*rhema*", mstari ambao umesoma mara nyingi kabla huwa na maana mpya ghafla. Unaweza kuona jinsi inavyotumika kwa hali maalum unayokabiliana nayo. Neno "*rhema*" hukupa jibu, ufunuo, au faraja inayohitajika wakati huo.

MAJARIBU YA YESU

Nguvu ya Mungu ilikabidhiwa kwa Yesu Kristo lakini nguvu hiyo lazima ijaribiwe kwa sababu nguvu huongezeka chini ya shinikizo. Mgogoro mkubwa kati ya nguvu za Yesu na nguvu za Shetani ulikuja mapema katika huduma ya kidunia ya Kristo. Kabla ya kuendelea na somo hili, soma kuhusu kukutana huku katika Mathayo 4:1-11; Marko 1:12-13; na Luka 4:1-13 .

Kwanza, Shetani alijaribu kumfanya Yesu ayageuze mawe kuwa mkate. Nguvu ya Yesu ambayo punde ilikuwa kugeuza maji kuwa divai bila shaka ingegeuza mawe kuwa mkate. Lakini kufanya

hivyo katika hali hii kungekuwa ni kutenda bila kumtegemea Mungu na kutumia nguvu zake kwa manufaa ya kibinafsi.

Kisha, Shetani alijaribu kumfanya Yesu ajitupe chini kutoka juu ya hekalu ili kuonyesha uwezo Wake. Hata alitumia vibaya Maandiko ili kumshawishi ilikuwa sawa kufanya hivyo.

Katika pambano la tatu, Shetani alimjaribu Yesu kwa kutumia mamlaka ya ulmwengu. Shetani alisema angeacha falme zote za ulmwengu ikiwa Yesu angemwabudu.

Katika kila moja ya haya mapambano ya mamlaka, Yesu alikabili changamoto kwa Neno la Mungu. Yesu alinukuu Maandiko yanayotumika kwa hali hiyo. Alitumia neno "rhema" la Mungu.

KUTUMIA NENO LA NGUVU

Haitoshi tu kujua kwamba kuna nguvu katika Neno la Mungu. Ili kuifanya iwe na matokeo, Neno hilo lazima litumike kama Yesu alivyofanya. Yesu alionyesha wazi kwamba maneno aliyosema hayakuwa yake mwenyewe. Yalikuwa ni Maneno ya Mungu (Yohana 3:34; 14:10,24; 17:8,14)

Yesu alisema Neno la Mungu kwa nguvu:

Nao walishangazwa na mafundisho yake, kwa maana neno lake lilikuwa na nguvu. (Luka 4:32)

**Wakashangaa wote, wakasemezana wao kwa wao, wakisema, Ni neno gani hili?
Kwa maana kwa mamlaka na nguvu anawaamuru pepo wachafu, nao wanatoka. (Luka 4:36)**

Yesu alinena Neno kwa mtu mwenye mkono uliopooza naye akapona (Marko 3:1-5). Alinena Neno kwa mwenye ukoma na akatakaswa (Mathayo 8:2-3). Alisema. . .

- "inuka" kwa mtu asiye na uwezo kwenye bwawa (Yohana 5:8)
- "tazama" kwa vipofu (Luka 7:21)
- "toka" kwa pepo (Mathayo 9:32-33)
- "wasikie" viziwi (Marko 7:32-35)
- "toka" kwa wafu (Yohana 11:44)

Yesu alijua kuwa kuna nguvu katika Neno la Mungu, lakini pia alijua ni lazima wanadamu waliskie na kuliitikia Neno hilo ili liwe na matokeo. Maneno ya Yesu, ambayo yalikuwa ni Maneno ya Mungu, yalikuwa na nguvu sana hivi kwamba yalifanya kazi kwa mbali. Yesu hata hakuhitaji kuwapo kwenye eneo la tatizo. Mtu mmoja aliyejewa na mtumishi mgonjwa alisema...

Bwana, mimi sistahili wewe uingie chini ya dari yangu, lakini sema neno tu, na mtumishi wangu atapona.

Yesu akamwambia yule akida, Nenda zako; na kama ulivyoamini, na iwe hivyo kwako. Na mtumishi wake akapona saa iyo hiyo. (Mathayo 8:8,13)

Mtu huyu aliamini katika nguvu za Neno la Mungu. Alijua ilikuwa na nguvu sana haikuathiriwa na wakati, mahali, au mapungufu yoyote ya mwanadamu. Lakini ili kuifanya iwe na ufanisi katika maisha na hali yake mwenyewe, ilimbidi kuidai. Ni lazima atumie Neno la Mungu ili kupokea faida ya nguvu zake.

Kanisa la kwanza lilitumia maneno ya nguvu ya Mungu. Paulo alisema:

Na neno langu na kuhubiri kwangu hakukuwa kwa maneno ya hekima yenye kuvutia akili ya watu, bali kwa dalili za Roho na za nguvu.

Ili imani yenu isiwe katika hekima ya wanadamu, bali katika nguvu za Mungu. (1 Wakorintho 2:4, 5)

Lakini nitakuja kwenu upesi, Bwana akipenda, nami nitajua, si maneno yao walio na majivuno, bali nguvu zao. (1 Wakorintho 4:19)

NGUVU YA NENO

Mungu ni nguvu nyuma ya Neno lake:

Ndivyo litakavyokuwa neno langu, litokalo katika kinywa changu, halitanirudia bure, bali litatimiza mapenzi yangu, nalo litafanikiwa katika mambo yale niliyolituma. (Isaya 55:11)

...Nitaharakisha neno langu ili nilitimize. (Yeremia 1:12)

Neno la Mungu hutoa nguvu kuu za kiroho:

Maana Neno la Mungu li hai, tena lina nguvu, tena lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake, tena li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo. (Waebrania 4:12)

Mungu huheshimu Neno lake kuliko jina lake:

Nitasujudu nikilikabili hekalu lako takatifu, na kulisifu jina lako kwa ajili ya fadhili zako na uaminifu wako, kwa maana umeikuza neno lako kuliko jina lako lote. (Zaburi 138:2)

Ni makusudi gani yenye nguvu yanayotimizwa na Neno la Mungu? Jifunze mistari ifuatayo. Neno la Mungu:

- Yafaa kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwaongoza, na kwa kuwaadibisha: 2Timotheo 3:16-17.
- Huleta imani katika ujumbe wa Injili: Matendo 4:4
- Utakaso: Yohana 15:3; Waefeso 5:26
- Huleta uzima wa milele, ikiwa tunasikia na kuamini: Yohana 5:24
- Ndio msingi wa hukumu ya milele: Yohana 12:48
- Hutumika kutoa pepo wachafu: Mathayo 8:16; Luka 4:36
- Hufuatwa na ishara za miujiza na kuwasadikisha watu juu ya ukweli wa Injili: Marko 16:20
- Hutoa hakikisho la wokovu: I Yohana 1:2-6
- Huleta uzoefu wa kuzaliwa mara ya pili: 1Petro 1:23; Zaburi 119:41
- Inashuhudia ukweli wa Injili: I Yohana 5:7
- Humtakasa mwamini: 1Timotheo 4:5
- Hutoa tumaini: Zaburi 130:5; 119:49,81
- Huleta uponyaji: Zaburi 107:20
- Hutuepusha na njia ya mharibifu: Zaburi 17:4
- Ni roho na uzima: Yohana 6:63
- Huleta shangwe na shangwe: Yeremia 15:16
- Huongeza imani: Warumi 10:17
- Faraja: I Wathesalonike 4:18, Zaburi 119:50,52.
- Huleta lishe ya kiroho: 1Timotheo 4:6
- Huleta maombi yaliyojibiwa: Yohana 15:7
- Ndiyo ufunguo wa mafanikio: Yoshua 1:8
- Heri, ikiwa tunasikia na kushika: Luka 11:28
- Huleta baraka inapotunzwa na kulaani isipotunzwa: Kumbukumbu la Torati 28
- Ni silaha wakati wa majaribu: Mathayo 4
- Hugeuza nafsi: Zaburi 19:7
- Hufanya mambo rahisi kuwa na hekima: Zaburi 19:7
- Huangazia: Zaburi 19:8
- Anaonya: Zaburi 19:11
- Huleta thawabu kuu inapotunzwa: Zaburi 19:11
- Inaruhusu kuingia Mbinguni: Ufunuo 22:14
- Huleta baraka ya kutembea katika haki: Zaburi 119:1-3
- Hutufanya kuwa na hekima kuliko adui zetu, waalimu na wazee wetu: Zaburi 119:98-104
- Huhuisha: Zaburi 119:25
- Huimarisha: Zaburi 119:28
- Ndiyo msingi wa rehema zake: Zaburi 119:58
- Huleta furaha: Zaburi 119:92
- Hutoa ufahamu rahisi: Zaburi 119:130,104,169
- Hukomboa: Zaburi 119:170

WAJIBU WA NENO

Kwa sababu Neno la Mungu lina nguvu nyingi, waumini wana wajibu wa kulijulisha ulimwengu. Kanisa la kwanza lilichukua jukumu hili kwa Neno la Mungu. Walienda kila mahali wakihubiri

(Matendo 8:4; 12:24; 13:49). Walimwomba Mungu kwa ujasiri wa kunena Neno lake (Matendo 4:29,31). Neno la Mungu liliongezeka ulimwenguni kote kwa sababu ya uaminifu wao (Matendo 6:7; 19:20).

Mungu huthibitisha Neno Lake kwa ishara zinazofuata. Mtu hawezi kusubiri ishara zitangulie Neno. Una jukumu la kueneza Neno hili lenye nguvu kwa ulimwengu. Jifunze kuhusu wajibu wako kwa kusoma Maandiko yafuatayo:

-Mungu huweka Neno lake ndani yako ili uweze kusema na wengine: Kumbukumbu la Torati 18:18-19; Isaya 51:16; Yeremia 1:9; 3:12; 5:14; 26:12; Ezekieli 2:7-8.

-Ukifundishwa katika Neno la Mungu, basi una wajibu wa kuwafundisha wengine: Wagalatia 6:6.

-Unapaswa kulihubiri Neno ulimwenguni kote: Luka 24:47; Marko 16:15; 2 Timotheo 4:2.

-Hupaswi kusema maneno yako mwenyewe, bali maneno yake: Isaya 58:13.

-Hupaswi kulionea aibu Neno: Marko 8:38.

-Unapaswa kuwafundisha watoto wako: Kumbukumbu la Torati 6:6-9.

MANENO YAKO MWENYEWE

Maandiko Matakatifu yana nguvu ya kiungu kwa sababu ni Maneno ya Mungu wa kweli na aliye hai. Lakini maneno yako pia yana nguvu, hasa unapozungumza Neno la Mungu. Unaweza kumshinda Shetani kupitia maneno:

**Nao wakamshinda kwa damu ya Mwana-Kondoo, na kwa neno la ushuhuda wao;
nao hawakupenda maisha yao hata kufa. (Ufunuo 12:11)**

Kukiri kwa kinywa chako ni sehemu ya wokovu:

**Lakini inasemaje? Neno li karibu nawe, katika kinywa chako na moyoni mwako,
yaani, lile neno la imani tunalolihubiri;**

**Kwa sababu, ukimkiri Yesu kwa kinywa chako ya kuwa ni Bwana, na kuamini
moyoni mwako ya kuwa Mungu alimfufua katika wafu, utaokoka.**

**Kwa maana kwa moyo mtu huamini hata kupata haki; na kwa kinywa hukiri hata
kupata wokovu. (Warumi 10:8-10)**

Ulimi wako una uwezo wa kuleta kifo cha kiroho au uzima unapohudumia wengine:

Mauti na uzima huwa katika uwezo wa ulimi. . .(Mithali 18:21)

Unaweza kujinasa kwa maneno yako mwenyewe. Unaweza kujiingiza kwenye matatizo kwa kile unachosema:

Umetegwa kwa maneno ya kinywa chako; umekamatwa kwa maneno ya kinywa chako. (Mithali 6:2)

Maneno yako yanaweza kukuzuia kukiri uwezo wa Mungu:

Ambao wamesema, Kwa ndimi zetu tutashinda; midomo yetu ni yetu wenyewe; ni nani aliye bwana juu yetu? (Zaburi 12:4)

Shetani anatumia mambo unayosema kuleta uvunjaji katika roho yako. Uvnjaji ni mlango ambao anaweza kuingia:

Ulimi mzuri ni mti wa uzima, lakini upotovu ndani yake ni kuvunja roho. (Mithali 15:4)

Unachosema kinaathiri roho yako:

Kinywa cha mpumbavu ni uharibifu wake, na midomo yake ni mtego wa nafsi yake. (Mithali 18:7)

Anayechunga kinywa chake na ulimi wake huilinda nafsi yake na taabu. (Mithali 21:23)

Maneno yako huathiri mwili wako wote:

Na ulimi ni moto, ulimwengu wa uovu; Ndivyo ulivyo ulimi katika viungo vyetu, ndio huutia mwili wote unajisi na kuwasho moto mwenendo wa asili. na huwasho moto wa kuzimu. (Yakobo 3:6)

Maneno yako yanaathiri maisha yako yote:

Yeye alindaye kinywa chake huilinda nafsi yake; bali yeye afunguaye midomo yake atapata uharibifu. (Mithali 13:3)

Waumini huzuia mtiririko wa nguvu za Mungu katika maisha yao kupitia maneno yao wenyewe. Wanasema maneno ya tamaa, sanamu, na upumbavu. Wanabishana juu ya amri za wanadamu zinazowageuza watu kutoka kwenye ukweli wa Injili. Wanazungumza maneno mabaya juu ya wengine, kunung'unika, kulalamika, kujisifu, na kusema uwongo. Wanazungumza maneno ambayo husababisha mgawanyiko, maneno ya laana na uchungu.

Kisha wanashangaa kwa nini hawana uwezo.

Kumbuka: Mtiririko wa nguvu za Mungu katika maisha yako hauathiriwi tu na nguvu ya Neno lake, unaathiriwa na nguvu ya maneno yako.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Ni nani chanzo cha Neno la nguvu?

---

3. Neno "rhema" la Mungu ni nini?

---

4. Neno "logos" la Mungu ni nini?

---

5. Yesu alikabilianaje na changamoto za Shetani?

---

6. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza katika somo hili kuhusu wajibu wako kwa Neno la Mungu lenye nguvu.

---

7. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza katika somo hili kuhusu makusudi yenye nguvu ya Neno la Mungu.

---

8. Je, kauli hii ni kweli au si kweli? "Maneno yako mwenyewe hayana athari kwa nguvu za kiroho."

Taarifa ni: _____.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Soma Mwanzo sura ya 1. Ona nguvu ya uumbaji katika Neno la Mungu. Piga mstari kila matumizi ya kifungu "na Mungu alisema."
2. Jifunze zaidi kuhusu uwezo wa lugha yako mwenyewe katika kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime, "Mikakati ya Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho." Mikakati ya kudhibiti ulimi wako imetolewa katika kozi hii.
3. Yesu kwa hakika anaitwa Neno la Mungu katika umbo la mwanadamu. Soma Yohana 1.
4. Rekodi ya kwanza ya Maneno ya Mungu kuandikwa na mwanadamu inapatikana katika Kutoka 20:1-17.
5. Kuna migawanyiko miwili mikuu ya Neno la Mungu: Maziwa ya Neno na nyama ya Neno. Maziwa ya Neno ni ukweli wa msingi unaoeleweka kwa urahisi. Nyama ya neno ni mafundisho ya ndani zaidi ya Neno la Mungu ambayo huleta ukomavu wa kiroho. Soma kuhusu migawanyiko hii katika Waebrania 5:13-14 na 1 Petro 2:2.

SURA YA KUMI NA TANO

KANUNI YA TISA YA NGUVU: NGUVU YA MAMLAKA

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza kwa nini ni lazima uwe chini ya mamlaka ili utumie mamlaka.
- Eleza jinsi Yesu alivyokuwa mtu mwenye mamlaka chini ya mamlaka.
- Tambua miundo ya mamlaka ambayo Mungu ameweka ndani ya Kanisa.
- Tambua miundo ya mamlaka ambayo Mungu ameweka nyumbani.
- Eleza muundo wa mamlaka ambayo Mungu ameweka katika mahusiano ya kazi.
- Toa rejea inayoeleza uhusiano wa waumini na mamlaka za serikali.

AYA MUHIMU:

Kila mtu na aitii mamlaka iliyo kuu. Kwa maana hakuna mamlaka isipokuwa kutoka kwa Mungu: mamlaka yaliyoko yamewekwa na Mungu. (Warumi 13:1)

UTANGULIZI

Tangu kuumbwa kwa ulimwengu, Mungu amefanya kazi ya kuleta utaratibu kutoka katika machafuko. Njia moja ambayo Amefanya hivi ni kuanzisha miundo ya mamlaka katika kila eneo la maisha. Mamlaka kuu na kuu zaidi ni Mungu Mwenyewe, Mwana Yesu Kristo, na Roho Mtakatifu.

Mungu pia ameweka miundo ya mamlaka ambayo huathiri maisha yako. Mamlaka hizi ni muhimu ikiwa unatamani nguvu za kiroho. Ikiwa hauko chini ya mamlaka ipasavyo, basi huwezi kutumia mamlaka.

MTU CHINI YA MAMLAKA

Siku moja huko Kapernaumu, Yesu alikutana na kiongozi wa kijeshi. Hatujapewa jina la kiongozi huyu. Tunaambiwa tu kwamba alikuwa Jemadari na alikuwa na mtumishi ambaye alikuwa mgonjwa sana. Soma hadithi ya Jemadari katika Mathayo 8:5-13 na Luka 7:1-10 kabla ya kuendelea na somo hili.

Jemadari alikuwa mtu chini ya mamlaka ya Rumi. Pia alikuwa na mamlaka, kwani alikuwa kiongozi wa kijeshi wa watu 100. Kwa sababu hii alielewa mara moja uhusiano wa kiroho ambao Yesu alifanya kazi na Baba. Ilikuwa sawa na uhusiano wake wa asili kama Jemadari na kamanda wake.

Yesu alikuwa mtu mwenye mamlaka. Alitenda kwa mamlaka. Alisamehe dhambi, aliponya wagonjwa, alitoa pepo, na kufanya miujiza. Lakini Yesu pia alikuwa chini ya mamlaka. Alikuwa chini ya mamlaka ya Baba:

Ndipo Yesu akajibu, akawaambia, Amin, amin, nawaambia, Mwana hawezi kufanya neno mwenyewe, ila lile ambalo amwona Baba analifanya;
(Yohana 5:19)

Maana kama vile Baba alivyo na uzima ndani Yake; vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima ndani yake;

Naye amempa mamlaka ya kuhukumu pia, kwa sababu yeye ni Mwana wa Adamu.
(Yohana 5:26-27)

Kwa maana mimi nilishuka kutoka mbinguni ili kufanya mapenzi yangu, bali mapenzi yake aliyenituma. (Yohana 6:38)

... Mafundisho yangu si yangu, bali ni yake yeye aliyenituma. (Yohana 7:16)

Naye aliyenituma yu pamoja nami; Baba hakuniacha peke yangu; kwa maana siku zote nafanya yale yampendezayo. (Yohana 8:29)

Jemadari alitambua uwezo wa muundo huu wa mamlaka na, kwa sababu hiyo, alijua haikuwa lazima kwa Yesu kuja nyumbani kwake ili kumponya mtumishi wake. Alijua Yesu alikuwa na uwezo wa kutosha kusema neno tu na uponyaji utakuja. Yesu alimsifu Jemadari kwa imani yake kuu na kumponya mtumishi wake.

Popote ambapo mamlaka yanaonyeshwa, kuna mlolongo (utaratibu sahihi) wa amri. Hii ndiyo sababu waandishi na Mafarisayo walimwuliza Yesu, "Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani?" (Mathayo 21:23). Wakati wowote wanadamu wanaona maisha yamejawa na nguvu na mamlaka, wanatafuta kugundua chanzo.

YESU CHINI YA MAMLAKA

Mungu alitafuta mtu wa kwenda na mamlaka yake:

Nikasikia sauti ya Bwana, akisema, Nimtume nani, naye ni nani atakayekwenda kwa ajili yetu? .. (Isaya 6:8)

Mungu alitoa kipimo cha mamlaka yake kwa wanaume na wanawake katika nyakati za Agano la Kale, lakini ufunuo kamili wa nguvu na mamlaka yake ulikuja kupitia Yesu Kristo. Yesu alijua alikuwa na mamlaka haya:

Yesu akaja kwao, akasema nao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. (Mathayo 28:18)

Yesu alionyesha kwamba alikuwa na mamlaka:

Lakini mpate kujua ya kuwa Mwana wa Adamu anayo amri duniani ya kusamehe dhambi (ndipo akamwambia yule mwenye kupooza), Ondoka, ujitiwike godoro lako, uende nyumbani kwako. (Mathayo 9:6)

Yesu alipokea mamlaka yake kutoka kwa Mungu na kwa hayo alishinda nguvu zote za adui.

Yesu ndiye kichwa cha enzi yote na mamlaka (Wakolosai 2:10) kwa sababu. . .

... akiisha kuzivua enzi na enzi, akawaonyesha waziwazi, akizishangilia ndani yake. (Wakolosai 2:15)

Yesu yuko chini ya mamlaka ya Mungu na ana mamlaka juu ya mamlaka na mamlaka nyingine zote. Kama ulivyojifunza hapo awali, Yesu amekukabidhi mamlaka:

Kwa maana Mwana wa Adamu ni kama mtu asafiriye, aliyeiacha nyumba yake, akawapa watumishi wake mamlaka, na kila mtu kazi yake, na kumwamuru bawabu akeshe. (Marko 13:34)

Unakuwa chini ya mamlaka ya Yesu na, kwa kufanya hivyo, unakuwa pia chini ya mamlaka ya Baba. Waumini ni watu wenye mamlaka ya kiroho walio chini ya mamlaka.

MAMLAKA ILIYOWEKWA NA MUNGU

Tayari umejifunza kwamba Mungu ndiye chanzo cha nguvu:

Kwa kuwa katika yeye vitu vyote viliumbwa, vilivyo mbinguni na vilivyo juu ya nchi, vinavyoonekana na visivyoonekana, ikiwa ni viti vya enzi, au usultani, au enzi, au mamlaka; vitu vyote viliumbwa kwa njia yake, na kwa ajili yake. (Wakolosai 1:16)

Mungu pia ndiye nguvu nyuma ya miundo yote ya mamlaka ambayo Ameiweka duniani:

Kila mtu na aitii mamlaka iliyo kuu. Kwa maana hakuna mamlaka isipokuwa kutoka kwa Mungu: mamlaka yaliyoko yamewekwa na Mungu. (Warumi 13:1)

Pamoja na mamlaka kuu ya Mungu, waumini wako chini ya miundo mingine ya mamlaka ambayo Ameiweka. Hizi ni pamoja na mamlaka katika nyumba, Kanisa, mahali pa kazi, na serikali.

Hali ya kila mtu ni tofauti na wengine. Wanawake wengine hawana waume. Watu wengine hawafanyi kazi na hawana bwana au mwajiri. Hawashirikishwi katika miundo hii ya mamlaka. Lakini ni muhimu kutambua miundo ambayo inahusiana nawe kwa sababu Mungu ameiweka. Ni lazima uwe chini ya mamlaka alizoziveka ili ufanye kazi katika mamlaka. Mamlaka halali daima hukabidhiwa kutoka kwa chanzo fulani.

Unapokuwa chini ya mamlaka, unakuwa na chanzo halali ambacho mamlaka yako mwenyewe yametoka. Kwa mfano, mke katika nyumba anapata mamlaka yake kutoka kwa mume. Mashemasi na wazee katika Kanisa hupata mamlaka yao kutoka kwa wanaume amba Mungu amewaweka katika uongozi wa kiroho juu yao. Mfanyakazi ana mipaka ya mamlaka iliyowekwa na mwajiri wake. Lakini minyororo hii yote ya amri inaongoza kwa Mungu, ambaye ndiye chanzo cha mamlaka yote.

Mamlaka zote zimebekwa na Mungu. Tunapofuutilia mamlaka kwenye chanzo chao, huwa tunaishia na Mungu. Kwa sababu hii, uasi dhidi ya mamlaka huzuia mtiririko wa nguvu za Mungu katika maisha yako. Unapowaasi wale walio na mamlaka kwa hakika unamwasi Mungu:

Kila mtu na aitii mamlaka iliyo kuu. Kwa maana hakuna nguvu lakini ya Mungu; mamlaka yaliyopo yamebekwa na Mungu. Basi kila apingaye mamlaka hushindana na agizo la Mungu; na wale wanaopinga watajipatia hukumu. (Warumi 13:1-2)

Ili kuwa mtu mwenye mamlaka, ni lazima uwe chini ya mamlaka ya Mungu na ya wale amba Mungu amewaweka juu yako. Hii ni baadhi ya miundo ya mamlaka iliyoanzishwa na Mungu:

MAMLAKA NYUMBANI:

Muundo wa kwanza kabisa wa mamlaka ulioanzishwa na Mungu ulikuwa ni nyumba (Mwanzo 1-3). Huu hapa ni muundo wa Mungu kwa nyumba:

Waume:

Biblia inafundisha kwamba mume anapaswa kuwa kichwa cha nyumba. Mamlaka ya mume katika nyumba yanapaswa kuwa na msingi wa upendo:

Kwa maana mume ni kichwa cha mkewe, kama Kristo naye ni kichwa cha kanisa; naye ni Mwokozi wa mwili.

Enyi waume, wapendeni wake zenu, kama Kristo naye alivyolipenda Kanisa, akajitoa kwa ajili yake. (Waefeso 5:23,25)

Wake:

Mke anapaswa kuwa chini ya mamlaka ya upendo ya mume:

Enyi wake, watiini waume zenu kama kumtii Bwana wetu. (Waefeso 5:22)

Wazazi:

Kwa pamoja, mke na mume wawe na mamlaka juu ya watoto:

Enyi watoto, watiini wazazi wenu katika Bwana; maana hii ni sawa.

Waheshimu baba yako na mama yako; (ambayo ndiyo amri ya kwanza yenyehadi;)

Upate heri, ukae siku nyingi katika dunia. (Waefeso 6:1-3)

Lakini wazazi wanaonywa:

Nanyi akina baba, msiwachokoze watoto wenu; bali waleeni katika adabu na maonyo ya Bwana. (Waefeso 6:4)

Mamlaka yote yanabebe wajibu. Wazazi wanapaswa kutumia mamlaka ya kimungu kwa upendo. Ni lazima waume watumie uongozi ambao ni kama ule wa Kristo kwa Kanisa. Hawapaswi kuwa watawala na wakatili na kuhitaji mke na watoto kuwatumikia kama watumwa. Wanapaswa kuhusiana na familia zao kama Yesu anavyofanya kwa Kanisa.

Waume wanapaswa kuwasikiliza wake zao, kwa kuwa wao ni zawadi kutoka kwa Mungu na "msaidizi." Mke anawezaje kumsaidia mume ambaye kamwe hamsikii na kupuuza maoni yake? Kuna rekodi za Biblia ambapo Mungu aliwaambia wanaume wawasikilize wake zao (Ibrahimu) na ambapo Mungu alizungumza kwanza na mke kabla ya kusema na mume (Manoa). Ndiyo maana ni muhimu kwa mume na mke kuitikiana ipasavyo. Inapendeza kuona kwamba moja ya sababu zilizomfanya Mungu kumwita Ibrahimu kwa jukumu kubwa la huduma ni kwamba nyumba yake ilikuwa katika mpangilio ufaao.

Kila muundo wa mamlaka unapaswa kuwa wa haki na upendo. Kwa bahati mbaya, katika kila muundo, mamlaka yametumiwa vibaya na watu hawatendi kwa njia ya upendo na haki kila wakati. Muundo wa mamlaka ambao Mungu ameweke nyumbani unaathiri sana huduma. Ikiwa nyumba haiko katika mpangilio basi mtu hawezi kutumia uongozi ufaao katika huduma amba ni wajibu mkubwa zaidi. Hii ndiyo sababu Mungu alianzisha nyumba iliyopangwa ipasavyo kama hitaji la uongozi katika Kanisa:

Askofu basi lazima awe. . . mwenye kutawala vyema nyumba yake mwenyewe, mwenye kuwatia watoto wake kwa ustahivu wote;

(Maana ikiwa mtu hajui kuisimamia nyumba yake mwenyewe, atalitunzaje kanisa la Mungu?) (1Timotheo 3:2,4-5)

. . . mume wa mke mmoja, mwenye watoto waaminifu wasioshitakiwa, wala fujo, wala wasiotii. (Tito 1:6)

Biblia pia inazungumza kuhusu maombi kuzuiwa kunapokuwa na mafarakano kati ya mume na mke.

MAMLAKA KANISANI:

Tunapozungumzia muundo wa mamlaka katika Kanisa, hatuzungumzii mashirika ya mwanadamu. Hatuzungumzii madhehebu na jinsi wanavyopanga, kuajiri, au kuwapigia kura viongozi. Tunarejelea muundo wa Kibiblia wa Kanisa lililoanzishwa na Mungu.

Mkuu wa Kanisa ni Yesu Kristo na waumini ni. . .

... mwili wa Kristo, na viungo hasa. (1 Wakorintho 12:27)

Mungu huweka ndani ya Kanisa karama maalum za uongozi:

Naye alitoa wengine kuwa mitume; na wengine manabii, na wengine kuwa wainjilisti; na wengine kuwa wachungaji na walimu. (Waefeso 4:11)

Karama hizi za uongozi zimewekwa katika Kanisa na Mungu. Unapokuwa sehemu ya kanisa la mtaa, basi unakuwa chini ya mamlaka ya wanaume waliowekwa na Mungu kama viongozi katika ushirika huo mahususi. Viongozi hawa maalum wanasaidiwa katika kanisa la mtaa na wazee na/au mashemasi ambao wanapaswa kuhudumu chini ya uongozi wao. Unaweza kusoma kuhusu wajibu na sifa za wanaume hawa katika I Timotheo 3 na Tito 1.

Mungu pia humpa kila mwamini aliyejazwa na roho karama za kiroho. Karama hizi zinapaswa kufanya kazi katika kanisa chini ya mamlaka ya uongozi kwa madhumuni ya kujenga na kazi ya huduma. Unaweza kusoma kuhusu karama katika vifungu vifuatavyo: Warumi 12:1-8; I Wakorintho 12:1-31; Waefeso 4:1-16; 1 Petro 4:7-11. Unaweza kusoma karama hizi maalum kwa undani katika kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime, "Huduma ya Roho Mtakatifu."

Kanisa ni mwili wa kiroho wa Yesu Kristo. Kila mshiriki wa Kanisa ana wajibu tofauti, kama vile sehemu za mwili wa mwanadamu. Kila sehemu inakuja chini ya uongozi wa Mkuu wa Kanisa, Yesu Kristo.

Katika mwili wa mwanadamu, kila sehemu hupokea mwelekeo kutoka kwa kichwa. Ndivyo ilivyo katika mwili wa kiroho wa Kanisa. Hakuwezi kuwa na umaja katika mwili bila mamlaka ya kichwa, Yesu Kristo.

Viungo vyaa mwili vinapaswa kutii kila kimoja kwa kingine, kama vile katika mwili wa asili. Kwa mfano, linapokuja suala la kusoma katika mwili wa asili, jicho huchukua mamlaka. Linapokuja suala la kutembea, miguu huchukua mamlaka. Washiriki wa mwili wa kiroho wanapaswa kunyenyeka kwa namna moja wao kwa wao ili kuwezesha utendaji kazi mzuri katika huduma.

MAMLAKA KAZINI:

Biblia huweka muundo wa mamlaka kwa wale wanaofanya kazi kama waajiriwa au waajiri. Mwajiri ni yule ambaye ni bwana, bosi, au msimamizi wa wafanyakazi. Mfanyakazi ni mfanyakazi aliyeajiriwa na ana wajibu wa kufanya kazi fulani.

Biblia inafundisha:

Enyi watumwa, watiini mabwana zenu kwa jinsi ya mwili, kwa hofu na tetemeko, kwa unyofu wa miyo yenu, kama kumtii Kristo;

si kwa kuwatazama tu, kama wapendezao watu; bali kama watumishi wa Kristo, mkitenda mapenzi ya Mungu kwa moyo;

mkitumikia kwa nia njema, kama kumtumikia Bwana na si wanadamu;

mkijua ya kuwa kila neno jema alitendalo mtu atapokea hilo kwa Bwana, kwamba ni mtumwa au kwamba ni mtu huru. (Waefeso 6:5-8)

Kazi ya mtumishi au mwajiriwa ifanywe kama kwa Bwana maana Mungu ndiye chanzo cha nguvu zote. Maagizo pia hutolewa kwa mabwana au waajiri. Muundo wa mtu aliye na mamlaka chini ya mamlaka unaonyeshwa tena kwa uwazi katika kifungu hiki:

Nanyi akina bwana, wafanyieni vivyo hivyo, mkiacha kuwatisha; mkijua ya kuwa Bwana wenu naye yuko mbinguni, wala hakuna upendeleo kwake. (Waefeso 6:9)

Waajiri wanapaswa kuwatendea haki watumishi wao, kama wanavyotendewa haki na Mungu ambaye wanapata mamlaka yao.

MAMLAKA SERIKALINI:

Kulingana na Mathayo 20:25-28 muundo wa nguvu wa ulimwengu sio ule wa Ufalme wa Mungu. Lakini, ingawa sisi ni waamini na sehemu ya Ufalme wa Mungu, bado tunaishi ulimwenguni. Kila mmoja wetu anaishi katika kijiji au jiji ambalo ni sehemu ya kata kubwa, mkoja, jimbo na nchi. Kila mmoja wetu anaishi chini ya serikali ya mtaa na kitaifa na kuna sheria na viongozi wa serikali wenye mamlaka juu yetu.

Hapo awali ulijifunza kwamba Biblia inafundisha kwamba Mungu ndiye chanzo cha nguvu zote. Warumi 13 inaeleza jinsi hii inahusiana na mamlaka za serikali. Fungua sura hii katika Biblia yako.

Mstari wa 1 unafundisha kwamba Mungu ndiye chanzo cha nguvu zote na unapaswa kuwa chini ya nguvu hizi.

Mstari wa 2 unaonyesha kwamba unapoasi dhidi ya nguvu hizi, kwa kweli unamwasi Mungu.

Mistari ya 3-4 inaeleza kwamba viongozi wa serikali ni vitisho kwako pale tu unapowaasi. Kwa kweli wanalinganishwa na watumishi wa Mungu.

Mungu huwaleta viongozi wa serikali madarakani na anaweza kuwaondoa madarakani apendavyo:

Naye hubadili majira na nyakati, huwaondoa wafalme na kuwamilikisha wafalme, huwapa wenye hekima hekima, na maarifa huwapa wajuao ufahamu. (Danieli 2:21)

... ili walio hai wajue ya kuwa Aliye juu anamiliki ufalme wa wanadamu, na humpa amtakaye, na kumweka juu ya mnyonge wa wanadamu. (Danieli 4:17)

Danieli anasimulia kisa cha Mfalme aitwaye Nebukadneza ambaye hakutambua chanzo cha nguvu zake duniani hadi Mungu alipomfundisha:

Lakini moyo wake ulipoinuka, na akili yake ilipokuwa ngumu kwa kiburi, alishushwa kutoka kwenye kiti chake cha enzi, nao wakamwondolea utukufu wake.

... hata alipojua ya kuwa Mungu Aliye juu anatawala katika ufalme wa wanadamu, na kwamba humteua juu yake ye yote amtakaye. (Danieli 5:20-21)

Mungu alimtuma nabii kwa mfalme Amazia ili kumpa maelekezo alipokuwa akipanga kwenda vitani:

Lakini mtu wa Mungu akamjia, akasema, Ee mfalme, jeshi la Israeli lisiende pamoja nawe; kwa maana Bwana hayuko pamoja na Israeli. . .

**Bali ukienda, fanya, uwe hodari kwa vita; Mungu atakuangusha mbele ya adui; kwa maana Mungu anao uwezo wa kusaidia na kuangusha.
(2 Mambo ya Nyakati 25:7-8)**

Mistari hii inaonyesha wazi kwamba Mungu anaweka uongozi wa serikali. Yeye yuko kazini hata katika vita vya ulimwengu huu, akimwinua mmoja, akimangusha mwengine. Kwa bahati mbaya, kama vile miundo ya mamlaka wakati mwengine inatumiwa vibaya nyumbani na kanisani, pia inanyanyaswa serikalini. Viongozi waovu na wakatili wamenyakua mamlaka katika mataifa mengi. Wanakataa kumtambua Mungu kama chanzo cha nguvu na kusababisha mateso kwa waumini. Serikali au kanuni yoyote inapopingana na yale yanayofundishwa katika Neno la Mungu, basi unapaswa kumtii Mungu kuliko mwanadamu. Wanafunzi walipoambiwa hawawezi kuhubiri kwa jina la Yesu. . .

Ndipo Petro na wale mitume wengine wakajibu, wakasema, Imetupasa kumtii Mungu kuliko wanadamu. (Matendo 5:29)

Walitambua kwamba ombi hili lilikuwa kinyume na amri ya Yesu iliyowaambia kuhubiri Injili katika ulimwengu wote. Katika maeneo mengine unaweza. . .

... kutii, si kwa ajili ya ghadhabu tu, bali na kwa ajili ya dhamiri.

Kwa sababu hiyo pia mwalipa kodi; kwa maana wao ni watumishi wa Mungu, wakidumu katika jambo hili.

Basi wapeni wote haki zao; ushuru kwa mtu ambaye ushuru; desturi kwa nani desturi; hofu kwa nani hofu; heshima kwa nani heshima.
(Warumi 13:5-7)

Kwa sababu ya majukumu yao makubwa na uwezekano wa matumizi mabaya ya mamlaka yao, unatakiwa kuomba:

Kwa ajili ya wafalme na wote wenye mamlaka; ili tuishi maisha ya utulivu na amani, katika utauwa wote na ustahivu. (1 Timotheo 2:2)

NGUVU ZOTE HUWA NGUVU YA MUNGU

Mungu ndiye chanzo cha nguvu zote katika ulimwengu wa asili na wa kiroho. Nguvu zote zimekabidhiwa kutoka Kwake. Alikabidhi mamlaka haya ili kuanzisha muundo nyumbani, Kanisani, sokoni, jumuiya, na taifa. Lakini kutakuja wakati katika siku zijazo ambapo mamlaka yote yaliyokabidhiwa tena yatakuwa nguvu Yake:

Hapo ndipo mwisho, atakapomkabidhi Mungu Baba ufalme, atakapokuwa ameangamiza utawala wote na mamlaka yote na nguvu. (1 Wakorintho 15:24)

Na vitu vyote vitakapowekwa chini yake (Yesu), ndipo Mwana naye mwenyewe atakapotishwa chini yake (Mungu) aliyweka vitu vyote chini yake, ili Mungu awe yote katika yote. (1 Wakorintho 15:28)

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Kwa nini ni lazima uwe chini ya mamlaka ili utumie mamlaka?

---

3. Eleza jinsi Yesu alivyokuwa mtu mwenye mamlaka chini ya mamlaka.

---

4. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza kuhusu miundo ya mamlaka ambayo Mungu ameweka katika Kanisa.

---

5. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza kuhusu miundo ya mamlaka ambayo Mungu ameweka nyumbani.

---

6. Eleza muundo wa mamlaka ambayo Mungu ameweka katika mahusiano ya kazi.

---

7. Toa rejea ya Biblia inayoeleza uhusiano wa waumini na mamlaka za serikali.

---

8. Unapoasi mamlaka juu yako, unamwasi nani hasa?

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Soma Matendo 6:1-6 kwa mfano wa mamlaka inayofanya kazi ndani ya shirika la kanisa. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza kuhusu mamlaka kutoka kwa kifungu hiki.
-
-

2. Katika Wafilipi 4:2 Paulo aliomba kwamba amani ifanywe kati ya Euodia na Sintike. Hatuambiwi asili ya mapambano haya, lakini kila linapotokea tatizo kama hilo mtu hajitii ipasavyo kwa mamlaka.
3. Soma 1 Samweli 13. Katika hadithi hii, Mfalme Sauli alichukua mamlaka ambayo haikuwa yake kama mfalme. Alitoa dhabihu ambazo zilipaswa kutolewa tu na nabii wa Mungu.

Soma I Samweli 15. Hapa, Mfalme Sauli alias dhidi ya maagizo ya Mungu kwa kuokoa baadhi ya nyara kutoka kwa vita na Waamaleki.

Matokeo ya uasi wa Mfalme Sauli yalikuwa nini? (Ona 1 Samweli 13:13-14 na 15:26).

---

4. Soma Yohana 19:10-11. Pilato alifikiri alikuwa na uwezo juu ya Yesu. Je, hii ilikuwa kweli?
  5. Fanya muhtasari wa maagizo yaliyotolewa kwa waume na wake katika I Wakorintho 7.
-
-

6. Soma katika Matendo 23 jinsi Paulo alivyojitiisha kwa mamlaka alipotambua mtu ambaye alizungumza naye alikuwa kuhani mkuu wa Mungu. Aliitikiaje?
*
-
-

SURA YA KUMI NA SITA

KANUNI YA NGUVU YA KUMI NA SITA : NGUVU YA UFUFUO WAKE

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua ufufuo.
- Eleza umuhimu wa ufufuo wa Yesu.
- Fanya muhtasari wa kazi za sasa za nguvu za ufufuo katika maisha ya mwamini.
- Tambua chanzo cha nguvu za ufufuo.

AYA MUHIMU:

**ili nimjue yeye, na uweza wa kufufuka kwake, na ushirika wa mateso yake,
nikifananishwa na mauti yake. (Wafilipi 3:10)**

UTANGULIZI

Paulo alizungumza juu ya nguvu za kiroho kupatikana kwa njia mbili kupitia Yesu:

**ili nimjue yeye, na uweza wa kufufuka kwake, na ushirika wa mateso yake,
nikifananishwa na mauti yake. (Wafilipi 3:10)**

Sura hii inazingatia nguvu ya ufufuo ya Yesu Kristo ambayo inakaa ndani ya waumini. Sura ifuatayo inahusu uwezo wa ushirika wa mateso yake. Hakuna somo linalochukiwa zaidi na Shetani kuliko ufufuo wa Yesu, kwa maana linaonyesha kutoweza kwake kuushinda mpango wa Mungu kuliko tukio lingine lolote lililorekodiwa katika Biblia.

UFAFANUZI WA UFUFUO

Maana ya neno “ufufuo” ni kufufuka au kufufuka kutoka kwa wafu kurudi kwenye uzima.

UFUFUO WA YESU KRISTO

Baada ya kifo chake kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote, Yesu alifufuliwa kutoka kwa wafu na Mungu:

**... mkamwua yule Mkuu wa uzima, ambaye Mungu alimfufua katika wafu; ambayo sisi ni mashahidi wake. (Matendo 3:15)
mlizikwa pamoja naye katika ubatizo; na katika huo mkafufuliwa pamoja naye kwa imani ya utendaji kazi wa Mungu aliyemfufua katika wafu.
(Wakolosai 2:12)**

Ambao kwa yeye mnawamini Mungu aliyemfufua katika wafu na kumpa utukufu; ili imani na tumaini lenu liwe kwa Mungu. (1 Petro 1:21)

Unaweza kusoma hadithi ya kufufuka kwa Yesu katika Mathayo 28, Marko 16, Luka 24, na Yohana 20.

UMUHIMU WA KUFUFUKA KWA YESU

Ufufuo wa Yesu ni ukweli wenye nguvu kwa sababu ni msingi wa imani yetu:

Lakini kama hakuna ufufuo wa wafu, basi Kristo hakufufuka.

Na ikiwa Kristo hakufufuka, basi mahubiri yetu ni bure na imani yenu ni bure. (1 Wakorintho 15:13-14)

Kuamini katika ufufuo wa Yesu ni muhimu kwa wokovu:

Kwa sababu, ukimkiri Yesu kwa kinywa chako ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako ya kuwa Mungu alimfufua katika wafu, utaokoka. (Warumi 10:9)

Ufufuo wa Yesu unathibitisha kwamba waamini wanahesabiwa haki:

Ambaye (Yesu) alitolewa kwa ajili ya makosa yetu na kufufuka ili tuhesabiwe haki. (Warumi 4:25)

Ufufuo unamaanisha kifo kimeshindwa:

Basi, kwa kuwa watoto wameshiriki damu na nyama, yeye naye vivyo hivyo alishiriki yayo hayo; ili kwa njia ya mauti amharibu yeye aliyekuwa na nguvu za mauti, huyo ni Ibilisi. . . (Waebraania 2:14)

Ufufuo wa Yesu ulithibitisha kuwa Yeye ni mkuu juu ya viumbe vyote vilivyoumbwa:

Na ukuu wa uweza wake kwetu sisi tuaminio jinsi ulivyo, kwa kadiri ya utendaji wa uweza mkuu

Aliyoyatenda katika Kristo, alipomfufua katika wafu, akamweka mkono Wake wa kuume katika ulimwengu wa roho.

juu sana kuliko ufalme wote, na mamlaka, na nguvu, na usultani, na kila jina litajwalo, si katika ulimwengu huu tu, bali katika ule ujao pia;

Akavitia vitu vyote chini ya miguu yake, akamweka awe kichwa juu ya vitu vyote kwa ajili ya kanisa. (Waefeso 1:19-22)

Ufufuo unathibitisha kwamba Yesu alikuwa Mwana wa Mungu:

na kudhihirishwa kuwa Mwana wa Mungu kwa uweza, kwa jinsi ya roho ya utakatifu, kwa ufufuo wa wafu. (Warumi 1:4)

UFUFUO UJAO

Biblia inazungumza kuhusu wakati ujao ambapo ulimwengu huu kama tujuavyo utafikia mwisho. Wakati huo kutakuwa na ufufuo wa wafu wote. Wale ambao wamekufa wakiwa waamini watafuliwa kwenye uzima wa milele. Wale waliokufa wakiwa wasioamini watafuliwa, watahukumiwa, na kuhukumiwa adhabu ya milele.

Unaweza kusoma kuhusu ufufuo ujao katika 1Wakorintho 6:14; 15:1-58; I Wathesalonike 4:13-18; Yohana 5:28-29; 2 Wakorintho 4:14; na Ufunuo 20:4-6 . Unaweza kujifunza ufufuo wa siku zijazo kwa undani katika kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime "*Misingi Ya Imani*."

NGUVU YA SASA YA UFUFUO

Ni kweli kwamba siku moja tutafufuliwa kutoka kwa wafu, lakini nguvu za ufufuo hazikuwekwa tu kwa ajili ya wakati ujao. Nguvu yake inaweza kupatikana sasa na waumini. Ufufuo ndio msingi wa nguvu za kiroho sasa kwa sababu unakupa:

TUMAINI JIPYA:

Ni kupitia nguvu za ufufuo kwamba una tumaini. Maisha yako hayataisha na kaburi. Una uzima wa milele:

Ahimidiwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye kwa rehema zake nyingi alituzaa mara ya pili ili tupate tumaini lenye uzima kwa kufufuka kwake Yesu Kristo katika wafu. (1 Petro 1:3)

Matumaini ni nguvu yenye nguvu. Bila matumaini, watu huvunjika moyo na kuchoka. Nguvu ya ufufuo huweka tumaini hai.

MAISHA MAPYA:

Unapomkubali Yesu kama Mwokozi, unafufuliwa kutoka kwa kifo cha kiroho cha dhambi hadi uzima wa kiroho:

Na ninyi mkiwa mmekufa katika dhambi zenu. . . Amehuisha pamoja naye, na amekusameheni makosa yote. (Wakolosai 2:13)

Ufufuo wa kiroho husababisha kifo kwa dhambi. Kupitia nguvu za ufufuo unaweza kuishi maisha mapya. Huishi kama ulivyokuwa ukiishi. Umekufa kwa mambo mabaya ya dunia na unaishi ndani ya Yesu.

Huwezi kuishi maisha haya mapya kwa kujiboresha. Huwezi kuishi kwa nguvu zako mwenyewe. Unaiishi kupitia nguvu ya ufufuo:

Vivyo hivyo ninyi nanyi jihesabuni kuwa wafu kwa dhambi, bali walio hai kwa Mungu katika Kristo Yesu.

Basi, dhambi isitawale ndani ya miili yenu ipatikanayo na mauti, hata mkazitii tamaa zake.

wala msitoe viungo vyenu kuwa silaha za dhuluma kwa dhambi; bali jitoeni wenyewe kwa Mungu kama walio hai baada ya kufa, na viungo vyenu kwa Mungu kuwa silaha za haki. Kwa maana dhambi haitawatawala ninyi. . . (Warumi 6:11-14)

Mapambano unayokabiliana nayo ni kati ya kifo cha kiroho na maisha yanayofanya kazi ndani yako. Nguvu ya ufufuo inashinda sheria ya dhambi na mauti na kukuweka huru kutoka katika utumwa wa kiroho. Yesu alisema:

Mwivi haji ila aibe na kuchinja na kuharibu; Mimi nalikuja ili wawe na uzima, kisha wawe nao tele. (Yohana 10:10)

Sio tu uzima wa milele katika siku zijazo, lakini uzima tele katika sasa ni wako kwa sababu ya nguvu ya ufufuo.

BWANA MPYA:

Ufufuo wa kiroho humfanya Yesu kuwa bwana wa maisha yako. Badala ya kuishi kwa ajili yako mwenyewe, unaishi kumtumikia Yeye:

**Tena alikuwa kwa ajili ya wote ili walio hai wasiwe hai tena kwa ajili yao wenyewe, bali kwa ajili yake yeye aliyekufa na kufufuka kwa ajili yao.
(2 Wakorintho 5:15)**

Nguvu huja kwa kuelewa msimamo wako kwa sababu ya ufufuo. Wewe ni mtumishi wa Mungu aliye hai. Wewe si mtumwa wa Shetani tena.

KUSUDI LA MAISHA MAPYA:

Kusudi la maisha mapya linatokana na ufufuo wa kiroho. Badala ya kuhangaikia mambo ya muda ya ulimwengu, kama vile kupata mali, tamaa, n.k., umakini wako unalenga mambo ya milele:

Basi mkiwa mmefufuliwa pamoja na Kristo, yatafuteni yaliyo juu Kristo aliko, ameketi mkono wa kuume wa Mungu. Yafikirini yaliyo juu, na si yaliyo katika nchi. Kwa maana ninyi mmekufa, na uhai wenu umefichwa pamoja na Kristo katika Mungu. (Wakolosai 3:1-3)

Vitu vya kimwili vya ulimwengu havimdhiliti tena mwamini ambaye amepitia nguvu za ufufuo. Mazingira ya dunia hayamshindi tena. Kupitia nguvu za ufufuo humpa mtazamo na kusudi jipy.

UHUISHO MPYA:

Lakini ikiwa Roho wake yeye aliyemfufua Yesu katika wafu anakaa ndani yenu, yeye aliyemfufua Kristo kutoka kwa wafu ataihuisha na miili yenu iliyo katika hali ya kufa, kwa Roho wake anayekaa ndani yenu. (Warumi 8:11)

Neno "huisha" linamaanisha kufanya hai na kustahimili maisha. Mungu amekwisha kuhuisha kutoka katika dhambi:

**Na amewahuisha mliokuwa wafu kwa makosa na dhambi.
(Waefeso 2:1)**

Lakini pia anataka kuhuisha mwili wako unaokufa. Mungu anataka kuujaza mwili wako unaokufa na nguvu za ufufuo:

Lakini tuna hazina hii katika vyombo vya udongo, ili adhama kuu ya uwezo iwe ya Mungu, na si kutoka kwetu. (2 Wakorintho 4:7)

Ikiwa umemkubali Yesu kama Mwokozi na kujazwa na Roho Mtakatifu, basi nguvu hiyo hiyo iliyomfufua Yesu kutoka kwa wafu inakaa ndani yako. Mtiririko huo wa maisha unaweza kuhuisha sasa kwa nguvu za ufufuo.

CHANZO CHA NGUVU YA UFUFUO

Chanzo cha nguvu hii ya ufufuo katika maisha ya mwamini ni Yesu. Alisema:

... Mimi ndimi huo ufufuo, na uzima: yeye aniaminiye mimi, ajapokufa, atakuwa anaishi. (Yohana 11:25)

Kama vile maisha ya kawaida yalivyo katika damu, maisha ya kiroho ni kupitia damu ya Yesu. Kama vile damu ya asili inavyotiririka kupitia mishipa yako, uzima wa ufufuo unatiririka kupitia roho yako. Je! unatembea katika nguvu za ufufuo Wake sasa. Katika maisha yako ya kila siku ya Kikristo? Katika huduma yako? Gonge katika mtiririko huo wa maisha leo!

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Fafanua "ufufuo."

---

3. Fanya muhtasari wa umuhimu wa ufufuo wa Yesu kutoka kwa wafu.

---

4. Je, kauli hii ni kweli au si kweli? "Nguvu za ufufuo zinaweza tu kupatikana kwa muumini katika siku zijazo atakapofufuliwa kutoka kwa wafu." Taarifa ni _____.

5. Fanya muhtasari wa madhumuni ya sasa ya nguvu ya ufufuo katika maisha ya mwamini.

---

6. Ni nani chanzo cha nguvu za ufufuo katika maisha ya muumini?

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Yesu hakuwahi kuhudhuria mazishi. . . Alihudhuria ufufuo. . .
  - Mwana wa mwanamke wa Naini: Luka 7:11-17
  - Binti ya Yario: Marko 5:35-43
  - Lazaro: Yohana 11:1-46
  - Yake mwenyewe: Mathayo 28, Marko 16, Luka 24, Yohana 20
2. Mahubiri ya ufufuo ni sehemu muhimu ya ujumbe wa Injili. Tazama Matendo 4:2; 17:18,32; I Wakorintho 15:1-8,14,19-22.
3. Abrahamu aliishi miaka mingi kabla ya ufufuo wa Yesu Kristo, lakini alipata nguvu za ufufuo. Soma kuhusu hili katika Warumi 4:16-24.
4. Elisha alikuwa na nguvu nyingi hivi kwamba mtu aliyekufa alitupwa ndani ya kaburi lake miaka mingi baada ya kifo chake kufufuliwa! Alikuwa na nguvu zaidi katika mifupa yake kuliko wengi wetu tunavyofanya maishani mwetu (2 Wafalme 13:20-21).

SURA YA KUMI NA SABA

KANUNI YA NGUVU YA KUMI NA SABA: NGUVU YA MATESO

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua chanzo cha mateso.
- Orodhesha njia tano ambazo mateso huja.
- Fanya muhtasari wa madhumuni ya mateso katika maisha ya muumini.

AYA MUHIMU:

Kwa maana ingawa alisulubiwa kwa sababu ya udhaifu, lakini anaishi kwa uwezo wa Mungu. Kwa maana sisi nasi tu dhaifu katika yeye, lakini tutaishi pamoja naye kwa uweza wa Mungu kwa ajili yenu. (2 Wakorintho 13:4)

UTANGULIZI

Sura ya mwisho ilianza mjadala wa kanuni mbili za nguvu za Wafilipi 3:10:

ili nimjue yeye, na uweza wa kufufuka kwake, na ushirika wa mateso yake, nikifananishwa na mauti yake. (Wafilipi 3:10)

Sura ya Kumi na Sita ilihusu uwezo wa ufufuo katika maisha ya mwamini. Sura hii inazingatia nguvu ya ushirika katika mateso. Paulo alisema juu ya Yesu:

Kwa maana ingawa alisulubiwa kwa sababu ya udhaifu, lakini anaishi kwa uwezo wa Mungu. Kwa maana sisi nasi tu dhaifu katika yeye, lakini tutaishi pamoja naye kwa uweza wa Mungu kwa ajili yenu. (2 Wakorintho 13:4)

Tunaona mateso kupitia mawazo ya kibinadamu. Kwa kila kiwango cha mawazo ya kibinadamu msalaba wa Yesu ulikuwa ni upotevu wa maisha makuu na adhimu. Lakini katika hoja za Mungu lilikuwa ni onyesho kuu la uweza Wake. Ilisababisha wokovu wa mwanadamu.

Paulo alielewa kanuni hii muhimu ya nguvu za kiroho. Nguvu ya Mungu imefichwa katika udhaifu. Ndiyo maana angweza kusema:

. . . Kwa hiyo afadhali nitajisifu katika udhaifu wangu kwa furaha nyingi, ili uweza wa Kristo ukae juu yangu.

Kwa hiyo napendezwa na udhaifu, na ufidhuli, na misiba, na adha, na taabu, kwa ajili ya Kristo; (2 Wakorintho 12:9-10)

Hatuoni nguvu katika udhaifu au kushindwa. Huu ni mtazamo wa ajabu kwa watu ambao kitovu cha imani yao ni msalaba. Yesu alipata ufufuo baada ya kuteswa. Nguvu ya ufufuo huja kupitia ushirika wa mateso yake.

Nguvu ya kweli ya kiroho inaonyeshwa sio kwa kukosekana kwa mateso, shida, na shida, lakini katikati yao. Nguvu hugeuza kile ambacho ulimwengu unakiita jaribu kuwa fursa ya udhihirisho wa nguvu za Mungu.

CHANZO CHA MATESO

Mungu hakuumba mateso. Hapo awali iliingia ulimwenguni kupitia dhambi ya mwanadamu ambayo ilichoewa na Shetani (Mwanzo 3). Mwanadamu alipokubali majaribu ya Shetani na kutenda dhambi, mateso yalingia ulimwenguni. Dhambi, iliyotokeza mateso yote, inaweza kufuatiliwa hadi kwa mwanzilishi wayo, Shetani. Ingawa kuna sababu mbalimbali zinazofanya kuteseka kukuingia katika maisha yako, mateso yote yanaweza kufuatiliwa hadi kwenye chanzo hiki cha asili.

Kwa furaha, katika maisha ya mwamini, Mungu anaweza kuchukua mateso, ambayo Shetani anakusudia mabaya, na kuyageuza kuwa mema ili kutimiza makusudi yake. Inaweza kweli kuwa fursa kwa nguvu za Mungu kuonyeshwa katika maisha yako.

SABABU ZA KUTESEKA

Biblia ina mengi ya kusema kuhusu mateso, matatizo, na taabu. Kwa muhtasari wa mafundisho yake, tunagundua njia tano ambazo mateso yanaweza kuingia katika maisha ya mwamini. Mateso yote unayokumbana nayo maishani yatakuja kupitia mojawapo ya njia hizi:

WENGINE WANAOKUZUNGUKA:

Mateso na hali ngumu za maisha zinaweza kuja kupitia wengine karibu nawe.

Yusufu ni mfano wa aina hii ya mateso. Bila kosa lake mwenyewe, Yosefu aliuzwa Misri na ndugu zake, akafungwa gerezani kwa uwongo na mke wa Potifa, na kusahauliwa na wale aliosaidia gerezani. Lakini sikiliza majibu yake. Yusufu alisema:

Basi sasa msihuzunike, wala msiudhike nafsi zenu kwa kuniuza huku; kwa maana Mungu alinituma mbele yenu ili kuhifadhi watu... kwa hiyo sasa si ninyi mlionipeleka huku, bali Mungu. (Mwanzo 45:5,8)

HALI YA MAISHA:

Njia ya pili mateso huja kwako ni kupertit hali ya maisha. Hilo laonyeshwa na mambo yaliyompata Naomi yaliyoandikwa katika kitabu cha Ruthu katika Biblia. Alikuwa na uchungu kwa huzuni kwa sababu ya kifo cha mume wake na wanawe.

Mpaka Yesu arudi na adui wa mwisho wa kifo ashindwe, kifo ni sehemu ya maisha. Mauti iliingia kupertit dhambi ya asili ya mwanadamu na ni hali ya asili ambayo sisi sote tutakabiliana nayo, kwa maana "amewekewa mtu kufa mara moja tu" (Waebriania 9:27).

Naomi alipopitia hali hizi ngumu za maisha, alisema, "Msiniite tena Naomi (maana yake mbarikiwa), bali niiteni Mara. Jina Mara linamaanisha "chungu."

HUDUMA YAKO:

Sababu ya tatu ya kuteseka ni kwa sababu ya huduma yako kwa ajili ya Bwana.

Agano Jipyä linazungumza juu ya kuteseka kwa ajili ya jina lake (Matendo 9:16), kwa ajili ya Kristo, (Wafilipi 1:29) kwa ajili ya Ufalme wa Mungu (2 Wathesalonike 1:5), kwa ajili ya Injili (2 Timotheo 1:11) -12), kwa kutenda mema (1 Petro 2:19-20; 3:17), kwa ajili ya haki (1 Petro 3:14), kama Mkristo (1 Petro 4:15-16), na kulingana na mapenzi ya Mungu (1 Petro 4:19).

Mtume Paulo ni mfano wa mateso yanayotokana na huduma. Watu fulani huona kuteseka kuwa ishara ya kushindwa au kukosa imani. Ikiwa hii ni kweli, basi Mtume Paulo hakuwa na imani na alikuwa kushindwa kuu katika historia ya kanisa.

Paulo alisema kwamba alipokuwa Asia alikuwa amepondwa kabisa hata akakata tamaa ya maisha yenyewe (2 Wakorintho 1:8). Anatoa taswira tofauti na ile ya mwinjilisti mchangamfu ambaye huwaahidi waumini ila amani na mafanikio.

Paulo alipoitwa kwa mara ya kwanza na Mungu katika huduma aliambiwa mambo makuu ambayo angeteswa kwa ajili ya Bwana (Matendo 9:16). Jibu la Paulo kwa mateso lilikuwa kuvumilia "hasara ya vitu vyote ili kupata baadhi kwa ajili ya Kristo." Aliwaandikia waumini "mmepewa si kuamini tu, bali kuteswa kwa ajili yake" (Wafilipi 1:29).

Paulo hakuwa peke yake katika mateso kwa ajili ya huduma. Kanisa zima liliteseka nyakati za Agano Jipyä (Matendo 8). Waebriania sura ya 11 inarekodi hadithi baadhi ya mateso ya kikatili walijovumilia. Wengi wa wanaume na wanawake hawa wa imani walikombolewa kwa uwezo wa Mungu. Milango ya gereza ikafunguliwa wakatoka nje. Walihukumiwa kifo katika tanuru za moto lakini wakaibuka bila kuathiriwa na miale ya moto.

Lakini baadhi ya waamini hao, ambao pia wanaitwa wanaume na wanawake wa imani, hawakupokea ukombozi huo. Walifungwa, kuteswa, kuteswa, na hata kuuawa kwa sababu ya ushuhuda wao wa Injili (Waebriania 11:36-40). Tunazingatia imani iliyo hai lakini Mungu pia anadhihirisha nguvu zake katika imani inayokufa. Hii ni imani ambayo inasimama kweli katika nyakati mbaya, si tu katika nyakati nzuri ambapo ukombozi mkubwa unadhihirika.

MATUKIO YA MOJA KWA MOJA YA SHETANI:

Mateso yanaweza pia kuingia maishani mwako kutokana na utendaji wa moja kwa moja wa Kishetani.

Hili linaonekana wazi katika hadithi ya Ayubu. Kitabu hiki kinashindana na swali, "Kwa nini wenye haki wanateseka?" Ushuhuda wa Mungu juu ya Ayubu ulikuwa kwamba alikuwa mtu mwenye haki (Ayubu 1-2). Ayubu hakuteseka kwa sababu alikuwa ametenda dhambi, kama marafiki zake walivyodai. Waliamini kama Ayubu angetubu, hali zake zingebadilika.

Marafiki hawa walijaribu kufanya maombi ya wote kulingana na uzoefu wa mtu binafsi. Itakuwa sawa na kusema kwamba kwa sababu Mungu alimtoa Petro gerezani atafanya vivyo hivyo kwako. Hii si kweli. Wengi wameuawa gerezani licha ya imani yao kubwa na maisha yasiyo na dhambi.

Ni lazima tuwe waangalifu tunapotazama mateso ya wengine kwamba hatuwashtaki kwa dhambi, kutokuwa na imani, au kutoamini. Biblia inafundisha kwamba mtu mwenye dhambi huvuna mavuno machungu kwa sababu ya kupanda katika uharibifu wa kimwili (Wagalatia 6:8). Lakini kupanda na kuvuna hakuwezi kutumika kueleza mateso ya wasio na hatia.

Ayubu hakuteseka kwa sababu ya jambo lolote alilofanya. Ayubu alikuwa mtu mwadilifu. Huu ulikuwa ushuhuda wa Mungu juu ya Ayubu, ushuhuda wa Ayubu juu yake mwenyewe, na sifa yake mbele ya mwanadamu. Nyuma ya matukio katika ulimwengu wa kiroho ilikuwa ni sababu ya kweli ya mateso ya Ayubu. Kulikuwa na vita vya kiroho vikiendelea juu ya moyo, akili, na utii wa Ayubu.

Kuna vita vinaendelea katika ulimwengu wa kiroho juu yako. Vita hivyo vinadhihirika katika hali ngumu unazopitia katika ulimwengu wa asili.

Ukweli muhimu unaoonekana katika mateso ya Ayubu ni kwamba hakuna kitu kinachoweza kuingia katika maisha ya mwamini bila ujuzi wa Mungu. Mungu hasababishi mateso yako. Imefanywa na Shetani, lakini mipaka yake imewekwa na Mungu. Nguvu za Mungu ni kuu kuliko zile za Shetani, na utapata ushindi ikiwa utaendelea kumwamini.

DHAMBI YAKO MWENYEWE:

Njia ya tano mateso huingia katika maisha yako ni kwa sababu ya dhambi yako mwenyewe.

Yona ni kielelezo cha mateso hayo. Kwa kutomtii Mungu, Yona alielekea upande tofauti na Ninava ambako alikuwa ameagizwa aende kuhubiri toba. Alipata dhoruba mbaya baharini na akaishia kwenye tumbo la samaki mkubwa kwa sababu ya dhambi yake mwenyewe (Yona 1-2).

Shida zichukuliwe kama mwito wa kufikiria njia zako na kuuchunguza moyo wako mbele za Mungu. Unaweza kuwa unateseka kwa sababu ya dhambi yako mwenyewe. Biblia inafunua

kwamba Mungu huwaadhibu wale wanaoishi katika kutotii Neno Lake. Kuadibu kunamaanisha kuadibu, kukaripia, na kusahihisha:

Adhabu haionekani kuwa ni furaha, bali huzuni; lakini baadaye huwaletea wao waliozoezwa nayo matunda ya amani, yaani, haki. (Waebrania 12:11)

Mungu hutumia mateso kukurekebisha na kukurudisha kwenye mapenzi yake kwa maisha yako:

Kabla sijateswa nilipotoka; lakini sasa nimelishika neno lako...

Ni vyema kwangu kwamba nimeteswa; ili nipate kujifunza amri zako...

Najua, Ee Bwana, ya kuwa hukumu zako ni za haki, na ya kuwa umenitesa kwa uaminifu. (Zaburi 119:67,71,75)

MTAZAMO SAHIHI JUU YA MATESO

Shida si lazima iwe ishara ya kuwa na dhambi. Biblia inasema, “Mateso ya mwenye haki ni mengi” (Zaburi 34:19).

Unapoteseka bila hatia na si kwa sababu ya dhambi yako mwenyewe, unapaswa kudumisha mtazamo unaofaa kuelekea mateso. Jaribio la kweli la hali yako ya kiroho ni jinsi unavyoitikia siku ya dhiki:

Ukizimia siku ya taabu, Nguvu zako ni chache. (Mithali 24:10)

Biblia inaeleza mtazamo unaopaswa kuwa nao unapoteseka kama mwamini ndani ya mapenzi ya Mungu.

Haupaswi kuwa na aibu:

Mtu akiteseka kwa sababu ni Mkristo asione haya, bali amtukuze Mungu kwa ajili hiyo... (1 Petro 4:16)

Unapaswa kuiweka nafsi yako (mateso yako) kwa Mungu, ukijua Yeye hufanya mambo yote kwa manufaa yako:

Kwa hiyo wanaoteseka kufuatana na mapenzi ya Mungu na wawakabidhi wakihifadhi nafsi zao Kwake katika kutenda mema kama kwa Muumba mwaminifu. (1 Petro 4:19)

Unapaswa kuwa na furaha unapoteseka kulingana na mapenzi ya Mungu:

Nao wakatoka katika ile baraza, wakishangilia kwa kuwa wamehesabiwa kuwa wamestahili kuaibishwa kwa ajili ya jina lake. (Matendo 5:41)

Paulo anasema unapaswa kuwa:

Furahini katika tumaini; subira katika dhiki; wakiendelea kusali mara moja. (Warumi 12:12)

**... tukitukanwa tunabariki; tukiteswa, tunateseka. . .
(1 Wakorintho 4:12)**

... katika mambo yote tukijidhihirisha kuwa watumishi wa Mungu, katika saburi nyingi, katika dhiki, katika shida, na katika shida. . . (2 Wakorintho 6:4)

Basi usiuonee haya ushuhuda wa Bwana wetu, wala usinionee haya mimi mfungwa wake; bali uwe mshiriki wa mateso ya injili kulingana na uwezo wa Mungu. (2 Timotheo 1:8)

ili mtu ye yote asiyumbishwe na dhiki hizi; (1 Wathesalonike 3:3)

Lakini wewe, uwe mwangalifu katika mambo yote, vumilia mabaya, fanya kazi ya mhubiri wa Injili, timiliza huduma yako. (2 Timotheo 4:5)

Haupaswi kufikiria kuwa ya kushangaza unapopata mateso:

Wapenzi, msione ajabu juu ya majoribu makali yanayowapata ninyi, kana kwamba mmeshiriki mateso ya Kristo kwa kitu kisicho cha kawaida; ili utukufu wake utakapofunuliwa mfurahi kwa furaha kuu. (1 Petro 4:12-13)

Paulo anatoa muhtasari wa mtazamo unaofaa kuelekea mateso anapoeleza. . .

. . . ingawa utu wetu wa nje unaangamia, lakini utu wetu wa ndani unafanywa upya siku baada ya siku.

Maana dhiki yetu nyepesi, iliyo ya muda wa kitambo tu, yatufanyia utukufu wa milele uzidio kuwa mwingi;

Tusipovitazama vinavyoonekana, bali visivyoonekana, kwa maana vinavyoonekana ni vya muda tu; lakini visivyoonekana ni vya milele. . . (2 Wakorintho 4:16-18)

Paulo anaona kuteseka kama mtumishi. Alisema inafanya kazi kwetu.

NGUVU KUPITIA MATESO

Kumbuka, Mungu hasababishi kuteseka. Mateso yapo duniani kwa sababu ya dhambi. Lakini Mungu hutumia mateso kama fursa ya kuonyesha uwezo wake. Anaitumia. . .

KUGEUKA MBAYA KUWA WEMA:

Mungu huchukua yale yaliyokusudiwa kuwa mabaya na kuyageuza kuwa mazuri. Anaikomboa ili kutimiza makusudi yake. Yusufu aliwaambia ndugu zake waliomwuza utumwani:

Basi sasa msihuzunike, wala msiudhike nafsi zenu kwa kuniuza huku; kwa maana Mungu alinituma mbele yenu ili kuhifadhi watu. Basi sasa si ninyi mlionipeleka huku, bali Mungu. . . (Mwanzo 45:5,8)

Shetani alisababisha ndugu zake wamletee Yusufu mateso, lakini Mungu aliikomboa kwa wema. Licha ya hali mbaya, Mungu alikuwa akifanya kazi nyuma ya pazia. Shetani aliwaongoza wanadamu kumtoa Yesu auawe, lakini Mungu aliikomboa kwa wema. Kifo chake kilileta wokovu na uzima wa ufufuo.

Mungu hudhihirisha nguvu zake anapochukua mateso yako na kuyatumia kutimiza makusudi yake. Hakuna ajali au bahati nasibu katika maisha ya waumini kwa sababu Mungu:

... hufanya mambo yote kwa shauri la mapenzi yake mwenyewe. (Waefeso 1:11)

ILI KUGEUZA HASARA KUWA USHINDI:

Mungu hugeuza hasara za asili kuwa faida za kiroho. Paulo aliandika juu ya hasara zake katika ulimwengu wa asili:

Lakini mambo yale yaliyokuwa faida kwangu, naliyahesabu kuwa hasara kwa ajili ya Kristo.

Naam, bila shaka, nayahesabu mambo yote kuwa hasara kwa ajili ya uzuri usio na kiasi wa kumjua Kristo Yesu, Bwana wangu;
(Wafilipi 3:7-8)

KUGEUZA UDHAIFU KUWA NGUVU:

Paulo alijua hilo. . .

... udhaifu wa Mungu una nguvu kuliko wanadamu. (1 Wakorintho 1:25)

Mungu alimwambia Paulo. . .

... Neema yangu yakutosha; maana nguvu zangu hukamilishwa katika udhaifu. (2 Wakorintho 12:9)

Hii ndiyo sababu Paulo alisema. . .

... Kwa hiyo afadhali nitajisifu katika udhaifu wangu kwa furaha nyingi, ili uweza wa Kristo ukae juu yangu.

Kwa hiyo napendezwa na udhaifu, na ufidhuli, na misiba, na adha, na taabu, kwa ajili ya Kristo; (2 Wakorintho 12:9-10)

Udhaifu wako wa kibinadamu unatoa fursa kwa udhihirisho wa nguvu za Mungu.

KUJARIBU IMANI YAKO:

Kila kitu katika ulimwengu wa kiroho kinategemea imani. Hii ndiyo sababu nguvu ya imani yako lazima ijaribiwe:

ili kwamba kujaribiwa kwa imani yenu, ambayo ina thamani kuu kuliko dhahabu ipoteayo, ingawa hujaribiwa kwa moto, kuonekane kuwa kwenye sifa na heshima na utukufu katika kufunuliwa kwake Yesu Kristo. (1 Petro 1:7)

Ni jaribu la imani unapoomba kama Yesu alivyofanya, ili Mungu aruhusu kikombe cha uchungu kipite, na bado hakipiti. Badala yake, unalazimishwa kunywa sana mateso yake. Imani itajifunza kwamba maombi yetu hayajibiwi kwa sababu tu hayajibiwi jinsi tunavyotaka.

ILI KUKUFANYA ILI KUWAFARIJI WENGINE:

Ahimidiwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa rehema, Mungu wa faraja yote;

atufarijiye katika dhiki zetu zote ili nasi tupate kuwafariji wale walio katika dhiki za namna zote, kwa faraja hizo, tunazofarijiwa na Mungu. (2 Wakorintho 1:3-4)

Unaposhiriki faraja ya Mungu na wengine wewe. . .

... inueni mikono iliyolegea, na magoti yaliyolegea;

Na ifanyieni miguu yenu njia zilizonyoka, ili kilicho kiwete kisipotoshwe; bali afadhali aponywe. (Waembrania 12:12-13)

KUKUFUNDISHA KUTOKUJIAMINI:

Paulo alizungumza juu ya kusudi la mateso yake huko Asia:

... Katika Asia tulisongwa kupita kiasi, kupita nguvu, hata tukakata tamaa hata ya kuishi;

Lakini sisi wenyewe tulikuwa na hukumu ya kifo ili tusijitumainie wenyewe, bali tumtumaini Mungu ambaye huwafufua wafu. (2 Wakorintho 1:8-9)

Utakuja kutambua hilo. . .

... tuna hazina hii katika vyombo vya udongo, ili adhama kuu ya uwezo iwe ya Mungu, na si kutoka kwetu. (2 Wakorintho 4:7)

ILI KUKUZA SIFA CHANYA ZA KIROHO:

Twaona fahari katika dhiki, tukijua ya kuwa dhiki huleta saburi, na saburi, kazi yake ni kuwa na matumaini, ambayo huleta upendo wa Mungu kumiminwayo mioyoni mwetu. (Warumi 5:3-4)

... mkiisha kuteswa kwa muda, atawafanya wakamilifu, na kuwathibitisha, na kuwatia nguvuni. (1 Petro 5:10)

Sifa hizi zinakufananisha na sura ya Yesu, ambayo ni mpango wa Mungu kwako (Warumi 8:28-29; Waebrania 2:10,1).

ILI KUDHIHIRISHA MATENDO YA MUNGU:

Wanafunzi walipomwona mtu mmoja ambaye alikuwa kipofu tangu kuzaliwa, waliuliza ni nani aliyeusika na hali yake. Je, ilikuwa dhambi ya wazazi wake au ya mtu mwenyewe? Yesu akajibu:

Huyu hakutenda dhambi, wala wazazi wake; bali kazi za Mungu zidhihirishwe ndani yake. (Yohana 9:3)

ILI UKAMILISHA NGUVU ZA MUNGU:

Naye akaniambia, Neema yangu yakutosha; maana nguvu zangu hukamilishwa katika udhaifu. Kwa hiyo afadhali nitajisifu katika udhaifu wangu kwa furaha nyingi, ili uweza wa Kristo ukae juu yangu. (2 Wakorintho 12:9)

ILI KUONDOA YASIYODHABITI:

Mateso husababisha yale yote ambayo hayajatulia yatikisishwe kutoka kwa maisha yako. Unaacha kutegemea watu, programu, au vitu vya kimwili kwani haya yote hushindwa wakati wako wa mahitaji. Mungu anaruhusu hili...

... kuviondoa vile vinavyotikisika kama vilivyofanywa, ili vibaki vile visivyweweza kutikiswa. (Waebrania 12:27)

Wakati wa dhoruba za maisha, kila kitu kinabomoka ambacho hakijajengwa juu ya Mungu na Neno lake (Zaburi 11:89 na Mathayo 7:24-27).

ILI KUBADILI MTAZAMO WAKO:

Unapopata mateso mara nyingi huelekeza mawazo yako kwenye sababu na athari. Unajali ni nini kilisababisha hali ngumu na athari mbaya inayotokea katika maisha yako. Mungu anataka

kubadilisha mtazamo wako kutoka kwa kuhangai kuelewa hali ya muda hadi kutambua faida za umilele:

Maana dhiki yetu nyepesi, ilio ya muda wa kitambo tu, yatufanyia utukufu wa milele uzidio kuwa mwingi;

Wakati hatuviangalie vinavyoonekana, bali visivyoonekana; kwa maana vinavyoonekana ni vya muda tu; lakini visivyoonekana ni vya milele. (2 Wakorintho 4:17-18)

Wapenzi, msione ajabu juu ya majaribu makali ambayo yanawapata ninyi, kana kwamba ni kitu kigeni kimewapata.

**Lakini furahini kwa kuwa mmeshiriki mateso ya Kristo; ili utukufu wake utakapofunuliwa, nanyi mfurahi kwa furaha tele.
(1 Petro 4:12-13)**

Tukiteseka, pia tutatawala pamoja naye. . . (2 Timotheo 2:12)

ILI KUBADILI USAILI WA KALE:

Mungu alisema kuhusu taifa la Moabu:

**Moabu amestarehe tangu ujana wake, na ameketi juu ya sira zake, wala hakumiminwa kutoka chombo hata chombo, wala hakwenda kufungwa; kwa hiyo ladha yake ilikaa ndani yake, wala harufu yake haikubadilika.
(Yeremia 48:11)**

Kwa sababu Moabu haikuwa imeona kumwagika kwa taabu na kukoroga sawa na ile iliyohitajiwa ili kutokeza divai nzuri, taifa hilo halikubadilika. Moabu ilikuwa na raha na kutulia katika ustawi na kwa sababu hiyo haikukua na kukomaa ipasavyo kiroho. Kwa hiyo hapakuwa na mabadiliko. "Harufu yake mwenyewe" ilibaki ndani yake.

Mateso yanakuondolea utu wa zamani. Unapochochewa, kufadhaishwa, na kumwagwa, harufu yako ya kiroho inabadilika kutoka ya kimwili hadi ya kiroho.

KUKUANDAA KWA HUDUMA:

Umeomba kutumiwa na Mungu. Unatamani kuwa zaidi kama Yesu na ukaomba kuwa chombo kilichochaguliwa kwa matumizi yake. Jibu la maombi yako linaweza kuja kupitia mateso:

Tazama, nimekusafisha, lakini si kwa fedha; nimekuchagua katika tanuru ya mateso. (Isaya 48:10)

Ni kwa njia ya dhiki unasonga mbele zaidi ya wito kama mtoto wa Mungu ili kuchaguliwa na Mungu. Mateso kulingana na mapenzi ya Mungu hukusafisha kwa matumizi Yake kama vile madini yanavyosafisha katika tanuru katika ulimwengu wa asili.

KUKUANDAA KUTAWALA PAMOJA NA KRISTO:

Tukiteseka, tutatawala pamoja naye... (2 Timotheo 2:12)

ILI KUKUPA BARAKA ZA KIROHO:

Yesu alisema:

Heri wenge kuudhiwa kwa ajili ya haki; kwa maana Ufalme wa Mbinguni ni wao.

Heri ninyi watakawashutumu na kuwaudhi na kuwanenea kila neno baya kwa uongo kwa ajili yangu.

Furahini na kushangilia kwa maana thawabu yenu ni kubwa mbinguni, kwa maana ndivyo walivyowaudhi manabii waliokuwa kabla yenu. (Mathayo 5:10-12)

ILI KUKUFUNDISHA UTII:

Ingawa alikuwa Mwana, alijifunza kutii kwa mateso aliyoteseka... (Waebrania 5:8)

KULIJARIBU NENO LA MUNGU NDANI YAKO:

Maneno ya Bwana ni maneno safi, Ni fedha ilijojaribiwa katika tanuru ya nchi, iliyosafisha mara saba. (Zaburi 12:6)

ILI KUKUNYENYEKEZA:

**Aliyekuongoza katika jangwa lile kubwa la kutisha, lenye nyoka wa moto, na nge, na nyika isiyo na maji;
aliyekutolea maji katika mwamba wa gumegume;**

Aliyekulisha jangwani kwa mana, wasiyoijua baba zako, ili akutweza, na kukujaribu, ili kukutendea mema siku zako za mwisho... (Kumbukumbu la Torati 8:15-16)

ILI KUKUPANUA KIROHO:

Hii inamaanisha unakua kiroho:

**Umenipanua nilipokuwa chini ya shinikizo.
(Zaburi 4:1 Tafsiri ya Revised Standard)**

KUKUSAIDIA KUMJUA MUNGU KWA UKARIBU:

Unakuja kumjua Mungu kwa ukaribu zaidi kupitia mateso. Ayubu, ambaye aliteseka sana, alijifunza ukweli huu na kusema. . .

Nimesikia habari zako kwa kusikia kwa masikio, lakini sasa jicho langu linakuona.

Kwa hiyo najichukia na kutubu katika mavumbi na majivu. (Ayubu 42:5-6)

Baadhi yetu tunamjua Mungu kwa urahisi. Tunapopitia baraka za maisha, Mungu mara nyingi ni anasa badala ya hitaji la lazima. Lakini unapokuwa na hitaji la kweli, Mungu anakuwa wa lazima.

Ayubu alikuja kumjua Mungu kwa ukaribu zaidi kupitia mateso. Kabla ya kuteseka, Ayubu alimjua Mungu kupitia theolojia. Baadaye, alimjua kwa uzoefu. Ndiyo maana Paulo alisema:

**ili nimjue yeye, na uweza wa kufufuka kwake, na ushirika wa mateso yake,
nikifananishwa na mauti yake.**

(Wafilipi 3:10)

Unaweza tu kuja kumjua Mungu katika nguvu za ufufuo kupitia ushirika wa karibu wa mateso.

Wakati wote wa mateso yake, Ayubu alimuuliza Mungu sababu ya kuteseka kwake. Si vibaya kumhoji Mungu. Yesu alijua kusudi alilokuja nalo ulimwenguni ni kufa kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote. Hata hivyo katika saa yake ya mateso alilia, "Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?

Ni kile kinachofuata kuuliza ambacho ni muhimu. Maneno ya Bwana yaliyofuata yalikuwa, "Mikononi mwako naiweka roho yangu." Licha ya maswali hayo, Ayubu alijibu. . .

Ingawa ataniua, lakini nitamtumaini Yeye. . . (Ayubu 13:15)

**Kwa maana najua ya kuwa Mteteaji wangu yu hai, na ya kuwa siku ya mwisho
atasimama juu ya nchi;**

**Na ingawa wadudu wa ngozi yangu wameuharibu mwili huu, lakini katika mwili
wangu nitamwona Mungu. (Ayubu 19:25-26)**

Baada ya maswali yote kukamilika, msisitizo lazima ubadilike kutoka "mimi" hadi "Wewe." Ni lazima uyakabidhi mateso yako, pamoja na maswali yake yote ambayo hayajajibiwa, mikononi mwa Mungu.

Mtumaini Bwana kwa moyo wako wote; wala usizitegemee akili zako mwenyewe. (Mithali 3:5)

Mungu anaweza kufichua baadhi ya makusudi katika mateso yako, lakini inawezekana hutawahi kuelewa kikamilifu:

Ni utukufu wa Mungu kuficha jambo... (Mithali 25:2)

**Mambo ya siri ni ya Bwana, Mungu wetu; bali yale yaliyofunuliwa ni yetu sisi...
(Kumbukumbu la Torati 29:29)**

Kuna mambo ya siri ambayo ni ya Bwana tu. Kama Ayubu, huenda usiwahi kuelewa madhumuni yote ya mateso yako:

Kwa kuwa Bwana anaongoza hatua zetu, kwa nini tujaribu kuelewa kila kitu kinachotokea njiani? (Mithali 20:24 Biblia Hai)

Hatimaye Mungu alipozungumza na Ayubu, Alitumia mifano kadhaa kutoka kwa asili ambayo Ayubu hangeweza kueleza. Mungu alisisitiza kwamba ikiwa Ayubu hangeweza kuelewa kile alichokiona katika ulimwengu wa asili, kwa hakika hangeweza kuelewa kile ambacho hawezি kuona katika ulimwengu wa kiroho.

Ayubu anapokabiliana na Mungu, hajjalishi tena kwamba hapati jibu la maswali yake kuhusu kuteseka. Yuko katika uwepo wa moja kwa moja wa Mungu, na uzoefu huo hauachi nafasi kwa kitu kingine chochote. Hatawaliwi tena wala kuteswa na mawazo ya kibinadamu. Anabadilisha maswali, si kwa majibu, bali kwa imani.

Unapokuja kumjua Mungu kwa ukaribu kuititia mateso, unajiona jinsi ulivyo kweli. Humjui tena Mungu kwa mitumba. Mkutano huo wa ana kwa ana na Mungu hufanya kile ambacho mabishano na majadiliano hayawezi kufanya.

Ayubu aliposimama mbele ya Mungu, hakuwa na majibu mapya. Hakupewa ukweli mpya kuhusu mateso yake. Lakini badala ya maswali alibadili imani. Ayubu amekuwa katika uwepo wa moja kwa moja wa Mungu, na tukio hilo haliachi nafasi ya maswali au mashaka.

HAUKO PEKE YAKO

Unapoteseka kulingana na mapenzi ya Mungu, unapaswa kutambua hauko peke yako. Waumini wengine wengi wanapitia vita kama hivyo:

**...mkijua ya kuwa mateso yale yale yanatimizwa kwa ndugu zenu walioko duniani.
(1 Petro 5:9)**

Dhoruba za maisha haziepukiki na haziwezi kudhibitiwa, kama inavyoonyeshwa na mfano wa nyumba mbili katika Mathayo 7:24-27. Dhoruba zitakuja kwa wale ambao wamejenga maisha yao juu ya Neno la Mungu na vile vile wale ambao hawajajenga. Msingi wa maisha ya mwanadamu ndio utakaoamua matokeo ya dhoruba.

Mateso yanapaswa kutarajiwa kama sehemu ya mapenzi ya Mungu:

**Naam, na wote wapendao kuishi maisha ya utauwa katika Kristo Yesu watateswa.
(2 Timotheo 3:12)**

**Maana mmepewa kwa ajili ya Kristo, si kumwamini tu, bali na kuteswa kwa ajili
yake. (Wafilipi 1:29)**

**... ili mpate kuhesabiwa kuwa mmestahili ufalme wa Mungu, ambao kwa ajili yake
mnateswa. . . (2 Wathesalonike 1:5)**

**Kwani tulipokuwa pamoja nanyi tulikwisha kuwaambia kwamba tunapaswa
dhiki; kama ilivyotukia nanyi mnajua.
(1 Wathesalonike 3:4)**

**Ndipo watawasaliti ninyi mpate dhiki, na kuwaua; nanyi mtakuwa watu wa
kuchukiwa na mataifa yote kwa ajili ya jina langu. (Mathayo 24:9)**

**... watawawekea mikono na kuwaudhi; kuwapeleka katika masinagogi na
magereza, mkipelekwa mbele ya wafalme na watawala kwa ajili ya jina langu. (
Luka 21:12)**

**Kumbukeni lile neno nililowaambia, Mtumwa si mkuu kuliko bwana wake. Ikiwa
wamenitesa mimi, watawatesa ninyi pia. . .
(Yohana 15:20)**

Sasa hii haimaanishi kwamba unajifanya kuteseka ukiamini ingempendeza Mungu. Mungu hafurahii kamwe watu wanapoteseka. Kujifanya mwenyewe kuteseka (kitendo kinachoitwa asceticism) ni dhambi.

Watu wengi hufanya hivi ili kujaribu kutuliza hasira ya Mungu au kujifanya waonekane watakatifu au wa kidini mbele ya wanadamu. Lakini Mungu hutulizwa tu kwa damu ya Yesu Kristo. Mungu, hata hivyo, huchukua janga la mateso linapogusa maisha yako na kuyakomboa kwa mema.

Sehemu ya mpango wa ufuatiliaji katika kuanzisha makanisa ya awali ilikuwa ni kuwafundisha waumini kwamba wangepitia mateso. Hili halipo katika makanisa mengi leo:

**... Walirudi. . . wakizithibitisha roho za wanafunzi, na kuwaonya wakae katika
imani, na ya kwamba imetupasa kuingia katika ufalme wa Mungu kwa njia ya dhiki
nyingi. (Matendo 14:22)**

Wito wa Yesu kwa wafuasi ni ule wa kukana na kuteseka:

Na mtu asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata, hanistahili. (Mathayo 10:38)

Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake, anifuate. (Mathayo 16:24)

... Mtu ye yote atakaye kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake, anifuate. (Marko 8:34)

... njoo uuchukue msalaba unifuate. (Marko 10:21)

Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake kila siku, anifuate. (Luka 9:23)

Na mtu ye yote asiyechukua msalaba wake na kunifuata, hawezi kuwa mfuasi wangu. (Luka 14:27)

Yesu aliwaita waamini katika maisha ya kukana, kuteseka, na msalaba kwa sababu ya uwezo mkubwa wa ushirika wa mateso yake.

Nguvu za ufufuo na nguvu za mateso Yake ni kama nguvu chanya na hasi za umeme zinazotumiwa katika jamii za kisasa. Inachukua chanya na hasi kuunda nguvu.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Ni nani chanzo cha dhambi na mateso yote?

---

3. Je, mateso huja katika maisha yetu? Orodhesha njia tano zilizojadiliwa katika sura hii.

---

4. Fanya muhtasari wa makusudi yenye nguvu ambayo yanatimizwa katika maisha ya mwamini kuititia mateso.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Ni katika sehemu gani za maisha yako unapitia mateso?

---

2. Je, mateso haya yaliingiaje maishani mwako?

- Wengine karibu nawe
- Kupitia hali za maisha
- Kwa sababu ya dhambi yako mwenyewe
- Kwa sababu ya huduma yako
- Shughuli za Kishetani za moja kwa moja

3. Je, umekuwa ukiitikiaje mateso haya?

Ili Mungu aonyeshe nguvu zake kupitia mateso, ni lazima ujibu ipasavyo wakati unapitia. Hupaswi kunung'unika na kulalamika. Hili lilikuwa ni jibu la Israeli kwa mateso. Walimnung'unikia Musa (Kutoka 15:24). Lakini manung'uniko yote kwa hakika ni dhidi ya Mungu na mpango wake wa kukufananisha na sura ya Kristo. Vitu vyote hufanya kazi pamoja ili kukufananisha na mfano wake. Unapolalamika kuhusu mateso,unalalamika dhidi ya utaratibu huu. Tazama Warumi 8:28-29.

Wakati wa mateso, usiruhusu mtazamo wa uchungu kukuza. Uchungu ni jibu lisilofaa kwa mateso. Ni tabia ya chuki, kulaumu, kulalamika, kulipiza kisasi. Ukipuhusu uchungu utakusumbua na kukutia unajisi (Waebrania 12:16), hukuzuia kusikia kutoka kwa Mungu (Kutoka 6:9), hutengeneza roho ya kisasi (1 Samweli 30:6), husababisha mfadhaiko na kukata tamaa (Maombolezo 3:18). - 20), na kukutia sumu kiroho (Matendo 8:23).

4. Unaweza kuitikiaje hali zako ngumu kwa njia ya Kimaandiko zaidi?

SURA YA KUMI NA NANE

NAMNA YA KUZIONA NGUVU ZA MUNGU

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza jinsi ya kupata uzoefu wa nguvu za Mungu katika maisha na huduma yako.
- Tambua kusudi la Kanisa jinsi linavyohusiana na nguvu za kiroho.
- Eleza jinsi nguvu za kiroho zinavyoongezeka.
- Pata uzoefu wa nguvu za kiroho katika maisha na huduma yako mwenyewe.

AYA MUHIMU:

Nao wakatoka, wakahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha Neno kwa ishara zilizofuatana nayo. (Marko 16:20)

UTANGULIZI

Umejifunza kanuni nyingi za nguvu za kiroho katika kozi hii. Katika sura hii, kanuni hizi zimefupishwa na miongozo ya mwisho kutolewa ili kukuwezesha kupata uzoefu wa nguvu za kiroho ambazo umejifunza kuzihusu.

KUPOKEA NGUVU ZA KIROHO

Nguvu za kiroho sio kitu unachokifanyia kazi kupitia hisia. Huitoi kwa kujifunza Maandiko. Hata ujuzi wa kanuni za nguvu za Biblia hautahakikisha kupokea nguvu za kiroho.

Nguvu za kiroho hutiririka kutoka chanzo chake. Yesu anafananishwa na mzabibu. Wewe ni tawi la kiroho. Huwezi kuzalisha nguvu ndani yako. Yeye ndiye mtiririko wa maisha ambayo nguvu hutoka. Acha tu nguvu zake zitiririke ndani yako:

Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi, akaaye ndani yangu nami ndani yake, huyo huzaa sana; maana pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya neno lo lote.
(Yohana 15:5)

Hapa kuna miongozo ya Kibiblia ya kupata uzoefu wa mamlaka:

1. FUNGA NA KUOMBA:

Njoo mbele za Mungu na unyenyekee kwa kufunga na kuomba. Mungu ameahidi kusikia tunapokuja mbele zake kwa mtazamo huu:

ikiwa watu wangu, walioitwa kwa jina langu, watajinyenyekesha, na kuomba, na kunitafuta uso, na kuziacha njia zao mbaya; basi nitasikia kutoka Mbinguni. . . (2 Mambo ya Nyakati 7:14)

Usifuate madaraka yenye. Kupitia maombi na kufunga jitayarishhe kama njia ambayo nguvu za Mungu zinaweza kutiririka.

2. POKEA KARAMA YA ROHO MTAKATIFU:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu.
(Matendo 1:8)

3. ONESHA IMANI:

Kwa imani ukubali ahadi yake ya uweza:

Tazama, ninawapa ninyi uwezo. . . juu ya nguvu zote za adui. . .
(Luka 10:19)

Basi imani ni kuwa na hakika ya mambo yatarajiwayo, ni bayana ya mambo yasiyoonekana. (Waebraania 11:1)

Ulikubali wokovu kwa imani. Sasa ukubali nguvu za Mungu kwa imani. Kwa nini ni rahisi sana kukubali wokovu kwa imani na ni vigumu sana kumwamini Mungu kwa maonyesho ya kimujiza ya nguvu zake kama vile kuponya na kutoa pepo?

4. TUMIA KANUNI ZA NGUVU ZA KIBIBLIA:

Kwa imani, anza kutumia kanuni za nguvu za Kibiblia ambazo umejifunza katika kozi hii. Hizi ni pamoja na:

Nguvu ya Injili: Maisha yako lazima kwanza yabadilishwe kupitia nguvu ya Injili. Toba ndio msingi wa nguvu za kweli za kiroho.

Nguvu ya Roho Mtakatifu: Mnapeka nguvu baada ya kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu.

Nguvu ya upendo: Karama yoyote ya kiroho, udhihirisho wowote wa nguvu haufanyi kazi bila hiyo.

Upako wa nguvu: Ni upako utakaovunja nira. Huwezi kuifanya kwa nguvu na uwezo wako mwenyewe.

Nguvu, imani, na matendo: Haya hayatenganishwi. Lazima zifanye kazi pamoja katika maisha na huduma yako.

Jina la Yesu: Unakuja katika mamlaka yake. Ni nguvu kuitia jina lake.

Nguvu za maombi: Maombi na kufunga husababisha nguvu za kiroho.

Nguvu za Neno: Nena maneno yake, si yako. Neno lake halitarudi bure. Itatimiza kusudi ambalo kwayo imetumwa.

Nguvu za mamlaka: Baki chini ya mamlaka ili uweze kufanya kazi katika mamlaka.

Nguvu za ufufuo Wake: Icate sasa katika mwili wako wa kufa.

Nguvu za mateso: Una uwezo katika dhiki na pia juu ya dhiki. Shinikizo kubwa husababisha nguvu kubwa. Geuza majoribu kuwa fursa za udhihirisho wa nguvu za Mungu.

NGUVU YA USHIRIKA

Nguvu za kiroho lazima zipatikane kila mmoja na waumini lakini sio kufanya kazi bila kutegemea Mwili wa Kristo. Ni mpango wa Mungu kwamba Kanisa lipate uzoefu wa nguvu za kiroho shirikishi. Kanisa linapaswa kuwa kitovu cha udhihirisho wa nguvu zake.

Siku moja Yesu alilingia hekaluni Yerusalemu akawakuta viongozi wakiuza ng'ombe, kondoo na njija. Kwa kweli walikuwa wamefanya biashara yenye ufanisi kutokana na hitaji la watu la wanyama wa dhabihu. Walikuwa wakitumia kanisa kama kitovu cha biashara hii.

Yesu alitengeneza mjeledi mdogo wa kamba na kuwafukuza watu hao nje ya hekalu. Akamwaga zile pesa na kupindua meza. Alisema. . .

... Imeandikwa, Nyumba yangu ni nyumba ya sala, lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi. (Luka 19:46)

Katika matukio mengi leo Kanisa limekuwa kituo cha kijamii, mahali pa burudani na ushirika. Imekuwa kituo cha usambazaji wa chakula na burudani.

Baadhi ya shughuli hizi zinaweza kuwa na nafasi yake, lakini si kusudi la kweli la Mungu kwa Kanisa. Kanisa linaweza hata kuwa kitovu cha sala na masomo ya Biblia na bado likakosa kusudi la Mungu ikiwa mahitaji ya mwanadamu yatabaki kutotimizwa nje ya mlango wake. Hekalu ambalo Yesu alisafisha limekuwa kitovu cha biashara na biashara. Lakini Yesu alieleza kusudi la kweli la Kanisa katika mfano katika Luka 14:16-24. Katika mfano huu, mwenye nyumba aliwaambia watumishi wake::

... Tokeni upesi kwenye barabara na vichochoro vya mji, mkalete hapa maskini, vilema, viwete na vipofu.

... Nendeni kwenye barabara kuu na viunga na kuwashurutisha waingie, ili nyumba yangu ijae. (Luka 14:21, 23)

Kanisa linapaswa kujazwa na watu wengi wenyе mahitaji ya kina ya kibinadamu. Waumini wanapaswa kuingia katika ngazi zote za jamii na kuwashurutisha kuingia ndani. Kanisa linapaswa kukaliwa na waumini walio na nguvu za kiroho. Hii inaunda mazingira ya ushirika ambapo Mungu anaweza kujidhihirisha Mwenyewe. Viwete wataponywa, vipofu wataona, viziwi watasikia, na nguvu ya Injili itabadilisha maisha.

Unamkumbuka yule kiwete aliyeketi kwenye lango la hekalu huko Yerusalem (Matendo 3)? Ibada za kidini zilikuwa zikiendelea ndani ya hekalu. Kulikuwa na sherehe nzuri, maombi ya kueleza waziwazi, kuimba kwa kupendeza--lakini bila kutambuliwa na mahitaji yake hayajatimizwa, nje tu ya mlango aliketi yule mtu maskini mlemaavu. Hatimaye watu wawili, waumini wa Mungu ambao walikuwa wamepitia endument ya nguvu za kiroho, kupita njia yake. Petro akamwambia, "Niangalie. Nilicho nacho nitakupa." Mara moja, miguu na vifundo vya miguu yake vilipata nguvu na akaponywa kwa uwezo wa Mungu. Ulimwengu wenyе uhitaji unatutazama. Wanadamu wanaoteseka ni kuelekeza macho yao kwa Kanisa la Yesu Kristo. Ni lazima tuwe na kitu cha kutoa.

SHERIA YA KUTUMIA NA KUONGEZA

Kuna kanuni ya Kibiblia inayoitwa "Sheria ya Kutumia na Kuongezeka" ambayo inaathiri nguvu za kiroho. Nguvu zako za kiroho zitaongezeka kwa matumizi sahihi ya kanuni hii. Soma mfano uliosimuliwa na Yesu katika Luka 19:12-26. Watumishi waliotumia na kuongeza fedha walizopewa walipokea zaidi. Yule ambaye hakufanya chochote na pesa alipoteza. "Sheria ya kutumia na Kuongezeka" ni hiyo tu: Tumia kile ulichopewa, na kitaongezeka. Lazima uitumie au uipoteze. Mungu hukupa nguvu za kiroho kwa kusudi la kutumika, na sio kutawala (Mathayo 20:25-28). Ukitumia nguvu za kiroho ipasavyo, mtiririko huo wa nguvu za Mungu utaongezeka ndani yako. Utaona hata maonyesho makubwa zaidi ya nguvu zake katika maisha na huduma yako. Usipoitumia, utaipoteza:

Naye akawajibu: Kila aliye na kitu atapewa na kuzidishiwa. Lakini yule asiyе na kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa (Luka 19:26)

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Fanya muhtasari wa miongozo iliyotolewa katika somo hili kuhusu jinsi ya kupata uzoefu wa nguvu za Mungu.

---

3. Ni nini kusudi la Kanisa linapohusiana na nguvu za kiroho?

---

4. Nguvu za kiroho huongezekaje?

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Nguvu za Mungu hupatikana kupitia ishara, maajabu na miujiza. Jifunze aya hizi:

Kutoka 15:11

Hesabu 14:22

Kumbukumbu la Torati 6:22; 7:19; 11:3; 29:3; 34:11

Yoshua 3:5

Nehemia 9:10

Zaburi 77:11,14; 78:11,43; 88:10,12; 89:5; 96:3; 105:27; 136:4

Yeremia 32:20

Danieli 4:2-3

Yoeli 2:30

Marko 16:17

Yohana 2:11,23; 3:2; 6:2,26; 7:31; 9:16; 11:47; 12:37; 20:30

Matendo 2:22,43; 4:30; 5:12; 6:8; 8:6,13; 14:3; 15:12; 19:11

Warumi 15:19

1 Wakorintho 12:10,28,29

Wagalatia 3:5

Waebrania 2:4

SURA YA KUMI NA TISA

KUSHINDWA KWA NGUVU

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua sababu za Kimaandiko za kushindwa kwa nguvu.
- Toa rejea ya Kimaandiko ambayo inathibitisha ukuu wa Mungu katika hali ambazo mwanadamu hawezি kupata majibu.

AYA MUHIMU:

Wala hakufanya miujiza mingi huko kwa sababu ya kutokuamini kwao.
(Mathayo 13:58)

UTANGULIZI

Katika ulimwengu wa asili, mwanadamu hutegemea vyanzo vya asili vya nguvu kwa maendeleo. Nguvu ya asili inaweza kuwa rahisi kama moto ambao chakula cha jioni hupikwa. Bila moto, maendeleo ya chakula yanasmama. Nishati asilia inaweza pia kuwa ngumu kama vile umeme unaozalishwa katika miji na mitambo mikubwa ya nguvu. Wakati mimea hii inashindwa, nguvu inayozalisha inashindwa. Jiji zima litakumbwa na giza. Wakati kuna kushindwa kwa nguvu katika ulimwengu wa asili, maendeleo yanasmama.

Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa kiroho. Wakati kuna kushindwa kwa nguvu, maendeleo ya kiroho yanasmama. Maisha hayabadilishwi kwa nguvu ya Injili. Wagonjwa hawaponywi. Mashetani hawatolewi.

Kuna sababu za kushindwa kwa nguvu katika ulimwengu wa asili. Inaweza kuwa sababu rahisi, kama moto unaowaka, au sababu changamano, kama vile kipande cha kifaa cha mitambo kukatika. Wakati sababu hizi za kushindwa zinapotambuliwa na kusahihishwa, mtiririko wa nguvu huanza tena.

Pia kuna sababu za kushindwa kwa nguvu katika ulimwengu wa kiroho. Wakati haya yanapotambuliwa na kusahihishwa, mtiririko wa nguvu za kiroho huanza tena.

JINA LAKO LINAFAHAMIKA KUZIMU?

Moja ya mifano kuu ya kushindwa kwa nguvu za kiroho imeandikwa katika Matendo 19:13-16. Soma hii

hadithi ya wana wa kuhani mkuu waliojaribu kutoa pepo mchafu ndani ya mtu wakashindwa. Roho ikalia. . .

... Yesu namjua, na Paulo namjua; lakini ninyi ni akina nani? (Matendo 19:15)

Ndipo yule mtu aliyejewa na pepo mchafu akawarukia vijana hao, akawavua mavazi yao na kuwajeruhi. Walikimbia, uchi na kujeruhiwa, kutoka mbele ya mtu mwenye pepo. Pepo alijua jina la Paulo. Pepo alijua jina la Yesu. Lakini majina ya vijana hawa hayakujulikana kwa sababu hawakuwa na nguvu za kweli za kiroho maishani mwao.

Ukisamehewa dhambi zako, jina lako linajulikana ni Mbinguni. Imeandikwa katika kitabu cha uzima cha Mwana-Kondoo kinachozungumzwa katika Ufunuo 21:27. Lakini je, jina lako linajulikana Kuzimu? Je, una nguvu za kutosha za Mungu zinazotiririka maishani mwako hata nguvu za mapepo zinatambua mamlaka yako katika jina la Yesu?

Watu hawa walitumia jina la Yesu katika kujaribu kutoa pepo, lakini haikufanya kazi. Jina la Yesu sio hirizi ya kichawi. Lazima uwe na nguvu nyuma yake. Ni lazima kutambua na kumiliki mamlaka ya jina hilo.

Katika saa ya shida utakabiliwa na kushindwa ikiwa jina lako halijulikani kuzimu. Watu hawa hawakuweza kumshinda Shetani kwa msingi wa uzoefu wa Paulo na wewe pia huwezi. Ni pale tu unapokuwa na nguvu za Mungu zilizodhahirishwa katika maisha yako mwenyewe ndipo unapoweza kumshinda Shetani. Ikiwa huna nguvu kiasi kwamba jina lako halijulikani kuzimu, utakimbia ukiwa umejeruhiwa na uchi mbele ya adui.

KUSHINDWA KWA NGUVU

Hapa kuna baadhi ya sababu za kushindwa kwa nguvu za kiroho:

DHAMBI:

Dhambi hutenganisha mtu na Mungu. Unapotengwa na Mungu, nguvu zake haziwezi kutiririka kupitia kwako.

Soma Warumi 7 ambapo Mtume Paulo anaeleza mapambano yake na utumwa wa dhambi. Soma juu ya ukombozi wake katika Warumi 8. Kama muumini, Paulo alikuwa na vita sawa na dhambi unavyopitia, lakini alijifunza kuishinda sheria ya dhambi iliyo fanya kazi katika mwili wake. Kwa sababu hii, maisha yake yalikuwa wazi kwa mtiririko wa nguvu za Mungu.

Wakati mtu mwenye dhambi aitwaye Simoni alipotoa pesa ili kupata nguvu za kiroho, Petro alijibu:

Huna sehemu wala huna sehemu katika jambo hili, kwa maana moyo wako si sawa machoni pa Mungu.

Basi, tubu ubaya wako huu, umwombe Mungu, ili labda usamehewe fikira za moyo wako.

Kwa maana naona wewe u katika uchungu wa uchungu, na katika kifungo cha uovu. (Matendo 8:21-23)

Kutubu dhambi na msamaha kwa damu ya Yesu Kristo ndiyo njia pekee ya kuziba pengo la utengano huu. Dhambi hutengana na nguvu za Mungu. Yesu atakaporudi tena. . .

katika mwali wa moto akiwalipiza kisasi wale wasiomjua Mungu, na wasioitii Injili ya Bwana wetu Yesu Kristo. (2 Wathesalonike 1:8)

Wale walio katika dhambi watafanya. . .

... waadhibiwe kwa maangamizo ya milele kutoka kwa uso wa Bwana na utukufu wa uweza wake. (2 Wathesalonike 1:9)

Hatimaye, dhambi itasababisha utengano wa milele kutoka kwa nguvu za Mungu.

VIFUNGO:

Utumwa wa kiroho unaweza kuzuia mtiririko wa nguvu za Mungu katika maisha yako. Utumwa sio dhambi yenyewe. Ni mambo au mazoea ambayo yanakuwa muhimu sana kwako hata unawekwa chini ya udhibiti wao. Paulo aliandika:

Mtu anaweza kusema: "Kwangu mimi kila kitu ni halali." Sawa; lakini si kila kitu kinafaa. Nakubali kwamba kila kitu ni halali kwangu lakini sitaki kutawaliwa na kitu chochote.

(1 Wakorintho 6:12)

Chochote katika maisha yako kinachotumia mawazo na maslahi yako ni utumwa. Unaletwa chini ya uwezo wake.

Inaweza kuwa hobby au tabia. Inaweza kuwa mitazamo ya woga na woga ambayo inakuzuia kutenda kwa imani na nguvu. Utumwa kama huo husababisha kushindwa kwa nguvu kwa sababu umewekwa chini ya nguvu zao badala ya udhibiti wa Roho Mtakatifu.

UKIUKAJI WA KANUNI ZA NGUVU:

Umejifunza kanuni nyingi za nguvu za Kibiblia katika kozi hii. Ukiukaji wa kanuni hizi husababisha kushindwa kwa nguvu. Endelea kuchunguza maisha na huduma yako kuhusiana na kanuni hizi, hasa unapopitia upungufu wa nguvu.

KUTAWALA BADALA YA KUHUDUMIA:

Nguvu ya kiroho inapotumika kutawala badala ya kutumikia, matokeo ya kushindwa kwa nguvu. Ulijifunza katika Mathayo 20:25-28 kwamba muundo wa nguvu za Mungu si kama ule wa ulimwengu. Dhana ya kidunia ya mamlaka ni kuwatawala wengine na kuwatawala.

Tangu utotoni, tunapigania mamlaka ya kidunia. Tunajaribu kudhibiti na kuendesha wazazi wetu. Tunatafuta mamlaka katika jamii, juu ya mazingira yetu, na hata kujaribu kutabiri na kudhibiti nguvu za asili. Mamlaka ya ulimwengu yanaweza kuwa mungu anayetutawala.

Muundo wa nguvu za Kibiblia unahitaji kutumikia na kukidhi mahitaji ya mwanadamu kupitia udhihirisho wa nguvu za Mungu. Paulo aliwaandikia waumini wa Korintho kuhusu suala hili. Kama Mtume mkuu wa Kanisa, Paulo alikuwa na mamlaka juu ya kundi hili la waumini. Lakini hakutumia nguvu hii vibaya. Akawaambia:

Ikiwa wengine wanashiriki uwezo huu juu yenu, je! Lakini sisi hatukutumia uwezo huo, bali twavumilia yote tukaizua Injili ya Kristo. (1 Wakorintho 9:12)

Paulo hakutumia vibaya nafasi yake ya kiroho. Hakuwa mfalme juu ya Wakorintho, bali aliwatumikia.

**Si kwa sababu hatuna mamlaka, bali ili kujifanya sisi wenyewe kuwa kielelez
kwenu ili mtufuate. (2 Wathesalonike 3:9)**

FAIDA YA KIBINAFSI:

Paulo pia aliwaandikia Wakorintho kuhusu uwezo kwa manufaa ya kibinafsi. Alisema:

**Ikiwa sisi tuliwapandia ninyi vitu vya kiroho, je! ni jambo kubwa kwamba tutavuna
vitu vyenu vya kimwili? (1 Wakorintho 9:11)**

Paulo alikuwa amefanya kazi kati ya Wakorintho na kupanda mbegu ya kiroho. Alikuwa na haki ya kupokea kutoka kwao "mambo yao ya kimwili" katika suala la msaada wa kifedha. Lakini hakutumia vibaya uwezo huu. Angependelea kuteseka kuliko kutumia vibaya nguvu za kiroho na kuzuia kazi ya Mungu (1 Wakorintho 9:12).

Yesu alijaribiwa na Shetani kutumia nguvu zake kujinufaisha. Shetani alimjaribu kufanya mawe kuwa mkate na kuthibitisha uwezo wake kwa watu kwa kuruka kutoka juu ya hekalu. Yesu alikataa.

Yesu alipokuwa akiteseka sana msalabani kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote, angeweza kuwaita malaika 10,000 waje kumwokoa (Mathayo 26:53). Alikataa onyesho hili la uwezo ili kutimiza makusudi ya juu zaidi ya Mungu.

KUIGA:

Ulijifunza mapema katika mwendo huu wa dhambi ya mwili inayoitwa "wivu" ambayo ni aina ya wivu inayoonyeshwa kwa kuiga wengine (Wagalatia 5:20). Hili lilikuwa tatizo ambalo

lilisababisha kushindwa kwa nguvu katika kanisa la kwanza. Katika Matendo 19:13 inazungumza juu ya wale waliojitiwika "juu yao wenyewe" kujaribu kutoa pepo kwa kuiga huduma ya Paulo. Unapajaribu kuiga huduma za wengine, unaweza kupata upungufu mkubwa wa nguvu kama walivyofanya wanaume hawa.

NIA MBAYA:

Usikate kauli kwamba kwa sababu nguvu za kiroho wakati fulani hutumiwa vibaya kwamba ni mbaya. Nguvu za kiroho zinazotoka kwa Mungu ni nzuri, lakini zinaweza kutumiwa vibaya na kutumiwa kwa sababu zisizo sahihi kwa nia mbaya.

Dhambi ya asili ya Shetani ilitokana na nia mbaya ya kutafuta mamlaka. Ndivyo ilivyo kwa dhambi ya kwanza ya mwanadamu ambayo ilifanywa wakati akitafuta nguvu inayokuja na maarifa.

Yakobo na Yohana wakati fulani walitaka kuita moto kutoka Mbinguni kuwateketiza wale waliompinga Yesu. Hilo lingekuwa wonyesho wa kimuujiwa wa nguvu kama nini! Lakini nia yao haikuwa sahihi. Nia yao ilikuwa kulipiza kisasi kwa maadui hawa. Onyesho kama hilo lingekuwa matumizi mabaya ya nguvu za kiroho. Yesu akawaambia:

... Hamjui ni roho ya namna gani mliyo nayo.

Kwa maana Mwana wa Adamu hakuja kuharibu maisha ya watu, bali kuokoa. (Luka 9:55-56)

Nia zisizofaa husababisha msisitizo kupita kiasi juu ya mamlaka. Yesu aliwaonya wanafunzi wake:

Tazama, nimewapa amri ya kukanyaga nyoka na nge, na nguvu zote za yule adui, wala hakuna kitu kitakachowadhuru.

Lakini msifurahi kwa vile pepo wanavyowatii; bali furahini kwa sababu majina yenu yameandikwa Mbinguni. (Luka 10:19-20)

KUTOKUAMINI:

Labda sababu kuu ya kushindwa kwa nguvu za kiroho ni kutoamini. Kutokuamini kuliathiri hata huduma ya Yesu:

Wala hakufanya miujiza mingi huko kwa sababu ya kutokuamini kwao. (Mathayo 13:58)

Udhihirisho wa nguvu za Mungu unaweza kuathiriwa na kutoamini kwa wale unaowahudumia. Inaweza pia kuathiriwa na kutoamini kwako mwenyewe (Mathayo 17:14-21).

KUMUWEKEA MUNGU VIWANGO:

Hakuna kikomo kwa nguvu za Mungu, lakini tunaweza kuweka mipaka kuhusu jinsi inavyoweza kufanya kazi ndani yetu na kupitia kwetu. Paulo alionyesha kwamba Mungu aweza kufanya zaidi ya yote tuyaoombayo au tuyawazayo, kwa kadiri ya nguvu itendayo kazi ndani yetu:

Basi atukuzwe yeze aezaye kufanya mambo ya ajabu mno kuliko yote tuyaoombayo au tuyawazayo, kwa kadiri ya nguvu itendayo kazi ndani yetu. (Waefeso 3:20)

Mungu wakati mwingine hafanyi kile tunachoomba au kufikiria (hata zaidi sana juu yake) kwa sababu haturuhusu nguvu zake kufanya kazi ndani yetu.

WAKATI HAKUNA MUUJIZA

Wakati mwamini anapopitia kushindwa kwa nguvu za kiroho, kila sehemu iliyojadiliwa inapaswa kuchunguzwa kwa maombi. Ukiukaji unapogunduliwa, haya yapasa kusahihishwa ili nguvu ya Mungu ianze tena mtiririko wake usiozuiliwa.

Lakini ipi ikiwa maeneo haya yote yanashughulikiwa, na bado hakuna muujiza? Je, ni kwa nini mtu mmoja anatolewa kwa kujibu maombi yetu na mwingine asitolewe? Hapa kuna mifano ya kweli ya maisha.

-Wenzi wa ndoa Wakristo walikuwa na watoto wawili wadogo, mvulana na msichana. Wote wawili walikuwa wagonjwa sana. Wote wawili waliombewa na wazazi na kundi lile lile la Wakristo waamini. Mmoja aliponywa na ni mhudumu wa Injili leo. Mwingine hakupona. Alikaa miaka mingi katika hali isiyofaa na hatimaye akafa.

-Mtumishi mmoja anayejulikana kimataifa aliyetumiwa na Mungu katika uponyaji wa nguvu aliwahi kusema kuwa ni 10% tu ya wale aliowaombea walioponywa.

-Petro yule yule aliyeombewa kutoka gerezani na waamini aliuawa kishahidi kwa ajili ya Injili. Kwa nini nguvu zile zile zilizowahi kufungua vifungo vya magereza hazikumtoa katika kifo hiki kibaya?

-Kulikuwa na watu wengi wenyewe ukoma katika Israeli wakati wa Eliya, lakini ni mmoja tu aliyeponywa na Mungu (Luka 4:27).

Hatuna majibu ya maswali kama haya. Kama tungekuwa na majibu yote, kama tungekuwa na maarifa yote, basi tungekuwa kama Mungu.

Ni lazima kila wakati tukubali ukuu wa Mungu katika eneo la nguvu za kiroho. Tunafanya kazi kwa mamlaka tuliyokabidhiwa. Ni nguvu yenye ufanisi. Ni nguvu inayobadilika. Lakini imekabidhiwa, yaani, iko chini ya mamlaka ya mwingine.

Kwa maswali ambayo hatuwezi kupata majibu yake, Biblia inafunua hilo. . .

Mambo ya siri ni ya Bwana, Mungu wetu; lakini mambo yaliyofunuliwa ni yetu sisi na watoto wetu milele, ili tufanye maneno yote ya sheria hii. (Kumbukumbu la Torati 29:29)

Katika visa fulani, Mungu hufunua kwa nini hakuna muujiza. Katika hali nyingine, hatutaweza kupata jibu. Kuna mambo ya siri yanajulikana na Mungu pekee. Tunafanya kazi katika nyanja ya ufunuo, sio maarifa ya enzi. Lakini usiruhusu hili lizuie udhihirisho wa nguvu za Mungu katika maisha yako. Tembea katika yale yanayofunuliwa. Acha maswali yasiyo na majibu, mambo ya siri, kwa ukuu wa Mungu.

Nguvu za Mungu zinadhihirika katika mauti pamoja na uzima. Inadhihirika katika yale yanayo julikana na kueleweka na vilevile katika yale yasiyo julikana. Inaonyeshwa kwa udhaifu na nguvu.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Toa rejea ya Kimaandiko inayothibitisha ukuu wa Mungu katika hali ambazo mwanadamu hawezi kupata majibu kwake.

---

3. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza katika sura hii kuhusu sababu za kushindwa kwa nguvu za kiroho.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Soma kisa cha Daudi na Bathsheba katika 2 Samweli sura ya 11. Daudi alitumia vibaya uwezo wake aliopewa na Mungu kama mfalme kufanya uzinzi, kuchukua mke wa mtu mwingine, na kumuua mume wake. Ona jinsi nabii wa Mungu anavyosisitiza matumizi mabaya ya mamlaka katika kukemea katika 2 Samweli 12:1-14.
2. Nabii wa Agano la Kale aliyeitwa Balaamu pia alitumia vibaya uwezo wa kiroho ambao Mungu alimpa. Soma hadithi yake katika Hesabu 22-24.
3. Matendo 8:9-11 inaonyesha umuhimu wa kujua uweza wa kweli wa Mungu ili usidanganywe na wale wanaotumia vibaya nguvu za kiroho.
4. Soma hadithi ya Yehoashi katika 2 Wafalme 13:18-19. Bwana na nabii huyo walikatishwa tamaa kwa sababu Yehoashi hakutumia uwezo wote ambao Mungu alimpa. Alipokea kutoka kwa Mungu, lakini tu kile alichamini. Hakupokea yote ambayo Mungu alitaka kutoa kwa sababu aliweka mipaka yake mwenyewe ya kibinadamu.

SURA YA ISHIRINI

KUKABILIANA NA UPINZANI

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua chanzo nyuma ya changamoto zote za nguvu na mamlaka ya kiroho.
- Tambua sababu kwa nini mamlaka ya kiroho yanapingwa.
- Orodhesha miongozo ya kukabiliana na upinzani.

AYA MUHIMU:

Wafalme wa dunia wanajipanga, na wakuu wanafanya shauri pamoja juu ya Bwana, na juu ya masihi wake... (Zaburi 2:2)

UTANGULIZI

Nguvu na mamlaka ya Yesu yalipingwa mara nyingi wakati wa huduma yake hapa duniani. Baada ya Yesu kubatizwa katika maji na nguvu za Roho Mtakatifu kuja juu yake, nguvu zake zilipingwa na Shetani katika mfululizo wa majoribu matatu (Mathayo 4:1-11).

Shetani alimjaribu Yesu kutumia nguvu zake kwa manufaa binafsi kwa kugeuza mawe kuwa mkate. Alimjaribu Yesu aonyeshe nguvu zake kwa kuruka kutoka sehemu ya juu kabisa ya hekalu. Shetani alitoa falme zote za ulimwengu ikiwa tu Yesu angemwabudu.

Mamlaka ya Yesu pia yalipingwa na viongozi wa kidini wa wakati huo. Walipinga mafundisho Yake, namna ya uwasilishaji wake, na onyesho la nguvu za Mungu katika maisha na huduma Yake.

NYUMA YA CHANGAMOTO

Katika Sura ya Tatu ya kozi hii ulijifunza kuhusu "Changamoto Bandia." Sikuzote kumbuka kwamba Shetani ndiye anayeendesha kila nguvu inayojaribu nguvu za kweli za kiroho.

Upinzani fulani kwa nguvu za kiroho huja kupitia hali ya maisha. "Masumbuko ya ulimwengu" yanaweza kuwa makubwa na mengi. Shetani yuko nyuma ya hali yoyote inayozuia mtiririko wa nguvu za Mungu katika maisha yako.

Upinzani mwingi huja kupitia watu wengine wanaokuzunguka, lakini lazima ukumbuke kila wakati kuwa sio watu wenyewe wanaokupinga. Wanaruhusu mawazo na mienendo yao ya tabia

ishawishiwe na Shetani. Shetani ndiye nguvu inayofanya kazi dhidi ya nguvu na mamlaka yako ya kiroho.

SABABU ZA CHANGAMOTO

Kulikuwa na sababu zilizofanya mamlaka ya Yesu kупingwa. Ni sababu zile zile kwa nini Shetani atapinga nguvu zako za kiroho:

KUTOKUAMINI:

Soma hadithi ya kufufuliwa kwa binti Yario kutoka kwa wafu katika Luka 8:49-56. Yesu alifanya muujiza mkubwa, lakini kabla ya kufanya hivyo alikuwa na tatizo sawa na baadhi ya changamoto ambazo wewe pia utakutana nazo.

Yesu alipoingia nyumbani kwa Yario alikumbana na kutokuamini. Wakati wowote unapomwamini Mungu kwa udhihirisho wa uweza Wake, watu wasio na imani watakuambia kwa nini haliwezi kutokea, kwa nini lisitendeke, na kwa nini si mapenzi ya Mungu litendeke.

MAONI MAARUFU:

Usifanye makosa ya kufikiri kwamba kwa sababu upo katika mkondo mkuu wa nguvu za Mungu utapendwa na kila mtu. Maoni ya watu wengi yalipinga mamlaka ya Yesu. Soma hadithi katika Marko 5:5-15. Yesu alifanya muujiza mkubwa, lakini maoni ya watu wengi yalikuwa dhidi yake:

Wakaanza kumwomba aondoke katika mipaka yao. (Marko 5:17)

Wakati mwingine, watu walimcheka Yesu (Mk 5:40). Lazima uwe tayari, ikiwa ni lazima, kusimama peke yako. Sio kila mtu atakaribisha huduma yako. Inasema katika siku za mwisho watu watajirundikia waalimu "wenye masikio kuwashwa." Huduma maarufu zitakuwa zile zinazosema kile ambacho watu wanataka kusikia kuliko ujumbe ambao Mungu anataka kutoa.

TAMADUNI:

Waandishi na Mafarisayo walipinga mamlaka ya Yesu kwa sababu haikukubaliana na mapokeo yao ya kidini. Yesu mara nyingi alisema "mmesikia," na angerejelea mapokeo ya viongozi wa kidini. Kisha angesema "Lakini mimi nawaambia," na kuendelea kushiriki ukweli wenye nguvu kutoka kwa Mungu. Yesu alipata upinzani kwa sababu mafundisho Yake ya uwezo na mamlaka hayakukubaliana na mapokeo ya wanadamu.

Udhihirisho wa nguvu za Mungu hauwezi kuidhinishwa na mila za utamaduni au dhehebu lako. Ikiwa hii ni kweli, basi utakabiliwa na upinzani kwa sababu sawa na Yesu.

SIFA:

Mamlaka ya Yesu yalipingwa kwa sababu hakuwa kiongozi wa kidini aliyeidhinishwa. Hakuwa na sifa za mwandishi au Farisayo. Walitilia shaka mamlaka yake kwa sababu alikuwa mtoto wa seremala kutoka kijiji maskini cha Nazareti.

Huyu si mwana wa seremala? Je, mama yake si Mariamu? Na ndugu zake, Yakobo, na Yose, na Simoni, na Yuda?

Na dada zake, je, hawako pamoja nasi wote? Basi, huyu ameyapata wapi mambo haya yote? (Mathayo 13:55-56)

Hata mmoja wa wanaume ambaye angekuwa Mwanafunzi aliuliza:

... Je, kuna jambo jema lolote kutoka Nazareti? . . (Yohana 1:46)

Watu waliuliza:

... Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Na ni nani aliyekupa mamlaka haya? (Mathayo 21:23)

Nguvu na mamlaka yako yanaweza kipingwa na wale wanaohisi hauko katika kiwango kinachofaa cha kabilia, ukoo, au kijamii. Unaweza kuwa na changamoto kwa sababu huna elimu rasmi ya chuo kikuu cha Biblia au kuwa na sifa na dhehebu fulani.

Ni muhimu zaidi kushikilia sifa za nguvu za kiroho kuliko zile za madhehebu yoyote ya mwanadamu. Jambo la muhimu zaidi ni kuwa mwanamume au mwanamke aliyekubaliwa na Mungu (Matendo 2:22).

MAFUNDISHO:

Yesu alipingwa kwa sababu ya mafundisho yake:

Wakashangaa wote, hata wakaulizana wao kwa wao, wakisema, Ni jambo gani hili? Je, hili ni fundisho gani jipya? Maana kwa uweza anawaamuru hata pepo wachafu, nao wanamtii. (Marko 1:27)

Nguvu iliyonyeshwa na Yesu haikupatana na mafundisho ya viongozi wa kidini wa wakati huo. Mafundisho yake hayakukubaliana na nadharia na imani walizozikuza na kuzitaja kuwa fundisho.

NAMNA YA KUFUNDISHA:

Wengine walipinga njia ambayo Yesu alifundisha. Alifundisha kwa mamlaka, si kwa maneno matupu yaliyotumiwa na Waandishi. Wengine watapinga njia yako ya uwasilishaji. Watasema una hisia sana au unafundisha kwa mamlaka nyingi.

Uwasilishaji wa Yesu ulikuwa rahisi, lakini wenye nguvu. Wengine watakushauri kuhubiri jumbe za kina, za kitheolojia na maonyesho kidogo na hisia. Lakini kumbuka Paulo alisema:

Na neno langu na kuhubiri kwangu hakukuwa kwa maneno ya hekima yenyekuvutia akili ya watu, bali kwa dalili za Roho na za nguvu.

Ili imani yenu isiwe katika hekima ya wanadamu, bali katika nguvu za Mungu. (1 Wakorintho 2:4-5)

KOSA LA KIROHO:

Onyesho la nguvu linapingwa na wale walio katika makosa ya kiroho:

Yesu akajibu, akawaambia, Mwapotea, kwa kuwa hamyajui maandiko wala uweza wa Mungu. (Mathayo 22:29)

Unaweza kupingwa na wale wanaoishi katika makosa ya kiroho kwa sababu wanakataa nguvu za Mungu.

MATUMIZI MABAYA:

Unaweza kupingwa na wale wanaokujaribu kutumia vibaya nguvu za kiroho. Shetani alimpinga Yesu katika eneo hili. Alimjaribu Yesu atumie nguvu zake kwa manufaa binafsi na kuthibitisha cheo chake.

Shetani atakujaribu kwa namna hii pia. Atakujaribu kutumia mamlaka yako kupata nafasi ya umashuhuri. Atapendekeza njia ambazo uwezo unaweza kutumika kwa manufaa ya kibinafsi. Hii ni moja ya changamoto kubwa utakayokutana nayo.

JINSI UNAVYOENDESHA MAISHA YAKO:

Utakabiliana na upinzani unapoishi maisha ya imani na nguvu. Wale wanaoenenda kwa imani ni kero kwa wale waendao kwa maono ya asili.

Stefano alikuwa mtu wa imani na nguvu (Matendo 6:8). Mtindo wake wa maisha na ushuhuda uliwakera sana viongozi wa kidini wa wakati huo hivi kwamba ‘walichomwa miyoni’ (Matendo 7:54) nao wakampiga kwa mawe hadi kufa.

KUKUTANA NA CHANGAMOTO

Unaposonga zaidi ya hatua ya baraka za kiroho kuingia katika ulimwengu wa nguvu na mamlaka, wewe pia utapingwa. Hivi ndivyo unavyopaswa kufanya wakati Shetani anapinga mamlaka yako:

TAMBUA CHANZO:

Kumbuka kwamba changamoto zote kwa nguvu za kweli za kiroho hutoka kwa Shetani. Sio mazingira au watu ambaeo ni wapinzani. Ni lazima utambue chanzo cha kweli cha upinzani ili kukabiliana nacho ipasavyo:

Kwa maana kushindana kwetu sisi si juu ya damu na nyama, bali ni juu ya falme na mamlaka, juu ya wakuu wa giza hili, juu ya majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho. (Waefeso 6:12)

USITUMIE MUDA KATIKA MIJADALA:

Kwa sababu vita vyenu si vya damu na nyama, usipoteze muda katika mabishano au mabishano na mwanadamu. Shetani haathiriwi na mantiki, akili, au mjadala wa kitheolojia.

Yesu hakutumia muda katika mabishano au mjadala juu ya mamlaka yake ya kiroho. Aliuliza maswali machache ambayo yalilenga uangalifu juu ya hali ya kiroho ya wapinzani Wake, na kisha akasema. . .

... Wala sitawaambia ninyi ninafanya mambo haya kwa mamlaka gani. (Mathayo 21:27)

UKABILI UPINZANI:

Usikimbie mbele ya upinzani. Usizue mtiririko wa nguvu za Mungu za kuwapendeza watu. Kukabili upinzani kwa uwezo wa Mungu.

Yesu alipoingia katika nyumba ya Yario ili kumlea binti yake alikabiliana na nguvu za kutoamini. Hakuruhusu hili kumzuia. Hakukimbia nyumba kwa hofu au kushindwa. Alikabiliana na upinzani na kutimiza kusudi alilokuja nalo.

CHUKUA MAMLAKA:

Kumbuka mamlaka uliyokabidhiwa na Yesu. Akasema, "Nimekupa mamlaka juu ya nguvu zote za adui."

Amekupa, lakini lazima uitumie. Unapokabiliwa na changamoto ya Shetani, chukua mamlaka ya kiroho juu ya changamoto hiyo. Chukua mamlaka kwa jina la Yesu. Chukua mamlaka kwa msingi wa Neno la Mungu. Tumia kanuni za nguvu ambazo umejifunza katika kozi hii.

Umepewa uwezo juu ya nguvu ZOTE za adui. Kushinda hasi nguvu za kutoamini! Chukua nafasi yako sahihi ya mamlaka katika Mungu.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Ni nani chanzo nyuma ya upinzani wote kwa nguvu za kweli za kiroho?

---

3. Fanya muhtasari wa kile ulichojifunza katika somo hili kuhusu sababu za nguvu na mamlaka kupingwa.

---

4. Orodhesha miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kukabiliana na upinzani dhidi ya nguvu za kiroho.

(Majibu ya majoribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Changamoto za wale walioitiwa mafuta kwa nguvu za Mungu hazikuanza na Yesu. Daudi alizungumza juu yake katika Zaburi 2. Fanya muhtasari wa kile Zaburi hii inafundisha kuhusu somo hili:

---

2. Soma Agano la Kale na utambue changamoto walizokutana nazo wanaume na wanawake waliobebeshwa kwa nguvu za Mungu. Angalia njia walizokutana nazo na kukabiliana na upinzani wa Shetani, kisha tumia kweli hizi katika maisha na huduma yako mwenyewe. Tumia chati ifuatayo:

Mtu wa Marejeleo Changamoto Jinsi Wanawezaje Kutuma Ombi
Walikabiliana Na Hili Katika Maisha Yangu

MAJIBU YA KUJIPIMA

SURA YA KWANZA:

1. Ee Mungu, wewe ndiwe Mungu wangu, nitakutafuta mapema; nafsi yangu inakuonea kiu, mwili wangu wakuonea shauku katika nchi kavu na yenye kiu, isiyo na maji; Nipate kuona uweza wako na utukufu wako, kama vile nilivyokuona katika patakatifu. (Zaburi 63:1-2)
2. Dini ni jaribio la mwanadamu kumjua Mungu. Ni ibada na kanuni, kazi na maneno bila nguvu. Dini huleta kifo cha kiroho.

Nguvu za Mungu ni onyesho linaloonekana la hamu yake ya kujidhihirisha kwa mwanadamu. Nguvu za kiroho ni Ufalme wa Mungu unaotenda kazi. Inaleta uzima wa kiroho.

3. Nguvu za kisiasa, kiakili, kimwili, kifedha, kijeshi, kidini na nguvu ya nishati.
4. Mathayo 20:25-28
5. Maana ya Biblia ya neno "nguvu" ni uwezo wa kiroho, uwezo, nguvu na nguvu. Ni utawala usio wa kawaida ambao matokeo yake ni matendo makuu na miujiza. Maana ya Kibiblia ya neno "mamlaka" inahusiana kwa karibu na ina maana sawa na neno "nguvu." Inarejelea uwezo wa kisheria na halali wa kutenda kwa niaba ya mwingine. Kuchukua mamlaka ni kitendo cha kuonyesha uwezo.
6. Vyanzo vya nguvu za kiroho za Biblia ni Mungu Baba, Mungu Mwana Yesu Kristo, na Roho Mtakatifu. Chanzo cha nguvu mbaya ya kiroho ni Shetani.
7. Ahadi na milki ya ahadi.
8. Ni lazima uchague kumiliki ahadi; Lazima uelewe kanuni; Lazima utumie kanuni.
9. Toba.

SURA YA PILI:

1. Mungu amesema mara moja; mara mbili nimesikia haya; uwezo huo ni wa Mungu. (Zaburi 62:11)
2. Chanzo cha kitu ni mwanzo au asili yake.
3. Mungu wa kweli na aliye hai aliyefunuliwa katika Biblia Takatifu.
4. Mungu anadhihirisha uwezo wake duniani kwa njia zifuatazo:

Asili	Yesu Kristo
Hukumu	Roho Mtakatifu
Ukombozi	Ishara za Kiungu
Neno Lake	Waumini

5. Uongo. Mungu ndiye chanzo cha nguvu na uwezo mkuu zaidi, lakini pia ameweka nguvu zingine.
6. Waefeso 1:9-10 na 3:11

SURA YA TATU:

1. Wala si ajabu; kwa maana Shetani mwenyewe hujigeuza awe mfano wa malaika wa nuru. Basi si neno kubwa watumishi wake nao wakijigeuza wawe mfano wa watumishi wa haki, ambao mwisho wao utakuwa sawasawa na kazi zao. (2 Wakorintho 11:14-15)
2. Paulo anapozungumza kuhusu “uovu wa kiroho mahali pa juu,” anamaanisha pepo wabaya ambao wamejipenyeza katika mifumo ya kidini ya ulimwengu. Wanaiga nguvu za kweli za Mungu.
3. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Tatu.
4. Linganisha muhtasari wako na mikakati iliyotolewa katika Sura ya Tatu.

SURA YA NNE:

1. Yesu akaja kwao, akasema nao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. (Mathayo 28:18)
2. Yesu hakuwa na mipaka. Alikuwa na uwezo wote Mbinguni na duniani. Mathayo 28:18
3. Mungu Baba.
4. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Nne.

SURA YA TANO:

1. Tazama, nimewapa amri ya kukanyaga nyoka na nge, na nguvu zote za yule adui; wala hakuna kitu kitakachowadhuru. (Luka 10:19)
2. Mamlaka ya kiroho ya mwamini hukabidhiwa na Yesu.
3. Mtu anapopewa jukumu la kufanya jambo fulani, ni lazima pia apewe mamlaka ya kulifanya.

4. Kuufikia ulimwengu kwa Injili.
5. Neno la Kiyunani "dunamis" linamaanisha nguvu asilia. Neno "exousia" linamaanisha mamlaka iliyokabidhiwa au mamlaka.
6. Taarifa hiyo ni ya uongo.

SURA YA SITA:

1. Nao wakatoka, wakahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha lile neno kwa ishara zilizofuatana nalo. (Marko 16:20)
2. Madaraka hutumika duniani kwa malengo ya ubinafsi. Nguvu za kiroho zinapaswa kutumika kwa makusudi ya kiroho na kuendeleza Ufalme wa Mungu.
3. Mathayo 20:25-27
4. Ungeweza kuandika juu ya madhumuni yoyote ya mamlaka yaliyojadiliwa katika sura hii.

SURA YA SABA:

1. Kwa maana siionei haya Injili; kwa maana ni uweza wa Mungu uletao wokovu, kwa kila aaminiye; kwa Myahudi kwanza, na kwa Mgiriki pia. (Warumi 1:16)
2. Neno Injili kwa hakika linamaanisha "habari njema." Tunapozungumza kuhusu Injili katika maana ya Biblia inarejelea habari njema ya Ufalme wa Mungu na wokovu kuitia Yesu Kristo.
3. I Wakorintho 15:3-4. Mambo ya msingi ya Injili yanalenga maisha na huduma ya Yesu. Inajumuisha kifo chake kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote, kuzikwa kwake, na kufufuka kwake kutoka kwa wafu kulingana na maandishi ya Neno la Mungu.
4. Tazama Warumi 1:16-19
  - Ni ufunuo wa uweza wa Mungu kwa mwanadamu.
  - Huleta wokovu kwa watu wote, bila kujali kabilia, rangi, au imani.
  - Inafunua yale yanayoweza kujulikana na wanadamu juu ya Mungu.
  - Inafunua hukumu na ghadhabu ya Mungu dhidi ya dhambi.
  - Inadhihirisha haki ya Mungu.
  - Inaonyesha jinsi ya kuhesabiwa haki kwa imani.
  - Ndiyo msingi wa imani tunayoishi kwayo.
5. Linganisha muhtasari wako juu ya nguvu katika damu na mjadala katika Sura ya Saba.
6. Imani.

7. Kubali kuwa umetenda dhambi: Warumi 3:23
Amini kwamba Yesu alikuwa kwa ajili ya dhambi zako: Yohana 3:16-17
Ungama dhambi zako kwa Mungu na umwombe akusamehe: I Yohana 1:8-9
Pata maisha yaliyobadilika: 2 Wakorintho 5:17
8. Uongo. Yesu alitoa maisha yake kwa hiari msalabani.

SURA YA NANE:

1. Na tazama, nawaletea juu yenu ahadi ya Baba yangu; lakini kaeni humu mjini, hata mvikwe uwezo utokao juu. (Luka 24:49)
2. Matendo 1:8. Nguvu huja baada ya Roho Mtakatifu kuja juu yetu.
3. Kuwa mashahidi wa Bwana Yesu Kristo. Tazama Matendo 1:8
4. Wagalatia 5:22-23
5. Tubu na ubatizwe
Amini ni kwa ajili yako
Itamani
Tambua ni zawadi
Jikabidhi kwa Mungu
Omba maombi ya waumini wengine
6. Linganisha orodha yako na mjadala katika Sura ya Nane.

SURA YA TISA:

1. Basi, sasa inadumu imani, tumaini, upendo, haya matatu; lakini kubwa katika hayo ni sadaka. (1 Wakorintho 13:13)
2. Upendo ni hisia ya upendo wa kina, utunzaji, na wasiwasi unaokuzwa katika maisha yetu kama tunda la Roho Mtakatifu.
3. Amri kuu ya kwanza ni kumpenda Mungu. Ya pili ni upendo wa wengine. Marko 12:30-31
4. Kwa upendo wetu sisi kwa sisi. Yohana 13:35
5. Upendo.
6. Upendo.
7. Sawa na upendo.

SURA YA KUMI:

1. Mafuta mliyoyapata kwake yanakaa ndani yenu, wala hamna haja ya mtu kuwafundisha; aliyewafundisha, mtakaa ndani yake. (1 Yohana 2:27)
2. Upako mtakatifu katika Agano la Kale ultumika kuweka kando watu na vitu katika wakfu kwa ajili ya huduma kwa Mungu.
3. Upako mtakatifu ultumika kuwatia mafuta manabii, wafalme, makuhani, madhabahu, hemu la kukutania na vyombo vyake.
4. Aliyetiwa mafuta.
5. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi.
6. Kwa sababu Mungu hampaki kila mtu mafuta kwa ajili ya huduma hiyo hiyo maalum. Kushindwa na kuchanganyikiwa kunatokea ukijaribu kuiga huduma ambayo Mungu hajakutia mafuta kwayo.
7. Linganisha jibu lako na miongozo iliyotolewa katika Sura ya Kumi.
8. Mungu.

SURA YA KUMI NA MOJA:

1. Naye Stefano, akiwa amejaai imani na uwezo, akafanya maajabu na miujiza mikubwa kati ya watu. (Matendo 6:8)
2. Imani maana yake ni kuamini na kuwa na uhakika wa jambo fulani. Kuamini maana yake ni kuamini. Maneno imani, amini, na kutumaini katika Maandiko yanamaanisha kitu kimoja. Imani inatoa uhakikisho kwamba mambo yaliyoahidiwa yatatimia na kwamba mambo yasiyoonekana ni halisi. Tazama Waembrania 11:1
3. Yesu alizungumza juu ya watu ambao hawakutumia imani yao kama wasio na imani (Mathayo 17:17). Alizungumza juu ya wale walio na imani ndogo (Mathayo 6:30; 8:26; 14:31; Luka 12:28) na wale walio na imani kubwa (Mathayo 8:10; 15:28; Luka 7:9).
4. Imani iokoayo, imani itakatifuzayo, imani inayolinda, karama ya imani, tunda la imani.
5. Kwa kusikia Neno la Mungu.
6. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Moja.

SURA YA KUMI NA MBILI:

1. Kwa hiyo tena Mungu alimwadhimisha mno, akamkirimia Jina lile lipitalo kila jina; ili kwa jina la Yesu kila goti lipigwe, la vitu vya mbinguni, na vya duniani, na vya chini ya nchi; na kila ulimi ukiri ya kuwa Yesu Kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba. (Wafilipi 2:9-11)
  2. Majina katika nyakati za Biblia yalikuwa na maana kubwa. Jina lililotolewa mara nyingi liliamuliwa na hali fulani wakati wa kuzaliwa (Mwanzo 19:22). Wakati fulani jina hilo ilionyesha tumaini au unabii (Isaya 8:1-4; Hosea 1:4). Majina kama Abramu, Sarai, Yakobo, Petro, na Paulo yalibadilishwa kwa sababu ya hatima zao katika mpango wa Mungu.
  3. Malaika aliyetumwa kutoka kwa Mungu.
  4. Yesu.
  5. Yesu alipata jina lake kwa njia tatu za watu wakuu duniani kupata majina yao: Kwa kuzaliwa, mafanikio, na kutunuku.
  6. Kupitia kusikia Neno la Mungu. Warumi 10:17
  7.

a. Wokovu	d. Kuhubiri, Kufundisha
b. Uponyaji	e. Mashetani
c. Utakaso	f. Kubatiza
  8.

a. Kweli	b. Kweli	c. Uongo
----------	----------	----------

SURA YA KUMI NA TATU:

1. Kuomba kwake mwenye haki kwafaa sana, akiomba kwa bidii. (Yakobo 5:16b)
  2. Maombi na kufunga.
  3. Kuuliza, kutafuta, kubisha.
  4. Ibada na sifa, kujitolea, dua, maungamo, maombezi.
  5. Tazama orodha katika Sura ya Kumi na Tatu.
  6. Maombi ni ushirika na Mungu. Inachukua aina tofauti, lakini kimsingi hutokea wakati mwanadamu anazungumza na Mungu na Mungu anazungumza na mwanadamu.
  7. Kufunga, kwa ufanuzi rahisi zaidi, ni kwenda bila chakula.
  8. Kulingana na Biblia kuna aina mbili za mifungo. Saumu kamili ni pale mtu asipokula au kunywa kabisa. Mfano wa hili unapatikana katika Matendo 9:9. Kufunga kwa sehemu ni wakati lishe imezuiwa. Mfano wa hili upo kwenye Danieli 10:3.

9. Kujinyenyekenza
Kutubu kwa ajili ya dhambi
Kwa ufunuo
Kufungua vifungo vya uovu, kuinua mizigo mizito, kuwaacha huru walioonewa, na kuvunja kila utumwa.
Kuwa na uwezo wa kulisha maskini, kimwili na kiroho
Ili kusikilizwa na Mungu

SURA YA KUMI NA NNE:

1. Maana Neno la Mungu li hai, tena lina nguvu, tena lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake; tena li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo. . (Waembrania 4:12)
2. Mungu.
3. Neno "rhema" la Mungu linarejelea msemo mahususi wa Mungu unaotumika kwa hali fulani.
4. Neno la "logos" la Mungu linamaanisha jumla ya matamshi ya Mungu. Ni ufunuo kamili wa kile ambacho Mungu amesema.
5. Alikutana nao kwa Neno la nguvu, Neno la Mungu. Alitumia neno “rhema” la Mungu.
6. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Nne.
7. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Nne.
8. Uongo.

SURA YA KUMI NA TANO:

1. Kila mtu na aitii mamlaka iliyo kuu. Kwa maana hakuna mamlaka isipokuwa kutoka kwa Mungu: mamlaka yaliyoko yamewekwa na Mungu. (Warumi 13:1)
2. Lazima upate mamlaka yako kutoka kwa chanzo halali.
3. Yesu alikuwa chini ya mamlaka ya Mungu. Hiki ndicho kilikuwa chanzo cha mamlaka ambayo Yeye alitumia. Kwa sababu hii, Alikuwa na mamlaka juu ya magonjwa, mapepo, dhambi, na mambo ya asili.
4. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Tano.
5. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Tano.

6. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Tano.
7. Warumi 13:1-7
8. Mungu.

SURA YA KUMI NA SITA:

1. Ili nimjue yeye, na uweza wa kufufuka kwake, na ushirika wa mateso yake, nikifananishwa na mauti yake. (Wafilipi 3:10)
2. Maana ya neno “ufufuo” ni kufufuka au kufufuka, kusababisha kufufuka kutoka kwa wafu kuwa hai.
3. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Sita.
4. Uongo.
5. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Sita.
6. Yesu. Yohana 11:25

SURA YA KUMI NA SABA:

1. Maana, ingawa alisulubiwa kwa udhaifu, lakini anaishi kwa uwezo wa Mungu. Kwa maana sisi nasi tu dhaifu katika yeye, lakini tutaishi pamoja naye kwa uweza wa Mungu kwa ajili yenu. (2 Wakorintho 13:4)
2. Shetani.
3. Mateso huja katika maisha yetu kuitia kwa wengine, hali ya maisha, huduma, dhambi, na mashambulizi ya moja kwa moja ya Shetani.
4. Linganisha muhtasari wako wa madhumuni ya mateso na mjadala katika Sura ya Kumi na Saba.

SURA YA KUMI NA NANE:

1. Nao wakatoka, wakahubiri kila mahali, Bwana akitenda kazi pamoja nao, na kulithibitisha lile neno kwa ishra zilizofuatana nalo. (Marko 16:20)
2. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Nane.
3. Kanisa liwe kitovu cha udhihirisho wa nguvu za Mungu.

4. Lazima uitumie kuongeza. Tazama mfano katika Luka 19:12-26.

SURA YA KUMI NA TISA:

1. Wala hakufanya miujiza mingi huko kwa sababu ya kutokuamini kwao.
(Mathayo 13:58)
2. Kumbukumbu la Torati 29:29.
3. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Tisa.

SURA YA ISHIRINI:

1. Wafalme wa dunia wanajipanga, na wakuu wanafanya shauri pamoja, Juu ya Bwana, na juu ya masihi wake... (Zaburi 2:2).
2. Shetani.
3. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Ishirini.
4. Tazama miongozo iliyoorodheshwa katika Sura ya Ishirini.